

شکر و پال

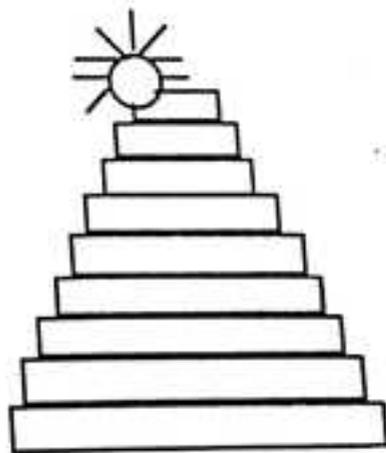

عبد الصبور بلوچ

شُرک و پال

SUPERSTITIONS

عبدالصبور بلوچ

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

ذی دگراں کِشت ما وارت ، مرچی ما کشگاهاں
باندا دگرے ورا انت۔

ایرانی گشتن

مکتبہ عالیہ پشاور

درستیں حق پہ بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

اے کتاب ء یا ایشی ہرے چہ بلوچی اکیڈمی کوئٹہ ء جست ء اجازت ء ابید کر
چھاپ ء شنگ ، رجانک ء بدل ء بہا کت نہ کنتہ

کتاب ء نام _____ شرک ء پال

نڈکار _____ عبدالصبور بلوچ

شنگ کار _____ بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

سال _____ ۱۹۹۹ ء

کمپیوٹر کمپوزنگ _____ بلوچی پبلشرز کوئٹہ

چھاپ جاہ _____ خالد پریس اردو بازار کراچی

دانگ _____ 500

بہا _____ 250

سرتاک ء عکس _____ اکرم دوست

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

وتی دوست ء مہربانیں پت

واجہ عبدالحالق ء نام ء

کہ پہ وانگ ء زانگ ء فہمگ ء

”پہ ما“ مزنیں سکینے

اللہ آئی ساہگ ء مئے سرا داتما سلامت بکنتہ

من منت واروں.....

اے کتاب ۽ تیار بوہگ ۽ کھس تک ۽ پہنائانی تمک ۽ سکین، سر ۽ سوچ
 ۽ دلہڈیانی دینگ ۽ من پروفیسر عبدالحمید شاہوانی، پروفیسر ڈاکٹر عبدالرزاق صابر،
 پروفیسر ڈاکٹر منیر احمد گچی، پروفیسر صبا دشتیاری، پروفیسر شرافت عباس ۽
 پروفیسر حامد حسن، مولانا عبدالحق صاحب، یوسف گچی، ڈاکٹر فضل خالق، ناکو
 وڈیرہ محمد بخش، ممتاز یوسف، عبید شاد ۽ ڈاکٹر ناگمان، وتی ڈیپارٹمنٹ ۽ همکار
 بانک زینت ثناء، فریدہ بلوچ ۽ نسرین بلوچ۔ وتی دوستیں طالب علم لیاقت میر ۽
 احمد نواز بزدار، براہند گیس سنگت ڈاکٹر غلام محمد کھیران ۽ عبدالستار بلوچ۔ ہمے
 پیما سارہ عطا بلوچ، نسیم بلوچ، نورجہان بلوچ ۽ یاسمین نواز ۽ منت واروں۔
 ورنہاہیں بیسگر جان ۽ بالاج جان ۽ لکھ منت کہ ایشانی جہد ۽ جفاہاں

اے کتاب پہ وهد مردمانی دستاں سر بوت۔

ردء بند

- 11 ————— یک ڈیو ایے روک کن ☆
- 13 ————— دل مشیت چیزے بخش ☆

اولی بہر۔ لہتیں ڈلگیں بن گپ

- 23 ————— شرک عپال چے آگش انت؟ ☆
- 27 ————— یوک آبلوچ شرک عپالانی آماج انت ☆
- 34 ————— بلوچ آدگہ راجانی یک تہیں شرک عپال ☆

53

☆ بلوچی لبر انک ء شرک ء پال

دومی بہر۔ ستک ء منگ (Faith)

84

☆ بنی آدم ء پرستش

103

☆ پیر ء زیارت

125

☆ جن ء جنس

سیمی بہر۔ بلوچانی شرک ء پال

143

☆ چک ء مات

175

☆ نادراہمی ء علاج

191

☆ نظر

203

☆ مہمان

207

☆ سفر ء مسافر

212

☆ شکار

218

☆ بد بہتی ء ہوش تالی

223

☆ استی ء نیستی

227

☆ سوب مندی ء بے سوبی

230

☆ غم ء ہوشی

231	پیش گشی	☆
241	لوزء گوات	☆
244	هورء هرگ	☆
251	وهدء پاس	☆
262	سورء آروس	☆
271	مرگء میران	☆
289	هورء توار	☆
چارمی بهر-		
303	GLOSSARY لبرء اصطلاحانی باروا	☆
308	BIBLIOGRAPHY کتابیات	☆
	"	

یک ڈیو اپنے روک کن

شرک پال ء تاریخ چوبنی آدم ء جند ء بن دفتر ء سک کہن انت ء منی دل ء
 شرک پال ء دگہ ہمے وڈیں چیز مذہب ء ہداتی ء کہن ترین درو شم انت۔ ہند ء انسان ء
 وتی مذہب ء آئی ء گوں ہمگر نہیں دگہ وش منی، چوکہ DREAD OF OCULT
 بزاں اند تہیں چیزانی ترس ہم، سحر جادو ء شرک پال ء سر ء سٹک ء ہمے ہمیں دگہ وش منی
 چہ قدیم ء گون انت، ء پیسے تا پیسے انگت ہم آئی ء زند ء بھر یے انت۔

اگاں چہ نوں علم زانش، سائنس ء حکمو لوجی ء بے کساس دیروی ء سبب ء
 اے وڈیں چیز گیشتر ماں پد منتیں راجاں پشت کپنگ انت، بلے پد اہم اے انگت ہمک
 راجے ء تہ ء یک نایک رنگے ء موجود انت۔ کمال اش انت کہ اے چیز گیشتر اروپا ء
 روبر کتی ملک ء راجانی تہ ء یو تگ انت۔ چنانچہ ماں روبر کت ء نشاۃ ثانیہ ء بجر تاں
 نوزد بھی کرن میلادی ء گڈ سراں WITCH-CRAFT بزاں سحر جادو ء آئی ء ضید
 WITCH-HUNT بزاں جادو گر ء ساحراں گرگ ء زند کائی سوچک، آسماج ء عام دود
 یو تگ انت۔ ہمے پیم ماں ہندوستان ء تال روج ء مروج سور عاروس ء روج مقرر
 کنگ ء بجر تاں مزین مزین سیاسی سروکائی دور رسیں فیصلہ، کل ہمے وش میانی بیاد ء
 کنگ ہنت۔

بلوچ ہم چوکہ یک پشت کہنگیں راجے، ہمیشکا شرک پال ء اید گہ وش منی
 گوں بلوچ ء سک باز انت۔ من البت اد ء ہمے چیزانی گواچن، است نیست یا اثر مندی ء
 بے اثری ء بہت ء گپ نہ جتاں کہ اے یک حٹ طلب مسلہ ء ٹوہیں بن گپے۔ اد ء منی

اے دوئیں دانکانی مول مراد، بلوچستان یونیورسٹی ءِ جواں سال ءِ ورنہ فکریں پر و فیصر
 عبدالصبور بلوچ ءِ مبارک بات دیگ انت کہ آئی ءِ یک انجیں بن گپے ءِ سر ءِ پٹ پول
 سنگ ءِ دل سیاہی شنگ کہ عام درگت ءِ کس اے شنگ ءِ دلگوش نہ دنت۔ بڑنی صبر اش
 انت کہ مئے تاریخ، دودرہیدگ، زبان ءِ زند ءِ کم گیش کلیں تک پہناتانی سر ءِ بیادی کاریا
 ءِ سک کم یا بھ نہ یو تک۔ اے درائیں پڑھورک انت۔ ءِ دومی جنجال اش انت کہ مئے
 گوراپہ ہرچ وڈیں پٹ پولی کاراں شیوار ءِ علم دربر نگیں براں QUALIFIED مردم
 نیست کہ پہ راہ رہند ہمے کاراں بہ کنت ہمیشہ شہر دیں کہ کسے ہمے بیادی سر حالانی بہت ءِ
 پٹ پولے کنت تہ دل چہ گل ءِ بال بیت کہ شگریں مئے زانت ءِ زانش ءِ سر بند ءِ
 کوراسیں بان ءِ تہ ءِ یک دم کہ روزن ءِ کسانیں دریگے چچ بوت، مئے علمی چاگرد کے
 روشنتر ءِ مئے رژن کے گیش بوت۔

پے ہاتر ءِ ورنائیں استاد عبدالصبور بلوچ ستا کرزیت کہ آئی ءِ گوں شرک
 پال ءِ چھاپ کنگ ءِ مئے یہ تھاریں علمی چاگرد ءِ یک گونڈیں ڈیوایے روشن کت۔
 من ءِ ایت انت کہ دانشجہانی تہ ءِ علم دربر و کیں ایدم کہ ورنہ ہم صبور جان ءِ پرنداں
 گران ءِ دم کہ دم گپانی سر ءِ پٹ پول کن انت ءِ وتی وتی نام ءِ یک یک ڈیوایے روک
 کن انت۔

بلوچی سبزیات

محمد بیگ بیگل

۱، اکتوبر ۱۹۹۹ء

بنگپ ات پہ سے ہترا جنجول گیشترات - سکین دیوک ء کنگ کنوک باز انت
 پیشکہ من دل پردش نہ بوتوں ء پہ اے بنگپ ء وتی نگ ء ناچ گیس گیشتر
 انت۔ اے کار ہر قہم کہ دیماروان بوت ایشی تما گیشی ء جہلانکی آیاں بوت۔
 اگل ہورتی ء چارگ ء مارگ ء تپاسگ بہ بیت تہ اے ہبررد نہ بیت کہ چہ سے
 شرک ء پالاں بلوچ چاگرد ء بازیں تک ء پہناتانی بابت ء سرپدی ریت۔
 خاصیں وڑے ء معاشی ء چاگردی زندمانی ء تک ء پہناتانی گیشواری ء اے شرک
 ء پال مزنیں لکے دات کنت۔ سے پیما بلوچانی سٹک ء باوری ء عقائدانی بابت
 ء ہم سے شرک ء پالاں چہ مردم چکس راہے درگتیک کنت۔

بنی آدم ء زانت ء سما ء راج دپتر ء بنیاد فکر ء لیکہ ۱ خیالات ء
 نظریات ۱ ء سٹک ء عقائدانی سرا ایر انت۔ اے پیسراہم زانت ء سما ء مائی ء پلر
 یوگنت ء دیمتر ہم بنت۔ پرچاکہ فکر ء لیکہ، خیالات ء نظریات ء سٹک ء باوری ء
 راجد پتر اسل ء بنی آہم ء وت پجاری ء وت زانتی ء راج دپتر انت۔ وتی
 حاجت ء لوٹ ء گذرانی پیلوکنگ ء بنی آدم ء بازیں رنگے بدیننگ ۱ بازیں
 شکل ء دروشے آرنگہ ہر شکل ء بدنگ ء توجیل ء تما فکر ء لیکہ ۱ خیالات ء
 نظریات ء سٹک ء عقائدانی اثر الماگندگ ء کسیتہ انت۔

بنی آدم ء ہمک نزدی چہ ترس ء نیم ء بندات بیت ء زانگ ء سرپد
 بوہگ ء آسر بیتہ بلے زانگ ء سرپد بوہگ ء بازیں جاگماں شرک گونگیں سٹک

اے کلیں چیزانی اثر نفسیاتی انت ۽ اے زانگ ۽ برکت ۽ دیما انگ انت، بلے
ناسر ہمیں زانگ ۽۔

اے شرک ۽ پال بنی آدماء انانگت ۽ نہ زریگ انت بلکن ۽ کرنانی
سرگوستاں چه پد اے آوانی زند ۽ بہرے جوڑ بوگ انت۔ انچوگش انت کہ یک
چیزے ۽، واقعہ یا سرگوستے ۽ مدام بوہگ بنی آدم ۽ مارشت ۽ رنگ دنت ۽ آئی
سج ۽ ٹہنیت۔ الما شرک ۽ سٹک کرنانی سرگوستانی آسر انت۔ کوہنیں دود ۽ یا سچ ۽
تب ۽ گار بوہگ ۽ نوکین ۽ آہگ ۽ وتی پجار کنائینگ ۽ وهد پکار بیتد اے
ساتس ۽ ٹیکنالوجی ۽ دور انت، عقل ۽ فہم ۽ زانت ۽ دور انت۔ چیزان ۽،
جاوران ۽، تب ۽ مٹیلان ۽ مارگ ۽ تپاسگ ۽ دور انت۔ اگاں کجام یک جاورے،
لیکہ یا مٹیلے عقلی دلیلاں گوں ہمدپ مہ بیت آرد کنگ بیتد کمن ۽ نوک ۽
تپاوت ۽ کوہنیں چیز گار بنت ۽ میزان میزان ۽ نوکیں چیز آوانی جاگہاں گر انت۔
لیکہ یا تے ۽ بنداتی ۽ دیما شتگیں بن ۽ ریشگانی گیشنگ گرانیں کارے پہ ہے
ہاترا فیصلہ کنگ ۽ رائے دینگ ہم پہ من ارزان نہ انت۔ ایشانی تہ ماں تہیں
جاورانی گیشینگ ۽ ہر چیز ۽ را جتا کنگ ۽ ہر چیز ۽ پوسٹ مارٹم کنگ ۽ رند یک
چکلیں ہبرے دیما انگ کنت ۽ ایشرا ہر چیز ۽ زانت کار (EXPERT) کنت
کنت

من شری ۽ زانیں کہ منی اے کار سر ہمیں کارے نہ انت۔ بازیں ہند

ء دمگانی، بازیں ٹک ء تمنانی سٹک ء شرک پشت کپنگ انت بلے زاناں جمان ء
 کجام کار ء کجام بن گپ سرجم بوٹگ کہ باری الٹی بہ بیتہ دیہترا جمد بیت کہ پشت
 کپنگیں مواد الٹی تما حوار گچگ بہ بنت اے درگت ء منادتی دوستیں وانوکانی ء
 زانتکارانی دلجمیں ٹمگ ء سرجمیں رهشونی پکار انت۔

بلوچانی تما بازیں شرک انچیں بوٹگ انت کہ آنوں پھک گار ء بیگواہ
 بوٹگ انت ء بازیں شرکے تنیگت ء منگ انت۔ اے سٹک ء شرکانی دم ء
 آرگ ء لوٹ ء مراد ہجر اے نہ انت کہ بیحال کنگ ء شموشتگیں سٹک ء
 شرکان ء یک رندے پدا زورگ ء چاگرد ء زندمانی بہ ہرے جوڑ کنگ بہ بنت
 بلکن ء ایشانی دیما آرگ ء مستریں گذر ایش انت کہ بلوچانی چاگردی زندمان ء
 بازیں ٹک ء پھناتانی بابت ء پگر کنگ بہ بیت کہ آداں کجام وھد ء وتی زندگون
 چونیں سٹک ء عقیدہاں گوازینگ۔ اے کار ء نپ اے بیت کہ بلوچانی راجی ء
 مذہبی راجدپتر ء بابت ء یک بنی لیکھے جوڑ بوت کنت۔

ھمک زندگیں راج ء قومے یا زبانے دوی زندگیں راج ء قوم ء یا زبان
 ء اثراں زوریت ء وتی اثراں دنت۔ ھے پیم گون بلوچاں ھم بوٹگ۔ بازیں قوم
 ء مذہبانی سٹک ء عقیدہ ملاجاں وتی زند ء ہرے جوڑ کنگ انت ء وتی عقیدہ ء
 سٹک آدگہ قوم ء مذہبان ء دانگ انت۔ گون ھندواں ھواریں زند ء گوازینگ ء
 اگان بلوچ پہ مندر ء پنڈت ء سر بوٹگ انت تہ ھندو ھم آداں وتی ملا ء پیر ء

زیارت ، مسیتاں آرنگ انت۔ بنی آدم جہان ، کجام ہند ، کنڈے ، بہ بیت ،
 بنی آدم بوجگ آوانی حواریں خاصیتے ، بنی آدم ، دل ، جہین یک انت ، ذہن ،
 دماغ یک انت ، آبدنی ، روحانی سرگوستاں یک وڑ ، مارنت ہے ہاترا آوانی
 بازیں راجدپتری ، روحانی سرگوست ہم یک پیتم انت۔

چاگردی میل ، تب ، بدگ ، درشانی ، رنگ ، صورت ہم بدل بنت
 یاگڈا چاگردی لوٹ ، گذرانی بدگ ، بنی آدم ، لوٹ ، گذراں ہم بدیننت ، گوں
 بلوچاں ہم الما انچوش بوینگ۔

منی دسین جہد ہے بوینگ کہ اے کتاب ، تما بلوچانی گیشتریں ہند ،
 دمگانی سک ، شرک حوار بہ بنت۔ کیچ ، پنجگور ، گوادر ، ہند ، دمگاں ابید
 لسبیلہ ، کراچی ، مستونگ ، قلات ، سوراہ ، خضدار ، مشکے ، آواران ، خاران ،
 چاغی ، نوشکی ، بولان ، ڈھاڈر ، سی ، ڈیرہ بگٹی ، بارکھان ، کوہ سلیمان ، ہند ، دمگانی
 سک ، شرک اے کتاب ، تما نزا آرگ بوینگ انت۔ اے ہبر ، گشینگ المی انت
 کہ بلوچانی گیشتریں ہند ، دمگانی گیشیں سک ، شرک یک وڑ ، یک پیتم انت۔
 منی واہگ ات کہ ہمک شرک ، دیما ہما ہند ، دگ ، نام ، نبشتہ بکنیں ، بے
 ہے یک وڑی ، دو دار گشگ ، ترس ، منی قلم داشت۔

اے ہبر ، بزانٹ اے ہم نہ انت کہ اے کتاب ، تما شرک دو دو وار
 نبشتہ کنگ نہ بوینگ انت۔ ہر شرک ، سکے ، دو وار نبشتہ کنگ بن گپی اپاری

یے بوتگ کہ جاگہ جاگے وانوکان ء گندگ ء کنیتہ یک دگہ ہبرے ء گشینگ ہم
 ہژدری انت کہ اے کتاب ء نام ء ردا باید ات کہ ایشی تما یوک ء شرک مان
 بوعمین انت بلے ستکانی گوں شرکاں بازیں جاگہاں نزیکی ء ہمدپی ء اے ہبرالمی
 کت کہ ستکانی سرا ہم نبشتہ کنگ بہ بیتہ وانوک ستک ء شرکانی کسانیں ء بارگیں
 ازی (فتنی) جتانی ء ذہن ء بہ دارنت۔

گذسرا من بلوچی اکیدی ء چیرمیں واجہ جان محمد دشتی ، جنرل سیکرٹری
 واجہ اشیر عبدالقادر شاہوانی ء پبلشنگ کمیٹی ء باسکانی منت واروں کہ آواں منی
 دلہڈی کت ء منی کتاب چھاپ کتہ باور بزان ات کہ اگاں اے واجہانی دلہڈی ء
 نمک مناگون مہ بوعمین اجت تہ اے کتاب ء چھاپ کنگ منی وس ء چہ ذن اتہ
 اے کتاب ء پٹ ء پولی نزوری کل منی بڈے۔

عبدالصبور بلوچ

شال ۹۹-۶-۲۱

اولیٰ بہر

— لہتیں ڈلگس بن گپ

شُرک ۽ پال چے ۽ گُش انت ؟

شُرک ۽ پالانی نبشہ کنگ ۽ نزارگ ۽ اے الی بیت کہ شرک ۽ پال ۽
 بزانت ۽ معنی ۽ بابت ۽ ہم لتیں صبر بہ بیتہ
 شرک عربی زبان ۽ لبرے کہ ایشی لغوی معنی ۽ بزانت کسے ۽ را یا
 چیزے ۽ را پاکس رب ۽ کارانی تما حوار گینگ انتہ بزانت اللہ تعالیٰ ۽ کارانی تما
 کسے ۽ را یا چیزے ۽ را آئی شریک ۽ ہمراہ زانگ ۽ منگ انتہ

پال چہ قال ۽ در آتنگ کہ اے ہم عربی زبان ۽ لبرے ایشی معنی ۽
 بزانت شگون ، پیش گشی ۽ غیب ۽ صبرانت بزانت شگون ۽ زورگ ، پیش گشی
 کنگ ۽ غیب ۽ صبر ۽ حالان چہ معلوم دار بوہگ قال ۽ لیکر ۽ سرجم کنتہ
 بلوچانی گورا آدانی صبر و چیکس زندمان ۽ کار مرز بوہگ ۽ آسرا ، اے

حشت کنال کہ شرک ۽ پاں ۽ لیکھ کجے نز انگلک کہ اے عربی ۽ "توہم" ۽
 انگریزی ۽ (SUPERSTITION) ۽ گوں گیشتر ہمدپ ۽ حم معنی انتہا
 و ما شرک ۽ پاں ۽ بابت ۽ ماگشت کنال کہ اے دوئیں بزانی حواری توہم ۽
 SUPERSTITION ۽ شر تر معنی ۽ بزانت ۽ دینت کہ معنی ۽ وہم
 و سواس ، شک ۽ گمان ۽ شبہ زانگ بیتہ

نفسیات ۽ رو ۽ یک انچیں حیال ۽ گمانے ۽ سرا ضد کنگ ۽ گر بندگ کہ

آئی رو بوہگ ۽ باوری بہ بیتہ بزانت ما ایشی شرک ۽ داراں۔ اے

حے چما کشف اصطلاحات نفسیات ۽ تما ایشی بزانت ۽ مطلب اے وہم

وانگ سوینی زانت ۽ شکل ۽ گردگ ۽ رند وجود ۽ انگلیں سک ۽ راہبند " ۽

سڈنی آئی لینڈیو وئی ڈکشنری ۽ تما SUPERSTITION ۽ معنی ۽

بزانت ۽ اے وڑا دنت۔

Su-per sti-tion :

1- An ignorant or irrational belief, often provoked by
 fear, and based upon assumptions of cause and effect
 contrary to known scientific facts and principles.

2- Any practice inspired by such belief.

3- Any unreasonable belief or impression لے

یک دگہ ڈکشنری عے تما SUPERSTITION ء بزانت چوش دا نگہ

Unreasoning belief in or fear of something mysterious. ۲

انچو گش انت کہ شرک ء پال ء سرا بھیسہ ء باوری دارگ ، عقل ء

منطق ء دلیل ء سرا باوری نہ دارگ انت پرچیکہ ایش علم ء زانت ء فہم ء

شعور ء چپ انت۔ دلیل ء منطق ء عقل ء ضد انت۔ ایشرا زانت کار کوریں

باوری ء نام ء دینتہ۔ بزاں یک چیزے ء بابت ء عقلی ء منطقی پٹ ء پول نہ

کنگ ء علمی راہبنداں کار نہ گرگ ء نام شرک ء پال انت یا تو ہم پرستی انت۔

کہ یہ ایشی لوک ء سٹک دارگ الی انت۔

ما چوش ہم گشت کناں کہ ایش ہما زرد ء قلبی تسکین انت کہ ہیالانی تما

باوری ء گمانے ودی بہ کنتہ چوش بکن عے تہ چوش بیتہ چوش مکن عے تہ

چوش نہ بیتہ ہمے وڑا اگاں چوش بوت گڑا چوش بیتہ اے کلین جاور ء کیفیت

عقلی ء منطقی نہ انت بلکن ء فرض کنگ بنتہ

اے کہیں بھبراں پد اگاں ماشرک ء پال ء بزانت ء توصیف ء گیش ء
گیواری ء بہ کنال تہ اے آسر در کسیت کہ

۱۳۱ "نچیں ہیال ، سگ ء رونہ کہ آ روایتی وڑ ء پیمانکے ء ، تمنے ء یا
راجے ء چاگردی زندمان ء لیکمانی تماوتی جنندی وڑ ء جہت ء جاگہ بکن انت کہ
آوان ء کائنات ء بنی آدم ء زندمانی ء لوٹ ء گذراں گوں ہج پیہمیں عقلی (Reasonable)
چارگ ء مارگ ء تپاسگی بنیاد ء بن ہشتے مہ بیت آشرک ء پال
گشگ بنت۔"

یوک ۽ بلوچ شرک ۽ پالانی آماج انت ؟

بني آدم ۽ زند وهدے تهذيب (Civilization) ۽ حد ۽ سيم سراں سر
 بوت ته آواں په وت ۽ بازيں قدر (Values) نامينت انت كه ايشان ۽ په رضا ۽
 جاگم په لوٹ آواں وتي زند ۽ حصه ۽ بهرے جوڑكت انت۔
 زند گوازينگ ۽ اے راهبند بني آدم ۽ زندماني ۽ كلين بك ۽ پهناپاني تما
 گندگ ۽ مارگ بيت۔ شرک ۽ پالانی بني آدم ۽ زندماني ۽ تما هوار کپنگ ۽ بنيادی
 سبب ترس ۽ بيم بوئگد برند ترا غرض ۽ لالچ ۽ ديم ۽ جاوراني زانگ هم ايشانی
 تما هوار کپت انت۔

اگان هورتي ۽ بچارات ته اے گشگ رد نه بيت كه يوك ۽ بلوچ شرک

۽ پالانی آماچ نہ انت بلکن ۽ جهان ۽ آبادیں کلین راج ۽ قوم ۽ تہذیبانی تہا
 وڈے نہ وڈے شرک ۽ پال وتی پدرائی ۽ کنتتہ اگاں یک نیمگے پد منتگنیں
 راج شرک ۽ پالانی آماچ انت تہ دومی نیمگ ۽ دیمروی کتگنیں راجاں ہم و تارا چہ
 شرک ۽ پالانی سحر ۽ درکت نہ کتگہ ننگیت ۽ امریکہ ۽ برطانیہ وڈیں ہند ۽
 دمگاں سیزدہ ۽ ہندسہ شومی ۽ نحوست ۽ نشانی زانگ بیتہ سیزدہ نمبر ۽ جاگہ ۽
 بانانی تہا کس نہ نندیت، برز ۽ مزنیں ماژیانی تہا سیزدہمی نمبر ۽ تبک نہ بیتہ
 ہوٹلانی تہا سیزدہ نمبر ۽ کمرہ، سیزدہ نمبر ۽ میز ۽ سیزدہ نمبر ۽ وٹرنہ بیت ۽ ننگیکہ مینو
 ۽ تہا سیزدہ نمبر ۽ ورگی چیزے درج بیتہ ہمے پینما ماہ ۽ سیزدہ ۽ ہچ پیمیں اہمیں
 کار کتنگ نہ بیتہ لہ

روسی چاگرد کہ یک وھدے زانت ۽ سرپدی ۽ آگی ۽ دیمروی ۽ نشان
 زانگ بوتگ ات، سویت یونین ۽ ”سابقہ“ بوھگ ۽ رند آ چاگرد ہم یک رندے
 پدا شرک ۽ پالانی آماچ بوانتتہ روسی ریاستاں چو امریکہ ۽ برطانیہ ۽ پینما سیزدہ ۽
 ہندسہ شومی ۽ نشانی تہ زانگ نہ بیتہ بلے آوانی ہمرو چیکگیں زندمان ۽ دگہ بازیں
 شرک ۽ پالان جاگہ کتگہ

روس ۽ شرک ۽ پالانی سراستک داروکیں مردم وھدے سبب ۽ سرا چہ
 داب ۽ پاد کانت تہ تہمت ۽ سرے ایر کپنگ ۽ بندات ۽ وتی راستیں پاد ۽ زمین ۽

ایر گج انت ء رند ء چپس پاد ء خبل ء کارنت۔ آوانی ستک ایش انت کہ اگاں
 بندات ء راستیں پادگ زمین ء ایر گیگ مہ بیت تہ سرجمیں روچ گوں جیڑہ ء
 جنجال ء گوزیت۔ ہمے پیما سفر ء روگ ء پیش وتی سفر ء اُرد ء ساماناں ایر کن
 انت ء کئے بے ترپ ء تواری ء نندنت کہ سفر شر ء سوب مند بیت۔ سلاَس ء
 نیمگ جننگ ء اگاں چاقو چہ دست ء بہ کپیت تہ ایشرا مہمانے ء آہگ ء نشانی
 زانت۔ اگاں کسے شپ ء ہراب ء ترسناکیں وابے بہ گندست تہ سہب ء پاد
 آہگ ء گوں آپ ء نل ء چچ کنت ء وتی دیستگیں واب ء گش ایت ستک ایش
 انت کہ اے پیم کنگ ء واب ء اثر ہلاس بیت ء گوں آپ ء ہوار بیت لہ
 یازدہ جون نوزدہ صد ء نود ہپت ء روتاکانی تھا یک ہالے شنگ ات کہ
 یک فلپائی جنیں آدمے ء وتی سہ چک ء قربانی دات تنکہ ترکوکیں کوہ آس مہ
 گواریت۔ اے ہبر ء پشت پد چوش ات کہ فلپائن ء سانس دانان منیلا ء ہند
 پٹینابومونٹ ء کوہ ء ترگ ء گمان کنگ ات ء مردمان ء اے حال ء چہ سرپد
 کنگ ات تنکہ بنی آدمی جانانی تاوان کم ء چہ کم بہ بیت۔ اے ستک ء بنیاد ء کہ
 بنی آدم ء قربانی دنگ ء جنجال ٹلینگ بنت یک سی ء سہ سال ء عمر ء جنیں
 آدمے ء وتی سہ چکانی سرداب ء تھا گوں داس ء برت انت ء آوان ء ترکوکیں

کوہ ۽ ندرکت انت۔ لے

ہمے پیمابر صغیر ۽ نامداریں گشندہ لہاجی ہردیں صوت ۽ ریکارڈ کنگ ۽
 اسٹوڈیو ۽ بہ روت یا اسٹیج ۽ سرا صوت اھان بہ کنت، آ صوت ۽ ریکارڈ کنگ ۽
 مدام شپاد بیتہ آئی گشگ انت کہ صوت پہ آئی سرسوتی دیوی ۽ پوجا ۽ عبادت
 انت۔ اماوس ۽ روج ۽ آ صوت ریکارڈ نہ کنت ۽ نیکہ سفر کنت، اے روج ۽ ہج
 پیمیں نوکیں کارے ۽ بنگج ۽ ہم نہ کنت۔ آ جہان ۽ ہمک کنڈے ۽ بہ بیت برت
 گوں باقاعدگی ۽ داریت، آئی گشگ انت کہ ”من آواگون ۽ سٹک ۽ سرا بھیسہ
 داریں منی ایمان انت کہ چہ مردماں رستگس واھگ ۽ مہر منی گوستگس جنے ۽
 نیکیانی برورد انت۔“ لے

بر صغیر ۽ نامداریں ساز ۽ زمیل زانت تان سین ۽ قبر ۽ سرا رستگس کز
 ۽ تاکاں مردم تنسیگت ۽ ہم پہ ہمے امیت ۽ در انت کہ آوانی گٹ دش بیتہ لے
 کلاگ ۽ توار ۽ تنسیگت ۽ بازیں ملکانی مردم وتی وتی وڑ ۽ معنی ۽
 بزانت دینت ۽ چہ آئی توار ۽ بال ۽ پال جنتہ

اگاں آسٹریلیا ۽ کلاگے توار بہ کنت تہ گش انت کہ کے مریت۔

نیوزی لینڈ ۽ کلاگ ۽ توار سور ۽ آروس ۽ کلوه ۽ پیغام زانگ بیتہ

لے۔ روٹاک انتخاب حب
 لے۔ لاکسی طاش
 لے۔ جنگ سڈے میگزین
 ۱۱-۰۶-۹۶
 روٹاک انتخاب حب
 قاضی جاوید
 ۲-۰۶-۹۶
 ۲۵ اکتوبر ۱۹۹۸

بنگلہ دیش ء کلاگ ء تواری سیلاب (ہارا) ء آہگ ء نشان زانگ بیت۔
 وھدیکہ پاکستان ء کلاگ ء تواری مہمانے ء آہگ ء گمان کنگ بیت۔
 ہندوستان ء اگاں کسے بیپارے بنگلج بہ کنت ء دکانے چچ بہ کنت یادگہ بیپاری
 ہندے بہ ٹہنیت آدکان یا ہندے چہ نظر ء رکینگ ء ہاترا شنبہ ء روج ء
 یک لمبوتے ء ہپت سبزے مرچ زور انت سیاہیں بندیکے ء کمانت ء ہما
 دکان یا ہندے دیما درنج انت۔ لہ

ہمے پھما اگاں کسے گاڑی تے یادگہ ہمے وڑیں نوکیں چیزے بہ زوریت تہ
 آرا چہ نظر ء رکینگ ء آئی دیما درنگیں ء کوہنیں بونٹے درنج انت۔ لہ
 ہندوستان ء تنسیگت ء اگاں کسے ء گورا پیل ء پٹے ایر بہ بیت تہ آ
 وتارا چہ ہر تہمیں بلا ء رنج ء گرانیان چہ دور زانت بزاں آئی گورا چچ تہمیں
 جنجال اتک نہ کنت۔ لہ

جہان ء بازیں ہند ء دمگاں پناٹزم ء ٹیلی پتی ء علم گوں سوب مندی ء
 دیما روگ ء انت۔ غرض نادراہانی علاج ء آپریشن (بر ء برین) ء درگت ء
 بیوش کنگ ء ہاترا ہم چہ ہمے علماں کار گرننت۔

ہمے پھما جہان ء آبادیں بازیں ڈیہہ ء راج چہ موسیقی ء ساز ء زمیل ء

نادراہانی علاج ۽ کننت۔ بلوچانی تہا پہ گوات ۽ نادراہی ۽ چہ قدیم ۽ ساز ۽ زمیل
 ۽ گوں علاج کنگ بیت۔ ساز ۽ زمیل زانانی پٹ ۽ پول ۽ اے ہبر ثابت کنگ
 کہ ساز ۽ زمیل یاد داشت ۽ تیز کننت ۽ مردم ۽ تہا ^{نٹلکچوئل} کچی سٹی ودی کننت
 ساز ۽ زمیل بازیں مذہبانی مذہبی دودانی تہا ہم است انت ۽

چہ اے کلیں ہبراں چہ نوکیں وھد ۽ سٹک ۽ باوری ۽ مثال ۽ درور
 امریکہ ۽ ہواریں وت کشی نیگ انت کہ پہ مرگ ۽ مذہبی سٹک ۽ بے دروریں
 مثالے زانگ بیت۔ امریکہ ۽ سی ۽ نہہ مردماں ہواری ۽ وت کشی کت۔ کہ ایشانی
 تہا بیت ۽ یک جنس آدم ۽ ہژدہ مردیں آدم ہوار انت کہ ایشانی عمر بیت ۽
 یک سال ۽ بگر تا پتاد ۽ دو سال ۽ نیام ۽ انتتہ ساز ۽ زمیل ۽ گو سٹگیں مذہبی
 استادے ۽ آئی سی ۽ ہشت منوکاں پہ اے ہاترا وت کشی کت کہ پہ آواں
 "جنت" گچین کنگ بوٹگد اے کلیں مردم یک جاگے ۽ سچ انتت ۽ مخصوصیں
 سیاہیں وردی نئے گوزا ات۔ کل آرام ۽ سرا وتی وتی تہتانی سرا وپتگ ۽ چہ
 اے امروز ۽ شتگ انتتہ ہر کسی تہت ۽ چپیں پاد ۽ پھنات ۽ چہ سامان ۽ پریں
 آوانی سوٹ کیے ہم ایر ات۔ سوٹ کلیں ۽ سامان کونہیں سٹک ۽ ترانگ ۽ گیجیت
 کہ دوی جہان ۽ اے سامان آرا کار دینت۔ لہ

پہ درور ۽ ہبر ۽ ثابت کنگ ۽ اے مثال بس انت تھکہ بازیں چیز دو وار

گشگ مہ بنتہ کوھنیں سٹک ء شرکان ء پہ ہمے ہاترا اے بن گپ ء تہا آرگ
 نہ بوت کہ یکے و آوانی دو وار نبشتہ کنگ ء حاجت ات ء دومی ہمک راج ء ہند
 ء کوھنیں دور ء باری ء شرک ء پال ہمینکس باز انت کہ ادا آوانی گنجائش نہ
 بیت ، بلے اے کتاب ء آدگہ بن گپانی چارگ ء اے ہبروت تچک بیتہ
 آسر ایش کہ جہان ء آبادیں بازیں راج ء قومانی تہا ٹمیکت ء سٹک ء
 شرکانی سرا بادری دارگ ء رواج است انتہ

بلوچ ۽ آدگہ راجانی یک پیمیں شرک ۽ پال

اے ہبرگشتگ کہ جہاں ۽ آبادیں کساس کھیں راج ۽ قومانی تہا شرک ۽
پال وڑے نہ وڑے ۽ بوٹگ ۽ است انتہ اے ہبر ۽ گیشواری المی انت کہ
بلوچ ۽ آدگہ راجانی نیام ۽ کجام شرک ۽ پال یک پیم ۽ یک ڈول انت ۹۔

زند ۽ دیروی ۽ اے کساس ۽ آہگ ۽ بلوچاں بازیں سرد ۽ گرم دیتگ
، آہاں بازیں راج ۽ قومانی ہمرانی ۽ ہواری ۽ زند گوازینتگ ، دومی راجانی حملہ ۽
اُرش ۽ آماج بوٹگ انت ۽ وت دومی آنی سرا حملہ ۽ اُرشے ہم کنگد حاکم ہم
بوٹگ انت زبردست ہم ، دومی راجانی زمین ۽ سراسشتگ انت ۽ پہ دومی راجاں
وتی زمینے ہم یل دانگہ اے کھیں چست ۽ ایراں اگاں بلوچاں یک نیسگے دومی
مذہب ۽ مذہبی ستک ۽ باوری وتی ہواریں زند ۽ ہر جوڑ کنگ انت تہ دومی

نیمگ ء آدگہ راجانی دود ء رےیدگ ء زند راہبند ہم زرنگ انت کہ آوانی تما
 شرک ء پال ہم ہوار انت۔ یک وڑیں شرک ء پالانی بابت ء اے ہبر ء
 گشینگ سک گران انت کہ کجام شرک بندات ء کجام راج ء گون بوگ؟ یا کجام
 راج کجام شرک ء پال ء اصلیں واہند ء ہدا بندانت بلے اے ہبر چک انت
 کہ بازیں شرک ء پالان بازیں راجانی تما ہواری ء ردوم زرنگ ء دیما انگ
 انت۔ دیروی ء نگ ء تما بازیں راجاں بازیں شرک ء پال یل دانگ انت ء
 بازیانی تما انگت ء است ء برجاہ انت۔ چہ اے بحث ء باوست ء ، گشینگی ہبر
 ایش انت کہ بلوچ ء آدگہ راجانی ہواریں ء یک پیہیں شرک ء پالانی بابت ء
 ہبر بہ بیتہ روچ ء استال ء ماہ ، آپ ء آس ء گوات ء درگت ء کلین جہاں ء
 آبادیں راج ء نکال وتی وتی وڑیں سٹک ء عقیدہ داشگ حج راجے ء بنداتی زند
 چہ ایشانی اثراں نہ رکیتگ۔

زند ء اے بنی لوٹانی ، یا پہ زندگ بوہگ ء الی نیں چیزانی سٹکی دروشم
 ء راہبند بلوچانی تما ہم گندگ بنت۔

جنیں آدم ء لاپ پری ء بگرتا چلگ بوہگ ء ، سور ء آروس ء دوداں
 بگرتا مرگ ء میران ء راہبنداں دومی راجانی ء بلوچ راج ء بازیں شرک ء پال
 انچوش یک وڑے یک پیہ انت کہ بازیں جست ذہن ء تما ودی بنت۔

چہ مرگاں پال ء زورگ ء رسم سک کمن ء قدیم انت ، عرباں ہم چہ

کلاگ ، آدگہ بالی مرگاں ، چہ دوی جناوراں پال کش انگ ، بلوچ تنیگت ،
 چہ ٹی ٹی ، شانسل ، کپوت ، کلاگ ، گولو ، بلبل ، دگہ بازیں بالی مرگانی توار ، بال
 ، چہ پال جن انت۔

”روی خبران غیب کی طرح بلوچ بھی پرندوں سے فالگیری کے وہم

میں مبتلا تھے اور تو ہم پرست ہونے کی وجہ سے قسمت اور

بدشگونیوں پر یقین رکھتے تھے“

چہ بلوچاں چینی آں ہم چہ پس ، بردست ، ہڈ ، پال جنگ یا پیش گشی

کنگہ

سحر ، ساحری ، نظر ، لنگ ، نادراہی ، علاج ، چم ، لٹ ، بردست

، پرگ ، دست ، دل ، پگ ، دیگ ، دست ، پادانی لٹکانی سر ، پر ، کسان

، مزن بوہگ ، چک ، چوٹ بوہگ ، ہمے پیہمیں دگہ بازیں شرک انچین انت

کہ کلیں راج ، ٹکانی تماوڑے نہ وڑے ، گندگ ، مارگ بنتہ

ہمک نوکیں چیز ، گندگ ، گوں بنی آدم ، جبین ، تما ترس ، جاورے

ودی بیت بلے آ چیز ، شری ، سرا چارگ ، تپاسگ ، رند باز براں بنی آدم ، لیکہ

ء هیال بدل انت۔ همے پیم گوں آسن ۽ بوئگد بندات ۽ مردماں چه آسن ۽
 ترے چیر کپنگ بلے رند ترا همے آسن، بنی آدم ۽ بازیں نیم ۽ ترس ۽ لپزگی ۽
 بروک هم بوت۔ رومی ۽ سائینانی مذہبی سروکافی جہی ہجر گوں آسن ۽ اوزاراں
 کنگ نہ بوت۔ یونانیانی عبادت ۽ جاہ ۽ آسن ۽ آرگ سک ہراب زانگ بوئگ
 اتسسہ کرٹ ۽ مینے ڈیس ۽ نام ۽ قربانی ۽ ہج پیمیں آسن کارمرز نہ بوت۔
 پہ اے واسۃ کہ ٹروجانی جنگ ۽ مینے ڈیس چه آسنی سلاھاں کشگ بوئگ ات
 ہائن ٹائانی مذہبی سروک جناورے ۽ کشگ ۽ یا چک ۽ سنت کنگ ۽ آسن ۽ چاقو
 کارمرز نہ کنت۔ زرباری روبرکتی افریقہ ۽ او آمبو ہم پہ چک ۽ سنت ۽ آسن
 ۽ اوزار کارمرز نہ کنت بلے اگل جاگے بہ کنت ہم نہ آسن ۽ کارمرز کنگ ۽
 رند پہ مدای کنت کنت۔ یہودیاں بیت المقدس ۽ ہیکل یا قربانی ۽ کشار جاہ
 ۽ جوڈ کنگ ۽ آسن کارمرز نہ کنت۔ لہ

دیمترا مردمانی پہ آسن ۽ بابت ۽ لیکہ ۽ ہیال بدل بوئنت، ہما آسن کہ
 بنی آدم آرا وتی نزیک ۽ آرگ ۽ تیار نہ ات، آئی زندمانی ۽ ہرے جوڈ بوت ۽
 ایسی سراستک ۽ عقیدہ ہم دارگ بوت۔

”لوہے سے دیوچوکس اور انکے کارپردازوں کے تفر
 کا دوسرا رخ بھی ہے یعنی اسکی بدولت انسان کے
 ہاتھ ایک حربہ آجاتا ہے جو حسب ضرورت روحوں
 کے خلاف استعمال کیا جاسکتا ہے چونکہ لوہے سے
 انکو اس قدر تضرر سمجھا جاتا ہے کہ وہ ایسے لوگوں یا
 چیزوں کے قریب تک نہیں آتے جو اس مکروہ
 دعات کی حفاظت میں ہوں۔ لہذا قاہر ہے کہ اس
 سے ایک نیرنگ یا ظلم کا کام لیا جاسکتا ہے تاکہ
 بھوت پریت یا دوسری خطرناک روحوں کا سدباب
 کیا جاسکے“ لے

آسن بازیں راجانی تما چہ سردوڈیں جن ء ء جس ء ء دیہ ء ء بلاء بدیں ارواہ ء
 مشکل ء جنجالاں چہ رکینگ ء جوانیں توجیلے زانگ بوت۔

اسکاٹ لینڈ ء کوہی دمگاں آسن چہ بدیں ارواہاں رکینگ ء شرتیں
 سبب زانگ بوٹگ — اگاں کے ء کیگ ء میسے مان بوت تہ پریاں آرا
 چست کت ء برت کت نہ کت — چگلی عیں لوگے ء چگلی عیں جنیں آدم ء

تہمت ۽ دیما یا کر ۽ گورا آسن یا میہ لے ایر بوت تہ حج وڈیں بدیں اردواہ پہ آئی
نہ اکتت —

ہمے پیما شکاریاں وتی ہمرائی ۽ شکار ۽ وحد ۽ مدام یہودی سارنگی (اے
سارنگی دپ ۽ کنگ ۽ سُرپ ۽ چنڈے ۽ گوں جنگ بیت کہ اے ٹنگ یا لک
گشگ بیت) برنگ چہ ہمیشی سوت المان کنگ آوانی سگ اے بوگ کہ ایشی
زورگ ۽ بدیں اردواہ نزدیک ۽ نیاہنت پرچیکہ ایشی لک آسن ۽ بیتہ لہ
بلوچانی سگ ۽ شرک ۽ پالانی گندگ ۽ گوں اے ہبر پندر نہ بیت کہ چہ
آسن ۽ آواں تُرس ۽ بیم داشتگ یا آچہ آسن ۽ لپرگ بوگنت بلے اے الما
پندر انت کہ بلوچ ہم آسن ۽ راہمے لیکہ ۽ غرضانی ہاترا کارمرز کنتہ چو کہ
سالونک ۽ دستاں وھدے ہنی کنت تہ ہمے تر کنگیں ہنی آں میہ لے مان کنت
یا سالونک ۽ تر ۽ گرد ۽ الما کارچ ۽ کائارے لانک ۽ بند انتہ (نوکیں زمانگ ۽
پستولے لانک ۽ بند انت بلے ایشی بنیاد ہمے شرک انت) ہمے میہ ، کائار، کارچ ۽
پستول سالونک ۽ چہ بدیں اردواہاں رکینیت، چہ جن ۽ پریاں پھریزیتہ پرچیکہ
بلوچانی سگ ایش انت کہ اگل آرا اے چیز گون مہ بنت تہ جن ۽ پری آرا
برنت ۽ مٹ کنتہ گیشتریں ہند ۽ دمگانی بلوچ مردین آدماں الما کارچے لانک

ء بستگ یا چاتوے کیسگ ء انت، اے چیز بندات ء شرک ء پال ء سبب ء پہ
 بلوچاں اکنت بے رند ء ایشانی لیکہ بدل بوت کہ چاقو ء کارچ مردیں آدم ء
 بہت انت۔

بلوچانی تما تنیگ ء چلگی نیں جنیں آدم ء آئی چک ء پریزگ ء آوانی
 سرجہ ء چیر ء چاقو یا میہ یے ایر کننت یا چلگی نیں جنیں آدم ء سراپٹی ءے بند
 انت ء ہے پٹی ء تما سوچن مان جننت۔ اے کھیں چیز پہ آسن ء بلوچانی تنگ ء
 باوری ء شون ء دیننت۔

ہے پیما بہت ء تنگ ء زیورانی بھینگ ء پر کنگ انت۔ ایشی بابت ء دو
 وڑیں لیکہ بہتنت یکے ایش کہ غلام داری چاگرد ء بدن ء نازرک تریں بہران ء
 تنگ کنگ ء آسن مان کنگ ء بندگ بوگنت، چوکہ گوش انت، پونز انت، گٹ
 انت، سر انت، دست انت، پاد انت۔

دومی ہیال ایش انت کہ بنی آدم ء ذہن ء اے ہبر بوگ کہ ارواہ چہ
 بدن ء گوش ء پونز ء گٹ ء سر ء راہ ء کشگ بیت پہ ہے واسے اے جاگمان ء
 آسن مان کنگ یا بندگ بوگد لیکہ ہر کام بہ بیت بے اے ہبر چک انت کہ
 گوں بہت ء زیوراں بلوچانی دوستی کمن ء قدم انت۔

یہودی سارنگی ء وڈ ء بلوچانی "چنگ" انت کہ گوں آسن ء جوڈ کنگ بیت
 ء آئی راہ ء رندانی ہمراہ انت۔ اے کھیں ہبراں پدھچ پیہیں تنگے پشت نہ کپیت

کہ گوں آسن ۽ بلوچانی سٹک وڈے نہ وڈے بونگ ۽ تنگیگت ۽ است انت۔ چہ
 ہون ۽ ٹرس ۽ نیم ۽ لیکہ سک کمن ۽ قدم انت۔ بازیں راج تنگیگت ۽ ہے
 ہیال ۽ سرا کار بند انت۔ بلوچانی سٹک ہون ۽ بابت ۽ ایش انت کہ ہون گران
 انت۔ (ہے پیما درچک ۽ تچوکس آپ ۽ گرمی ۽ ٹاک ۽ آکوٹ ۽ دگہ بازیں چیز
 گران انت) بلوچ ہچسبر ہون ۽ لگت نہ دینت، ہون ۽ سرا سٹ نہ کنت بلکن
 ۽ مدام ۽ ہر جاگہ ہر وڈیں چیزے ۽ ہون ۽ بہ گندانٹ آرا بار دینت۔ جنس
 آدمی نادراہی ۽ چلگی ۽ ہوناں مدام کنڈ کنت۔

وسطی افریقہ ۽ لاتوکائی مردمانی گورا اگاں چلگی نیں جنس آدم ۽ ہون بہ
 پٹ انت ۽ بہ کپنت تہ آہے زمین ۽ آکاں کروڈنت ۽ آھاں ہما آپ ۽ درپ
 ۽ مان کنت کہ آئی تہا چلگی نیں جنس آدم ۽ جان ششنگس آپ مان بہ بنت۔
 پدا لوگ ۽ چپیں پھنات ۽ مزنیں کنڈے جنت ۽ ہے آپاں ہے کنڈ ۽ تہا ریچنت
 ۽ بار دینت۔ لہ

سر ۽ مودانی بابت ۽ بازیں راج ۽ ٹکانی تہا وڈ وڈیں سٹک ۽ شرک
 ہستنت سر ۽ مودان ۽ دست جنگ نیلنت ۽ نیکہ سر ۽ موداں چنت ۽ ٹاپ
 کنت اے لیکہ ۽ سٹک ۽ دو سبب بونگنت یکے ایش کہ سر ۽ مود ارواہ ۽ یا

ارواہانی جاگہ انت ۽ چه سر ۽ مودانی دست جنگ ۽ جنگ ۽ ارواہ ۽ گزند ریت
 گڈا ارواہ چه گزند دیوک ۽ وتی بیر ۽ الما گیتہ دوی ایش کہ چنگیں مودان ۽ چر
 دیگ ۽ اندیم کنگ ۽ جنجال ہم بونگہ سٹک ایش انت کہ بنی آدم ۽ بدن ۽ کام
 اعضائے (ناخن، مود ۽ دگہ دگہ) چه بدن ۽ جتا بوہگ ۽ رند ہم گوں بدن ۽ وتی
 تعلقے داریت ۽ چه ایشاں بنی آدم ۽ را نقص ۽ تاوان رست کنت ۽ بدن ۽ اے
 اعضا پہ محر ۽ ساحری ۽ ہم کارمرز بوت کنتہ ایشی ارزانیں حل اے درگیگ
 بوت کہ مود ہجر چنگ ۽ تراشگ نہ بنت سٹکہ نقص ۽ تاوان ۽ رسگ ۽ نوبت
 مینتہ

فرینک (فرانسیسی - فرینک، ایشاں ششٹی صدی عیسوی ۽ فرانس فتح کتہ
 بن اصل ۽ ایشانی تعلق کوھنیں المانوی راج ۽ چه ہست) بادشاہان ۽ مودانی
 چنگ ۽ تراشگ ہچسہ نیشنگ چه کسانی ۽ آواں وتی مود داشگنتہ شاہ ۽ بادشاہ
 زادگان اگان وتی دراجیں ملگور بہ چتین انت تہ آوانی تحت ۽ تاج ۽ وارثی ہم
 شگ اتہ بادشاہان ۽ مزنی دیوتا ۽ دانگ ۽ مود دیوتا ۽ ہنکین انتہ اگان مود
 چنگ ۽ تراشگ بہ بنت تہ دیوتا دلگران بیت ۽ آئی دلگرانی پہ بادشاہ ۽ هر وڈ ۽
 تاوان اتہ

ماسانی برادری ۽ مردم کہ آوان ۽ مور ۽ آرگ ۽ ہنر ۽ زانکار منگ
 بونگہ ہچسہ وتی ریشاں نہ چنت ۽ نیکہ چه وتی ریشاں پٹی ٹالے کشتہ

پرچیکہ سنگ ۽ رو ۽ آوانی کھیں کرامت ریشانی تہا انتہہ ماسائینی سردار ۽ دوی
 جادوگر ہمے سنگ ۽ دار انت کہ اگان آوتی ریشاں چہ ٹالے بہ کشت تہ آوانی
 گنجیں نیکی ۽ شری هلاس بنتہ لہ

مارکیاس ۽ مردمانی بابت ۽ گش انت کہ آمود پہ سوگند ۽ ورگ ۽ عمد
 کنگ ۽ دار انتہ اے عمد ۽ سوگند گیشتر پہ بیر ۽ گرگ ۽ بیتہ آوانی چوٹیل رو
 انت ۽ مزن بنتہ دتی بیر ۽ گرگ ۽ رند گڈا چوٹیل ۽ چنتہ کوهنیں عمد ۽
 نوبتاں جرمنانی تہا ہم اے یتیمیں دود ۽ راھبند گندگ بوٹگ انتہ

نوراڈ جاؤن ۽ وحدے رشک ۽ بوٹاں چہ چک ۽ را پہازگ ۽ ہاترا آوانی
 موداں چنت یا سر ۽ ساہ انت تہ آئی سر ۽ گومب ۽ کھیں مود الما پشت گیجنتہ
 آوانی سنگ ۽ رو ۽ اگان کھیں مودچنگ بہ بنت یا سر ۽ ساھگ ۽ کھیں مود دور
 کنگ بہ بنت تہ آئی سر ۽ تہا بازیں ارداہاں چہ یکے ہم پشت نہ کپیتہ ایشی آسرا
 چک نادراہ بیت ۽ کڈ بیتہ ہمے پیمہ کاروبانک بوٹگنتہ ایشاں وحدے چک ۽ مود
 چنگ یا ساگنت تہ سر ۽ تہا جاگے ۽ کے مود الما پشت گیتلگ کہ آمود باز براں
 جہتیں عمر ۽ سند ۽ سر ۽ پر بوٹگنت یا گڈا ورنائی ۽ چنگ ۽ دور کنگ بوٹگنتہ
 ایشانی ترس اے بوٹگ کہ چک ۽ ارواہ تراں مہ کنتہ ۽

اے لیکہ بازیں راج ۽ قومانی تھا ہستنت کہ سر ۽ مود چگل دنیگ ۽
 بنت بلکن ۽ بازیں جاگہاں کنڈکنگ ، دیوال ۽ مان جنگ ، درچکے ۽ بندگ یازر
 ۽ تما دور دنیگ بنت تنکہ دژمن ۽ بدیں مردے ۽ دستاں مہ کینت ۽ چہ ایشاں
 آدانی سرا سحرکنگ مہ بیتہ

” — بلوچوں میں بالوں کے نذرانہ کی

رسم کے آثار ہمیں ان کے سہی آباؤ

اجداد میں بھی ملتے ہیں۔ سہی نہ صرف ماتم

بلکہ دیوتاؤں کی پوجا میں بھی عموماً بالوں

کے نذرانے پیش کرتے تھے“ اے

نوں بچارات کہ بلوچانی پہ سر ۽ مود ۽ ریشاں سٹک ۽ باوری گوں مہ
 برز ۽ ہیالان چٹنکس ہمدپ انتہ بلوچ مدام گشت کہ ساہ سر ۽ تما انتہ اگل
 صورتی ۽ چارگ بہ بیت تہ ساہ ۽ مراد ارواہ انتہ مود ۽ دارگ ۽ لیکہ بلوچانی تما
 چہ قدم ۽ بونگ ۽ بازیں بلوچیں ٹک ۽ تمنانی تما ٹنگیت ۽ برجاء ۽ ہست انتہ
 چو آدگہ راجاں بلوچ ہم وتی سر ۽ موداں دور نہ دینتہ بلوچیں جنیں آدم
 سردیں وتی سرا بہ رند انت تہ سر ۽ ٹٹاں حوار کنت ۽ دیوال ۽ پلے ۽ مانے
 جنتہ سنگے ۽ چیرائے دینت یا درچکے ۽ ترکے ۽ مانے کنتہ انوں بلوچانی

عقیدہ ء سنگ الش انت کہ اگلں همے مود دور دنیگ بہ بنت تہ اے لگت بنت
 ء ہما مردم ء کہ مود انت آئی سردرد کت بے اے ہبرہ بساٹ اینکس نہ انت
 اصلیں ہبر یا بنکی سنگ بلوچانی ہم همے بونگ کہ چہ بدن ء جتا بونگیں اعضا یے
 ء چہ مردم ء سرا عمر کنگ بیت ء مودانی چیر دنیگ ء اندم کنگ ء بنی لیکہ ہم
 همے بونگ

مارکیساس ء جرمنانی پیم ء پے سوگند ء درگ ء عمد کنگ ء بلوچ ہم وتی
 موداں دار انت یا باز براں پے قول ء منت ء وتی چوٹیل ء چنت ء زیارتی
 درچکے ء بند انت

بلوچے ء ریشانی دست جنگ آرا پے هر وڑیں کارے ء لاچار کنتہ یا کہ
 پے امانتی وتی ریش ء ٹالے ایر بہ کنت تہ ایثرا مزنیں ء بے بہائیں المنتے زانگ
 بیتہ بلوچ قول کنگ ء سوگند ء درگ ء هر دیں وتی ریشاں دست بہ جنت تہ
 آرا هر پیم کہ بہ بیت وتی قول ء سوگند موگک کپیتہ

بلوچانی تما اے شرک ہم است انت کہ اگلں لاپ پری نیں جنیں
 آدمے ماہ ء نوک بہ بیت آئی درد باز بہ بنت ء آئی چک پیدا مہ بیت تہ انچیں
 مردے ء ریشاں ء شودگ ء آئی شودوک آرا دنیگ بہ بنت کہ آئی ہجر وتی ریش
 نہ چنگ ء نہ ساگنت گشت اے پھما لاپ پری نیں جنیں آدم ء درد ہم آرام
 بنت ء آئی چک ہم پیدا بیتہ

بلوچ چک ۽ سر ۽ ساھڱ يا چنگ ۽ الما آئی سرا کي مود پشت گج انت
 ظھر ۽ چک ۽ اے پھ قول ۽ ماڱي چکاں کنگ بيت بلے بنداتی ۽ بني سٽک م
 ہمیش انت کہ "ساھ سر ۽ تما انت" ۽ ساھ ۽ مراد ارواھ انت۔

چو مود ۽ پھما ناخن ۽ دنٺان ۽ دور نہ دنيگ ۽ سٽک ۽ باوري هم هست
 انت۔ ايشانی بني ليکھ ۽ هيال هم مودانی ليکھ ۽ هيال ۽ گوں بندوک ۽ همگج
 انت۔ ايش بدن ۽ بهر انت ۽ چه بدن ۽ جتا بوھگ ۽ رند هم بني آدم ۽ متاثر
 کت کنت۔ چه ايشاں بني آدم ۽ نقص ۽ تاوان دنيگ بوت کنت يا آئی سرا سحر
 ۽ ساحري ۽ اثر بوت کنت۔

ترکاں ناخن چنگ ۽ رند هجر دور نہ داڱ انت بلکن ۽ مدام ديوال ۽
 تھنگي ۽ شم ۽ اير ۽ اندم کنگ انت۔ آواني سٽک اے بوڱ کہ اگاں ناخن دور
 دنيگ بہ بنت نہ مھشر ۽ روج ۽ آواں ايشانی حساب دنيگ کپيت ۽ یک یک ۽
 ناخن درگيگ کپ انت۔

آرمينيا ۽ مردم چنگيں مود ۽ ناخن ۽ دراتلگيں دنٺان ۽ دور نہ دنيگ
 بلکن ۽ ايشاں انچيں جاگے ۽ اير کنت کہ آجاگہ مقدس بہ بيت چو کہ گرجا ۽
 ديوال ، بان ۽ شم ، زر يا درچکے ۽ شم ۽ تمہ۔ سٽک اے بوڱ کہ مھشر ۽ روج ۽
 بدن ۽ اے اعضاھانی یک رندے پدا کار کپيت۔ اگاں اے دور دنيگ بہ بنت نہ

ایشانی چنگ ۽ درگیجگ ۽ نز آرگ گران بیتہ لہ

اصل ۽ اے چیزانی چیر دنیگ ۽ اندم کنگ ۽ بُنی لیکہ سحر ۽ ساحری
 انتہ بلوچانی تما ہم پہ ناخن ۽ دنتان ۽ ھے وڑیں لیکہ ۽ ہیال است انتہ
 بلوچ گشت کہ چنگیں ناخن ظاہر ۽ لوگ ۽ دؤر دنیگ مہ بنت کہ لوگ ۽ واری
 کنیت ھے پیما جنس آدم ۽ پادانی چنگیں ناخن کل کنگ بہ بنت تنکہ آتچوکے
 مہ بیتہ یا دست ۽ پادانی ناخن یکیں روج ۽ چنگ مہ بنت کہ غمی ۽ وش
 هواری کاہنتہ یا چنگیں ناخن انچیں آپے ۽ تما دؤر دنیگ بہ بنت کہ آتچوک
 بہ بیت ۽ پہ سبزیں کشاراں روک بہ بیتہ ھے پیما وهدے کسانیں چکے ۽ دنتان
 در بنیت تہ آرا سبزگ ۽ نمسگے ۽ کل کننتہ اے ہیال هر وڑیں بہ بنت بلے بُنی
 لیکہ یکین ۽ هواری انتہ

ڈک ۽ گرهن ۽ بابت ۽ ہم بازیں راجانی گوں بلوچاں یک وڑیں سٹک ۽
 لیکہ انتہ چلگ ، سور ۽ آروس ۽ مرگ ۽ میران ۽ خاصیں وڑے ۽ ایشی ہیال
 دارگ بیتہ

ٹرانسلونیا ۽ سیکسن آنی تما وهدے جنس آدم گرانیں چکی دردانی آماج
 بیت ۽ آنی چک پیدا نہ بیت تہ آنی گدہ پچاں پر ایں کلیں گرہن ۽ ڈکاں چچ
 کننتہ بندیں کبلاں ہم چچ کننت سٹک ایش انت کہ اے پیم کنگ ۽ درد کم بنت

ۛ جنس آءم چلگ بیت

شرق الهند ۛ جنس آءم ۛ لاپ پری ۛ بگر تا چلگ بوھگ ۛ ھے راھبند ۛ
 سرا عمل کنگ بیت آءانی ھیل ۛ اگاں لاپ پری نیں جنس آءم موداں بہ
 گوپیت یا چیزے بہ کشیت ۛ ترند بہ کنت تہ ایشی سبب ۛ چک نز کسیت ۛ تہ ما
 تہ بیت ۛ چلگ بوھگ ۛ وھد ۛ ھے پیھیں اثرے چلگی ایں جنس آءم ۛ سرا ھم
 کسیت لے

رٹانسلونیا ۛ جرمن ، دوگستان ۛ میلکن برگ ۛ آرگل شائر ۛ بمبئی ۛ
 جزیرہ سلسٹہ ۛ مردم ھم ھے راھبندانی سرا عمل کنت لے

ڈک ۛ گرھن ۛ بابت ۛ بلوچانی لیکہ ایش انت کہ تکلیف ۛ جنجال ۛ
 ساعتھمک وڑیں ڈک چچ کنگ بہ بیت چوکہ وھدے جنس آءمے گرانیں چکی
 درداں بہ بیت ۛ آچک ۛ مات مہ بیت تہ لوگانی کبلاں چچ کنتہ جنس آءم ۛ
 سکاںک کنگ ۛ گوپتگیں موداں چچ کنتہ تھت ۛ ڈک دانگیں روت ۛ تناباں
 چچ کنت بی بی فاطمہ ۛ پنجگ ۛ آپ ۛ کنت تنکہ چچ بہ بیت ۛ جنس آءم چک
 ۛ مات بہ بیت لے

ھما جنس آءم کہ چکی درداں بیت ۛ آئی درد گران بہ بنت تہ آئی مرد ۛ

تاکدم ۴۷۶

جارج فریزر / سید ذاکر اعجاز

لے - شلخ زریں (جلد اول)

تاکدم ۴۷۸

ۛ ایضا

ۛ بی بی فاطمہ ۛ پنجگ ۛ بابت ۛ بھارات بلوچانی شرک ۛ پال ۛ تماچک ۛ مات ۛ بن گپ ۛ

پرمانت کہ وقتی ہاںجگہ ۽ چیر۽ اندی پیچ بہ کنتہ

نچ ۽ وھد ۽ مسلمانانی احرام ۽ ہم ہج پیہمیں ڈک ۽ گرہن مان نہ بیتہ
 بلغاری پہ لاپ پری عیں جنیں آدم ۽ پادانی سر پہ سرکنگ ۽ نندگ ۽ شر نہ
 زانتہ آوانی سٹک ایش انت کہ جنیں آدم ۽ چلگ بوھگ ۽ وھد ۽ آئی درد باز
 بنت ۽ آرا چک ۽ پیداکنگ ۽ جنجال بیتہ لے

ہمے پیما بلوچیں جنیں آدم ہم لاپ پری عے وھد ۽ وقتی پاداں سر پہ سر
 نہ کنت کہ روت آئی چک ۽ پیسٹرائنتہ رند ۽ میڈیکل سائنس ۽ پٹ ۽ پول
 ۽ ہم پہ لاپ پری عیں جنیں آدم ۽ پادانی سر پہ سرکنگ ۽ نندگ ۽ راہراب
 زانتگ

”یہود میں سات کا عدد مقدس سمجھا جاتا
 ہے جس طرح ہفتہ کا ساتواں دن ان کے
 نزدیک بہت مقدس ہے اسی طرح ساتواں
 مہینہ بھی مقدس خیال کیا جاتا ہے۔ ہر
 ساتویں سال زمینیں بلاکاشت چھوڑ دی جاتی
 ہیں۔ یہ سال کنعان میں آباد ہونے کے
 بعد ہر سات سال بعد منایا جاتا ہے۔“

گوں ہپتے عدد ۽ بلوچانی ہم مزنیں نزدیکی ۽ تعلقے است انت۔ بلوچانی
 سٹک ۽ رد ۽ آسمان ہپت انت۔ درین ۽ رنگ ہپت انت، مات ہپت بر ۽ دتی
 چک ۽ شیراں بخشیت، ہمے پھما کپتوک ۽ پیشانی ۽ بستگیں گد ۽ ہپت سوچن مان
 کننت۔ ہپت پشت ۽ گیشتر نام ۽ گر انت۔ ہپت گردگیں بگ، ہپت رنگیں چادرا
 ہپت روج ۽ شاتکامی ۽ ماگ ۽ ہپت بر ۽ گوندو دنیگد اے کلین چیزگوں ہپت
 ۽ عدد ۽ ہندسہ ۽ بلوچانی سٹک ۽ باوری ۽ پیش داریت۔

”رگ ویدیں ہے ”ہیل نے زمین اور آسمان کو اٹھایا ہوا ہے“ لے

(اتھروید ۱۳ : ۱۱ : ۱)

بلوچانی بازیں ہند ۽ دمگاں اے سٹک است انت کہ اے جہان گوک ۽
 کانٹانی سہرا انت۔ ہر وہدے کہ گوک کانٹاں چندیت، یا یک کانٹے دم ۽ بارت
 نہ زمین ۽ دومی کانٹ ۽ چندیت گڈا زمین جب بیتد ۽
 اے جہاں اوشتماتہ بے شک مادگ ۽ کانٹ ۽ سہرا
 درچکاں گوں مردین آدم ۽ جنہیں آدم ۽ یا بچک ۽ جنک ۽ سور دنیگ ۽
 دود سک کن انت۔ ہمے پھما اے دود ہندوستان ۽ دومی رو درانگی ملک ۽ ڈیہاں
 ٹمگیٹ ۽ وڑے نہ وڑے ۽ است انت۔ لے

بلوچ ہم وتی چکاں گوں درچکاں سور دینت، درچکانی تما گیشتر گوں
کرک ۽ اے گیشتر قول ۽ ماسگی چک بنت

هندوستان ۽ نوکیں گاڑی ۽ یا دگہ انچیں نوکیں چیزے ۽ را چه نظراں
رکینگ ۽ هاترا آتی دیما درنگ ۽ کھنیں بوٹے درنج انت۔ لہ

بلوچ چه نظر ۽ رکھینگ ۽ بازیں راھبند کارمرز کننت بلے یکے ہمیش
انت کہ هندوستان ۽ هند ۽ دمگاں رواج گپنگد (گیشیں معلومداری ۽ نظر ۽ بن
گپ ۽ بچارات) گوں سنگ ۽ درچکاں ہم بلوچانی سٹک ۽ عقیدت چو دومی هند ۽
دگ ۽ راج ۽ قومانی وڑ ۽ است انت۔ هے پھما چو آدگہ راج ۽ قومانی وڑ ۽ بلوچ
هم سیاھیں پشی یے دیما گوزگ ۽ بد برانت۔ بلوچے اگاں پہ مقصد ۽ کارے ۽
جاگے روگ ۽ بہ بیت تہ آرا جست کنگ، یا چه پشت ۽ آرا گوانک جنگ ہم چو
دومی راج ۽ قومانی وڑا هراب ۽ پال کنگ زانگ بیت۔

شپ ۽ اسپتیں چیز ۽ دینگ ۽ (خاص وڑے ۽ وادا) هندوستان ۽ بازیں
هند ۽ دمگاں شر نہ لیکنت۔ هے پھما بلوچ ہم شپ ۽ اسپتیں چیز ۽ دینگ ۽ پھریز
کننت خاصیں وڑے ۽ وادا ۽ هتیک ۽ دینگ ۽۔

مرگ ۽ میران ۽ درگت ۽ مرگ ۽ بگر تا قبر ۽ کسارت ۽ بلوچانی بازیں

دودے، راہبند گول آدگہ راج ۽ قوماں ہمدپ ۽ یک وڑ انت۔ (گیشیں معلومداری
 ۽ بلوچانی شرک ۽ پال ۽ مرگ ۽ میران ۽ بن گپ ۽ بچارات)
 دود ۽ رسمانی، سٹک ۽ عقیدہانی یا شرک ۽ پالانی اے وڑیں ہمرنگی ۽
 ہمدپی بازیں جُستال ودی کنتت کہ پتو لوٹ انت۔

بلوچی لبرانک ء شرک ء پال

شرک ء پال چک ء لبرانک ء بن گپ نہ انت بلکن ء چاگرد زانتی
 (سماجیات) ء شعبہ ء بہر ء تما کنیت انت ، بلے اے بن گپ ء اگاں یک نیمگے
 مے زند ء آدگہ تک ء پہنانان ء متاثر کنگ نہ مے لبرانک ء ہم چہ اے بن گپ
 ء اثر زرنگد ایشی مستریں سبب ایش انت کہ لبرانک ء زند ء چکلیں نزکی ء
 سیادی ئے است انت۔ لبرانک ء بن گپ کلیں جہان ، سرجمیں چاگرد ، بنی آدم ء
 آئی زندمانی انت۔ پے ہاترا بنی آدم ء زند ء تما ہوار کنگلیں اے شرک ء پال
 ہم لبرانک ء تما اتلگ انت۔ اے پیمہ لبرانک ء وتی ، چاگرد ء آدینک بوہگ ء
 آگدہ سرجم کنگد

شرک ۽ پالانی زورگ ۽ اے آگدہ یوک ۽ بلوچی لبرانک ۽ میراث نہ انت
 بلکن ۽ اے تب ۽ میل هواریں لبرانکی سنجے زانگ ۽ منگ بیتہ
 بلوچی لبرانک ۽ اگاں ماکن ۽ نوک ۽ تما بہر بہ کنناں تہ کنہیں نثر ۽ شاعری
 ۽ نوکیں نثر ۽ شاعری ۽ تما شرک ۽ پالاں گوں ہمدپیں بازیں درور ۽ مثال
 گندگ ۽ کایتہ

کوہنیں نثر ۽ قصہ ۽ حکایت کل اگاں ناں تہ گیشتر دیہہ ۽ بلا ۱ جن ۽
 جس ۽ پریانی ۽ ہیالی کردارانی چپ ۽ چاگرد ۽ ترگ ۽ گندگ ۽ کایتہ کہ
 ایشان ۽ بلوچانی صنمیات (Mythology) ۽ بن ہشت منگ رو نہ بیتہ بلے
 کوہنیں شاعری اے میل ۽ ہمراہی ۽ پہ شرک ۽ پالاں شرتریں وڑے ۽ وتی
 درشانی کنگد کوہنیں شعرے ۽

چہ منی بہت ۽ نیک ۱ بد ترانت

زہر بنت بستانی چبٹ و شیں

سور بنت کنڈانی لڑیں نوک آپ

یا اے شعرے

جنت منی چم ۽ جنت منی بردوان

جنت منی پیشانی بلند بخستیں

یک دگہ کوہنیں شعرے ۽ تما شاعر وتی مارشتاں چو درشان کنت

بچہ بہت ہدائی دادے

بچہ بہت بہائی بو عین

اول مہنازہ نصیر خان گپتیں

اگڈا مالدارہ مگیمیاں زرعیں

بے مال چہ غماں گسیمر عین

شکر عین کہ ہدائی دادے

کھیں عالمہ را بہرین

اے کوهنیں شعراں چہ اندازہ جنگ گران نہ انت کہ بلوچ بہت تالہ

نصیبہ سرا چنکس سٹک باوری دارنت۔

بلوچانی گیدی پر بندانی تھا ہم شرک پالانی دروشم وڑے نہ وڑے الما

گندگ کنیت انت ، بے گیدی پر بندانی تھا "سپت" ہ صنف ہ تہرہ تھا کمیں

گیشر ایشی اثرات است انت۔ کس کھیں سپتانی تھا چکھیں وڑے گوں پیرہ

زیارت ہ بزرگ ہ اولیاہاں ، وتی سٹک ہ عقیدہ ہ درشانی گندگ کنیت انت۔

یکے ۔۔ ولی ماں ہلکھیاں سک باز انت

درسانی کماش شہباز انت

جوابی ۔۔ من نازیناں من نازیناں

من نازیناں سکی شہباز ہ

یا اے سپت ہ

یکے :- پیراں دریا پیر قانمیں

ماگوں مراداں اٹلگنیں

جوابی :- ماگوں مراداں اٹلگنیں

بچ ۽ ۽ شاگنیں گوانزگ ۽

کوہنیں بلوچی شاعری ۽ دیما اٹلگنیں بنیاد ۽ بن ہشت چاکر خان رند ۽
 گہرام لاشاری ۽ عمد ۽ باریگ ۽ چہ بیتہ چاکر ۽ گہرام نہ ایوک ۽ دو نام انت
 بلکن ۽ ایشانی بسات ۽ بستار "سمبولک" بوٹگ انت۔ پہ ایشاں اگاں یک نیمگے
 راج دپتہ ۽ ستا ۽ ساڑا است انت تہ دوی نیمگ ۽ راجدپتر ۽ تاک ایشانی
 بازیں عمل ۽ کارگرتاں رد گشتیت ۽ ایر جنتہ بلوچان ۽ پیریں سی سال ۽ مرہ
 جنگ پرمائینگ ۽ رند نہ کتے ۽ وتی سوب مندی ۽ "جشن" داشت گت ۽ نہ کتے
 وتی بے سوبی ۽ پرورش ۽ "ایوک" ۽ ملور ۽ بے چاڑا تہ عجیبیں تاریخ ۽ فیصلہ تے

نشگ ۽ ساڑا تے وتی بیلاں ات۔ ہ

ایر جن تے میریں رستی لالاں

من وتی بیلانی نسب زاناں

کسملیکانی عادت ۽ ہیلاں

چوڑک ۽ چر پیگ اش نہ پھر یزتاں

ماڱ ۽ شوڻس پال بد بوٽاڻ
 ڪوھ ڪرانڌاني اڪر بس راستيگ
 چتواني آموڱس بر دست
 شير مرگاني داڱس احوال
 پھ مني بيلاڻ سڪ نس بيتاڻ
 سياه زباناڻ پاراڻو داڻاڻ
 ڪوچھ ۽ زر توڻس ڪھيرياڻ
 اے ھما مردء اے ھما بوراڻ
 بوراڻ سول انت ۽ موزگ اڻ داراڻ
 چاڪ اڻ شني يڪ زديں ماراڻ لے
 اٽلگ انت ملاڱوڻ شے ڪھيرياڻ
 اٽڪ انت مني پليں پترء نشتاڻ
 دست اڻ گوڻ شاھس قادرء بستال
 چاڪر، پھ ھدا چارء ۽ فتنھاڻ گونڌڪن
 من نہ زرت شيھاني ھبر شريں

لے۔ اے شعر دگه جڳے ۽ چوڻ انت ڪه ے

چاڪ اڻ سڌھي يڪ زديں ماراڻ

رنداں نہ زرت پتر شے کھیری ۽
 شے وتی وژنامیں پت ۽ چک انت
 ملا منی ہپتشتی برات دار انت
 پشت اش ماندات ۽ چادر اش چنڈ ات
 دعا اش منی بیلانی سرا گوندات لے

حمل جہیند بلوچ راجد پتر ۽ الی نیں کردارے ، اے نام ۽ ابید بلوچ
 راجد پتر مدام کپی مانیتہ وتی ہند ۽ دمگ ۽ مردمانی پہازگ ۽ آگدہ زور، در آمدیں
 حاکمانی زور ۽ لٹ ۽ پل ۽ دیما آھنیں دیوال ، حمل ۔

شاعراں بازیں شعرگوں شرک ۽ پالی دروشماں گشتگ انت ، بازیے پشت
 کپتگ ۽ بازیے دنز ۽ بجانی باھوٹ بوٹگ انت۔ اے کلیں شعراں وڑے نہ وڑے
 ۽ وتی اثر پشت گیتگ انت ، بلے پہ حمل ۽ دزگیری ۽ آئی گہار (۹) ۽ گشتگیں شعر
 مروچی ہم وتی رنگ ۽ چاگردی زندمانی ۽ شرک ۽ پالی تک ۽ پیش دارگ ۽ انت۔
 شنبہ ۽ روچ ۽ ماہ ۽ شانزدہ مروچی ہم بد زانگ بنتہ بازیں جنیں آدم مروچی ہم
 اے روچاں سر نہ شود انت۔

شرط ہما شرط انت کہ حمل ۽ جیھند بستگ انت
 وعدہ ۽ قولے پہ پدی مرداں اشتگ انت

مکھیں مات ماں غنیمی تو کے نشنگ ات
 آ، جنیں چک ۽ جمبریں ملگور رستگ ات
 شنبے ۽ روج ۽ برج ہما شومیں اگر ب ات
 شنبے ۽ روج ۽ شانزده ات ماہ ۽ برقرار
 مکھیں مات ۽ گوشنگ گوں ماہیں چم کمار
 شنبے ۽ شانزده سر مشوذ براتانی گمار
 شنبے پرا، برات ۽ شوم انت شانزده پر پت ۽
 شوم ہما روج ات کہ حمل ۽ شاگے نول کنگ ۽

بلوچ راجدپتر ۽ یک دگہ مہتریں نامے بالاج نیگ انت کہ بالاج بیرگیر ۽
 نام ۽ مشہور ۽ نامہ در بوت۔ وھدے دودا (بالاج ۽ مستریں برات) کنگ بوت
 تہ بالاج کسان ۽ ہرد اتہ در پہ در ۽ خاک پہ سرگوں نقیبو ۽ پیر ۽ زیارتانی سرا
 رست ۽ مزن بوت ۽ چہ بیسگر ۽ وتی بیرے گپتہ دودا ۽ جنگ، بالاج ۽ کسانی
 ، بالاج ۽ رُدگ ۽ مزن بوھگ، تنکہ بیر ۽ گرگ ۽ شاعران اے کلیں جاوران ۽
 شعری رنگ ۽ دروشم ۽ دیما آرنگ، اے شعرانی تہا ہما جاگے کہ شرک ۽ دروشم
 ودی بیت آشعر پہ در در پیش کنگ بیت۔ بندات چہ دودا ۽ ۔ وھدے دودا

۱۔ ارب۔ عقرب

۲۔ میراث

فقیر شاد

تاکدیم ۲۰۷

گورگج وتی دژمنانی پد ۽ رنداں گران ۽ آوانی پشت ۽ وتی اسپ ۽ سرا رھاوگ
 بوت تہ یک هلكے ۽ گوزگ ۽ گوں دودا ۽ را یک جنیں آدمے ۽ توار جتہ "دودا
 تو تچان ۽ کجا روگ ۽ ۽ ، بہ جل کہ آدگہ ورنہ گوں تو ہوار بہ بنت "دودا ۽ ذال
 ۽ اے عمل بد لیکت ، آرا باور ۽ ستک ات کہ آنوں پال بوتگ ، اگاں جنگ ۽ بہ
 روت یا دابے سوب بیت یا گڈا زندگ ۽ واتر نہ کنتہ ۽

سُر پشکی جنے پاد آتکہ

شار ۽ دامن ۽ پیران ۽

نوک موریں گوراں داران ۽

گشت ۽ گوں یلیں دودا ۽

بانگو تو روئے تاچان ۽

تاہیر پہ پدی ورنہاں

لوگانی گہیں مرد بیاہنت

ارمان پہ ترا باگاڑ چم

زند ۽ راجت ۽ چانپولے

اچ ما ، آگہیں مرد تھام انت

کہ جکاں پر پدی ورنہاں لے

دودا ۽ مرگ ۽ پد بالاچ ۽ نام دیماکنیت انت ۽ آئی کردار تاریخی رنگ ۽

دروشنے زوریت۔ بالاچ چے پیم روت ۽ کجا هنکین کنت۔ ۷

چہ پُرس ۽ پتر ۽ پاد اہک انت

کلیگ ۽ کپات اش زرت انت

پنڈان ۽ وران ۽ رپت انت

سندھ ۽ سرشمال برز بیت انت

جاھے ایمنی ۽ نشت انت

قول ۽ وادہ اش یک کرت انت

شہباز ۽ سرا اردکرت انت لہ

لعل شہباز قلندر ۽ سرا آہگ ۽ نندگ ۽ هنکین کنگ ۽ رند بالاچ سوگند ۽

اقرار کنت ۷

بالاچ جھنگ پگاہ ۽

گشت ۽ گون نقیب ۽ سیاہ ۽

(من ۽) وادہ پہ سیون ۽ درگاہ ۽

(اگان) بکشیت انت ہدا لاشکین

دودا ۽ کشگ نا حقین

کہ سہی مہارات ہئیں

بہبگر پل کتگ ناہئیں

کہ عیب ات پہ بلوچاں سکیں

اکرار انت من ء گوں پیر ء

شہباز ء سکی دزگیر ء

(پہ) شاہ ء گبڈ ء زنجیر ء لہ

بالاچ ء گوں نقیبو ء قلندر ء سر ء نندگ تا دیراں منتہ آہے ودار ء ات

کہ چہ شاہ ء در ء آرا روگ ء بیر گرگ ء سوب مند بوہگ ء موہ ء شہینگ بہ

رسیتہ اناگت ء یک شپے لہ

بیا تو ہمدلین براہندگ

کارانی نقیب ہم پہجگ

سے پاس شپ ء سیاہ ء ات

(من) دوشی داب اتل درگاہ ء

چپیں دست سر ء چیر ء ات

راستیں گوں گوہریں بیر ء ات

مردے انگ ات پگاہ ء

رنگے چار دھی ماہ ء ات

سبزیں جامگاں پوش ء ات

ذکر ء بلسن جوش ء ات

اے وھدی منی ہوش ء ات لے

دودا راجی قدرانی پہاڑگ ء مرگ ء انبازاں شت ء بالاج ء راجی قدرانی

پہاڑگ ء چہ بیگر ء بیرگیتہ

راجد پتہر ء تاکانی تہا پہ راجی قدرانی پہاڑگ ء میر قمبر ء ہم وتی سرندر

کنگ جنگ ء پڑ ء روگ ء پیسر آ مردمانی رخصت کنگ ء وھدے وتی لوگ بانک

ء رخصت کنت تہ آئی لوگ بانک ء ارس چو کٹوری ء رچنت ء پہ اناکاں ترپنت

آئی جیگ ء سر جیگ تر بنت آ میر ء جنگ ء پڑا روگ ء حق ء نہ بیتہ ہے

پہما میر قمبر ء پت ہم آرا اجازت نہ دنت بلے میر قمبر ء شیر ذالیں مات آرا وتی

شیرانی پہل کنگ ء ہما وھد ء تیار بیت کہ آ بندی آل داتر بیاریتہ لے

ماتی منی مات مکھیں

شیراں پہل کن من رواں

من کہ رواں داوا گری

زاناں نہ تران چے بری
 مات ۽ جواب گردننگ ات
 اونچ منی ۰ بچگ منی
 جان منی ۰ جانگ منی
 بچی منی چم ۽ چراگ
 چم ۽ چراگ زرد ۽ مراد
 شیرات پہل انت بچ منی
 شیرات پہل انت ہب بر ۽
 من بند پہ ہمے روچاں جنگ
 آستنگ سھیل دیمپان کنگ
 بچ ۽ سھیلگی مہ گپت
 رد دانگ انت گرز ۽ لوار لہ

برے برے چوش بونگ کہ شاعران وتی شعرانی تھا وتی دوستدار ۽ جاور ۽
 کیفیت وتی لہزاں گوں ہمائی "تران" ۽ درشان کنگ انت۔ حمل جیند ۽ لبیلہ ۽
 نندوکیں دوست وھدے پہ حمل ۽ زہیری بیت تہ
 زیت کن او دسگند! گند منی دست ۽

گند منی دست ء و دیے من ء حال ء
 دیر کتنگ ہو عیس حمل و تنگھ ء
 نئے وت کنیت ، نئے ماہرے ششتی
 نئے دپ ء ہنبونیں سلاے کنیت ۱
 ۱ ھے پیما دینار عبدالکریم وتی مارگاں اے پیما درشان کنت
 روج بے دراجنت پمینی خیال ء
 شپ من ء گران سنت اچ مہ و سال ء
 چمول گول راہان ، جنس پال ء
 دم پے دم چاریں من دکاب بال ء ۲
 جنس آدماں ء را مدام سپت ء لولی ء ہالو ء لاژوگ ء موتکانی شاعر زانگ
 بوٹگ بے وھدے مہناز ء دلبریں ہیال دیما اٹک انت تہ اے لیکہ رد بوت۔
 مہناز ء شعر ”من رواں راہ ء راہسرے ننداں“ یا ”من ہما انجیراں پتن تاکیں“
 شاعری ء جوانیں نمونگ منگ ء زانگ بنت۔ مہناز گشت ۳
 تو اگاں رکش ء کرگ ء بیارے
 پر منی کٹ ء پاگ ء بندے

چمہوں کو ربات انت بچارانے
 دستوں منڈ بات انت بوجانے لے
 وھدے مہنازے را عومرے تزیکی ۽ بہتان جنگ بوت تہ آھر پیہمیں سوگندے
 ورگے تیار بیت۔ لے

تیل ۽ مندریک ۽ منجل ۽ بیارات
 رب ۽ قرآن نے ماں سرا دارات
 شہدادے ہما دیوان ۽ تہا بیارات
 گڈا منی سیل ۽ نگدھاں چارات
 آرنگ انت تیل ۽ منجل لہڑانی
 دورے دات مندریک لال ۽ سھرابی
 کش انگ منی براہاں ہنجر سیلانی
 ایردے دست ۽ حکم ۽ رحمانی
 لانتگ سرے آستینک ہراسانی
 دست ایر دانگ پہ حکم ۽ رحمانی
 اللہ تووت نے دزگیر پاکیں جیگانی

کشنگ مندریک لہڑیں تیلانی

داتوں شہداد ء سوز ء ارماتی لہ

کوہنیں بلوچی شاعری ء تما اے وڑیں مثال ء درور باز انت بلے لہتیں
شاعرانی انچیں شعر انت کہ آتچک ء سرجم ء شرک ء پالانی پیش کنگ ء جوانیں
نمونگ انت۔ چوکہ ”آدینگ گنگ ء پیغام پہ چاکر کولواھی ء“ اے شعر ء تما پس
نئے بردست ء ہڈ ء چارگ ء ماسگ ء بندگ ء پیش گشی کنگ ء بلوچانی کوہنیں
راہبند ء دود پدز کنگ بوتگ انت۔ لہ

کشنگ من سیاہ گوشیں نیسی چکے

چہیں بردست من بُرائگ یکے

روک کت سار بانی جہرپ آسے

گوشنتوں پلگ ماں جھلگے سھریں

گوشت چہ بردست ء جتا کرتگ

ماں شپانکے چہ جھگل ء گپنگ

بیا بچار ہڈ ء چے شرہ دانگ

سوب اگاں شاہیں قادر ء دانگ

چاکر ماں میدان ء شکست دانگ

قول انت مارا پہ عالی ۽ ذات ۽
 پہ ڈگار ۽ قبر ۽ کرامات ۽
 من پہ مجبوری اے قسم وارنگ
 گشت شپانک ۽ پہ ہڈ ۽ فرمان ۽
 سوب ترا داہگ شاہیں رحمان ۽
 چاکر تو وارنگ جنگ ۽ میدان ۽
 باز مکن مولشت سوار بو زریان ۽
 کولواہ باگیں دیم دے تردان ۽
 سھل کتگ پر تو مشکل آسان ۽
 دل منی شلیگ ات پرے معنی
 رپتاں من دیم ۽ چار ۽ گندان ۽
 درگیتک من پیر ۽ ہرگیں ڈیکے
 گوٹگ من ترپنی گر کیگے
 جلی تو بند پنن ماسکے دشیں
 گر من ۽ سوب انت من رواں دیم ۽
 گر من ۽ نکس انت من پدا تراں
 گشتگ ہما پیر ۽ کو ہنگیں ذال ۽

من جنناں پر تو ماگ ۽ پال ۽
 ہپ بر ۽ گوندو دیاں پیش ۽
 چم ۽ پہ روچ ۽ سھری ۽ داشتگ
 ساہ ۽ بندکت ۽ ماگ ۽ بستگ
 مکے مسک ، ماں سرے ریتگ
 ماگ ۽ دشمن پال ترا داگ
 گشتگ آکوہ ذالیں جن ۽ دانا
 سوب تئی انت پہ پیش ۽ فرمان ۽
 راہ تئی ساپ انت پٹ ۽ میدان ۽
 چم منی بازیں پیری ۽ زنگ انت
 چاکر ۽ ہون انت کہ پڑ ۽ شنگ انت
 ہر بہ کہ پیش ۽ ماگوں بستگ
 پیش منی گوندوہاں سھی بیتگ
 گپ من ۽ نلی ۽ یقین بیتگ
 ماگ ۽ ہڈ ۽ یک شرہ داگ

لہ

کنہیں شعرانی بابت ء اے ہبر ء چک کنگ الی انت کہ اے شعرانی م
 ہند ء دگے ء دگہ دگہ رنگ ء دروشے ، چکلیں رنگ ء گیشنگ گران انت تکہ
 زانت کار ء کو اس دل پہلیں پٹ ء پو لے مہ کننت۔

ہبر پہ دراج کش کنگ ء ناں بلکن ء چک ء گیشنگ ء کنگ بیت ۔ پے
 ہاترا کوہنیں بلوچی شاعری ء تما شرک ء پالانی اثر ء درگت ء لھتیں درور پیش
 کنگ بوت۔ کوہنیں شاعری ء بن گپ ء نز آران ء نوکیں ردانک ء شاعری ء سرا
 شرک ء پالانی اثرات ء سرا ہم چمشانکے دنیگ الی انت۔ بندات ء نوکیں
 ردانک۔

”نازک“ سید ہاشمی ء پہ بلوچی زبان ء کنگلیں بازیں جہدانی بروردوں چہ
 یکے اے بلوچی زبان ء اولی ناول (؟) زانگ ء منگ بیت۔ ایشی تما تیاب دپ ء
 مردمانی زندمان ء جوانیں عکے پیش دارگ بوتگ۔ انچو ”نازک“ ء ناولی ٹکنیک ء
 سرا ہبر بوتگ ہے پیمائشی تما شرک ء پالانی اثرات ہم چارگ بہ بنت تہ ہبر دیمہ
 شت کنت۔

” — لھتیں جنک مھرگی لب ء انت۔ ء دگہ لھتیں آپو چنگ ء انت
 کہ ایشانی دشمنی ء آپو ء کہ کل کن نئے چھتئی روج ء مھرگ بنت بلے بے ہمیش
 انت کہ کل کنگ ء دھد ء ہچ بچک آھاں مگندیت۔ چھتئی روج ء کہ مھرگ کل ء
 مان نہ بیت ہم اے دلپروش نہ بنت ء ہما دمان ء یکے چست ء گشیت۔

”اے مے مای نہ انت۔ مای اے مز نہیں بھیاے۔
 مے مے رند ء پیگ ناں۔ آئی دیوال ء پُشت ء
 سُک نئے کنگ ہمیشا مھرگ نہ پیگ انت۔“

بندنی شر کے اگاں آپو ء کل بہ کن ءے تہ ہتھی روج ء آمھرگ جوڑ
 بیت۔ بے شرط ایش انت کہ آراکل کنگ ء چک مہ بندنت۔ مے پیمانازک ء تما
 دسمتر اشکر ء پال ء دگہ دروشے ودی بیت۔

”..... چاریں مات ء چک شت ء گجک ء
 دیما نشت انت۔ گجک ء منجل ء دیپگ یک
 برے لیئنت ء پدا منجل ء دپ ء دات ء
 ہنگ ءے سربر ء ایرکت ء دیم ءے گوں
 نازک ء ترینت ء گوشت ءے :

”ادا نازک ! ہدا مزن انت ، دینگا
 انگت بازیں یدار ء راہنے پیداک انت۔ اے
 نیکیں پالے نہ انت کہ تو زرتگ.....“

بلوچ زندگینے آیات ء بے سبب ء گریوگ ء ہراب لیک انت ء ایشرا شوم پالی
نئے زانت۔ نازک ء تما دسمتر انبشتہ انت۔

”یک زمستانی شے ء واب دیست کہ
ماہل ء پت اتک ء جامی نئے گوانک جت ء
چہ واب ء پادکت ہر دوسر ء رندی ء دیم پہ
تیاب ء شت انت۔ ماہل ء پت ء گوں نازک
ء گپ نہ جت، بے نازک آدوینانی رند ء
کت ء گوانک ء جت۔ جامی ء چک جت
بے ماہل ء پت ء آئی دست گپت ء وتی
نمگ ء ژپ ات ء ہر دوکس گوش نئے
زاناں دریا ء مان دیان ء گار نہ تنت“

انچوگش انت کہ اگاں واب ء مرتکس مردے زندگس مردے ء
راوتی ہرائی ء بہ بارت تہ آئی عمر توام انت۔ نازک ء تہا ہم انچوش بیت۔
دسمتر ایک دگہ شر کے اے رنگ ء انبشتہ انت :

”یا ہدا ! پچن بزرگ بہ کن ! بزرگ بچن !“
دیر یک کچے ء اولاس ات۔ نازک ء چہ
ترس ء وت ء نزاؤرت۔“

چک ۽ اولاسگ بد ۽ بپرائی ۽ نشانی زانگ بیتہ نازک ۽ درد ناول ۽ تما
بندات ۽ بگر تا آخر ۽ ہمیش انت۔ گذا بیک اے ناول ۽ Evil کریکٹریے

”منی گوہار! من اشکگ! بلکس من وت
ہم دیستگ کہ واجہ گزابیک پہ جنینانی دست
۽ آرگ ۽ پہ چوشیں ہر رنگیں سھل ۽
تران ۽ اوشتاگ بلے من ترا ۽ آئی ۽ ہر
دوینیاں گشاں کہ منی رندگیری ۽ پجاڑ ۽ یلہ
بدے ات کہ جاتیگ ہم یک لوگے رد دنت

—“ لہ

جاتو یا جاتیگ ۽ بابت ۽ مشہور انت کہ دل کشیت بلے اے ہم گش
انت کہ آپہ وتی شکار ۽ مدام لھتیں لوگ یلہ دنت۔ نازک ۽ عمر ۽ پانزدہ سال ۽
بگر تاں بیت ۽ ہشت سال ۽ یک یک ۽ آئی مردانی مرگ ۽ میتگ ۽ جنین آدم
آرا ”مردکش“ ۽ نام ۽ دیننت۔ نازک ۽ را انگت ۽ براہ ۽ شر رنگی وا است ات
بلے مردمانی ترس ایش ات۔

”آئی میتگ ۽ جنینانی گور ۽ آئی نام ”مردکش“

ات ۽ چہ اے جنیناں ہر یکے ۽ دانکہ وس شنگ

ات وتی چک یا براتے ۽ پہ نازک ۽ گرگ ۽ مکن

کتگ ات کہ آیانی نز ۽ ہر کس کہ نازک ۽ گیت

پہ آئی ۽ دریا ۽ نھنگس دپ چچ بیت۔ ۱۔

ہبر ادا ہلاس نہ بیت انگت دیما روت نازک ۽ دیمتر ۽ تاکن ہم شرک ۽

پالانی شہین ۽ دروشم گندگ بنت۔

”ماہکان ۽ دگہ براتے ہم است کہ آئی ۽ لوگی

پاری چک ۽ سرا کپت سک بے پد ۽ نادرا

بوت۔ مھلوک ۽ گشت کہ جاتیگ ۽ ایشی ۽ دل

سرینتگد ماہکان ۽ ملآ ۽ بک ہچ پشت نہ گیتک

بے مرگ ۽ دم ۽ کئے داشت کنتد یازدھی

روح ۽ جنک پہ ہاک شت۔ ۲۔

نازک ۽ بہت ۽ تالہ ۽ ابید آئی کردار ۽ چست بوہگ ۽ ناول ۽ کلا نمکس

۽ تہا ہم اے سلسلہ برجا انتد پہ اے واسۃ ناں کہ نازک ۽ نبشتہ کنوک وت

ذہنی رنگ ۽ شرک ۽ پالانی اثرانی آماج انت بلکن ۽ پہ اے ہاترہ کہ چاگرد ۽ ہر
 یتیم کہ ہمائی رنگ انت پیش بہ داریت۔ نازک ۽ ہزدھی در ۽ تہا نبشتہ انت۔

”من ترا انی گشت کہ نازک ۽ بزکار ۽ مردی
 بخت نیست اولی مرد دریائے میارے کت ۽
 دومی مرد ہم گوں آئی ۽ راچن ۽ بیگواہ بوت ۽
 پدا سہی مرد ہم نھنگیں دریا ۽ اوگارت۔ ہمیشکا
 سرجمیں میگ ۽ مردم آئی ۽ ”مردکش“ گوش
 انت۔“

نازک ۽ چد ۽ گیشتر گوشداشت نہ کت ۽ زیت
 زیت چہ اود ۽ پاد آتک ۽ دم پہ وتی لوگ ۽
 شت ۽ نشت ۽ پگر ۽ کپت کہ ماہل ۽ پت، جامی
 ۽ میرین ہر سنیں چہ منی جند ۽ شومی ۽ دریا ۽
 وارت انت۔ شاری راست گش ایت کہ منی
 بخت ۽ مرد نیست ۽ اے ہر سنیں چوروانی پتانی
 ہون ہم منی جند ۽ سرا انت ۽ وتی دل ۽
 تلاریں ارادے بست ۽ کہ دگہ گیشیں ہون

دتی سرانہ زیر ایت "۔ لہ

نازک ۽ تماھر وڈیں کہ شرک ۽ پالے دیما آرگ بوٹگ انت اگل
 هورتی ۽ اے چارگ بہ بنت تہ ناول ۽ کلئیں جاور وانوک ۽ دیما تچک بنتہ ناول
 ۽ بن گپ ۽ مرکزی هیال ہم پندر بیت اگل کمی کئی بہ بیت تہ سرجمیں کردارانی
 نامانی ۽ بس۔ چوناهای ایشی دیباچہ ۽ تما سید هاشمی وت نبشته کنت کہ بندات ۽ منی
 هیال ناولے ۽ نبشته کنگ ۽ نہ بوٹگ رندا کہ چار اٹگ تہ ایشی کہ ۽ کردار دیما
 شت کن انت۔ اے همے کردار بنت کہ گوں بن گپ ۽ مرکزی خیال ۽ دتی تعلق
 ۽ لنک جوڑنت نہ کن انت۔ بہ گند ایشی هلاسی هم گوں شرک ۽ پالاں بیت۔

"زیران چه گل ۽ بے تاهیر بوت ۽ یہ روگ
 ۽ پاد اٹک یک برے نازک ۽ گلانش کت ۽
 آئی ۽ پیشانی ۽ چک ات ۽ گشت۔

"اچے من رواں ۽ چه زرک ۽ اوامر ۽ دتی
 مستگی ۽ گراں؟" نازک یک برے پدا ماہل
 ۽ پت، پیرل ۽ پت ۽ ہدک ۽ پت ۽ ترانگ
 ۽ کپت ۽ یہ بے سمائی یک اناگہ ۽ گوشت ۽

” بے منی ڈک ایش انت کہ اوامر دریا ء زر ء کار ء

مکنت کہ من دگہ ہون وئی سرا زرت نہ کنناں “۔ لہ

ہے شرک کہ نازک ء تما گشگ ء نبشہ کنگ بوگ انت اگاں ایشاں

دپ ماں دپ دینگ بہ بیت تہ المادگہ ”نازک“ ء جوڑ بوت کنت

گچین (آزمانک) کہ واجہ عبدالحکیم ء بز آرنگ ء بلوچی اکیڈمی ء چھاپ
کتگ ایشی دومی بہر ء تما گیشتریں آزمانکانی تما شرک ء پال ء رنگ ء دروشم

وڑے نہ وڑے ء گندگ بنت۔ اگاں مثال ء درور آزمانکانی تما نبشہ کنگیں شرک

ء پالاں گوں دینگ بہ بیت تہ پریشی دگہ کتابے پکار بیت پے ہاترہ ہبر ء گونڈ

گرگ ء یوک ء آزمانکانی ء نبشہ کنوکانی نام دینگ بیت۔

گرند، مراد ساحر، تاکدیم ۲۲۰۔ ناکو، نسیم دشتی، تاکدیم ۲۳۷۔

سور، نسیم دشتی، تاکدیم ۲۵۸۔ اے زندایت، نعمت اللہ گچی، تاکدیم ۲۶۹۔

شاملو، م م طاہر، تاکدیم ۲۷۶۔ بلک سنگین، قرۃ العین طاہر، تاکدیم ۲۸۳۔

استالے سست، نعمت اللہ گچی، تاکدیم ۲۹۲۔ سرور ء مرگ، ایم بیگ، تاکدیم ۳۱۱

غرض گچین (آزمانک) ۽ گیشتریں آزمانکانی تما شرک ۽ پال ۽ رنگ ۽
 دروشم الما گندگ بیتہ بلک سنگین (قرۃ العین طاہرا) سرجم ۽ شرک ۽ پالی نمونگے
 چہ اے کتاب ۽ آزمانکاں ابید بازیں آزمانک نویسانی ماہتاک ۽ تاکبندال
 چھاپ بوٹگیں آزمانکانی تما ہم شرک ۽ پال ۽ رنگ ۽ ڈول گندگ ۽ مارگ بنتہ
 چوکہ

” — تو میر ۽ باروا زانگ لوٹ نئے گڈا گوش
 بہ دارہ میر و پے مشکرائی ۽ آئی ۽ نام ایر کننگ
 بوٹگہ آوتی مات ۽ پت ۽ یکیں بچ انتہ
 بُندری نامے شاہ داد انتہ ہپت گوہاراں رند
 مات ۽ پت ۽ چہ شاہ ۽ در ۽ کول ۽ سوالاں گوں
 چچ گپتگہ وتی تیوگیں زند ۽ کدی سکیں زمین ۽
 سرا پادے ایر نہ بوٹگہ انتہ —“ لہ

ہمے پیما پے درور ۽ مثال دگہ آزمانکے .

” — شرک ۽ پال ۽ بلک وتی مٹ وت ات کے ۽
 وتی لوگ نوک بستگ ات تہ الما بلک ۽ ملایے ۽ سوچ
 دات تنکہ آ مردم تانیتے بہ گیتدہ ہمے ملآ ۽ لاپ چہ بلک
 ۽ مہلوک ۽ را دا نگیں پنٹاں سیر ات بلے یکیں ملآ ۽
 لوگ ات کہ بلک ۽ را اوداں نئیگ بوگ ات۔ ملآ ۽ آ
 غریب ۽ واسۃ کافری ۽ گپ یل داگ ات۔

— مہلوک ۽ آئی شور ۽ سلاہان ۽ باز زرت چیا کہ
 مہلوک ۽ ہیال ۽ آ جہان گندیں مردے ات آئی ۽
 سبب ۽ میگ ۽ تہا مغرب ۽ چہ رند اسپتی درکنگ نہ
 بوت۔ چار شنبہ ۽ روچاں غریب ۽ بیوسیں مردماں مال ۽
 دولت بہا نہ کت۔ کے ۽ چم ۽ پرات گڈا آئی گشت کہ تو
 مردے گندے۔ کے ۽ لٹ ۽ پرات گڈا آئی گشت کہ تو
 مردے وش ایک کنے۔

— انوں انوں دمانے پیش ٹیٹی یے ۽ قبرستان
 ۽ نیمگ ۽ توار کت تہ بلک انچو چمانی دیم ۽ ظاہر بوت
 چیا کہ ہمے کجنت ۽ یک وارے گشتگ ات

” ابا گندے مرچی کور ۽ نیمگ ۽ ٹیٹی توار ۽ انت

ہوڑ بیت ۽ کور آپ کاریت۔ اگاں قبرستان ۽ نیمگ ۽

توارے کتیں تہ مردے مرنگ ات۔

ہمے بیچارگیں بلک ۽ مرچی چہ دنیا ۽ سفر کنگ۔

چہ ایشاں ابید ڈاکٹر ناگمان ۽ "منزل" ، تاج محمد طاہر ۽ "واہگ" ۽

مرگ" ہم انچیں آزمانک انت کہ چہ ایشاں شرک ۽ پال ۽ دروشم گندگ بیتہ

چہ نوکیں نثر ۽ رند نوکیں شاعری ۽ باری کسیت، اے پڑ ۽ ہم شاعران

وتی سساچانی کماہگ ۽ شرک ۽ پالان ۽ سرگوزکت نہ کتگد بندات چہ

عطاشاد ۽ شعراں ۽

کشیت واہگاں پہ روژناہی ۽ نام ۽

دل ۽ چراغ ۽ تہاریت چشمیں شپ ۽ را سوچ

ما "کوہ نند" بنی آدمیاں پہ آس ۽ اپوگ

تریشک پہ ما شماریت، چشمیں شپ ۽ را سوچ

اگس مسکیں سار گوات ۽ گل ۽ دروتے نیاورتہ

اے ابدالیں دلوں پر چہ سکیناں دنت کہ ہکاں بو

۱۔ ڈاکٹر فضل خاں
 ۲۔ ڈاکٹر ناگمان
 ۳۔ تاج محمد طاہر
 ۴۔ روح نگر
 ۵۔ ایضاً

"بلک" ہتاک "بلوچی" کونہ ۱۹۹۰ء
 "منزل" ہتاک بلوچی لبرائنک جب
 "واہگ" ہتاک "بلوچی" کونہ ستمبر ۱۹۸۰ء
 عطاشاد

۱۶ء تا کدم
 ۳۹ء تا کدم
 ۳۵ء تا کدم
 ۶۰ء تا کدم
 ۳۶ء تا کدم

چٹ ۽ تائیت من ۽ شاد جہان پرچہ کنت
اے زہیرانی گنوکان ۽ کجا سا رکن انت لہ

اے امروز انت عطا امروز ۽ چکاس
ادا سردار ۽ آساپ انت ہمک پاس لے
آس اپوگ، ہلگ، چٹ ۽ تائیت ۽ آساپ بلوچانی شرک ۽ پالانی
تما گندگ بنت۔ چہ عطا شاد ۽ ابید دگہ شاعران ہم وتی شعرانی تما شرک ۽ پال ۽
بابت ۽ لیکہ ۽ ہیال درشان کتگ انت۔ چوش کہ ے
کل شت انت پاکس مدینہ ہور ۽ طوبی اش رس ات
تالہ ۽ شیریں دو کرم ۽ چہ وپاداری نہ شت
(اکرم دشتی)

تئی مستگی ۽ سد جان دیاں
پیر منی کولان بہ زیران ندران
(اکرم دشتی)

مہتل انت ارواہ منی ہمبل! پہ لال ۽ گندگ ۽

(ظفر علی ظفر)

تو سرون ۽ نشنگ ۽ یاسین وان نئے پرچی ۽!

تہاروکی ۽ ہرکنڈ ۽ روان انت

گشے دنیا ۽ گول زند ۽ وران انت

چو جاتیگ ۽ کہ ہنٹار ۽ سوار انت

شپ انت لنج ۽ تہار انت

(اکبر بارکزئی)

منی یکدار گار انت

زہیر ۽ بینگ ۽ نام ۽ گرانیں

دل ۽ دیریں تئی نام ۽ گرانیں

نہ زانیں تئی ہیال اتمہ منارا

(مبارک قاضی)

دل ۽ یک دردے گور بام ۽ گرانیں

مئے واہگال پکیری سجدہ نہ کت کسی در

(ڈاکٹر فضل خالق)

ستک ۽ وتی من گنداں مارا مدام دار ایت

پہ درور ۽ مثال ۽ نوکیں شاعری ۽ اے نمونگ بس اتنت بلے اگان کرم

دشتی ء "مالک یوم الدین" ء نام گرگ مہ بیت تہ المائے ہبر سرجم نہ بیتہ واجہ
کریم دشتی ء اے شعر سرجم ء سٹک ء باوری ء یقین ء عجیب نمونگ اہت۔

چم سر ء توک ء و قہریں روج جکیت ماں سر ء
تو بیا شنگیں منی قاضی وتی گنجیں شر ء
چم کہ برزا بنت کیا گنداں کجام دیم ء رواں
مں گسر ہاں سرکیت زاناں جنکانی گور ء
جنت و فردوس ء واسۃ من پہ شیطان ء رواں
وت گوزیت مارا بگوازینیت چیر ء اندر ء
عرش برزا انت و کرسی ہست انت عرش ء سر بر ء

محر ء اللہ بن ء کنیت یا رویں ما پہ سر ء
ہر کے شک ء بیاریت ماں دل ء ہفت جہنم انت
اے جہان اوشاتہ بے شک مادگ ء کانٹ ء سر ء لہ

اے پیما ما اے گشگ ء رد نہ ہاں کہ چاگرد زانتی ء شعبہ ء بہر بوہگ ء ابید
ہم مے لبزانک ء تہا شرک ء پالانی مزنیں اثرے گندگ ء کنیت چہ ایشی اے
ہم ثابت بیت کہ لبزانک کلیں علماں وتی تہا جاگہ دات کنت ء ہر پیہیں موضوع
ء بن گپ لبزانک ء موضوع ء بن گپ بوت کنت۔

دومی بہر

— سِتک ۽ منگ

بنی آدم ۽ پرستش

هر وڙيس شے ۽ واک ۽ اختيارے ۽ ديما هرديں بنی آدم ۽ وٽارا بے بس
۽ لاچار ديست ته آئی هما شے ۽ واک ۽ را راضی ۽ وش کنگ ۽ آئی بندگی ۽
پرستش کتہ برے برے چو هم بوت کہ چیزے ۽ بازيں نپ ۽ کٺ دنيگ ۽
هم بنی آدم ۽ دلگوش وٽی نيگ ۽ گور کنائينتہ اے پيما عقيدت ۽ سٽک دارگ
يا بندگی ۽ پرستش ۽ بنی علت ۽ سبب گيشتر ترس ۽ بيم ۽ بے وسي يا کميں باز
نپ ۽ کٺ ۽ حرص ۽ لالچ جوڙ بوت انت کہ رند ترا همے چیز پھ راهبند ۽
ترتيب مذہب ۽ فرقهانی رنگ ۽ دروشماں ديما اٽک انتہ جبل ۽ زمين ۽ ڏڏريں
سينگ ۽ نپ ۽ کٺ ۽ بُرزا آسمان ۽ ترس ۽ بيم سٽک ۽ باوري ۽ بنياد ۽ بندات
بوٽنتہ "ماتيس گلزمين" (دھرتي ماتا) ۽ ليکھہ مادرانہ نظام ۽ گول است ۽ برج اتہ

ہمے پیمہ زمین ء سر ء دگہ بازیں چیز ہم زمین ء عقیدت ء گوں بندوک اتنتہ
 پدرانہ نظام ء آہگ ء گوں آسمانی پت (آسمانی باپ) ء لیکہ دیما اتکد مادرانہ
 نظام ء پہ پدرانہ نظام ء بدگ ء زند ء بازیں راہبند ہم بدل بوتنتہ آسمان ء
 گندگ ء گوں ہما چیزاں کہ چم کپیت آھاں ہم بنی آدم ء جبین ء سکی دروشم ء
 رنگے زرت۔

روح ء ماہ ء استال، گوات، آپ ء آس، سنگ ء کوہ، درچک ء دار،
 لدیگ ء جناور اے کلاں بنی آدم ء سٹک ء باوری ء ہیالانی بن زہ ء جاگہ کت ء
 آئی مارشت ء بہرے جوڑ بوتنتہ

تہذیبی زند ء نقش ء سما ء اگاں یک نیمگے بازیں چیزان ء پدر ء چچک
 کت ء بنی آدم ء چارگ ء ملگ ء سما کنگ ء وڑ ء پیمہ را بدلینت تہ دومی
 نیمگ ء پہ عقیدت ء سٹک دارگ ء لہتیں گیشی ہم کت۔ قبر ء مردگ ء ارواہ
 پرستی، وحدت پرستی، شاہ ء بزرگ پرستی، نسب ء پیرک پرستی، جنسی اعضاہانی
 پرستش، مظاہر پرستی، بت پرستی ء دگہ دگہ اے کل تہذیبی زند ء دین انت۔

اگاں چمشانکے پہ جہان ء مذہبانی راجدپتر ء دنیگ بہ بیت تہ اے ہبر ٹچک
 بیت کہ جہان ء کلین مذہبانی تھا چہ یک خدائے ء ابید، یا چہ بازیں خداہاں ابید
 دگہ بازیں چیزانی پوجا ء پرستش ہم کنگ بوتگد کوہنیں مصر ء مذہب ء تما جناور
 ء حیوان پرستی، فطرت پرستی ء بادشاہ پرستی ء رواج بوتگد ہمے پیمہ کرہٹ

مذہب ۽ تما کثرت پرستی، پت ۽ پیرک پرستی، کوه پرستی ۽ درچک ۽ دار پرستی ۽
 سنگ ۽ عقیدہ بوتگہ کوهنیں یونانی مذہب ۽ تما فطرت ۽ ندارگانی پرستش، جسی
 معبودانی پرستش، شاہ پرستی، حیوان پرستی، درچک پرستی ۽ مردگ پرستی ۽
 رواج بوتگہ روم ۽ کوهنیں مذہب ۽ تما ارواہ پرستی، پت ۽ پیرک پرستی ۽ شاہ
 پرستی۔ ٹیونانی راج ۽ مذہب ۽ تما مظاہر پرستی، شاہ پرستی ۽ درچک پرستی۔ کیلیٹی
 مذہب ۽ تما مظاہر پرستی، پت ۽ پیرک پرستی، درچک پرستی ۽ حیوان پرستی۔
 کوهنیں امریکی مذہبانی تما سیارہ پرستی، حیوان پرستی، ۽ مظاہر پرستی۔ کوهنیں
 ہندوستانی مذہبانی تما درچک پرستی، حیوان پرستی ۽ واحد پرستی۔ یہودی مذہب ۽ تما
 کثرت پرستی، سنگ ۽ درچک ۽ جناور پرستی، سیارہ پرستی،۔ جاپانی مذہب ۽ تما
 مظاہر پرستی، پت ۽ پیرک پرستی، سیارہ پرستی، کثرت پرستی، بادشاہ پرستی ۽ ہیرو
 پرستی۔ عربی مذہبانی تما مظاہر پرستی، حیوان پرستی، کثرت پرستی ۽ درچک پرستی۔
 آسٹریلیا ۽ مذہب ۽ تما مردگ پرستی، کثرت پرستی ۽ مظاہر پرستی۔ افریقہ ۽ مذہب ۽
 تما حیوان پرستی، مظاہر پرستی، درچک پرستی ۽ سنگ پرستی۔ ایشیاء ۽ مذہب ۽ تما
 کثرت پرستی، پت ۽ پیرک پرستی، مظاہر پرستی۔ آشوری مذہب ۽ تما وحدت پرستی،
 کثرت پرستی، پت ۽ پیرک پرستی۔ کنفیوشس ۽ مذہب ۽ تما مردگ پرستی۔ آریاہانی
 مذہب ۽ تما مظاہر پرستی، دود ۽ ربیدگ پرستی۔ ایرانی مذہبانی تما پت ۽ پیرک
 پرستی، مظاہر پرستی۔ ہومر ۽ مذہب ۽ مردگ پرستی۔ سالوی مذہب ۽ مظاہر پرستی،

حیوان پرستی، آس پرستی، پت ۽ پیرک پرستی۔ عیسوی مذہب ۽ تشریث ۽ عقیدہ (پت، چک، پاکس ارواہ)۔ مسلمانانی مذہب ۽ تما قبر پرستی۔ لہ

غرض جہان ۽ کلیں مذہب پہ پرستش ۽ پوجا ۽ وڑ وڑیں لیکہ ۽ سٹک دار انت۔ بلوچانی نزیکی گوں مجوسیانی آس ۽ ہم بوتگ، گوں ہندوانی بت ۽ ہم بوتگ۔ بلوچاں چو آدگہ مذہبانی وڑا ماہ ۽ روج ۽ استالانی سرا سٹک ہم داشتگ ۽ درچک ۽ جناور مقدس زانتگ انت۔ بلوچ آریاہانی وڑ ۽ دود ۽ ربیدگ ۽ سٹک ۽ باوری ۽ منوک ہم بوتگ انت۔

سیارہ ۽ استالاں گوں سٹک :- بلوچاں تر ۽ گرد (گردش)

کنوک ۽ اوشتوکس ہر دو وڑیں استالانی سرا چہ قدیم ۽ بھیسہ ۽ سٹک داشتگ، تنیگت ۽ بلوچانی بازیں ہند ۽ دمگاں ایشانی سرا سٹک دارگ بیتد چہ استالانی تر ۽ گرد ۽ بلوچ آوکس وهد ۽ بابت ۽ پیش گشی ہم کننت۔ بلوچانی سٹک ایش انت کہ استالانی نپ ۽ تاوان بنتد پہ سفر ۽ مخصوصیں استالے ۽ دیما بوہگ بے سوبی ۽ جنجال کاریت۔ هے پیماسیل ۽ استال ۽ چہ بلوچ وتی چکاں سک پھریز انت کہ چک ۽ سہیل ۽ ڈک مہ گلیپتد استالانی پترنشک شانگ ۽ ہم بلوچ خاصیں وڑے ۽ چار انت۔ ہر وڑیں چیزے ۽ کہ بلوچ احترام ۽ کننت آ چیز ۽ نیمگ ۽

تک نہ جنت تھے پیما بلوچ آس ء آپ ء ماہ ء روج ء استالانی نیمگ ء ہم تک
نہ جنت

ہمے وڑیں ستک گوں روج ء ماہ ء ہم دار انت۔ کوهنیں وهدا بلوچانی
عقیدہ پہ روج گر ء ماہ گر ء اے بوتگ کہ روج ء ماہ بنی آدمانی گناہانی سبب ء
جنجال ء پہ ونا زور انت۔ نوک ء پر بوہگ ء بگر تا ماہ ء سرجم بوہگ ء بلوچ ماہ
ہمک دروشم ء وڑ ء سرا لیکہ ء ہیال دار انت۔ اگاں نوک ء دپ جبل ء بوت
تہ ایشرا ڈکال ء حاکے ء مرگ زانت۔ ہمے پیما ماہ ء گرد ء تما بوہگ (ہالدا) ء ہم
بلوچ وتی وڑا نام ء معنی یے دینت۔ اگاں چکے ء دپ ء چہ دنٹانے درانکلیں تہ
آئی ہمے دنٹان روج ء نیمگ ء پہ بدل دور دینگ بوت بزاں ایشی بدل ء روج
زوت دپ ء تما بیاربت۔

گوں آس ء ستک ء عقیدہ :-

گوں آس ء ہم بلوچانی ستک ء عقیدہ کھن ء قدیم انت ء ایشی
رنگ ء دروشم تنیگت ء وڑے نا وڑے ء است ء برجا انت۔ اگاں چلے ء تما
آس روک بہ بیت تہ بلوچ آس ء نیمگ ء وتی پاداں چک نہ کنت ء نئیکہ
آس ء نیمگ ء تک جنت۔ آس ء سرگوز کنگ ء بلوچ گناہ زانت۔ ہمے پیما اگاں
کے ء را نظر بہ لگیت تہ نظر کنوک ء پادانی نشان ء حاکاں چل ء تما دور دینت۔

یا گڈا سبزیں مرچانی سرا چیزے دان انت ۽ آواں یک یک ۽ گشینتگیں روچانی تما
 هے آس ۽ تما دور دینتہ یا نظر کنوک ۽ هانجگ ۽ سرگ ۽ چن انت ۽ آس ۽
 چگل دینتہ اے کلس عملانی مراد ۽ مقصد همیش انت کہ آس سکسانی برگ ۽
 وتی اثر ۽ پیش داریتہ۔

بلوچانی اے سٹکے هم است انت کہ آس هبر ۽ سرپد بیت ۽ هبر هم کنت
 آاے پیم کہ وهدے آس مہ بلیت نہ آس اڀوگ ۽ آرگ ۽ گش انت (بزاں
 چه دومی لوگ ۽ روکیں دار یا پیش ۽ چه آس ۽ آرگ) سٹک ایش انت کہ اے
 پیما آس هما دمان ۽ روک بیتہ هے پیما آس ۽ توار ۽ چه هم معنی ۽ مطلب
 زورگ بیتہ بلوچ گش انت کہ آس کلوہ دنتہ آس ۽ زبان ۽ هبر مشهور انت
 بزاں روکیں آس ۽ توار ۽ چه یا آس ۽ برانز ۽ چه آسر ۽ نتیجہ کشگ بیتہ (آسر
 کشگ ۽ رند آس زوتاں توسگ بیتہ)

چه آس ۽ دلگرانی ۽ رکھگ ۽ هاترا بلوچ شپ ۽ آس ۽ چه لوگ ۽ نہ
 کش انت سٹک ایش انت کہ اگاں آس شپ ۽ چه لوگ ۽ کشگ بہ بیتہ تہ مردم
 تاوان بار بیتہ تریں پیش یا تریں دار آس ۽ تما مان کنگ ۽ نیلنت کہ آس
 گوریچ ۽ کاریتہ۔

وهدے جنس چکے بلغ بہ بیت ۽ آئی بالنی نشانی وتی پیش داری ۽ بکننت
 تہ آرا سہ رندا چلے ۽ سرا سٹ پرمانینتہ هے پیما بلوچ آس ۽ اشکر ۽ سوگند ۽

ہم ورانت۔

پہ مُردگ ۽ ارواہ ۽ ستک ۽ باوری :-

بنی آدم ۽ مرگ ۽ پد زندگ بوہگ ۽ اسلام ۽ دیما آرنگیں لیکہ
 ۽ چہ باز پیش اے ستک بلوچانی تہا بوہگ کہ مرگ ۽ پد بنی آدم دگہ رنگ ۽
 دروشمے ۽ زندگ مانیت بزاں بلوچ اے ہیال ۽ منوک بوہگ انت کہ مرگ ۽
 رند زندے است انت۔ پمیشکا بلوچستان ۽ بازیں ہند ۽ دمگانی دمبانی پٹ ۽
 پول ۽ رند لاشانی ہمراہی ۽ مُردگ ۽ کرا آئی ضرورت ۽ سامان ایر کنگ بوہگ
 انت۔ یکیں لوگ ۽ خاندان ۽ مردم ہواری ۽ کل کنگ بوہگ انت ، تنکہ آمرگ
 ۽ رند ہم ہوار ۽ بیجا بہ بنت۔ بازیں لاشاں گوں ورگ ۽ سامان ہم ایر کنگ
 بوہگ انت ستک اے بوہگ کہ مردگان ۽ ہم ورگ ۽ حاجت بیت۔ آوانی چپ ۽
 چاگرد ۽ ہرچی بہ بیت آسوی ۽ سرپد ہم بنت۔ لہ

انچوگش انت کہ برے برے مردم وتی کس ۽ عزیزیں مرنگینانی توار ۽
 اشکننت کہ ایثرا ارواہ ۽ توار گشگ بیت۔ گڈا پہ آئی بلوچ الما خیرات کننت۔ ہمے
 پیما بلوچانی بازیں ہند ۽ دمگاں محرم ۽ ماہ ۽ اولی دھیں روچاں گد نہ شود انت کہ
 ہمے آپ مردگانی دپاں روانت۔ مرنگیں مردم ۽ کس ۽ عزیز آئی مرگ ۽ ذوتاں گد

نه دوچنت که مرنگیں مردم ۽ ارواہ ۽ جنجال رسیته

چو دوی راج ۽ قومانی وڑا اے سٽک ہم بلوچانی تما بوٽگ کہ مردم ۽ ساہ
سرا انت پے ہاترا آھاں وھدے چک ۽ سر ساٽگ تہ کمیں مود الما پشت گیتلگ
تتکہ ارواہ بہ مانیتہ ھے پیما بلوچانی تما سر ۽ سوگند ۽ ورگ ۽ سرا دست ۽ مُشگ
۽ دود ہم است انت۔ گیدی پر بندانی تما سر ۽ ساہ ۽ هام مدام هواری ۽ گرگ
بیتہ

بلوچ مرنگیں مردم ۽ ارواہ ۽ ترگ ۽ لیکہ ۽ سرا سٽک دار انت ۽ چہ آئی

بیم ۽ درھنتہ

گوں قبر ۽ سٽک :-

بلوچانی سٽکی تب ۽ راھبند ۽ گندگ ۽ گوں اے ہبر ہم دیما
کنیت انت کہ بلوچاں چہ قدیم ۽ قبرانی سرا سٽک ۽ عقیدہ داشتگ کہ تنیگت
۽ اے عقیدہ وڑے نا وڑے ۽ برجا انت۔ بلوچ بازیں بزرگ ۽ پیر ۽ ولیانی
قبرانی وسیلہ ۽ دعا لوئنت آوانی سٽک ایش انت کہ اے پیما دعا زوت قبول بنتہ
بلوچ بازیں پیر ۽ ولیانی قبرانی هاکاں هوردگ زانت کہ سٽکی دروشم ۽ بلوچ چہ
ھے هوردگاں شفاپٹ انت۔ پہ بازیں معاملاتاں بشارت زورگ ۽ قبرانی سرا
وٽسگ ۽ سٽک ہم بلوچانی تما است انت، قبرانی سرا روگ ۽ چلہ کشگ بیت،

قبرانی احترام ۽ آوانی نیمگ ۽ پاداں تچک ۽ دستاں ٹال نہ کننتہ قبرانی لگت
 دنیگ ۽ گشت کہ مردم ۽ پاد لنگ ۽ مُنڈ بنتہ لاپ پری نئیں جنئیں آداں قبرانی
 نزیک ۽ گوزگ ۽ مکن کننت کہ پہ آئی جند ۽ لاپ ۽ چک ۽ تاوان انتہ
 قبراں چہ ترسگ ۽ بیم دارگ یا قبراں چہ نپ ۽ کٹ رسگ ۽ دوئیں
 لیماں بلوچانی تما قبرانی بابت ۽ ستک دارگ ۽ روایتی راہبند دیما آرنگہ
گوں کوہ ۽ سنگاں بلوچانی ستک :-

ستک دارگ ۽ راجدپتر ۽ سنگ ۽ کوہاں گوں عقیدہ دارگ ۽ دود
 ۽ راہبند ہم کھن ۽ قدیم انتہ۔ بازیں کوہ ۽ سنگ بنی آدم ۽ هیالانی بن زہ ۽
 ستکی رنگ ۽ نقش بوتگ انتہ۔

بلوچانی گورا دروشم زرنگیں سنگانی بابت ۽ وڑ وڑیں لیکہ است انتہ
 سنگ ۽ سیاہ ہما سنگ انت کہ آداں مردم ۽ دروشم زرنگہ بلوچانی عقیدہ الیش
 انت کہ اے مردم بوتگ انت ۽ ایشاں چہ ظلم ۽ زوراکی ۽ رکھگ ۽ ہاترا یا چہ
 بناہی ۽ دزگیر بوہگ ۽ ترس ۽ چہ اللہ تعالیٰ ۽ دعا لوئنگ ۽ آسنگ جوڑ بوتگ
 انتہ۔

دگہ بازیں انچیں سنگ انت کہ آداں مار ۽ دگہ لدی جناورانی دروشم
 زرنگہ گوں اے پیہیں سنگاں ہم بلوچانی ستک ۽ عقیدہ است انتہ۔

آسیابانی (جنتسراہش) بابت ء بلوچانی گورا سنگ ایش انت کہ اے
 دیہہ ء بلاہانی جنتسراہش بوتگ انت۔ ماں شہرک (کچ) ء کوٹک گیرہ نام ء آسیابی
 تھے کل انت آہند ء دگ ء مردمانی عقیدہ ایش انت کہ اے سنگ ء نیام ء
 (سنگ ء) اگاں کوٹکے بہ گوزیت تہ اے سنگ آرا گیت پداھے سنگ ء را کھیں
 ہون پیش دارنت گڈا آرا یلہ دنت۔

گوں انچیں کوہاں کہ پیرے ء یا بزرگے ء نام بندوک بہ بیت بلوچانی
 گورا آکوہ ء عزت ء احترام کنگ بیتھے پیمہ بلوچانی ذکر فرقہ ء تہا "کوہ مراد"
 ء "کوہ امام" مزنیں ارزشت ء بستارے دار انت۔

چو آدگہ راجانی سنگ ء عقیدہ ء ردا کہ کوہ برز انت ء گوں آسمان ء
 نزدیک انت پمیشکا آسمانی واک ء طاقتاں ایشانی نزکی است انت ء چہ ایشاں
 روحانی دشی رست کنت بگندے بلوچاں ہم انچیں لیکہ ءے دتی سنگ ء بنیاد کنگ۔

درچک ء بابت ء سنگ ء عقیدہ :-

جہان ء بازیں راج ء مذہبانی تہا درچک پرستی ء روایت چہ
 قدیم ء است انت۔ ہندوانی سوم ، ایرانی ہوسم ، نارڈکانی ایش یگ ڈرازل ،
 یہودیانی شجرۃ الحیات (شجرۃ العلم) مسلمانانی طوبی اے کلیں درچکھے راج ء

مذہبانی تھا مقدس زانگ بنتہ بابل ۽ مردماں "بہشتی درچک" ۽ دروشم ۽
 "ایشرا" ۽ پوجا کنگد عیسائیانی گورا "کرسمس ٹری" ۽ نام ۽ اے دود ۽ راہبند
 تنیگت ۽ است انتہ پاکستان ۽ ہندوستان ۽ پیپل ۽ درچک ۽ بابت ۽ دز
 وڑیں سٹک ۽ عقیدہ است انتہ لہ

ہندوستان ۽ دوی رو درانکی ملکاں تنیگت ۽ جنک ۽ بچکاں گوں درچک

۽ سور دنیگ ۽ دود ۽ رواج است انتہ لہ

برصغیر ۽ نامداریں ساز ۽ زمیل زانت تان سین ۽ قبر ۽ سرا رنگیں

کنہر ۽ تاکاں مردم پہ اے امید ۽ ورا انت کہ آوانی گٹ وش بیتہ لہ

ٹیوٹانی دیومالا ۽ رد ۽ کائنات یک درچک ۽ دروشم ۽ انت کہ ایشرا اگد

راسل (YGGD RASIL) گشتہ ایشی روٹگانی تھا مرگ ۽ ملائکت انتہ نیام

۽ بنی آدمانی جہان انت ۽ ٹل ۽ بہشت انت کہ ایشرا آسگارڈ (ASGARD)

گشتہ اودا دوازده دیوتا ۽ بیتہ ۽ شش دیوی نشنگ انت کہ ایشانی سردار

اوڈن انتہ

کیلیٹی کہ ساحر ۽ جادوگر ہم بوٹگ انت ڈروید (DRVID) گشگ بوٹگ

انتہے مناسبت ء کیلٹی مذہب ء را ڈروئیڈسٹ (DRUIDISM) ہم گشگ
 بوٹگد حیوان ء درچک پرستی ء دود ایشانی تما باز بوٹگد — درچکاں چہ
 شاہ بلوط (OAK) پہ پرستش ء ایشانی درچکس درچک بوٹگد لہ

اگاں هورتی ء چارگ بہ بیت تہ ادا ہم هے لیکہ راست بیت کہ پہ
 پرستش ء پوجاء یا ترس ء بیم یا حرص ء لالچ مردمانی مدام دیما بوٹگ ترس ء بیم
 اے هاترا کہ آوانی هیال ء لیکہ ء درچک گران بنتہ آوانی سرا جن ء جنس
 جاگہ کنت ء آ مردم ء تاوان دات کنتہ حرص ء لالچ اے هاترا کہ درچک پہ
 بنی آدم ء آئی اولاکانی زندگ دارگ ء الی ء لازمی بوٹگ انتہ۔

او جبوے ٹک ء مردم سبزیں درچکاں نہ گڈ انت آوانی سٹک ایش انت
 کہ درچک ء گڈگ ء درچک ء تکلیف رسیت، آوانی بازس طلسم گرانی گشگ انت
 کہ تپر ء لگگ ء آواں وت درچک ء دردناکس کوکار اشکتگ انتہ۔ اے پیمس
 درچکانی بابت ء چینی کتاب ء مستندیں راجدپتراں ہم نبشتہ انت کہ گڈگ ء
 سوچگ ء درچک ٹپی بنت، هون دینت ء کوکار کنتہ

آسٹریلیا ء پیرس دهقان تنیگت ء اے لیکہ ء سرا سٹک دار انت کہ
 جنگل ء درچکاں ارواہ مان بیتہ بے سبب ء آ درچکانی کچل ء جنگ ء نیلنتہ

آواں چہ وتی پیریناں اشلتگ کہ درچک وتی ٹپ ۽ انچو ماریت چوکہ ٹپی نیں
مردے وتی ٹپاں بماریت۔ اے ہردیں درچکے گڈ انت یا آئی شاہ ۽ لمبے برانت
تہ پیرا چہ درچک ۽ پہلی لوٹنت۔ لہ

بلوچانی سکی راجدپتر ہم پہ درچکاں وڑ وڑیں لیکہ ۽ ہیال داریت۔
بلوچستان ۽ بازیں دمبانی پٹ ۽ پول ۽ نقش ۽ نگار کتگیں چیزانی سرا پیل ۽
پتنیں تاک اے ہند ۽ درچک ۽ تقدس ۽ نشان ۽ پدر کنت ہمے پیماکوہندگ
پریں گوک ۽ گوں بازیں درچکاں بندگ ۽ نقش ہم ہمے لیکہ ۽ ثابت کنت۔ انچو
گمان کنگ بیت کہ درچکانی نقش مذہبی ستک ۽ ہرے بوتگ انت۔ ۲

بلوچ کہ آ درچکاں گوں ہب یا ترے دار انت آوانی تہا شریش، کسرا،
گون، کبڑا، کلیر، انجیسیر، توت، کھور، چش، چگردا، کربٹ، چنال، جگر، جم ہوار
انت۔ شریش ۽ بابت ۽ انچو گشت کہ اے درچک اگاں لوگے ۽ دیما بہ بیت نہ آ
لوگ ۽ جن ۽ جنس نیاہنت۔ ایشی سرا ستک دارگ ۽ اے حال انت کہ گیشتریں
زیارتانی سرا کھور ۽ ہمراہی ۽ شریش ۽ درچک گندگ ۽ کنیت انت۔ انچو گش
انت کہ شریش بن اصل ۽ اے ہند ۽ دمگانی درچکے نہ انت بلکن ۽ چہ ڈن ۽
دراں آرتگیں درچکے (گیشتر چہ پارسیاں آرتگیں درچکے گمان کنگ بیت)۔ شریش

ء بازى نپ ء فاندگ انتء مسترى هبرائش كه اءء درچك ء دار ء تاك بور
 ء دانگ انشى سڀنگ انتء گرمائش ء هاترا شريش ء سراجگيں تاكاں چوپ انت ء
 شپ ء آپ ء كفتء پءا هءء آپاں ور انتء هءء پءما شريش ء پلاں شپ ء آپ
 ء كفتء سبب ء آپاں لءر دنيئت ء پالائنت ء ور انتء شريش ء پءتس دانگاں
 هشك كنگ ء رند سلارنت ء آنى طءء جوڑ كفتء كه اءء لم پء هر وڑى
 كوهرگيں ريشاں شرانتء

پسيرا جنس آدم كه چلگ بوتگ انتء آءان ء هءء شريش ء تاكانى
 يءانگانى آپ لءر دانگ ء وارننگ انتء تنسيگت ء پس ء گوكانى زاھگ ء
 زنك ء وھء ء شريش ء دانگ لءر دنيگ ء آءان دنيگ بيتء اءء هم گشتء كه آ
 دگء درچكانى نسبت ء شريش گيشتر آكسيجن دركنتء

بلوچانى تما اگاں چكء ء دل ء لاپ ء نءءراھى به گيپتء هءء چك ء گءاں
 ديگء ء تما گوں شريشى تاكاں ميننتء مينگ ء رند هءء گءاں گوپش ء دنيئت (ستكء
 استالء به گندنت) سبب ء مھلء هءء گءاں بانء ء ياءپ ء گءانء ء تما كار انت
 ء تا پء دنيئتء هشك بوھگ ء رند هءء گءاں چك ء گورا دنيئتء كه آنى دل ء
 لاپ ء نءءراھى روءء

هءء پيم كليرء دار انتء كه ايشى بابت ء ستك ء عقيدء است انتء اصل
 ء اءء درچك ء دار مردگانى همرانى ء پميشكء كل كنگ بوتگ كه اءء زوتاں نء

سریت۔ پدا اے دارگوں ندگ ۽ هواری ۽ وشیں بوئے ہم تالان کنت۔
 کبڑ ۽ بابت ۽ گش انت کہ ہرجا اے درچک بہ بیت اودا جن الما بیت
 بزاں اے درچک ۽ جن پہ یکے دومی ۽ المی انت۔ اے درچک ۽ دار ہم اینٹی
 سٹک انت۔

بلوچ گرم ۽ ٹاک ۽ شپانی وھد ۽ کھیں درچکانی نزیک ۽ روگ ۽ مکن
 کنت۔ لتیں درچک خاصیں صورت ۽ سک گران زانگ بنت کہ آوانی تما کنت۔
 کرٹ، جم، گون، انجیر ۽ کبڑ ہوار انت۔ بلوچانی ستک ایش انت کہ درچک
 بدیں ارواہانی مند جاہ انت۔ بلوچ درچکانی کھل ۽ جنگ ۽ مکن کنت ۽ ہے پما
 درچکانی تریں دار ۽ شاہانی سوچگ ۽ ہراب لیکنت۔ کوہ ۽ جنگل ۽ لداں ہردیں
 یک درچکے پہ زیارت ۽ گیشنگ بہ بیت تہ آ درچک ۽ سنگ بند کنت۔ ہے
 درچکانی سرا مراد ۽ لوٹگ ۽ روانت۔ چکانی سراں ہے درچکانی سرا ساھنت ۽ آئی
 موداں ہے درچکانی شاہ ۽ لمباں بند انت۔ بلوچانی بازیں گیدی کسہانی تما درچک
 گڈگ ۽ گریت ۽ کوکار کنت۔ قبر ۽ زیارتانی سرا کھور ۽ درچک ہم باز گندگ بیت
 ۽ کوہ ۽ لداں اے درچک ۽ جند ہم زیارت ۽ مراد ۽ منگ ۽ گشینگ بوٹگ
 چگرد ۽ رند اے درچک ۽ برانز تیز بیت، ہے پما اے درچک اشترانی وراک ہم
 است انت۔ تیاب پی ہند ۽ دمگاں یکدارانی جوڑکنگ ۽ ہم اے درچک ۽ دار
 کارمرزکنگ بیت۔ جم ۽ درچک ۽ بابت ۽ گشت کہ اے درچک تنکہ وتی واجہ ۽

مہ کشیت بر ء شمرہ نہ دنت۔ اصل ء اے درچک ء عمر سک مزن بیت ء اے
درچک دیراں بر ء شمرہ ء رسیٹ ہمیشکہ تنکہ اے درچک بر بہ کنت آئی کشوک
اے جہان ء پشت نہ کپیت۔

بلوچانی تما درچکاں گوں تنک ء عقیدت ء اے حال انت کہ بازیں
مردم وتی چکانی ناماں ہم ہمے درچکانی نامانی سرا ایر کنت۔

بلوچانی تما چکان ء (خاصیں صورت ء بچکیں چک) گوں درچکاں سور
دنیگ ء رواج ہم بوئنگ۔ پیک ء گڈگ، ہمبک ء استک کرک ء پیل ایشاں چہ
بلوچ فال جن انت۔

بر کھور ء کوہ مراد ء جگر ذکریانی عقیدت ء تنک ء بن زہ ء تما گنگ ء
مارگ بنت۔

بلوچ مچ ء گرک ء پیشاں چہ ہم نظر ء بر انت۔ کرک ء گوں چک ء سور
دینت، کرک ء دار ء نہ سوچنت ء کرک ء پیل ء چہ فال ہم جنت۔ برے
برے توت یا زرد آلو ء درچک ء سرا دو وڑیں تاک پر بنت بزاں مزن ء
کسانیں تاک اے پیہمیں درچکانی بابت ء عقیدہ ایش انت کہ اے درچکانی سرا
بی بی نشنگ۔ اے درچک گران زانگ بنت۔

ہمے پیما کونر ء کوچو ء تاکاں لاپ ء چک ء کپگ ء ہاترا ورننت۔ درچک ء
گرانی ء سبب ہرچی بہ بیت بلے ساتس ء پٹ ء پول ء اے ہبر ثابت کنگ کہ

درچک روج ۽ وھد ۽ کاربن ڈائی آکسائیڈ زوریت ۽ آکسیجن درکنت بلے شپ
 آئی زورگ ۽ درکنگ ۽ پراسس بدل بیت بزاں روج ۽ بگگ ۽ گوں درچک
 آکسیجن زوریت ۽ کاربن ڈائی آکسائیڈ درکنت شپ ۽ کاربن ڈائی آکسائیڈ
 درکنگ ۽ سبب ۽ درچکانی کر ۽ گوراں مردم ۽ رادم ۽ کشگ ۽ جنجالی بیت
 پیما اگاں کے شپ ۽ درچکانی چیرا بوپسیت تہ آرادم ۽ کشگ ۽ باز مشکل بیت
حیوان ۽ جنوراں گوں ستک :-

جہان ۽ آبادیں دگہ بازیں راج ۽ قومانی وڑا بلوچانی تما گوں
 حیوان ۽ جنوراں ستک ۽ عقیدت دارگ ۽ رواج چہ قدیم ۽ بوٹگہ بلوچستان ۽
 ہند ۽ دمگانی کھنیں دمبانی پٹ ۽ پول ۽ دراتلگیں رزانانی سرا جناور ۽ حیوانانی
 نقش الماگندگ بنتہ مہرگڑھ ۽ تہذیب کہ کھنیں تہذیبوں چہ یکے، ایشی جنگ ۽
 پنگ ۽ ہم ھے پیہیں رزان دراتلگ انت کہ آوانی سرا حیوان ۽ جناورانی نقش
 ۽ عکس است انت۔ ھے پیما نال ۽ دمب ۽ پٹ ۽ پول ۽ ہم ھے پیہیں رزان
 گندگ بوٹگ انت کہ گیشتریں رزان ۽ ہیرانانی سرا کوهندگی گوک ۽ عکس
 انت لہ

بازیں راج ۽ قومانی تما "مرکب جناور" ۽ ستک ہم گندگ بیت بلے
 بلوچانی تما ایشی رواج گندگ نہ بیتہ بزاں بازیں جناور انچیں بوٹگ انت کہ
 لہ :- بلوچستان ما قبل تاریخ

آوانی سردگرے ۽ بدن دگہ جناورے ۽ بوٹگ کہ ایشانی بت ۽ مجسمہ جوڑ کنگ
بوٹگ انت ۽ آوانی پر ستش کنگ بوٹگ۔

چہ آدگہ جناور ۽ حیواناں، پہ گوک ۽ سٹک بلوچانی تما گیشتر گندگ بیت
بلوچانی عقیدہ ایش انت کہ اے جہان گوک ۽ کانٹانی سرا انت ۽ کانٹانی چندگ ۽
زمین جب بیتدھے پیمگوک ۽ توار ۽ گوک ۽ گوش ۽ پشت ۽ چندگ ۽ بلوچ
فال کشت۔

چک ۽ وگ ۽ ہولارگ، روبا ۽ تولگ ۽ توار، پشی ۽ دیم ۽ گوزگ یا آئی
دستانی دیم ۽ لتارگ یا آئی توار، گوج ۽ دیم ۽ یاکش ۽ گوزگ، پس ۽ گوشانی
ٹاپینگ، گلاٹ کنگ یا پشت ۽ چندگ، ہر ۽ دپنگ ۽ سرگ، اشتر ۽ پشت ۽
چندگ چہ اے کلیں چیزاں بلوچ نیک ۽ بدیں فال کشت۔

گوک ۽ پد بلوچانی تماگوں مار ۽ سٹک ۽ عقیدت دارگ ۽ دود گیشتر
گندگ بیتد بلوچستان ۽ بازیں ہند ۽ دمگاں لہتیں چمگانی نام "ناگ" انت۔
جھالادان ۽ بازیں چمگانی نام ناگ انت۔ پسنجگور ۽ زعرمان ۽ ہند ۽ دمگاں ناگ
نامیں جاگہ است انت۔ انچو گشت کہ پیرا اے جاگہاں چمگ بوٹگ انت کہ
ہماوانی نام ناگ بوٹگ بلے رنداھے جاگہانی جند ناگ ۽ نام ۽ مشہور بوٹگ انت۔
بلوچ ہم مار ۽ بابت ۽ اے سٹک ۽ دار انت کہ وھدے جن سک پیر ۽

ڈل بنت گڈا آوانی دروشم مار ۽ بیت۔ پہ ہمے ہاترا بلوچ مار ۽ جنگ ۽ رند چیزے
 نا چیزے الما خیرات کنت۔ بلوچ اے ہم ستک ۽ دار انت کہ مار ۽ جنگ ۽ پد
 دومی مار بزاں آئی جوڑی ۽ ہمراہ وتی ہمراہ ۽ بیر ۽ الما گیت۔ ہمے پیما مار ۽ کش ۽
 چہ گوزگ ۽ بلوچ فال کشت۔ پہ لاپ پری نیں جنیں آدم ۽ لاپ ۽ چک ۽ زانگ
 ۽ مرتگیں مار ۽ چندنت ۽ فال کشت۔ مار ۽ جنگیں پوست ۽ بلوچ وتی لوگاں ایر
 کنت ۽ چہ آئی بازیں ٹک ۽ ٹاک کنت۔ بلوچانی جوڑ کتگیں چنگ سیاہ مار ۽ دپ
 ۽ دم ۽ دروشم ۽ انت۔

چہ اے کلیں چیزانی سرا ستک ۽ باوری دارگ ۽ ابید بلوچ بزرگ پرستی
 ۽ پیرک پرستی ۽ سرا ہم ستک دارنت۔ جنسی اعضاھانی بابت ۽ ستک دارگ ۽
 رواج ہم بلوچانی تما بوتگ۔ جنیں آدم ۽ مردیں آدمانی دروشم ۽ چہ دمباں
 دراتلگیں بتاں چہ اے آسر کشگ بیت کہ بلوچانی ہند ۽ دمگاں بت پرستی ۽ ہم
 رواج بوتگ۔ رسم ۽ دودان ۽ مقدس زانگ ۽ رواج ہم بلوچانی تما بوتگ۔

پیر ۽ زیارت

چہ آدگہ سٽڪ ۽ عقیدتاں ابدید بلوچ پیر ۽ پکیر ۽ قبر ۽ زیارتاں گوں
 سٽڪ ۽ باوری هم دار انت۔ منت ۽ مننگ ، چکانی سر ۽ ساھگ ۽ آوان ۽ زیارتاں
 برگ ، پیر ۽ زیارتانی وسیلہ ۽ دعائے لوڻگ ، پیر ۽ پکیر ۽ زیارتانی نام ۽ خیرات کنگ
 ، پیر ۽ پکیرانی قبر ۽ زیارتانی هاکان ۽ هوردگ زانگ انچیں شرک انت کہ
 تنسیگت ۽ بلوچانی تما است انت۔ بلوچانی بازیں ٹک ۽ تمنانی وتی وتی پیر انت۔
 گیشتریں بلوچ همے پیرانی مریدی ۽ دل ایمن ۽ دل یکیم انت۔ بلوچانی بازیں هند
 ۽ دمگاں کشت ۽ کشار ۽ بر ۽ ثمرہ ۽ یک بهرے پہ پیر ۽ زیارتان انت۔ همے پیتم
 گوں آدگہ چیزان انت۔

پیرؑ زیارت پرستی چہ قدیمؑ بنی آدمؑ زندمانؑ زندمانیؑ وشیؑ غمائل
 بہرے بوتگد وهدؑ گوزگؑ گوں زیارتؑ پیر پرستیؑ شکلؑ دروشم کے بدل
 الما بوتگ انت بلے بازیں راجانی تھا ایشانؑ منگؑ ایشانی روحانی ہمگرچیؑ سرا
 بھیسہؑ باوری دارگ انگتؑ استؑ برجہ انت۔

بلوچ پیرؑ زیارتانی سرا گیشتر دوشنبہؑ چار شنبہؑ روجؑ رو انت بلے
 لتیں جاگہاں جمعہؑ روجؑ ہم پہ پیرؑ زیارتاں روآ کبنت آوانی سٹک ایش انت
 کہ اے روج مبارک انتؑ اے روچانی تھا پیرؑ وسیلہؑ مراد شرتر سرجمؑ
 قبول بنت۔

چو آدگہ راجانی وڑؑ بلوچانی سٹک ہم ہمیش انت کہ اے بزرگؑ پیرؑ
 زیارت روحانی واکؑ اختیار دار انتؑ ایش نگرانیں پریشنگ انت کہ مردمان
 ؑ دلی مرادؑ روحانی ایمنی بخشنت۔

تذکرہ صوفیائے بلوچستانؑ تماڈاکثر انعام الحق کوثر نبشتہ کنت۔

”بلوچستان میں مزار تو ہر جگہ موجود

ہیں تقریباً ہر گاؤں کے قبرستان میں ایک ایسے پیر

کا مقبرہ ضرور ہے جسے لوگ احتراماً یاد کرتے ہیں۔

”پیری فقیری“ کا سلسلہ پورے برصغیر

کی طرح بلوچستان میں بھی موروثی منج پر ہے اور
قبائلی سردار اور لوگ برابر پیر کے اہل خاندان
کو فصل کی کٹائی کے موقع پر گندم کے دانوں کا
ایک بھرا ہوا کاسہ (فی کس) یا پھر بھیڑ بکریوں
کے گلے سے ایک بھیڑ یا بکری سال کے سال
نذرانہ دیتے رہتے ہیں۔

بلوچستان میں جو مزار ملتے ہیں، وہ عموماً
چھوٹے بڑے پھتروں کے بلکے سے ڈھیر ہوتے
ہیں۔ بعض وقت وہ کھر درمی مٹی ہی کے بنے
ہوئے ہوتے ہیں ان کے ارد گرد کچھ ستون سے
گاڑ دیتے ہیں جو حصار کا کام دیتے ہیں۔ ان
ستونوں سے چیتھڑے، سینگ یا دھات کے بلب
، استعمال شدہ کارتوس اور کوڑیاں بندی رہتی
ہیں۔ ایسے مزار بھی ہیں جو اینٹوں اور باقاعدہ
پھتروں کے بنے ہوئے ہیں اور بڑے خوبصورت
اور بادقار دکھائی دیتے ہیں۔" لہ

بلوچانی ہر ہند ۽ دگے ۽ ہر ٹک ۽ تمنے ۽ وتی وتی پیر ۽ زیارت انت
 اے پیر ۽ زیارتانی سراستک دارگ ۽ اے حال انت کہ ہمک مردم ۽ وسیں جو
 ہمے بیت کہ ایشاں ناراض ۽ دلگران مہ کنت، آہج اے پیہمیں کارے مہ کنت
 کہ چہ آئی، پیر جلال ۽ بنیت ۽ مردم ۽ تاوان بار بہ کنت۔ پیر ۽ دشی ۽ رھا
 قربانی ۽ خیرات کنگ بیت۔ لہتیں بلوچیں ہنداں اگاں کے منت بہ نیت ۽ رھا
 آوتی منت ۽ پیلو ۽ سرجم کت مہ کنت ۽ آرا دگہ انچیں کارے بہ کپیت کہ آئی
 پیر ۽ سرا روگ المی بہ بیت تہ اے پیہمیں جاورانی تھا آ مردم پیر ۽ زیارت
 وتی روگ ۽ وڑ ۽ پیما چو چک ۽ کنت بزاں چار دست ۽ پاں بیت ۽ پیر
 زیارت ۽ روت ۽ آرا چیلے دپ ۽ ہم بیت۔ اے پیہم کنگ اصل ۽ وتی بے بسی
 بے کسی ۽ پدڑ کنگ انت ۽ پیر ۽ تاوانی نیں کار ۽ جلال ۽ را دارگ انت۔
 زیارت ۽ پیر پرستی بلوچ ۽ زند ۽ ہمک تک ۽ پہنات ۽ گون انت۔ چک
 ۽ نہ بوہگ ۽ پہ لاپ پری نیں جنہیں آدم ۽ چک ۽ بے جنجال ۽ ودی بوہگ
 ہاترا پیر ۽ زیارتانی سرا روگ ۽ خیرات کنگ بیت۔ منت منگ بیت۔ ہمے
 چلگی نیں جنہیں آدم ۽ آئی چک ۽ پیر ۽ زیارتاں بر انت تنکہ آ چہ ڈک
 ویلاں بہ رکت۔

ہما بزرگ ۽ پیر کہ زندگ ۽ حیات انت بازیں ہند ۽ دگ ۽ بلوچ وتی
 چکانی ناماں چہ ہماواں بندائینت۔ پہ چک ۽ بلوچیں مات ۽ کٹ پیر ۽ زیارت

پرستی ۽ محکمیں بنداتے ہر دیں چک ۽ ذہنی ردوم ۽ وھد ۽ باری کنیت تہ مات
 گوں وتی لولیاں چک ۽ دماغ ۽ تما اے پیہیں سٹک ۽ عقیدہاں جاگہ دنت۔ پداھے
 چک ۽ سر ۽ ساھگ ۽ وھد ۽ ہم پیر ۽ زیارتانی سر ۽ روگ المی انت۔ (بازیں
 جاگہاں مسیتانی تما ہم چک ۽ سرا سا انت) بلوچ چاگرد ۽ تما پیر پرستی ۽ اے حال
 انت کہ بازیں براں چکانی ناماں ہمھے پیر ۽ بزرگانی نام ۽ تعلقاں گوں ہمگرنج
 کنت چوکہ پیر بخش، شاہ بخش، غوث بخش، غلام دستگیر، کنی داد، شاہ نواز، شاہ
 مرید، شے حق، شاہ داد، شہباز ۽ دگہ بازیں ہمھے وڑیں نام۔

ہمھے چک ہر چون کہ مزن بوآن بیت پہ پیر ۽ زیارت ۽ آئی سٹک ۽ یقین
 گیش بوآن بیت تنکہ آسور ۽ آروس ۽ سر بہ بیت۔ بزاں سوب مند ۽ بامرادیں
 زند ۽ پیر ۽ زیارت ۽ سرا سٹک دارگ المی زانگ بیت۔ بلوچانی تما لکڑ پرستی ۽
 رواج ہم است انت بزاں پیر ۽ نشانانی سرا ہم سٹک ۽ یقین دار انت۔ اے
 پیہیں جاگہ گیشتر کوہ ۽ درچک بنت یا آپ ۽ چمگہ بزاں برے برے یوک ۽
 درچک ہمھے سٹک ۽ باوری ۽ مردمانی ہاترا عزت ۽ احترامے دار انت کہ اے
 درچک پیرے ۽ نام ۽ بہ بیت۔ یا کہ انچیں کوھے کہ اودا بزرگے ۽ عبادت کنگ ۽
 چلہ کشتگہ یا انچیں آپ ۽ چمگے کہ چہ آئی بزرگے ۽ آپ وارنگہ۔ بلوچانی تما
 اے پیہیں ہند ۽ جاگہ ۽ نشانانی مزنیں قدر ۽ منزلتے است انت۔ اے پیہیں
 جاگہانی حفاظت کنگ بیت۔

ہمے پیما بلوچانی بازیں ہند ء دمگاں (چوکہ بولان ء خاران) سنگانی سرا
نال ء نشان گندگ بنت۔ اے پیہیں سنگان ء بلوچ متبرک زانت آوانی سنگ
ایش انت کہ اے حضرت علی ء اسپ ء پدانی نشان انت۔

بلوچانی بازیں ہند ء دمگاں لہتیں پیر ء زیارت انچین انت کہ آوانی
هوردگ ہر پیہیں نادراہیانی علاج انت۔ بازیں قبر ء زیارتانی ہوردگ اگاں
لوگے ء ایر بہ بنت تہ آ لوگ ء مردم چہ بازیں نادراہیاں رکنت۔ ہمے پیما اے
هوردگانی لوگے ء ایری ء سبب ء آ لوگ ء مار ء زوم ہم نیاہنت۔

بی بی نیک زن ء مزار قلات ء انت۔ اگاں کسے ء را ہڑکی نیں کچے بہ
دارت تہ بی بی نیک زن ء قبر ء ہوردگ پہ آئی علاج ء یک ء ٹک انت۔ لہ
بی بی نازو ء قبر قلات (جوہان) ء انت ایشی سرا ہم ہڑکی نیں کچکانی
وارنگیں آرگ بنت۔ لہ

پیر حیدر شاہ مرانی نامہ دریں پیر انت۔ کاہان ء در آئی مزار انت۔ آئی
قبر ء خاک دل ء لاپ ء نادراہی ء علاج ء سک اثر مند انت انچوگش انت کہ
اگاں پیر حیدر شاہ ء قبر ء ہوردگ کسے ء کرا بہ بنت تہ آرا دل ء لاپ ء نادراہی
نہ گیسنت۔ لہ

ہمے پیماشے ڈاھی ۽ پڑم ۽ کلاہ بوٹگ کہ تال دیراں دل یکیم ۽ مایوسیں
 نادراہانی کار ۽ انگد ہمے کلاہ ۽ یک نیمگے آپانی تہا بلینگ بوٹگ ۽ ہمے آپ
 نادراہ ۽ را وارینگ بوٹگ انت (شے ڈاھی ۽ کوہک (مستونگ) ۽ ہند ۽ اے
 کوڑیں امروز پہ مدای یلہ دات ۽ آئی قبر ۽ زیارت ہمے جاگہ ۽ انت۔ اے
 شہزادہ بلار (بلال) ۽ قبر شہرک (کچ) ۽ انت۔ انچو گش انت کہ آچہ
 ہندوستان ۽ پہ حج ۽ زیارت ۽ درکپیتہ شہرک ۽ آرا دل ۽ لاپ ۽ نادراہی گپیت
 ۽ ہمے نادراہی ۽ سبب ۽ آہمے جاگہ ۽ وفات کنتہ بازیں مردمانی سٹک ایش
 انت کہ شہرک ۽ دل ۽ لاپ ۽ وبانہ کپیت پرچیکہ شہزادہ بلال آرا داریت۔
 شے نوجوان ۽ قبر کلانچ ۽ انت بلے آئی ادیرہ ۽ گوادر ۽ راہ ۽ سرا تار ۽
 انت۔ انچو گش انت کہ ہمے ادیرہ ۽ کر ۽ گور ۽ کوہے ۽ آپ پٹیتہ ہمے
 پٹوکیں آپ ۽ بابت ۽ گش انت کہ اے آپ چہانی ہر پیمیں نادراہی ۽ علاج ۽
 جوان انت۔

ریلوے قبرستان کونڈ ۽ شیخ غلام رحیم بابا ۽ مزار انت۔ انچو گش انت کہ
 زمیں بزرگ ۽ عالے بوٹگ۔ قبر ۽ نزدیک ۽ یک قدرتی چمگ یے است اے چمگ
 ۽ بابت ۽ مردمانی روایت ایش انت کہ شیخ غلام رحیم بابا ۽ ہمے جاگہ ۽ زمین ۽ را

نیزھے جنگ ۽ چہھے جاگتہ ۽ آپ دراتلگد اے چنگ ۽ بابت ۽ گش انت کہ مر
 پیہمیں نادراہے اے آپ ۽ جان بہ شود ایت آئی نادراہی ہلاس بیتد لے
 بلوچستان ۽ بایں ہند ۽ دمگاں چہ قدیم ۽ ہڑکی نیں چک ۽ وارنگین ۽
 مار ۽ زوم ۽ ڈنگ جنگین ۽ علاج اگاں یک نیمگے پہ دم ۽ چُف کنگ بوٹگ ۽
 دومی نیمگ ۽ بزرگانی زیارت ۽ قبرآنی ہاک یا ہوردگ ہم پہ علاج ۽ کارمرز
 کنگ بوٹگ انت۔ حضرت سید کریمؒ، حضرت سید مورث شاہؒ یا حضرت آموآناؒ
 قبر ۽ زیارتانی ہوردگ ٹپ ۽ سزا لگاٹگ بوٹگ انت ۽ مردمان ۽ شفا ہم رستگ
 ہھے پیما پیر کنی رمدان (رمضان) انت کہ آئی قبر ۽ سر ۽ وپگ ۽ مر
 پیہمیں ہڈ ۽ بندانی نادراہیاں چہ شفا رسیت ۽ خاص پہ باد ۽ نادراہ ۽ یک ۽ ٹک
 انت۔

ملک دینار ۽ قبر ۽ سرا واشک ۽ مردم سک ستک دار انت۔ عقیدہ انش
 انت کہ ملک دینار ۽ یک اژدھائے سنگے جوڑ کنگ ات۔ انچو گش انت کہ لے
 سنگ تنسیگت ۽ واشک ۽ کوہ ۽ تما انت ۽ مردم موسمی تپاں ہھے سنگ ۽ ٹکر
 ۽ گول بند انت۔ نلے

سبی ۽ شوران ۽ ہند ۽ چہ ہشت میل شمالی نیمگ ۽ ہپت مزار انت کہ

ایشاں ”دربار ہست ولی“ ہم گش انت۔ انچو گش انبھا کہ یک رندے یک ہندو
 پکچے ۽ سور بیت، سور ۽ رند آئی مردماں معلوم بیت کہ آ نامرد انت۔ آرا ویدک
 ۽ یونانی علاج ۽ رھبنداں گوں چکاسگ بیت۔ متراں گوں آزامائنگ بیت بلے
 ھج۔ چہ ہر نیمگ ۽ نامیت ۽ مایوس بوھگ ۽ رند آرا ھے ہتس دلیانی دربار ۽
 برگ بیت ۽ پہ آئی دعا لوئگ بیت۔ دعا قبول بیت۔ لے

چہ ایشاں ابید بلوچانی ہند ۽ دمگاں چشیں پیر ۽ زیارت باز انت کہ
 بلوچ چہ آواں پہ علاج ۽ مدد زور انت۔ اے ہبر گشتنگ ۽ چک انت کہ بلوچ
 یوک ۽ پہ علاج ۽ پیرانی در ۽ حاضری نہ دینت بلکن ۽ زند ۽ دومی جیڑہ ۽ جنجالانی،
 دشی ۽ غمانی نوبت ۽ باری ۽ ہم وتی حاضری ۽ الی زانت۔

بی بی دستی ۽ نام ۽ بلوچیں جنس آدم خیراتے کنت۔ اے خیرات
 مرادے ۽ سرجم ۽ پیلو بوھگ ۽ رند بیت۔ اے خیرات یک بزرگیں جنس آدمے
 ”بی بی“ ۽ نام ۽ انت۔ اے خیرات ۽ خاصیں ہبر ایش انت کہ ایش چہ مردین
 آدم، پکچ ۽ لاپ پری نیں جنس آدم ۽ چیروکائی ۽ پہ اندیمی کنگ بیت۔ اے
 درگت ۽ گراستگ ۽ جوڑ کنگیں وراکاں یوک ۽ جنس آدم ورا انت ۽ اے خیرات
 ۽ رزاناں ہم انچو شود انت ۽ ایر کنت کہ مردیں آدمانی ۽ پکچیں چکانی ۽ لاپ

پری میں جنیادمانی (کہ بگندے آئی لاپ ۽ چک پکے بہ بیت) چم پہ آواں مہ کپ
انت۔ لہ

ماشکیل ۽ دالبندین ۽ نیام ۽ یک کوہے ۽ سرا ملک سرندہ ۽ نام ۽ زیارت
است انت۔ اے جاگہ ۽ مردمانی ستک ایش انت کہ اگاں کے ملک سرندہ ۽ آب
ریچ ۽ نیمگا مارے، زومے، تولگے، روباہے، اسکے یادگہ لدی مرغ ۽ مورے بہ
جنت تہ اے پیر چہ آئی دلگران بیت ۽ دلگرانی ۽ سبب ۽ آدم ۽ تادوان دنت
لہ

گرمکان (پسنگور) ۽ بی بی کئی ۽ زیارت انت کہ ایش گکیانی بن ملکہ
بوگ انچو گش انت کہ اگاں ایشی گنبد توار بہ کنت تہ ہپنگ ۽ وہ روج ۽ تما
پسنگور ۽ گکیاں چہ کے مریت۔ ۳

اگاں شری ۽ چارگ بہ بیت بلوچانی گیشتریں بلکیں کلیں ہند ۽ دمگاں پیر
۽ زیارتانی سرا ستک دارگ ۽ رواج است انت۔ ہمک آبادی ۽ نزیک ۽ گور ۽ پیر
۽ زیارتے الما گندگ ۽ کنیت انت بازیں ہند ۽ دمگانی نامہ وریں زیارت ۽ پیر
چوش انت۔

ماں چاٹھی ۽ خان بلانوش القادری، حضرت پیر سلطان قیصر، حضرت شیخ
 حسین، حضرت شے حسن جان، حضرت پھل چونو، شے سراب، شیر جان آغا۔ لہ
 ماں گوادر ۽ شے زنک کہ ایش گوادر ۽ دشت ۽ تما انت۔ ایشرا زندہ پیر ہم
 گش انت مردمانی روایت ایش انت کہ دھدے دژمن ایشی سرا حملہ کنگ ۽
 کایت تہ اے زندگ ۽ زمین ۽ تما ایر روٹ۔
 گوادر ۽ پدی زر ۽ تیاب ۽ لب ۽ مزنیں پیر انت کہ ایش بزرگانی عبادت
 ۽ جاگے بوٹگد۔
 جمبیل کہ گوادر ۽ کوہ ۽ سرا انت ادا مرے روچاں نیوی ۽ کیمپ انت۔
 نگور ۽ شے غریب شاہ، پسنی ۽ جڈی ۽ زیارت ۽ ہپت تارا، کوچہ کلانچ ۽ شے
 نوجوان، پیدارک درمکول ۽ شے بجار، سند ۽ شے رجب۔
 پنسجگور ۽ شاہ ۽ کلندر وتی ہند ۽ دگ ۽ کھن تریں پیر زانگ ۽ مننگ
 بیت کہ ایشی دور تاریخ ۽ پیسر بزاں (Prehistoric) انت۔ سوردو (پنسجگور) ۽ پیر
 عمر ۽ زیارت انت کہ ایشی قبر خضدار ۽ سمان ۽ انت۔ چتکان ۽ سوردو
 (پنسجگور) ۽ نیام ۽ حاجی غازی ۽ زیارت انت۔ ہمے پھاگر مکان (پنسجگور) ۽ بی بی
 لکی انت۔

بولان ۽ خواجه يلان، ڈھاڏر ۽ حضرت دوپاسي ۽ حضرت سخي تنگو، بھاگ
 کچھي ۽ پير تيار غازي، شوران ۽ هپت ولي قلات ۽ غوث ۽ مقام، رودين جو اچو
 قلات ۽ چارده ميل) ۽ سخي رمدان (رمضان) ۽ ڪردگاڻ ۽ پير هوتڪ، کيراني کونڊ ۽
 خواجه ولي بابا، کولواه ۽ پونزگ ۽ ولي ۽ شاه ۽ باطل، آواران پيراں در ۽ گھرام پير
 بارڪھان ۽ پير پلي والا، ڏيرھ بگئي ۽ پير سُھري، مستونگ ۽ شيخ تقی، رضا کنگ ۽
 (خاران) ۽ پير بوبڪ، سبي ۽ حاجي حمل، لسبيله ۽ پير حسن، وندر ۽ پير ميران، ويل
 پٺ (لسبيله) ۽ پير بوهير، شاه لاوت، هنگلاج ۽ بڪلاني زيارت انت که مسلمان هم
 ايشي سرا روانت۔ (انچوگش انت که گوکل ديھ ۽ نام ۽ ادا مزنيں ديھ ۽
 بوتگہ حضرت علي ۽ هم ديھ ۽ را سنگے جنگ)۔ چه وندر ۽ بيت ميل شمال
 مشرق ۽ نيمگ ۽ سسي پنوں ۽ لکھ ۽ چڑھائي ۽ ڪرا شيرين فرھاد ۽ زيارت۔ کچ ۽
 آني نزیک ۽ گور ۽ هند ۽ دمگاں هم بازيں پير ۽ زيارت است انت چوکه بليده ۽
 شے دياہ، کيساک ۽ شے رمدان (رمضان)، توگي دشت ۽ شے مبارک، شرک ۽
 شزاده بلار (بلال)، کلاٽک، ۽ حاجي عبداللہ جان۔

غرض بلوچاني کھيس هند ۽ دمگاں پير ۽ زيارت ۽ منوگري است انت ۽

۱۔ هنگور تياب ڊي هند ۽ دگے۔ مهي گيراني هکے است انت۔ تياب ۽ حضرت نوح ۽ يکدار ۽ نام ۽
 کومے است انت۔ نزیک ۽ چادم پير ۽ آستانہ انت۔ همے هند ۽ هندواني کنھيس عبادت ۽ جاگہ شري هنگلاج ما
 هم است انت۔ بازيں مردم ايشرا بدھت دور ۽ خاقاھے هم گش انت۔

ہمک حند ۽ دنگ ۽ وتی وتی پیر ۽ زیارت است انت۔

دم ۽ چف ۽ بند ۽ تائیت ۽ رواج ہم بلوچانی تھا چه قدم ۽ است انت۔
 دم ۽ چف کنگ یا چٹ ۽ بند ۽ تائیت ۽ دنگ ۽ بلوچ چاگرد ۽ تھا چه پیراں
 ابید ایدگہ بزرگ ۽ ملباں چه ہم نمک زورگ بیتہ پیر ۽ بزرگ ۽ ملا پہ چٹ ۽
 تائیت ۽ گیشتر قرآن شریف ۽ آیاتاں چه مدت زور انت۔ بلے بازیں براں
 حندسانی وسیلہ ۽ ہم وتی اے کار ۽ سرجم کنتہ اگاں گمان کنگ بہ بیت کہ
 لوگے ۽ یا لوگے ۽ نزدیک ۽ گورا جن ۽ پری ۽ است انت تہ گوں دم ۽ چف ۽
 جن ۽ پری ۽ را لوگ ۽ یا لوگ ۽ مردمانی نزدیک ۽ گور ۽ آہگ ۽ مکن کنگ بیت
 ۽ آرا دارگ بیتہ ہمے پیمہ پہ بازیں نادراہیاں ہم دم کنگ ۽ چٹ ۽ بند ۽
 تائیت دنگ بیت۔

بلوچ حمر ۽ ساحری ۽ سرا ہم سٹک دار انت۔ حمر ۽ ساحری ۽ ہما کوہنیں
 رصند کہ دوی راجانی تھا است انت بلوچانی تھا ہم گندگ ۽ مارگ بنتہ اے
 شرک ۽ پالانی اگاں یک مزنیں بہرے پہ پیش گشی ۽ بابت ۽ انت تہ دوی نیمگ
 ۽ ایشانی یک الکاپیں نکے پہ حمر ۽ ساحری ۽ انت۔ اے کتاب ۽ تمہ ۽ جم کنگیں
 شرکاں چه ایشی اندازہ جننگ بیت۔

حمر ۽ ساحری ۽ عمل ۽ بلوچ گیشتر اے لیکہ ۽ سرا باوری دار انت کہ
 بنی آدم ۽ جان ۽ گوں بندو کیں چیزانی اثر پہ حمر ۽ ساحری ۽ گیشتر بوت کنتہ سر

۽ مود، دست ۽ پادانی ناخن، دپ ۽ لیتار ۽ تک، دنتان، جان ۽ هون اے انجھیں
 چیز انت کہ چہ ایشاں سحر ۽ ساحری ۽ عمل ۽ رائگ ۽ مدت رسیت پے ہاترا
 وھدے چکانی سراں ساھنت تہ آئی موداں چگل نہ دینت بلکن ۽ درچک ۽
 دارے ۽ بند انت یے یا گڈا سنگے ۽ چیرا ایرے کنت۔ ہے پھما بلوچیں جنیں
 آدم وتی سر ۽ ٹٹاں ہجر دور نہ دینت بلکن ۽ دیوالے ۽ پلے ۽ یا درچک ۽ دارے
 ۽ مانے جنت۔ دست ۽ پادانی ناخناں چنگ ۽ رند ہم کل کنت۔ ہے وڑا دپ ۽
 تک ۽ لیتار ۽ دنتان ۽ جان ۽ ہوناں ہم بلوچ مردمانی دستاں کپگ ۽ نیلت۔ اے
 تنگ ۽ بنیاد ایش انت کہ مردم ۽ جان ۽ اعضاھاں یا اعضاھانی بہراں چہ مردم ۽
 را سحر کنگ ۽ تاوان دینگ بوت کنت۔ سحر ۽ ساحری ۽ اے راھبند "سحر
 مشارک" ۽ "سحر متعدی" ۽ بہرے تھا کنت انت۔ ایشی وڑ ۽ پیم چوش انت کہ
 ہے چیزان ۽ زورگ ۽ تاکے ۽ پتاھگ ۽ رند لوتے ۽ مان کنگ بیت پدا ایشانی
 سرا چیزے وانگ ۽ رند لہتیں دودانی سرجم کنگ ۽ گوں اے لوت کل کنگ بیت۔
 ایشی اثر ۽ ہما مردم ۽ سرا کہ سحر کنگ بیت بیست روج ۽ نیام ۽ نادراہ بیت
 کڈیت تنگہ مریت۔ بلے اگاں کے چہ اے عمل ۽ سہی ۽ سرپد بہ بیت ۽ ہے لوت
 ۽ چہ کل ۽ بہ پٹیت ۽ در بہ کنت تہ سحر ۽ اثر ہلاسن بوت کنت۔

ہے وڑا "سحر بالشل یا صوری سحر" ۽ راھبند ہم چو آدگہ راجاں بلوچانی

تھا است انت۔ تنگ اے وڑ انت کہ اگاں کے ۽ تاوان بار کنگ بہ لوٹے ۽

آئی "شبیبہ" ء جوڑ بکن۔ ہرچ نقص ء تاوانے کہ شبیبہ ء بہ ریت تہ مردم ء ہم
ہما تاوان ریت اگال شبیبہ تباہ ء برباد کنگ بہ بیت تہ سحر ء اثر ء آوکیں مردم
ہم پشت نہ کسیت۔

ایشی دومی وڑ چوش انت کہ اگال مردم ء را تاوان دینگے بہ بیت تہ
ریک ء پڑ ء یا ہما ہاک ء کہ دون ء کار ء کنیت سرا ہما مردم ء عکس کشگ بہ
بیت یا چیزے ء را آئی بدن ہیال کنگ بہ بیت ء آئی تہا توسک ء بارگیں
دارے جک دینگ بہ بیت تہ گش انت کہ آ مردم ء ہم ہے وڑا تکلیف ء جنجال
ریت۔

اسلام ء تہا ہم سحر ء ساحری ء سرا ستک گندگ ء کنیت انت۔ صحیح بخاری
شریف کتاب الطب ء تہا چہ بی بی عائشہ ء روایت کنگ بوٹگ کہ رسول کریم ﷺ
ء سرا جادو کنگ بوٹ۔ واجہ ء ہیال اے بوٹگ کہ آوتی بی بی عین لوگ بانکانی
گور ء اتلگ بلے اصل ء آ نہ اتلگ۔ حضرت سفیان ء گشگ انت کہ جادو ء
مستریں اثر ہمیش انت۔

وہدے واجہ ء اے جاور بوٹ تہ یک روپے درائنتے کہ عائشہ !
من چہ وتی رب ء جست کت ء منی رب ء مناگشت گوں۔ دو مردم اتک انت ،
یکے منی سرون ء نشت یکے پادوماں۔ سرون ء نندوک ء چہ پادوم ء نندوک ء
جست کت اے، چون انت؟ دومی ء درائنت ایشی سرا جادو کنگ بوٹگ۔ جسے

کت کئے جادو کتنگ؟ گشت ئے لبید بن اعصم ء کہ چہ بنی زریق ء ٹک ء انت
یہودانی مردم انت ء مزنیں منافقے۔ گشت ئے چہ چے چیز ء؟ گشت ئے چہ سرہ
مود ء شک ء۔ حسے کت پیشے بہ دار کجا انت؟ دارینت ئے مچ ء درچک ء پونس
ء مزنیں سنگے ء تلا ذروان ء چاہ ء۔

گذا رسول کریم ﷺ ہمے چاہ ء گوراشت ء چہ چاہ ء ایشے کشائنت انت
چاہ ء آپ انچوش ات چوکہ ہنی رجینتگیں آپ، چاہ ء کرا مچانی درچک شیطان ء
سرگانی وژا انت لہ

روایت انت کہ جادو ء اثر تاں شمش ماہ ء منتہ رسول کریم ء
مبارکیں مود لڈگ ء لگنتہ انچوگش انت کہ یہود ء چکے پہ رسول صلعم ء
ہزمت ء آئی گورا ات۔ یہودیایں ہمے چک ء را رد دات ء ریپنتہ ہمے چک ء
واجہ ء سرہ لہتیں مبارکیں مود ء آئی شک ء لہتیں دنان ہمیشان ء دات انت
جادو کنوکانی تھا لبید بن اعصم دیم دیما ات۔ پریشگاں اے حال واجہ ء را دات
ء حضرت علی، حضرت زبیر ء حضرت عمار بن یاسر ہما چاہ ء نیمگ ء راہ دنیگ
بوشتہ ایشاں چہ چاہ ء دوازده ڈک دانگیں بند یکے کش ات کہ ہمک ڈک ء سرا
یک سوچنے مان ات۔ اللہ تعالیٰ ء دو سورہ (سورہ فلق ء ناس) نازل کنتہ رسول

کرم ھے سورتانی یک یک آیتے وانان اب ۽ ڈک وت سرا وت سچ بوآن
انتد وهدے دونیس سورۃ سرجم بوتنت تہ کلئس ڈک سچ بوتنت۔ چہ ایشی رند
پاکئس پیغمبر جوڑ ۽ صحت مند بوت۔

اے پیہمئس سحر ۽ ساحری ۽ راہبند کہ ادا گشگ بوگ انت ایشانی سرا
بلوچانی سٹک ۽ یقین چہ قدیم ۽ است انت بلے لتئس وهد انت کہ اے چیزان ۽
دگہ پیہمئس شرک ۽ پالی معنی ۽ بزانت دنیگ بوگ انت۔ بلے بن ۽ بیہہ ۽
ایشانی لیکہ گوں سحر ۽ ساحری ۽ بندوک بوگ انت۔

ھے وڑا اے ہم گش انت کہ سر آرنگئس ورگاں چہ ہم مردم ۽ سرا سحر
کنگ بوت کنتد مشارک سحر ۽ راہبندانی رد ۽ اگاں مردے ۽ شکم ۽ ورگ مان
بہ بیت ۽ آدگہ ہما ورگ کہ آئی دست نہ جنگ ۽ یلہ داگ انت، ایشانی نیام ۽
ھواریں سیادی (رشتہ اشتراک) است بیتد ھے ہاترا سرا تلگئس ورگاں تاوان
دنیگ ۽ گوں ورگاں یلہ داگئس مردم ۽ را ہم تاوان بار کنگ بوت کنتد

بندگ ۽ سرا بلوچانی سٹک چہ قدیم ۽ است انت۔ چہ بندگ ۽ ابید تیر
بند کنگ، تیغ بند کنگ، جان ۽ بندگ، دردانی بندگ، زبان بند کنگ، واب بند
کنگ، چم بند کنگ، نکاح بند کنگ، مس بند، حوص بند، چک بند اے کلانی سرا
بلوچ وڑے ناوڑے ۽ سٹک ۽ باوری دار انت۔

بندگ :- بندگ ۽ عمل ۽ چہ مردیں آدم ۽ مردینی واک ۽ قوت

ھلاس بیتہ بلوچ چاگرد ۽ تما ایشی سرا سک ستک ۽ بھیسہ دار انت ھے سبب
 انت کہ سالونکی ۽ روچاں سالونک ۽ ھر وڑ ۽ ھیال دارگ بیتہ آئی نندگ ۽
 پاد آھگ آئی گند ۽ نند غرض آئی کھیں سر ۽ پرانی سرا نظر ایر کنگ بیت تنگہ آرا
 چہ بندگ ۽ بدیں اثراں رکینگ بہ بیتہ بستگنیں مردم مرد ۽ جنی وبت ۽ دابی
 تعلق ۽ پیلوکت نہ کنتہ

تیر بند کنگ :- تیر بند کنگ ۽ مراد ایش انت کہ مردم ۽ سرا

منگ ۽ تیر اثر نہ کنتہ البتہ ایشی پرورش ایش انت کہ اگاں تیر پلپت کنگ ۽
 منگ ۽ مان کنگ بہ بنت تہ آ تیر اثر کنتہ پہ تیر بند کنگ ۽ مزنیں بک ۽
 ملاہاں چہ تائیت زور انت ۽ ھے بک ۽ ملا اے تائیت ۽ عوض ۽ وتی دل ۽ میل
 ۽ چہ مردماں زر گر انتہ

تیغ بند کنگ :- ایشی عمل ھم چو تیر بند ۽ وڑا انت کہ مردم ۽

سرا تیغ اثر نہ کنتہ

جان ۽ بندگ :- بازیں ملا ۽ بک انچین انت کہ آمار ۽ ڈنگ ۽

گوں وتی دم ۽ تائیتاں بے اثر کنتہ بلے اے بک ۽ ملا ھما مردم ۽ کہ جان ۽ بند
 انت آرا لہتیں مارانی گرگ ۽ (خاصیں صورت ۽ گتار ۽) مکن کنتہ انچو گش
 انت کہ جان ۽ بندگ ۽ رند مار ۽ ڈنگ مردم ۽ سرا اثر نہ کنتہ بید ۽ چہ ھما مار ۽

کہ استاد آئی گرگ ۽ مکن بہ کنتہ

دردانی بندگ / درو بند :- بلوچانی تما لاپ پری نیں جنیں

آدم دتی اصلیں ماہ ء روچاں چہ وتی دژمنیں مردماں (گیشتر چہ اڀوگاں) چیر دینتہ
بزاں دتی راستیں ماہ ء روچانی حساب ء نہ دینتہ سٹک ایش انت کہ آ ملأ ء
بکاں چہ ہمے لاپ پری نیں جنیں آدم ء درد بند کنت ء پہ ماہ ء روچ آئی چک ء
پیدا بوہگ ء عمل ء داریتہ ایشی سبب ء چک لاپ ء تما بیران بیت ء بازیں
براں مات ء ہم تاوان رسیتہ درد بند ء درگت ء بازیں براں مردمانی ٹپانی
درداں ہم بند انت کہ ٹپ درد مہ کنتہ

زبان بند کنگ :- مردے ء را دتی اثرانی چیرا آرگ ء ہاترا آرا

زباں بند کنگ بیت بزاں ہرچی بیت ، ہرچون بیت آ مردم دیما مہ اوشتیتہ
ہرمہ کنت، آرا ہرچی گشگ بیت ہما وڑ بہ کنتہ

واب بند کنگ :- واب بند کنگ ء عمل ء تما آوکیں مردم ء

چہاں چہ واب بیگواہ بیتہ آپہ آگاہی دتی روچاں شپ ء شپاں روچ کنتہ
چم بند کنگ :- چم بند کنگ ء عمل ء مردم ء ہرچی گشگ ء پیش

دارگ بیت مردم ہما چیز ء گندیت بزاں اگاں عامل گلاس ء را گلاس بہ گشیت تہ
عمل ء تما آوکیں مردم ہم آرا گلاس گشیت، عامل اگاں ہمے گلاس ء را دگہ چیزے
ہ نام ء بہ دنت تہ عمل ء تما آوکیں مردم ء چہاں ہما چیز جوڑ بیتہ

نکاح بند :- اے عمل گوں مردین ء جنیں آدم ہر دوکاں بیتہ

اے عمل ۽ آسرا مردین یا جنس آدم ۽ نکاح نہ بیت۔

مس بند :- اگان کسے ۽ سرا مس بند کنگ ۽ عمل کنگ بہ بیت۔

گش انت کہ آئی مس در نمیت۔ مس بند ۽ ابید گو بند ہم است انت کہ چو مس

۽ گو ہم در نمیت۔
کنگ گشاد :- اگان دست یا پادے ۽ کنگے بہ روت نہ حمے کنگ

دم کنگ ۽ بندگ بیت۔ اے پیما کنگ دست یا پادے چہ در کسیت۔ اگان در میت

تہ اوشتیت بزاں تر ۽ گرد نہ کنت۔ اے پیما کنگ ۽ درد دوئیں بندگ بنت۔

حوص بند :- اے اصل ۽ بندگ ۽ عملے نہ انت بلکن ۽ وت سرا

وت بیت چوش بیت کہ اگان مردیں آدمے ۽ (گیستر سالونکی ۽ دھداں پہ

سالونک ۽) وپت ۽ واب ۽ واگ ۽ چہ جنس آدم ۽ چارگ ۽ (پہ آئی ڈولداری ۽

شر رنگی ۽) واگ گیش بہ بیت بزاں مردیں آدم جنس آدم ۽ دروشم ۽ سحر ۽ تما

بیت نہ آمردیں آدم وپت ۽ واب ۽ کٹ ۽ روت۔

چک بند کنگ :- نکاح کنگیں مردین ۽ جنس آدم ۽ چک ۽ پیدا

کنگ ۽ قوت ۽ واک ۽ حلاس کنگ۔ اے عمل ۽ مردم بندگ وا نہ بیت بزاں

وپت ۽ واب کت کت بلے وپت ۽ واب ۽ آسرا ۽ چک نہ بیت۔

بندگانی اے کس عملانی سرا بازیں راج ۽ قوسے سنگ ۽ یقین داریت۔

مسلمان پہ زباں بندی ۽ تیغ بندی ۽ "سورہ مزمل" ۽ چہ کار گر انت۔ لہ
 اصل ۽ بندگ ۽ بندائینگ ۽ اے کلیں عملانی نزیکی ۽ تعلق گوں سحر ۽
 ساحری ۽ انت۔ بلوچ سحر ۽ ساحری ۽ سرا سٹک دار انت پے ہاترا اے چیزانی
 سرا ہم آوانی عقیدہ است انت۔
 بلوچ چاگرد ۽ تما "سید" ۽ مزنیں مقام ۽ ارزشتے است انت۔ اے احترام
 ۽ عزت آرا چہ آئی پاکی ۽ بزرگی ۽ سبب ۽ دنیگ بیتد بلوچ چاگرد ۽ ہر پیمیں
 . مطاطانی بابت ۽ "سید" فیصلہ کنگ ۽ واک ۽ اختیار ۽ داریت ۽ آئی فیصلہ ہر وڑ
 بہ بیت پہ مردماں آئی فنگ ۽ عمل کنگ واجب مانیتد بلوچیں ہند ۽ دمگاں جہہ
 ہندیں سیدانی بابت ۽ بازیں مردم اے لیکہ ۽ ہم دار انت کہ اے بن اصل ۽
 بلوچ نہ انت وھدیکہ بلوچیں ہند ۽ دمگاں آبادیں سید و تارا بلوچ زانتد بزاں
 بلوچ ۽ نسلی راجد پتر ۽ تما سید ۽ نام ۽ نشان نہ گواھیت ، البتہ بلوچانی تما "شے"
 یونگ ۽ است انت کہ لہتیں جاگماں ایشاں "شیخ" ہم گش انت۔ سیدانی بابت ۽
 خیال ایش انت کہ اے گیشتر چہ افغانستان ۽ لہتیں چہ سندھ ۽ پنجاب ۽ اتلگ ۽
 بلوچیں ہنداں جاہ مند یونگ انت۔ اے لیکہ ۽ مردم ایش ہم گش انت کہ سہمی
 افغان جنگ ۽ پد بلوچستان ۽ ہند ۽ دمگانی جغرافیائی ارزشت ۽ سبب ۽ اے

مردم پہ سیاسی سبباں دیم دنیگ بوٹگ انت کہ اے بازیں بلوچیں ہند ۽ دملگ
 اتلگ ۽ جاہ مند بوٹگ انت۔ گیشتریناں وتی "کارانی" سرجم بوہگ ۽ رند واتر ک
 ۽ لہتیں پہ مدای جاہ مند بوت انت۔ کہ ایشاں گوں بلوچاں سور ۽ سانگ کنگ
 ات۔ سور ۽ سانگ ۽ چک ۽ بر ۽ آسر ۽ جہہ مندیں سیدانی کار عبادت ۽ ریاضت
 ات۔ بلوچ چاگرد ۽ تما اے مردم عقیدتا منگ بوٹگ ۽ بنت۔ ایشاں ۽ روطلی
 واک ۽ اختیار داروکیں مردم منگ ۽ زانگ بیت ایشانی کار دم ۽ چف ۽ کنگ ۽
 چٹ ۽ تائیت ۽ دنیگ انت۔

بازیں مردمانی اے ہم گشگ انت کہ مستونگ، کیرانی ۽ کچھی ۽ سید اصل
 ۽ "شے" انت کہ باز سید ۽ شاہ ۽ نام ۽ مشہور انت اے اصل ۽ چہ شے کیری
 نسل ۽ انت۔

جن جنس

بازین راج ۽ قومانی سنگ ۽ عقیدہ ۽ رد ۽ اے امروز ۽ لہتیں انچیں
 "ما فوق الفطرت عناصر" است انت کہ آگندگ ۽ مارگ نہ بنتہ بزاں بنی آدم
 ۽ وتی لوٹ ۽ واہگ پہ آوانی گندگ ۽ بہ بیت نہ آ پیش داری نہ کنت بلے آ
 وتی لوٹ ۽ گذرانی پدا بنی آدم ۽ را وتی پیشداری ۽ کنت ہے پیما آوانی استی وتی
 مارشت ۽ بنی آدم ۽ را ہما و حد ۽ دنت کہ آوت بلوٹ انتہ

اے پیہیں ما فوق الفطرت عناصرانی بابت ۽ بلوچانی گورا ہم لیکہ ۽ ہیال
 است انتہ ایسانی تہا لہتیں انچیں چیز انت کہ آگوں دگہ راج ۽ قوماں یک وڑ
 ۽ محمد پ انت ۽ لہتیں بلوچانی وتی ذہن ۽ چاگرد ۽ پیداوار انتہ

جن، دیہہ، بلا، پریشنگ، ملائک، شیطان، پری، دگہ، ہے پیہیں نھر،
 نہ آؤکیں چیزانی سرا بلوچ گوں آدگہ راجاں یک وڑیں لیکہ، ہیاں دار انتہ
 بلے ناہار، مم، مملی، پیرہ، ملی، جماعتی، نیک، دت، چک بر، وپوک، گول ریٹڈاں
 پانڈ، یک ٹانگی، گوہر قیمتی مرغ آمین، دگہ ہے وڑیں چیزاں بلوچانی چاگری
 زندمان، چہ روم زرنگ، دیما اتلگ انتہ۔ چہ ایشاں لہتینانی سرا ستک، ہلوی
 بگندے دومی راج، قومانی تھا بہ بیت (چوکہ وپوک انت) بلے بلوچاں اے
 چیزان، وتی چاگری تب، رنگ، دروشے داٹگ۔

بلوچ چاگرد، ہمرو چیکیں زندمان، نند، نیادانی تھا، گپ، ہبرانی تمالا
 چیزے نہ چیزے پہ ایشاں گشگ، اشکنگ بیتہ لہتیں گیدی کہہ، داستانانی تھا
 اے کردارانی کارپدانی نشان تنیگت، است، ہرجا انتہ۔

اے چیزانی سرا ستک، ہلوی دارگ، بلوچ چاگرد، تھا بازیں بدیں
 روایت ہم کپنگ انت چوکہ بازیں نادراہیان، تنیگت، گوں ہے چیزاں
 بندگ، جوڑینگ بیت کہ اے نادراہی گیشتر ذہنی، نفسیاتی، دماغی، نشی، خسی،
 اعصابی انت۔ بلوچ چاگرد، اگاں کہے، را اے پیہیں نادراہی، گور بہ جن
 تہ آرا جن، پری، ساہگ، کڈک، نام، دم، چف، چٹ، تائیت کنگ
 بیتہ ملا، میاہ، چنکی لنگ، چہ جن، کشگ، نام، نادراہ، برے برے لہ
 چوپ ہم کنتہ آرا گوں ریزاں ہم بندیت بازیں حجرہ، سرگوستاں چوم

یونگ کہ نادرہء اے کوزھیں امروز ہم یلہ دانگد

برے برے چوش ہم بیت کہ اے پیہیں نادرہصیان ء سحر ء ساحری ء
ہم ہم دینگ بیت کہ چہ ایشی گیشتریں وھداں چاگردی ء خاندانی بے بھیسہ ء
بے بھروسہ ء حلاس نہ بوڈکیں سلسلہ ئے بنگج بیت

چہ ایشی ابید یک دگہ چیزے ہم دیما اتلگ کہ اے چیزانی سرا ستک ء
باوری ء مزنیں چاگردی ترس ء پیسے ودی کتگد زندگی ء اندم بوھگ ء چھاں نز
کنگ ء جاوہر ء چاگردی عمل ء چہ گستائی ء جاوہرے ودی کتگد

بلوچانی گورا اے "ما فوق الفطرت عناصر" چے رنگ ء دروشم ء انت؟

ایشانی بابت ء بلوچ چے پیہیں ستک ء یقین دار انت ؟ جمل ء ہبراں چہ ہھے
جستانی پتو سیتہ

جن :- ایشی بابت ء گش انت کہ اے یک انچیں مخلوقے کہ گندگ
نہ بیت مسلمانانی ستک ایش انت کہ اے چہ آس ء جوڑ کنگ بوٹگد انچو گش
انت کہ اے دو وڑیں بنت ایشانی تما نیکیں جن ہم بنت ء بدیں جن ہم
نیکیں جنانی چم چو بنی آدمانی چمانی وڑ ء بنت ء بدیں جنانی چم آوانی چپ ء سر ء
چیر بزاں عمودی بنت ء چو آس ء آوانی چم روک ء درپشناک بنت نیکیں جن
بنی آدمان ء رنج ء جنجال نہ دینت وھدیکہ بدیں جن ء کار بیشکاری انت۔ آئی
جد ہمیش انت کہ بنی آدم ء رادم جنجال ء بہ کنتہ

انچوگش انت کہ جن وتی رنگ ء دروشم ء وتی دل ء تب ء بدینیت
 بلے بنی آدم ء دروشم ء آئی پاگ چو بنی آدم ء پاگلاں نہ بستہ اے ہم گش
 انت کہ جنانی عمر سک مزن بیتہ حضرت سلیمان ء وهد ء جن تنسیگت ء
 است انت۔ کوئہ حضرت سلیمان ء وهد ء نافرمانیں جنانی بندی جاہ (قید غلاما)
 بوگند جن کش جن ء را مدام حضرت سلیمان ء سوگند ء دینیت پرچیکہ آوانی
 سک الیش انت کہ جن ء جنس حضرت سلیمان ء کنٹرول ء بلع ء بوگ انت
 حضرت سلیمان ء سوگند ء رند جن ہپت پشت ء نسیت ء پدا نہ گپتہ

بلوچ چاگرد ء تما اے باوری ہم است انت کہ جن وهدے سک
 بیت تہ آئی دروشم بدلیت ء آمارے بیت کے ہاترا بلوچ چاگرد ء مار ء جنگ
 رند الما خیرات ء صدقہ ء کنگ بیتہ

شرارت ء بیشکاریں جن ء اگاں جن کٹے بہ کشیت تہ آ جن ہما جن کش
 ء کس ء عزیزاں تنگ کنت ء تاوان دنت۔

جن مدام بانڈم ء پر شتگلیں یادیراں بندیں لوگانی تھا جاگہ کنت
 کور ء آکوٹ ء بازیں درچک (کندر، کبڑا، نجسیر، گون، توت ء دگہ بازیں)
 جنانی فنند جاہ بستہ

انچوگش انت کہ اگاں لوگے ء جن ٹے بہ بیت تہ گندا کو ء چیر سوچک
 جن تجیت ء روت۔ پے ہاترا بلوچ جن ء گندا کو ء مثال ء ہم سک دینت

پری :- پری ڈیل ء بالاد ء رنگ ء دروشم ء چو جنس آدم ء بیت
 بے آرا بانزل پر بیت ء تاج وڑیں چیزے آئی سرا بیت بانزلانی سبب ء بال ہم
 کت کنتہ ایشی بابت ء گش انت کہ اے سک زیبا ء ڈولدار ء نازک بنتہ
 انچو زیبا کہ اگل بنی آدم ء چم پہ ایشی بکپ انت تہ آسُد ء سما ء رؤتہ
 انچو گش انت کہ اگل ایشی ساہگ کے ء سرا بہ کپیت تہ آنادراہ بیتہ پری ء
 بابت ء اے ہم گش انت کہ آمردیں آدمانی سرا عاشق ہم یوت کفنتہ اے چو
 جن ء ہم مردم ء راگیستہ

پری آئی بابت ء سٹک ء عقیدہ بازیں راج ء قومانی تما است انت بے
 بلوچانی تما پہ ایشی سٹک کمیں گیش انت آئی سبب ایش انت کہ راجی راجدپتر
 نویسانی یک گروھے اے ہبر ء سرا باوری داریت کہ بلوچ حضرت امیر حمزہ ء اولاد
 ء پساندگ انتہ ارند ء پٹ ء پول ء اے ہبر ثابت ہم کنگ کہ حضرت امیر
 حمزہ ء نسب دیمانہ شتگد دوی راجدپتر نویساں بلوچانی بابت ء پٹ ء پول ء
 چہ اے ہبر ہم دیما آرنگ کہ بلوچ وت چہ حضرت امیر حمزہ ء پسر انت (حضرت
 امیر حمزہ ء را کوہ قاف ء پریاں بُرت ء بلوچ چہ ہمے نسب ء انتہ پے حاترا
 بلوچانی بازیں ہند ء دمگاں اے شرک ہم است انت کہ چلگی نیں جنس آدم
 بل چل روچ ء وتی چک ء حفاظت ء بہ کنت، آرا الوک ء یلہ مہ دنت کہ پری
 آرا بر انتہ ہمے سٹک ء رد ء عمل ہم کنگ بیتہ

وہپوک :- ایشی بابت ء گش انت کہ اے نرم ء وزن داریں

چیزے اے شپ ء وهد ء کنیت ء وپتگیں ء واہیں مردم ء سینگ ء سرا
 نندیت۔ وتی اعضاھاں واہیں ء وپتگیں مردم ء اعضاھانی سرا سک دنت کہ
 ایشی سبب ء وپتگ ء واہیں مردم ء دم ء کشگ ء جنجالی بیت۔ اے ہم گش
 انت کہ ایشی دست ء ماتی لنگک پر نیست ء اگاں ماتی لنگکے پر بوتیں تہ ایشی بازیں
 مردے کشگ ات۔ وهدے کسے ء را وہپوک بہ گپیت تہ آئی نرء آکوکار کنت
 دست ء پاداں سرینیت بلے نہ آئی توار در کنیت ء نئیکہ آسرت کنت۔ سانس ء
 رد ء اے جاور ء سرا پٹ ء پول کنوکانی گشگ انت کہ واب ء اے وڑ ء دم ء
 بند بوھگ ء دو سبب بوت کنت یکے ایش کہ اگاں واہیں مردم ء دست آئی دل
 ء سرا تاں دیراں ایر بہ بیت تہ ہون ء تروتاب متاثر بیت ء ہما جاگہ ء کہ دست
 ایر انت آ جاگہ ء ہون ء سرکولیشن ء کساس ء کمی کنیت کہ چہ ایشی دم بند
 بوھگ وڑیں جاورے ودی بیت۔

دومی ایش کہ واب ء مردم کہ دم کشیت تہ دم ء روگ ء آھگ ء کسانیں
 نک چچ ء بند بیت برے برے چوش ہم بوت کنت کہ ہمے نک پہ ادار کی لچیت
 ء چچ نہ بیت۔ ایشی سبب ء مردم ء دم بند بیت۔ بحر حال سبب ہرچی بہ بیت
 بلوچانی تہا وہپوک ء بابت ء سٹک ء یقین تنسیگت ء است انت۔

میلی :- اے چو بلک ء بزاں پیریں جنیں آدم ء بیت کہ بازیں

جاگماں ایثرا بلہ ہم گشگ بیتہ اے راہ گوزی مردم ء مسافراں توار جنت ء
 اوشار نیتہ ء پدا آواں چہ وتی سر ء پنگ ء بوٹانی گرگ ء لوٹ ء کنتہ اگاں
 کے آئی سر ء پنگ ء نابہ کنت ء مہ نیت تہ بلی آرا ہما دمان ء جنت ء کشتہ
 ایثرا بازیں ہند ء دمگاں ڈیک ہم گش انتہ لہ

پیرہ :- اے پیرین ء مزین عمریں مردیں آدم ء دروشم ء رنگ ء
 بیتہ اے ہم چو بلی ء راہ گوزی ء مسافراں دیما کپیتہ انچو گش انت کہ اے
 راہ گوزی ء مسافراں توار جنت ء وتی کمزوری ء نزوری ء توچیل ء آوانی دیما
 پیش کنتہ وھدے کے بزگ بہ کنت ء آرا چست بہ کنت یا بڑا بہ کنت تہ پیرہ
 ء لاپ ء چہ سے پادگ درکنیت ء اے پادگ ہما مردم ء پتاھنتہ لہ

گوانکو :- اے بدیں ارواہ ءے کہ شپ ء وپتگیں مردے ء نام ء
 گپت ء آرا توار جنتہ ایثی توار ء پتو دیوک ء ڈن ء در آوکیں مردم مریت
 بے اگاں کے ایثی توار ء پجاہ بیاریت ء چو بگشیت کہ ”من واد ء کشاڈل“ تہ آ
 مردم بچیتہ لہ

جالو :- ایثی رنگ ء دروشم چو جنیں آدم ء بیتہ بد ڈول ء مزین
 مزین دنانے بنت ایثرا بانزل ہم پر بیت پہ ہمے ہاترا بال ہم کنتہ گش انت

کہ اگال کے سک نادراہ بہ بیت ء آئی نزیک ء گورا کس مہ بیت تہ جاتو آئی دل
 ء کشگ ء ورگ ء همودا کنیت ء رستہ چلگی ء وھد ء ایشی آھگ ء گیسر
 گمان کنگ بیتہ اگال کے ایشرا بہ گیسپ ء قسم بہ دنت تہ آوتی سرجمیں عمرہ
 سند ء پدا آمردم ء آئی خاندان ء نیمگ ء نسیتہ

وھدے جاتو کے ء کرا بنیت تہ آسے رندا بالی مرخے ء پیما توار کنتہ آ
 نادراہ ء گوشتے یا انچیں دگہ ورگی چیزے پہ ورگ ء دنتہ وھدے نادراہ آ چیزہ
 دست ء بہ گیسپ تہ آمریتہ اے ہم گش انت کہ جاتو لگڑ بھگڑ ء سوار بیتہ
 کنیت (بازیں جاگماں پہ جاتو ء سواری ء ہپتار ء ہم نام ء گر انت) ء نادراہ
 دل ء کشیت ء وارثہ وھدے کے سک ندراہ بہ بیت تہ گوں نیل ء آئی لاپ
 سرا یا پاد ء دستانی سرا نشانے (+) کش انت کہ چہ ایشی جاتو ء دگہ بلا ء بد
 نادراہ ء نزیک ء نیاھنتہ ۲

دیہہ :- ایشرا دیو ء بلا ہم گش انتہ شکل ء دروشم ء اے سک
 بد ڈول بیتہ قد ء بالاد ء سک مزن ء زند ء برز بیتہ دیہہ ء بابت ء بلوچانی
 بازیں کسنانی تما ایشی وڑ ء ڈول چو بنی آدم ء پیش کنگ بوٹگ بلے بازیں جاگماں
 ایشرا چو گوک ء اسپ ء ہم پیش دارگ بوٹگہ بزیں لٹ ء دراج ء ترپناکیں

۱۔ لگڑ بھگڑ، عترک، وڑیں لدی جناورے۔

چناں گوں ایثرا کانٹ ہم پر بیتہ اگاں کے دیہہ، جن یا پری ئے بہ گندیت تہ
 دل ۽ حضرت سلیمان ۽ یات بہ کنت گوں حضرت سلیمان ۽ یات کنگ ۽ اے چیز
 گار بنتہ انچو گش انت کہ اگاں دیہہ ۽ را یک تیرے بہ جن ئے تہ آمریت بلے
 اگاں دوی تیر آرا جنگ بہ بیت تہ آپدا زندگی بیتہ لہ

بلوچانی تما اے سٹک ہم است انت کہ کوھنیں کاریز ۽ کھن دیہہ ۽
 بلاھاں جنگ انتہ بلوچانی بازیں ہند ۽ دمگاں آسیاب تنیگت ۽ دیہہ ۽
 بلاھانی جنتہ (ہش) زانگ بنتہ

جماعتی :- ایثی بابت ۽ گش انت کہ اے مادگیں جن ئے کہ چاغی
 ۽ درچکے ۽ سرا انتہ ہمے درچک ۽ چیرا رزانے ایر انت کہ اے رزان ہمیشی
 نام ۽ انتہ ہمک مردے کہ چہ اے راہ ۽ بہ گوزیت آھے رزان ۽ تما ورگ ۽
 چیزے نا چیزے الما مان کنتہ انچو گش انت کہ اگاں کے اے رزان ۽ تما ہچ چیز
 مان مہ کنت تہ اے جن آرا تاوان دنتہ لہ

یک ٹانگی :- اے یک وڑیں دیہہ ئے کہ ایثرا یک پادگے پر بیتہ
 انچو گش انت کہ ایثی چم حم یکے بیتہ۔ گیدی، کسہانی تما جاگہ نا جاگے ایثی ذکر الما
 ریتہ لہ

چک بر :- ایشی رنگ ء دروشم ء بابت ء بلوچانی تہا دو وڑیں لیکہ
 ء خیال است انت لہتیں ایشرا چو بالی مرگ ء زانت کہ اے ہر ء یا اسپت
 پس ء قد ء بیت چک ء چست کنت ء بال کنان ء روت۔ وھدیکہ دومی لیکہ ایش
 انت کہ اے قد ء بالاد ء چو آسک ء بیت کہ ایشی لاپ ء چیرا لوتے پر بیت
 اے چک ء چست کنت ء ہمے لوت ء تہا مان کنت ء تچان ء روت۔ چوکہ کینگرو
 انت۔ بلوچیں ماتے ء چک اگاں سک بہ گریت ء مہ سہڑیت ء مات ء دل سیاہ بہ
 کنت تہ مات چک برا توار کنت۔ کہ ”چک بر بیا چک ء بہ بر“۔

مملی :- اے زین ء مادگیں بنت۔ ایشانی پٹ سک مزن بنت۔ جان
 ء بدنے سکس بدیں بوھے کنت۔ اگاں بنی آدم چہ ایشاں چہ یکے ء سرا حملہ بہ
 کنت یا یکے بہ جنت ء بہ کشیت تہ آئی دومی ہمراہ ء سنگت الما وتی سنگت ء ہمراہ
 ء بیر ء گپت۔ اے

مما (مم) :- اے ہم زین ء مادگیں بنت۔ شب ء وھد ء ہلک ء
 کلگاں کانت ء مردمان ء گوں آوانی نام ء توار کنت۔ اگاں کے ایشانی توار ء چہ
 ڈن ء در بنیت تہ اے مردم ء چست کنت ء وتی ہونڈ (غار) ء تہا بر انت۔ اے
 پدا ہما مردم ء پادگاں چٹ انت۔ انچو گش انت کہ اگاں ممآ کے ء پادگاں چہ
 چٹیت تہ آ مردم سر ء پرکت نہ کنت۔ زین ممآ جنیں آدم ء نام ء گپت ء آرا

بارت ۽ مادگیں ماما مردیں آدم ۽ نام ۽ گپت ۽ آرا گوں ونا بارت۔
 انچو گش انت کہ واد ۽ نام ۽ اشنگ ۽ گوں ممانچ انت۔ همے هاترا
 بلوچانی تھا اے عقیدہ است انت کہ اگل ممانکے ۽ توار بہ کنت تہ آ پنو ۽ بہ
 گشیت کہ ”کمیں بہ جل من واد ۽ درشکاڈوں“ واد ۽ نام ۽ اشنگ ۽ گوں ممانگار
 بیت لہ •

وت :- اے اصل ۽ مادگیں بیت وهد وهد ۽ سرا وتی شکل ۽ دروشم
 ۽ بد لینیست برے ہر ۽ برے اسپ ۽ رنگ ۽ برے اسپتیں مرغ ۽ شکے ۽
 دروشم ۽ وٹارا ظاہر کنت برے برے اسپتیں گد ۽ تھان ۽ وڑ ۽ ہم بوت کنت
 اگل کے ایشرا چست بہ کنت تہ آ وتی رنگ ۽ چو جناورے ۽ کنت لہ

نیک :- پاک ۽ صاف ۽ بزرگیں جن ۽ لہتیں مردم ایشرا چہ جن
 ۽ جتا دگہ چیزے لیک انت۔ انچو گش انت کہ ایشرا مدام اسپتیں پوشاک گورا
 بیت کے رد نماز دانگ ۽ بہ بیت یا ردریں وڑے ۽ تسبیح جنگ ۽ بہ بیت تہ
 اے کنت ۽ ظاہر بیت ۽ راستیں سوج دنیگ ۽ پد گار بیت۔

اگول :- اے ہم انچیں چیزے کہ گندگ نہ بیت۔ ایشی کار بنی آدم
 ۽ را تاوان دنیگ انت۔ انچو گش انت کہ اے مدام تر ۽ گرد ۽ تھا انت ۽ گیشتر

گرم ۽ ٹاک ۽ گون مردماں دچار کپیت۔

رینڈاں پانڈ :- ایشی بابت ۽ گش انت کہ اے بیش کاریں دیر

۽ بلاھے بوتگ وھدے ایشی دیم پہ دمی گون حضرت علی ۽ بیٹہ آ ایشرا توبہ
پرمانیت ۽ مسلمان کنت۔ مسلمان بوھگ ۽ رند اے نیکی ۽ نشان جوڑ بیت
ھمک وڑیں بدی ۽ خلاف ۽ جنگ کنت۔ انچو گش انت کہ اے سک مزن بوتگ
۽ ایشی اعضاء ہم مزن مزنیں بوتگ انت۔ ایشی مدام وپتگیں جاگہ ۽ چانی
ھوش چندنگ انت ۽ انچو گش انت کہ مچ ۽ ھوش ۽ چندنگ ۽ گودرے ۽
دارنگ ۽ اے مرتگ۔

ایشی تصور بلوچانی تما (خاصیں صورت ۽ کیچ ۽ مکران ۽) چو امریکہ ۽
سپرین ۽ انت۔

ناھار :- اے مزنیں لدی جناورے ۽ دروشم ۽ بیتہ ھہ
مردے ایشی دست ۽ بہ کپیت آ پشت نہ کپیت۔

گوھر قیمتی :- ایشی بابت ۽ گش انت کہ اے روک ۽ ترپوکیں

چیزے کہ گیشتر آپ رہچانی تما بیتہ اے یا واسکیں نادان ۽ یا سکیں دانا ۽ دیما
کپیتہ پھک دامنیں مردم گشان ۽ سرا یا گون شلوار ۽ ایشرا گر انت۔ انچو گش
انت کہ اے چارده روچ ۽ وڑ وڑیں رنگ بدلینیت بزاں برے ویتارا جنے

کنتہ ایشی گرگ ۽ ھال ۽ نہ دینت کہ گار بیتہ بلوچانی تہا ایشی بابت ۽ اے
ستک است انت کہ اگاں ایشی چیرا کھنیں ۽ میراٹی سُرے ایر کنگ بہ بیت تہ
اے ھر روچ سُرے ٹکے دنت۔

ھر ۽ جدال :- ھر ۽ جدال ۽ بابت ۽ ستک ایش انت کہ دنیا ۽

آخر ۽ اے کنت ۽ مردماں وتی تہا کنتہ ایشی دروشم چو ھر ۽ بیت بلے ایشی تہا
انچیں کٹشے بیت کہ ھمک مردم وت پہ ھمیشی روتہ۔

مرگ ۽ آمین :- بلوچانی تہا ایشی بابت ۽ ستک ایش انت کہ

اے بالی مرغ بلے گندگ نہ بیتہ اگاں کسے دعائے لوئگ ۽ بہ بیت ۽ اے
مرغ بال ۽ بہ گوزیت تہ گش انت کہ دعا الما قبول بیتہ۔

شے مرید :- بلوچی زبان ۽ مزنیں شاعر ۽ حانی ۽ عاشق۔ بلوچانی

تہا اے لیکہ تنیگت ۽ است انت کہ شے مرید زندگ انت ۽ گاریں مردماں
راہ پیش داریت چو کہ حضرت خضر علیہ السلام ۽ بابت ۽ ھمے ستک دارگ بیتہ لے

چہ ایشاں ابید لیٹ ۽ روژناھی ۽ لیکہ ھم بازیں ھند ۽ دگ ۽ بلوچانی تہا
است انت۔ ماں کچ ۽ کچ کور ۽ کور ۽ امام ۽ نزیک ۽ گوراں، ماں پنسجگور ۽ کور
بن ۽ سیدان ۽ ڈن ۽ انچیں روژناھی ۽ لیٹ گندگ بیت کہ نزیک ۽ کا انت، کش

لے۔ حضرت خضر علیہ السلام ۽ بابت ۽ اے ھم گش انت کہ آئی دست ۽ ماتی لنگ ۽ ھڈمان نیست ۽

مریختہ ۽ پہ ربی اگاں دو رندا بانگ دینگ بہ بیت تہ حضرت خضر علیہ السلام الما ھمودا ریتہ۔

ء گوز انت ء وتی پیش داری ء کنتت

اے کلیں ہبراں پد یک ہبرے اے دیما کنیت کہ چیز ہر ڈینے بہ بیت
 بے آئی رنگ ء دروشم ء بالاد ء ٹہینگ ء شبن مردم نیگ انت بے شک آرا
 کانٹ پر ، آئی دنتان مزن انت ، آئی چم چپ انت ، لونے مزن انت بے آرا
 تخلیق کنگ ء رنگ ء وڑ بلوچاں چہ مردم ء وتی چاگرد ء آدگہ چیزاں چہ زرنگ
 انت۔ بلوچانی تما ہمے مافوق الطفرت عناصرانی بابت ء دگہ لہتیں شرک است
 انت۔

۶۶۔ کپتوک ء آئی چک ء یوک ء یلہ نہ دینت کہ آواں جن مٹ کنتت

۶۶۔ روزرد ء وهد ء بان ء دپ ء نہ بند انت کہ ملائکہ نیا انت۔

۶۶۔ وهدے سالونک ء دستاں ہنی کنتت تہ آرا چہ لوگ ء در آہگ ء نیلت

کہ جن ءے بدل کنتت

۶۶۔ وهدے سالونک ء دستاں دُزکی ء ہنی بند ء شپ ء ہنی کنتت تہ سالونک

ء دست ء مودے بند انت یا آرا کاناہ ء پستولے لانک ء دینت کہ جن ء بلا

چہ اے چیزاں (گیشر آسن ء) دُور تچ انت۔

۶۶۔ چلگی نیں جنیں آدم ء چک ء سرون ء مدام چاقو یا میہ ءے ایر کنتت کہ

جن ء جنس چہ آئی دور روانت۔

۶۶۔ وهدے سالونک ء ہنی آن تر کنتت تہ آواں میہ ءے مان کنتت کہ بلا ء

بدیں ارواح دور حج انت۔

☆ شپ ۽ آدینک ۽ نہ چار انت کہ مردم ۽ جن گپت بزاں آگنوک بیت۔

☆ وتی ساہگ ۽ شپ ۽ نہ چار انت کہ مردم گنوک بیت۔

☆ مغرب ۽ رند آکوٹانی سرانہ رو انت ۽ ننیکہ کور ۽ لد ۽ جنگاں رو انت

اے جاگہ گران زانگ بنت۔

☆ بازیں درچک ہم (کنسہ، چش، انجیر، کبڑ، گون، کربٹ، توت ۽ دگہ

بازیں) گران زانگ بنت۔

☆ ڈرنگ ۽ کپی نیں جاگہ یا انچیں بان ۽ جاگہ کہ دیراں بند بوٹگ انت

گران زانگ بنت۔

☆ بزیں لوڈانی نزدیک ۽ نہ رو انت کہ ایشرا جن گون بو بیت۔

☆ ماہکانیں شپاں ماہ ۽ دیراں نہ چار انت کہ مردم ۽ جن گپت ۽ آگنوک

بیت۔

☆ شپ ۽ تچوکیں آپ ۽ نہ در انت، انچوگش انت کہ ملائکہ شپ ۽ تچوکیں

آپ ۽ تہا تک جن انت ۽ جن ۽ بلاہمے آپ ۽ تہا جان شود انت۔

☆ روزرد ۽ وهد ۽ کسانیں چک ۽ کوپگ ۽ نہ کفنت کہ ملائکہ آرا دست

گران۔

☆ لاپ پری نیں جنیں آدم ۽ شپ ۽ چہ لوگ ۽ در آہگ ۽ نیلنت کہ پری ۽

جن ۽ بلا آئی سرا عاشق بنت ۽ آرا تاوان دینتہ

☆ - چه دور ۽ در ۽ انگلیس مسافر ۽ گورا کسانیں چکاں زوت ۽ روگ ۽ نیلت
کہ آرا جن ۽ جنس ۽ پری گون بیتہ

☆ - لوگ ۽ روبرکتی نیمگ ۽ رزانان نہ مُش انت کہ لوگ ۽ ملائکہ نیا انتہ

☆ - اگاں کسانیں چکے چه برزیں جاگے ۽ جہل ۽ بہ کپیت تہ گش انت کہ آرا
پریشنگ دار انتہ

☆ - اگاں لوگے ۽ دیما شریش ۽ درچک بہ بیت تہ آ لوگ ۽ جن نیا انتہ

☆ - مغرب ۽ وحد ۽ جان نہ شود انت کہ جن ۽ پری مرزم ۽ سرا کا انتہ لہ

☆ - اگاں نان ۽ ورگ ۽ بنگلج گوں لبم اللہ ۽ کنگ مہ بیت تہ جن ۽ جنس نان
۽ ورگ ۽ حوار بنتہ

☆ - نماز ۽ وانگ ۽ رند جانماز ۽ مصلیٰ ۽ پچی ۽ نیلت ۽ نئیکہ نماز ۽ یلہ دئیگ ۽

جانماز ۽ پچی ۽ کل انتہ انچو گش انت کہ پچیں جانماز ۽ سرا شیطان کتیت ۽
اوشتیتہ

☆ - اگاں شیشنگ ۽ رزانے بہ پرشیت تہ گش انت کہ بلاھے ٹل اتہ

لہ - مغرب ۽ وحد ۽ جان نہ شودگ ۽ مذہبی توجیل الیش انت کہ اے وحد پہ عبادت ۽ سک کم
انتہ اے شرک ۽ ساتسی توجیل اے یوت کنت کہ جہیں روح ۽ گرم ۽ لگگ ۽ رگ بند بنتہ ۽
رگانی بندی ۽ جان سرد بیتہ گرم ۽ سرد ۽ حواری تاوان دنتہ

سیہی بھر

— بلوچانی شرکاء پال

چک ۽ مات

بچ ۽ بہت ہدائی دادے
 بچ ۽ بہت بہائی بوتیں
 اول مہناز ۽ نصیر خان گپتیں
 گڈا مالدار ۽ مگیمماں زرعیں
 بے مال چہ گماں گیسرعیں
 شکرین کہ ہدائی دادے
 کلیں عالم ۽ را بہریں

جنین آدم ۽ چک ۽ نہ بوہگ، جنین آدم ۽ لاپ ۽ پر بوہگ ۽ جنین
 آدم ۽ چلگ بوہگ اے کلیں عمل ۽ مرحلانی تما بلوچ جنین آدم چے پیم گوزیت
 گوں ہے بن گپانی شرکاں ایشی اندازہ جفتگ گران نہ انت۔

سور ۽ آروس ۽ پد مردیں آدم ۽ ہم واہگ ہمیش بیت کہ آرا چک بہ
 بیت تنکہ آئی نسب ۽ سلسلہ دیماشت بکنت۔ تنکہ آئی نام ۽ گروکے پشت بہ کپیت

ء بہ مانیت ء تنکہ آئی ء مال ء ملک ء پہاڑو کے است بہ بیتہ بلے جنین آدم
چرے کلس چیزاں بلے سما یوک ء وتی "مات" بوہگ ء جاور ء لسکین ء ہاترا
چک ء واہگ دار بیتہ آئی مارشت ء سما ء تہا چکی دردانی جنجال وا است انت
بلے آ یوک ء مات بوہگ ء دشی ء اے کلس درد ء تیرکاں شموشیتہ

جنین آدم ء کہ چک مہ بیتہ آ چاگرد ء تہا چے بیم زند گوازیبت چہ

مے شرک ء پالاں آئی درد جوانی ء مارگ بیتہ لوگ ء مردمانی تزن ء شگان
ڈن ء دریانی تیرگونگیں ٹاکور اے کل پہ آئی بالاد ء است انت۔ لے

"مات" بوہگ ء لذت ء چشگ ء ہاترا، چہ وتی ء در آمدانی شگان ء

تزنناں وتارا رکینگ ء واسہ ہے جنین آدم پہ چک ء پیر ء پکیرانی در ء زیارتاں

حاضری دنت، منت مینت، خیرات کنت، قبرانی آکاں وارت، درچکانی تاکاں وارت

وتارا پہ شپادیں پادے کوهانی ٹلاں سرکنتہ ہے جنین آدم پہ ڈاکٹر ء طبیبیاں

رؤت ء وھدے وتی بندگ ء گمانے بیت نہ ساحر ء جادوگرانی کرہ ہم وتارا

سرکنت ء باریں دگہ چے چے کنتہ اے کلس کاراں یوک ء ہے ہاترا کنت کہ

آئی چک نہ بوہگ ء علت ء سبب درگیجگ ء ہلاں کنتگ بہ بیتہ ہما جنین

آدم ء کہ چک مہ بیتہ آرا یک دگہ بیم ء ترے چیرکپیت کہ آئی مرد دگہ جن

لے۔ بازیں براں چو ہم یونگ کہ چک نہ بوہگ ء علت ء سبب چہ مرد ء یونگ بلے آئی دوی ء پدا سکا
سور کنتگ تنکہ چک نہ بوہگ ء علت ء سبب جنین آدم ء سرا بہ بیتہ یا گڈا بہت ء نالہ ء سرا ہر بیتہ

ئے مہ گپت ۽ آئی مہر بہر ۽ کپی مہ بنت۔
 پہ چک ۽ ہاترا اے کھیں عمل انچین انت کہ ایشاں مردمان ۽ یک
 نیمگے خرچ دار اگاں کنگ تہ دوی نیمگ ۽ چاگرد ۽ سراوتی بدیں اثر ہم دور
 دانگ انت ۽ چاگرد ۽ راگیشر ناسرپدی ۽ نزانٹ کاری ۽ کورچات ۽ تہا برنگ ۽
 چکل دانگ۔

ہر ادا ہلاں نہ بیت وھدے جنین آدم ۽ "مات" بوھگ ۽ واھگ
 سرجم بیت ۽ آئی لاپ پُر بیت تہ لاپ ۽ پُری ۽ رند ہمے شرکانی بازیں عمل
 برجمانتہ ہمے مات تنکے چک ۽ مات بہ بیت آوڑ وڑیں شرکانی آماج بوآن ۽
 روڈتہ چاگردی راجدپتر ۽ سراچمشانکے دئیگ ۽ گوں اے ہبر پدر بیت کہ شرک ۽
 پالانی راہ ۽ راھبند یوک ۽ بلوچانی تہا ناں بلکن ۽ بازیں راج ۽ قومے ہمے شرکانی
 آماج انت۔ پہ چک ۽ نہ بوھگ ۽ پہ جنین آدم ۽ لاپ ۽ پُری ۽ تنکے جنین آدم
 ۽ چلگ بوھگ ۽ آدگہ راجانی تہا چے پیمیں شرک است انت گوں جہل ۽ مثالان
 ایسی اندازہ جننگ بیت۔

سرجمیس جارج فریزر ۽ نامداریں کتاب "The Golden Bough" ۽

کہ ایٹراسید ذاکر اعجاز ۽ "مشاخ زریں" ۽ نام ۽ اردو ۽ ترینتگ تہا نبشتہ انت۔

"جہاں سحر بالمشل یا صوری سحر جس میں شبھیوں

کا ذریعہ اختیار کیا جاتا ہے، عام طور پر اس غرض

سے کیا گیا ہے کہ دنیا کو ناپسندیدہ اشخاص کے
وجود سے پاک کیا جائے، وہاں کبھی کبھی اس کے
عمل میں نیک ارادوں کو بھی دخل رہا ہے یعنی
اس سے وضع حمل کی تکلیف کم کرنے اور بانجھ
عورتوں کو بامراد کرنے کیلئے بھی کام لیا گیا ہے
چنانچہ سو ماٹرا کے باتکوں کے ہاں بانجھ عورت،
جسے ماں بننے کی تمنا ہو بچے کا ایک پُلتا تیار کرے
گی اور اسے اپنی گود میں لے گی تاکہ اس کے ہاں
بچہ پیدا ہو۔

جزائرِ بابر (مشرقِ بعید) جب کسی عورت
کو بچے کی خواہش ہوتی ہے تو وہ ایک کثیر الاواد
شخص کو اپنے گھر بلاتی ہے تاکہ وہ اسکی طرف سے
بچے کیلئے پولیٹرو^۱ سے پرار تھنا کرے۔ اس عمل
میں سرخ رنگ کی روئی کی ایک گڈیا بنائی جاتی
ہے جسے وہ عورت اپنی بغل میں اس طرح
اٹھائے رہتی ہے جیسے وہ اسے دودھ پلا رہی ہو۔

پھر شخص مذکور ایک مرغی لیتا ہے اور اسے عورت
 کے سر پر ٹانگوں سے پکڑے یہ الفاظ کہتا ہے "اے
 پولیرو! اس مرغی کو کام میں لا، ایک بچہ نازل
 کر دے۔ ایک بچہ ڈال دے، میں تجھ سے التجا کرتا
 ہوں، میں تجھ سے سوال کرتا ہوں کہ میرے ہاتھوں
 اور گود میں بچہ گرے؟" پھر وہ عورت سے دریافت
 کرتا ہے کہ آیا بچہ آگیا یا نہیں۔ عورت اس کا جواب
 اثبات میں دیتی ہے اس کے بعد وہ شخص عورت کے
 شوہر کے سر پر مرغی تھامے کچھ بڑبڑاتا ہے اور آخر
 میں مرغی کو مار کے گھر میں ایسی جگہ ڈال دیتا ہے
 جہاں قربانی دی جاتی ہو اور اس کے ساتھ کچھ پان کے
 پتے بھی رکھ دیتا ہے۔ جب یہ رسم پوری ہو جاتی ہے
 تو گاؤں میں یہ خبر پھیل جاتی ہے کہ اس عورت کے
 ہاں سچ بچہ پیدا ہو گیا ہے اور اسکی سہیلیاں مبارکباد
 دینے کیلئے آ پہنچتی ہیں۔ یہاں بچے کی پیدائش کا
 ڈھونگ محض ایک سحری رسم ہے جسکا مقصد یہ ہے
 کہ نقل کے ذریعے اس بات کا یقین کر لیا جائے کہ

بچہ ضرور پیدا ہوگا لیکن ساتھ ہی اس میں
 بھینٹ اور پرار تھننا کے ذریعے سحر کی تاثیر میں
 اضافے کی کوشش بھی شامل ہے، یہ الفاظ
 دیگر یہاں سحر میں مذہب آ ملا ہے اور اسکی
 تقویت کا باعث بنا ہے۔" اے

ہمے پیمانہ دگہ راج ۽ قومانی تما ہم وڑ وڑیں شرک ۽ پال گندگ ۽ کینت
 کہ آوانی امیت ۽ آسرا ۽ گڈی در گندگ ۽ مارگ بنتہ پنجاب ۽ ہند ۽ دمگل
 (پاکستان، ہندوستان) اگل جنین آدمے ۽ چک مہ بیت تہ آرا نوک ۽ در آہگ ۽
 اولی تیج شنبہ ۽ ہپت چانی اپاں دم کنت ۽ وارننت یا آرا پسانی واڈ ۽ شپ ۽
 نیم ۽ جاں ۽ شودگ پرمانینتے اے کلس چیزانی لوٹ ۽ مراد وتی واہگ ۽
 سرجم کنگ انت۔ پشتونانی ہند ۽ دمگل ہم بازیں شرک ۽ پالے است انت
 اگل جنین آدمے ۽ چک مہ بیت تہ اے تیمیں جنین آدم ۽ را چک ۽ مات
 بوٹگیں جنین آدم ۽ گور ۽ تاں چل روچاں نیلت پرچی کہ اے تیمیں جنین آدم
 ۽ کہ چک مہ بیت آئی بابت ۽ گش انت کہ آئی دہبل گران انت ۽ آئی دہبل ۽
 گرانی ۽ سبب ۽ چک ۽ مات ۽ تاوان رست کنت ہمے پیمانہ دگہ شرکے پشتونانی

تہا پہ چک ۽ نہ بوہگ ۽ بابت ۽ چوش انت کہ اگل یک انجیں جنین آدمے کہ
 آرا چک مہ بیت آوتی دُنبل ۽ نوک پیدا بوئگیں چکے ۽ سرا بہ چندیت تہ ہے
 چک ۽ تاوان وا رسیت بلے ہما بے اولادیں جنین آدم ۽ چک بیت لہ
 اسلام ۽ آہگ ۽ پیش عربانی تہا وڑ وڑیں شرک ۽ پالانی رواج بوئگ ہما
 جنین آدم ۽ کہ چک کپنگ انت یا ہما جنین آدم ۽ کہ چک اشکند بوئگ انت آ
 جنین آدم ۽ بابت ۽ عربانی تہا عقیدہ اے بوئگ کہ اگل ہے جنین آدم گران ۽
 سنگینیں مردے ۽ تازہیں لاش ۽ وتی پاداں گوں لگت بہ دنت تہ آئی چک
 اوشتنت ۽ نہ کپ انت لہ

لاپ پری نیں جنین آدمانی بابت ۽ ہم بازیں ہند ۽ دمگاں ۽ بازیں
 راج ۽ قومانی تہا وڑ وڑیں شرک ۽ پال است انت، چک ۽ بچک یا جننگ بوہگ
 ۽ پال ۽ جننگ یا گوندو دنیگ ۽ ابید وھدے جنین آدم درواں بیت ۽ آئی درد
 زیات بنت ۽ آئی چک پیدا نہ بیت تہ بازیں ہند ۽ دمگ ۽ مردم وتی وتی راجی
 تب ۽ چاگردی روایتانی رد ۽ وڑ وڑیں عمل کننت چوکہ :

”بورنیو کے بعض دانتوں (بورنیو کے اصلی باشندے جنہوں نے غالباً آج تک کسی تہذیب کا اثر قبول نہیں کیا) کے ہاں جب کوئی عورت شدید درد زہ میں مبتلا ہو تو ایک جادوگر کو بلایا جاتا ہے جو زچہ کو ہلا جلا کر معقول طریقے سے وضع حمل میں سہولت پیدا کرنے کی کوشش کرتا ہے اسی دوران میں ایک اور جادوگر نبی مقصد حاصل کرنے کیلئے ایسی حرکتیں کرتا رہتا ہے جو قطعاً خلاف عقل ہوتی ہیں۔ وہ اصل میں اپنے آپ پر زچہ کی سی کیفیت طاری کرنے کی کوشش کرتا ہے۔ ایک بڑا پتھر کپڑے میں لپیٹ کر اس کے پیٹ سے اسطرح باندھ دیا جاتا ہے جیسے رحم میں بچہ ہو، اور زچہ خانے میں سے اسکا ساتھی اسے با آواز بلند ہدایتیں دیتا ہے، جنکے مطابق وہ اصل بچے کے ساتھ اس مصنوعی بچے کو اپنے جسم پر حرکت دیتا رہتا ہے اور یہ عمل بچے کی ولادت تک جاری رہتا ہے۔“ لہ

پنجاب ۽ اگل جنس آدے دردان بہ بیت ۽ آئی چک آسانی ۽ پیدا مہ
 بیت تہ کلس لوگ ۽ تما ہر جاگہ کہ کبل ۽ لنگ آرا چ کنت ۽ ہمے جنسین آدم
 کہ دردان انت آئی گو پتگیں مودان ہم چ کنت کہ اے پیم کنگ ۽ آوانی
 ہیال ۽ چک پیدا بیت۔

پنجاب ۽ دگہ لہتس ہند ۽ دمگاں وھدے جنسین آدم دردان بہ بیت ۽
 آئی چک پیدا مہ بیت تہ ہمے جنسین آدم ۽ مرد ۽ پرمانت کہ آبرزیں جاگے ۽ لک
 بہ کپیت ۽ وتی ہانجگ ۽ چچ بہ کنت ۽ آرا بہ تختیت ۽ پدا بہ بندیت کہ اے وڑ
 کنگ ۽ چک ۽ پیدا بوھگ ۽ آسانی بیت۔ لہ

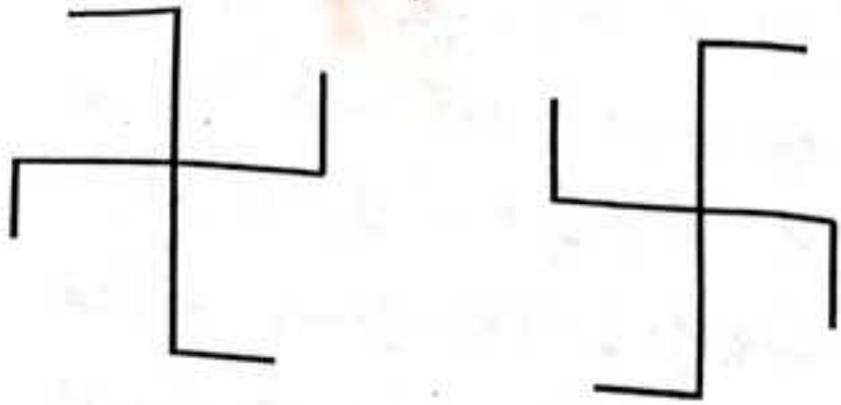
ہمے وڑ ۽ پشتونانی ہند ۽ دمگاں اگل جنسین آدمے چک ۽ مات بوھگ ۽
 جنجال بہ بیت تہ ہمے جنسین آدم ۽ مرد ۽ شلوار ۽ زور انت ۽ ہمے جنسین آدم ۽
 سرا ایر کنتہ کیلاش (کافرستان) ۽ مردمانی راہ ۽ راہبند پہ لاپ پُری نیں جنسین
 آدم ۽ عجیب انت، آوانی عقیدہ ۽ ہیال ۽ لاپ پُری نیں جنسین آدم پلپیت انت۔
 پیشکا لاپ پُری نیں جنسین آدم ۽ را چہ آبادی ۽ مردماں دور بر انت ۽ تئکہ چک
 ۽ مات بہ بیت گزا آرا گوں چک ۽ لوگ ۽ کار انت۔

ساکھالین مشرقی ساہریا ۽ ہند ۽ دگے کہ جاپان ۽ نزیک ۽ گور ۽ انت ادا
 لہنوٹا میں راجے آباد ۽ جہہ مند انت۔ اے ہند ۽ وھدے جنسین آدمے ۽ لاپ
 لہ۔ پنجاب میں پیدائش اور موت کی رسمیں تنوری بخاری تاکدیم ۱۵۷
 لہ۔ Aino ۽ بابت ۽ گشت کہ جاپانی چہ ہمے نسب ۽ انت۔

پُر بہ بیت تہ آرا پُکی ۽ سوت جوڑ کنگ نینت ۽ نئیکہ آرا ساد ۽ پتھگ کل
انت پرچیکہ اود ۽ مردمانی هیال ۽ اگاں جنین آدم اے کاراں بہ کنت تہ آئی
لاپ ۽ تمہے چک ۽ روت وٹارا گوں یکے دومی ۽ پیڈانتہ لہ

پہ لاپ پری نئیں جنین آدم ۽ ماہگر ۽ اثر حراپ لیگک بیت جان ۽
آبادیں گیشتریں راجانی تما اے لیکہ ۽ هیال است انت کہ وھدے ماہ ۽ ماہگر بہ
گیپت تہ لاپ پری نئیں جنین آدم کار ۽ ہبر مہ کنت نک ۽ ترک بہ بیت بلوچ
راج ۽ حوار گیشتریں راجانی هیال ہمیش انت کہ چک ۽ اعضا ۽ جان ۽
جانسلامتی ۽ سرا ماہگر ۽ بدیں اثر کپ انت۔

لاپ پری ۽ منطقی آسر چک مات بوھگ انت۔ سواستیکا ۽ نشان †
بلوچانی تما ہم ۽ بان ۽ کمرہ ۽ تما جوڑ کنگ بیت کہ آئی تما مات گوں چک ۽ بہ
بیتہ مے پیمانہ سندی ۽ پشتونانی تما ہم اے نشان ۽ جوڑ کنگ ۽ روایت است
انت۔ اے نشان نیک ہستی ۽ مات ۽ چک ۽ را چہ بلا ۽ بدار رکینگ ۽ ہاترا جوڑ
کنگ بیتہ اے نشان ۽ بابت ۽ "علامتوں کی کہانیاں" نامیں نبشتہ لکے ۽ تما ڈاکٹر
محمد سلیمان قاضی سواستیکا ۽ نشان ۽ دیان ۽ چوش نبشتہ کنت۔

”سنسکرت زبان میں سواستیکا کے معنی خوش قسمتی کے ہیں یہ چلیپائی علامت ایک ٹیڑھی بکڑی صلیب سے مشابہ ہے جسکے بازو گھڑی وار (Clock wise) یا منقلب گھڑی وار (Anti clock wise) مڑے ہوئے ہیں۔

سواستیکا عہد قدیم کی ایک پراسرار علامت ہے۔ اس شکل میں ایسی کیا کشش ہے کہ یہ کرہ ارض کی قدیم تہذیبوں کی تحریروں، عمارتوں اور سگنوں پر دکھائی دیتی ہے۔ شمالی اور جنوبی امریکہ کے قدیم انڈین قبائل کی تہذیب ہو یا باز نطنینی عمارتیں۔ بدھ صحائف ہوں یا

لے۔ اے نشان بائیں ہنداں + گوں نیل، جوڑکنگ بیتہ ایٹرا اصل، سواستیکا گمش انت کہ ایسی اصلیں جاہ، ہند عراق یونگ کہ چہ اود، مشرق بعید، رند، ہندوستان، سر یونگ، ہندوئی گوم، مور، توری، اے نشان پہ ماٹنگ، سر یونگ، ہفت، ہند، ہما کیرے، جنگ 7 مہم سے گمان، میل، سبب انت۔

سلیٹک تعمیرات، ہندوستان کے قدیم مندر ہوں یا یونانی
 سکے، سواستیکا کی علامت تو اتر سے دکھائی دیتی ہے کیا یہ
 نسلِ انسانی کے اجتماعی لاشعور کا کوئی مظہر ہے؟ یا عہد
 قدیم کی تہذیبوں کے مابین روابط کا سراغ یا پھر ابتدائے
 تہذیب کی اساطیری داستانوں میں مذکور واحد منبعِ انسانی
 کی باقیات کی یاد گار۔

یونیورسٹی آف ٹیکساس کے ماہرینِ طبیعیات
 CJRANSOM اور SCHLUTER نے ایک تجربے
 کے دوران ہائیڈروجن کو برقی اور مقناطیسی اثرات کے
 تحت رکھا تو گیس روشن ہو گئی اور پھر اس نے سواستیکا
 کی علامت اختیار کر لی۔

ان دو حضرات کا خیال ہے کہ کوئی دمدار ستارہ کرہ
 ارض کے مقناطیسی فیلڈ میں سے گزرے تو اس سے بھی
 ایسا ہی مظہر ظہور پذیر ہو سکتا ہے۔

اگر بات درست ہے تو گمان ہے کہ عہدِ قدیم میں کرہ
 ارض کی نضاؤں میں کوئی ایسا واقعہ ظہور پذیر ہوا ہوگا
 جسکے نتیجے میں آسمان پر سواستیکا کی علامت نمودار ہوئی

ہوگی۔ زمین کے قدیم باشندوں نے اسے ماوراء فطرت
 مقدس علامت جان کر اپنی ثقافت کا حصہ بنالیا ہوگا۔
 جیہی سے قدیم ہندوؤں، ایشائے کوچک اور عہد وسطیٰ
 کے عیسائیوں کے ہاں اسے مقدس علامت جانا گیا۔ علی
 عباس جلال پوری کا بیان ہے کہ سواستیکا سورج کی
 علامت ہے۔ اور مادہ اور نر کا اظہار ہے۔

عہد قدیم میں یہ ایک مقدس علامت تھی لیکن ہٹلر
 کے دور میں نازی جرمنی کی انسانیت سوز کارروائیوں
 کے باعث مغرب میں ایک نہایت ہی نفرت انگیز نشان
 سمجھا جاتا ہے۔ ۱۹۲۰ میں ہٹلر نے نیشنل سوشلسٹ
 جرمن و سکر پارٹی کو یہ علامت دی۔ ۱۹۳۵ میں دوسری
 جنگ عظیم کے خاتمے کے ساتھ اتحادیوں نے اس
 نشان کی نمائش پر پابندی عائد کر دی۔ تاہم بدھ، جینی
 اور ہندو اب بھی اسے خوش قسمتی کی علامت جانتے
 ہیں۔ ہندو یہ علامت اپنے گھروں کے دروازوں اور
 آمدن کے گوشواروں کے پہلے صفحات پر بناتے ہیں۔ لہ

بلوچانی گور ء ہم سواستیکا ء نشان ء مزنیں ارزشت ء بستارے است
 انت۔ ہردیں کہ جنین آدمے چلگ بہ بیت تہ چلگی نیں جنین آدم ء آئی چک ء
 بدیں ارواحاں چہ رکنگ ء ہاترا ہما جاگہ ء کہ مات ء چک بنت ہمے نشان ء
 گوں نیل ء جوڑ کنتہ سواستیکا ء اے نشان ء ارزشت ء بستار پیرا گنگ
 بوٹگ ات بلے اے نشان ء چہ دو لیکہ دیما کنتیکے گیشی (Plus) ء دوہمی ایشانی
 تہ ئے ٹک (Dots)۔ اے دو نیں لیکہ آئی دیما دارگ ء گوں یک چیزے اے
 پدر بیت کہ اے نشان گیشتر کپتوک ء بان ء تما جنگ بیت پے ہاترا Plus
 بزانت گیشی بوہگ انت۔ بزاں یک دگہ مردے گیش بوت۔ ہمے پھما چہ ٹک ء
 نقطہاں علامتی مول ء مراد ایش بیت کہ ٹک ہر چیز ء بندات انت ء ٹک ہر چیز
 ء آسر ہم است انت، پے ہاترا گیشی ء بندات ء آسر ء لیکہ ہم دیما اہک کنتہ
 پے چک مات بوہگ ء بلوچانی گور ء کہ ہرچی شرک ء پال است انت آدیما دیگ
 بنت بلے پے چک ء مات ء آدگہ راجانی گور ء ہم بازیں شرک ء پال است انت
 چو کہ پشتونانی تما یک عجیبیں دودے

”جن لوگوں کے بچے بچپن میں فوت ہوتے ہیں۔ وہ

عجیب و غریب رسم ادا کرتے ہیں۔ جب بچہ سات

برس کا ہو جاتا ہے تو اس کیلئے ایک کشلول بنا کر

اسکی گردن میں ملنگوں کی طرح ڈال دیتے ہیں۔ اور
پھر وہ سات گھروں سے خیرات لاتا ہے۔ اس خیرات
کو پھر پکا کر خیرات کرتے ہیں۔ اسکا مطلب یہ ہے
کہ ایسے بچے عمر دراز پاتے ہیں۔" لے

ہر ہند ۽ دگے ۽ وتی راہبند ۽ دود بنت انت بلے ہما دود کہ شرک ۽
پلانی نیام ۽ انگ ۽ رند ۽ دود جوڑ بوتگ انت ادا ہماوانی دیما آرگ پکار انت
چو کہ وھدے چک پیدا بیت ۽ آئی ناپگ برگ بیت تہ گش انت کہ آرا ہر جاگہ
کہ کنڈ کنے چک ۽ تب ۽ منیل ہما نیمگ ۽ بیت۔
کسانیں چک ۽ پیشانی یا گل ۽ سرا سیاہیں ٹک ۽ جننگ ۽ رواج بازیں
راجانی تھا است انت کہ ایشی مول ۽ مراد چک ۽ را چہ نظر ۽ رکینگ انت۔ ہے
پہما کھیں راجانی تھا چک ۽ کپنگیں جنین آدم ۽ بابت ۽ ہم پہازگی ۽ رکینگیں شرک
است انت۔ بلوچانی تھا رواج کپنگیں اے شرک کہ اولی چک ۽ آرگ ۽ گوں
جنین آدم ۽ را بازیں چیزانی نام ۽ چاشینت، پنجابی ۽ پشتونانی تھا ہم است انت۔
کپتوک ۽ سرا پٹی بندگ ۽ رواج اگاں یک نیمگے بلوچانی تھا است انت تہ
سندھیانی تھا ہم ہے شرک تنسیگت ۽ برج انت۔

ہما ہند ۽ دمگاں کہ پشتون ۽ بلوچ جہہ مند ۽ آباد انت آوانی بازیں

شرک ہوار ۽ توار انت۔ کپتوک ۽ پادگ ۽ سبزیں بندیکے ۽ زرے لے بندگ
کپتوک ۽ سرین ۽ سبزیں بندیک ۽ بندگ ۽ دوئیں راجانی تھا رواج است
انت۔ لے

چہ ایشاں ابید پہ چک ۽ پیدا بوہگ ۽ بلوچانی ٹک گمسی آنی گورایک
عجبیں رے (کہ اصل ۽ شرک ۽ تماکنیت) است انت۔

”بلوچ قبیلہ گمسی میں پیدائش کے وقت رسم گھڑی گھڑ
دلا کو منایا جاتا ہے۔ اس رسم میں بچے کی پیدائش کی
چھٹی رات کو جشن منایا جاتا ہے اور تمام مرد عوریں
ساری رات جاگ کر گزارتے ہیں، عوریں گاتی ہیں۔
چودھویں رات کو ضیافت کی جاتی ہے جس میں معزز
ترین فرد خاندان سے درخواست کی جاتی ہے کہ بچے کو
پنگھوڑے میں لٹا کر جھولا دے بچے کے والدین چودہ
سیر یا چودہ چٹانک گڈ تقسیم کرتے ہیں اور بچے کو
نزدیک ترین چشمہ یا کنویں پر لے جاتے ہیں جو شخص
وہاں موجود ہو اسے کچھ رقم دے دیتے ہیں۔

اس رسم کے متعلق روایت ہے کہ حضرت امیر حمزہ کو
 کوہ قاف کی پریاں چھٹے روز اٹھا کر لے گئی تھیں اور
 چودھویں رات واپس کر گئی تھیں۔ لہذا بلوچ ماں کا
 فرض ہے کہ ان ایام میں اپنے بچے کی حفاظت کرے
 کیونکہ ان کو یقین ہے کہ بلوچ حضرت امیر حمزہ عم
 رسول اللہ کی اولاد ہیں۔ لہ

پہ چک، مات، ہاترا پہ لاپ پری نیں جنیں آدم، ہاترا، پہ ہما جنین آدم،
 ہاترا کہ آرا چک مہ بیت یا آئی چک اشکند بہ بنت، کسانی، بیران بہ بنت یا کے
 ، را جننگ بہ بیت، چکے مہ بیت۔ مہ بن گپانی سرا ہرچی کہ شرک، پالے
 دست کینگ آاے وڑ انت۔

(۱) پہ ہما جنین آدم، کہ آرا چک مہ بیت

یا
 چکے بہ کپ انت

انگن جنیں آدم، چک مہ بیت تہ گش انت کہ سور، شپ، آ برگ نہ

بوٹگ شرک ایش انت کہ جنس آدم سور ۽ شپ ۽ اگل برگ مہ بیت تہ آرا
چک نہ بیت۔

۶۶۔ ہما جنس آدم ۽ کہ چک بہ کپ انت یا اشکند بہ بنت تہ آوتی کٹ ۽ دان
مان کت ۽ گسی مرگاں ذنت۔ اے پیما آئی چک اوشتنت۔

۶۷۔ جنس آدم ۽ چک مہ بیت تہ آکوز ۽ کوچو ۽ تاکاں وارت۔ لے
۶۸۔ نکاح ۽ شپ ۽ بانور ۽ سالونک ۽ کٹ ۽ چکے (گیشر چکے) نادننت کہ آ بے
چک مہ بنت۔

۶۹۔ وھدے بانور ۽ کھہ ۽ نادننت تہ ہپت انچیں جنس آدم کہ آوانی چک بہ
بنت ۽ بے مرد ۽ جنوزام مہ بنت۔ آ بانور ۽ کھہ ۽ کایننت ۽ بانور ۽ گیوار ۽ تیل
جننت کہ اے پیما بانور بے اولاد نہ بیت۔

۷۰۔ جنس آدم ۽ وتی گوگائی ۽ کساننی ۽ دکی کتگ تہ آرا چک بیت ۽ اگل آئی
دکی نہ کتگ تہ آرا چک نہ بیت۔

۷۱۔ جنس آدم ۽ چک مہ بیت، چکے بہ بیت ۽ بہ میر انت یا مردیں چک ۽

لے۔ کوزہ کوچو۔ تربت ۽ گور کوپ ۽ نیمگ ۽ کزہ درچکے اے درچک ۽ بابت ۽ گش انت کہ اے
درچک بن ۽ کچگ ۽ پدا شاہ ۽ لے جنگہ اے درچک ۽ لتیں شاعانی سرا پتیں تاک پر بیت انچو گش
انت کہ مے پتیں تاکاں چہ مرچی کہ تاک ورے ہمینکس چک بیت۔ دگہ روایتے اے ہم انت کہ اگل
مے درچک ۽ پتیں تاکاں بہ ورے تہ چک۔ چک بنت ۽ کسانیں تاکاں بہ ورے تہ چک جننت بنت۔

واہگ دار بہ بیت تہ آ سلطان باہو یا غوث اعظم چک ۽ نماسگانی گور ۽ رو
انت کہ آھے جنین آدم ۽ سہ تائیت دنت کہ ہمک ماہ یک تائیتہ آپاں کنگ ۽
درگی انت۔ تائیت دنیوکیں پیر ۽ لوٹ اشترے، گوکے یا اسپے بیت یا ہمیشاں چہ
یکے ۽ برابر نگدیں یا دامیں زر بنتہ اے عمل ۽ را براہوئی زبان ۽ ”واگ
ہنگ یا تنگ“ گش انت۔

☆ اگاں کے ۽ را بچک مہ بیت تہ آرا کروس ۽ Testicals آں واریننت کہ
ایشانی درگ ۽ گوں آرا بچکیں چک بیت۔

☆ اگاں کے ۽ زا بچکیں چک مہ بیت یا چکے بہ مرانت تہ پے پہ بے دانکی
کش انت پس ۽ ہڈاں پہ بے دانکی قبرستانے ۽ برانت ۽ کل کنتہ

(ب) پہ ہما جنین آدم ۽ کہ لاپے پر انت

☆ لاپ پریں جنین آدم ماہ گر ۽ وھد ۽ دستاں نہ سرینیت۔ اگاں آوتی دستاں
کار بہ بندیت تہ آئی لاپ ۽ چک ۽ تاوان رسیت۔

☆ زالے درداں بہ بیت ۽ آئی درد سک باز بہ بنت ۽ چک پیدا مہ بیت تہ
ہما زال ۽ پاہ ۽ ماتی لنگک ۽ شود انت ۽ آئی آپاں ہے زال ۽ دینتہ چک پیدا
بیت

○ زالے درداں بہ بیت ۽ آئی درد باز بہ بنت ۽ آئی چک پیدا مہ بیت تہ

آئی پادانی سراپے کار انت ۽ هلاار کننت اے پهما چک پيدا بيتد

☆ زالے درداں به بيت ۽ آئی چک پيدا مه بيت ته هے زال ۽ واپين انت

۽ آئی لاپ ۽ سرا توپک ۽ کنداک ۽ اير کننت ۽ آرا آس دينت اے پهما چک

پيدا بيتد

☆ لاپ پُریں جنين آدم ۽ سرگوز نه کننت که چک مات بوهگ ۽ وهداں

دردے زيات بنتد

☆ په هما جنين آدم ۽ که لاپے پُریں انت مورت به چوپ انت ۽ موربانی

چوپگ ۽ وهده ۽ اگاں پککے بنيت ته جنين ۽ چک پککے او جنکے بنيت ته جنين ۽ چک

جنکے بيتد

☆ په لاپ پُریں جنين آدم ۽ وهده مورتاں چوپ انت ۽ اير کننت

هے ايریں مورتاں چه اگاں دشين بونے بنيت ته آ جنين آدم ۽ چک پککے بيت

او اگاں مورت بو مه کننت ته آئی چک جنکے بيتد

☆ بس ۽ سرگ ۽ گوندو دينت اگاں جهلی شاگور ۽ هڏ ۽ گوشت پر بوت ته

چک جنکے (پرچیکه ایشی گوشت چو چلب ۽ ظاهر بنت) او اگاں آرا هج گوشت پر نه

بوت چک پککے بيتد

☆ لاپ پُریں جنين آدم ۽ گورانی نپل (Nipple) اگاں سیاه به بنت ته چک

پککے بيت او سر به بنت ته چک جنکے بيتد

☆ جنین آدمے ۽ لاپ پُری بہ بیت تہ آ ننگ ۽ وهداں ہجیر پاد ۽ پاد ۽ سرا
 ایر نہ کنت گش انت کہ اے پیم ۽ کنگ ۽ گوں چک ۽ ہمراہ چک ۽ پائیت ۽
 چک ۽ پیدا بوہگ ۽ کپتوک ۽ سک تکلیف رستہ
 ☆ جنس آدم وهدے پہ اولی چک ۽ چلگ بیت تہ آرا بازیں چیزانی تام ۽
 چائینتہ

☆ کرک ۽ پل ۽ پہ لاپ پُری نیں جنس آدمے ۽ گوندو دینتہ کرک ۽ چہ
 پلے زور انت آرا تراکینتہ اگاں کرک ۽ پل ۽ ترلگ ۽ وهد ۽ سک توارکت تہ
 چک پکے بیت ۽ اگاں کم توارے کت تہ چک جنکے بیتہ
 ☆ جنس آدم ۽ لاپ اگاں پُری ۽ وهداں ترند بہ بیت تہ آئی چک پکے بیت
 او اگاں آئی لاپ پتن بہ بیت تہ آئی چک جنکے بیتہ
 ☆ لاپ پُری ۽ وهداں اگاں جنس آدم ننگ ۽ پاد آہگ ۽ سبک سبک بہ
 بیت تہ گش انت کہ آئی چک پکے بیت او اگاں ننگ ۽ پاد آہگ ۽ گران گران
 بہ بیت تہ آئی چک جنکے بیتہ

☆ اگاں پہ لاپ پُری نیں جنس آدمے ۽ کلمیرے کے دوچگ ۽ بہ بیت او ہمے
 کلمیر دوچگ ۽ رند بارگ بوت تہ چک پکے بیت اگاں پتن بوت تہ چک جنکے بیتہ
 ☆ لاپ پُری نیں جنس آدم پاد آہگ ۽ روگ ۽ اگاں مدام وتی راستیں پاد ۽
 پیر ۽ چست بکنت تہ آئی چک پکے بیت او اگاں چپین پاد پیش بہ بیت تہ آئی

چک جنکے بیت۔

لاپ پری نئیں جننیں آدم ۽ درد اگلں زیات بہ بنت ۽ آچک ۽ مات مر
بیت تہ آئی مرد ۽ پرمائینت کہ آئی سرا سٹ بہ جنت۔

لاپ پری نئیں جننیں آدم ۽ درد باز بہ بنت تہ تمینوکے آس ۽ تما سُر
کفت ۽ کار انت ۽ ہمے لاپ پری نئیں جننیں آدم ۽ نزیک ۽ تمینوک ۽ آپ پر
ریج انت اے پما جننیں آدم ذوتیاں چک مات بیت۔

اگلں لاپ پری نئیں جننیں آدمے وتی ماہ ۽ روچاں چلگ مر بیت تہ یک
سیاھیں حرے کار انت ۽ لاپ پری نئیں جننیں آدم ۽ دامن ۽ سرا جنکے دان ریج
انت اگلں حرے ۽ درتیں دان وارت انت تہ جننیں آدم ہمے ساعت ۽ دمان ۽
چک مات بیت دوچار دانگ پشت بہ کپیت تہ ہمے جننیں آدم ۽ چک مات بوھگ ۽
دگہ دوچار روچ لگیت۔

لاپ پری نئیں جننیں آدم وتی لاپ ۽ چک ۽ زانگ ۽ بابت ۽ چوش کنت
کہ آرتے ترکنت ۽ آرا زوریت ۽ ترون ۽ سرا روت ۽ ہمے آرت ۽ شیکن ۽ سرا
دور دنت۔ ہمے دور دانگیں آرت اگلں دراج بوت تہ آئی چک بچکے او اگلں پن
بوت تہ آئی چک جنکے بیت۔

لاپ پری نئیں جننیں آدم شپ ۽ چہ لوگ ۽ درنئیت ، اگلں آچہ لوگ ۽
در بنیت تہ گش انت کہ جن ۽ جنس ۽ بلا آئی سرا عاشق بنت۔

☆ لاپ پری نیں جنہیں آدمے پہ کپگ ء سر بہ گلیپت ء دگہ جاگے بہ روت تہ
پہ آئی ارسال نہ ریچ انت تنکہ مات ء چک سلامتی ء بیا انت۔

☆ لاپ پری نیں جنہیں آدم ء وھدے ہشت یا نہہ ماہ بہ بیت تہ آ پادشاہ ء
نہ ترایت کہ پہ آئی تاوان انت۔

☆ جنہیں آدمے ء وھدے نہہ ماہ بہ بیت تہ آ لوگ ء مرگ پر ننا دانت۔
گش انت کہ اگاں مرگ پر ناگ۔ بہ بیت تہ لاپ پری نیں جنہیں آدم ء چکی
لکف زیات بنت۔

☆ لاپ پری نیں جنہیں آدم تنکہ چلگ مہ بیت وتی گور ء گداں نہ دنت کہ
پہ آئی تاوان انت۔

☆ وھدے جنہیں آدم ء لاپ پر بیت تہ آئی سائن ء سرا بگر تا ناپگ ء چیرا
پٹ بارگ بارگ ء رُدیت، اگاں ہمے پٹ سر بوت انت تہ جنہیں آدم ء چک
پکے بیت ء ہمے پٹ اگاں سیاہ بوت انت تہ چک جنکے بیت۔

☆ اگاں لاپ پری نیں جنہیں آدم ء دیم صاف صاف ء روژنا بوت تہ گش
انت کہ آئی چک جنکے بیت ء اگاں دیے صاف ء روژنا نہ بوت تہ آئی چک پکے
بیت۔

☆ لاپ پری نیں جنہیں آدم وتی ہپوگ ء وتی دشمن ء ہجیر راستیں ماہ ء
روچاں نہ گشیت کہ درد بند کنگ بیت۔

☆ اگاں جنہیں آدمے ۽ لاپ پُر بہ بیت ۽ آئی ۽ تیج یا بہت ماہ بہ بیت تہ اے

ماہانی تہا پہ لاپ ۽ چک ۽ رلی نہ دوچ انت کہ پہ چک ۽ مات ۽ شر نہ انت۔

☆ لاپ پُریں جنہیں آدمے لاپ پُری ۽ پیسر ماہی ۽ پوست بہ وارت تہ آئی

چک جنک بنت۔

☆ ہمے پیمال لاپ پُریں جنہیں آدمے ۽ لاپ پُری ۽ پیسر اگاں آئی مرد ۽ شلوار

۽ تہا ہانجک بوٹک ۽ شودگ بوٹک تہ آئی چک جنک بنت۔

☆ دھدے ہنی آل تر کنت تہ لاپ پُریں جنہیں آدم ۽ ہبر ۽ نیلت کہ ہنی

نہ گرانہ۔

☆ لاپ پُریں جنہیں آدم مردگ ۽ سرا نہ رونت کہ پہ آئی ۽ آئی چک ۽ شر

نہ انت۔

☆ اگاں جنہیں آدمے ۽ لاپ پُر بہ بیت تہ لاپ پُریں جنہیں آدم ۽ ہارا

چہتی ماہ ۽ چہتی روچ ۽ کول کنت کہ خیر ۽ برکت بیت۔

☆ اسپ ۽ سرا روکاں لاپ پُری نیں جنہیں آدمے بہ وارت تہ آئی چک

دوازہ ماہ ۽ رند پیدا بیت۔

☆ لاپ پُریں جنہیں آدمے ۽ لاپ ۽ چک ۽ بچک یا جنک بوٹک ۽ ہارا

زانگ ۽ واسہ مرگلیں مارے برزا چند انت اگاں مار چپی ۽ بہ کپیت تہ چک جنک

بیت ۽ اگاں مار سیدھا بہ کپیت تہ چک بچکے بیت۔

☆ پہ لاپ پری نئیں جننیں آدم ۽ چک ۽ جنگ یا بچک بوہگ ۽ ہاترا واناں
 چہ ہم اندازہ جنگ بیتہ اگاں لاپ پری نئیں جننیں آدم واپ ۽ پلکے، چلمب یا
 منگی بہ گندیت تہ آئی چک جنگے بیت ۽ اگاں واپ ۽ آرا مندریک یا نگینگے بہ
 ریت تہ چک پکے بیتہ

☆ بی بی ۽ پیجگ لے ۽ جننیں آدم چکی دردانی وهد ۽ آپ ۽ کنتبت عقیدہ ایش
 انت کہ اے پیجگ ۽ پیج بوہگ ۽ جننیں آدم ۽ درد کم بنت ۽ چک زوت پیدا
 بیتہ

☆ اگاں انچیں مردیں آدمے ۽ (ریش کہ آئی ہجر نہ چنگ انت) ریشانی آپ
 سک دردی نئیں جننیں آدمے ۽ را دنیگ بہ بنت تہ آئی درد کم بنت ۽ چک ۽
 پیدا بوہگ ۽ آئی جنجال کم بنتہ

☆ جننیں آدمے وهدے چک ۽ پیدا کنگ ۽ جنجال بہ بیت ۽ آئی غیر کیں درد
 باز بہ بنت تہ آئی جنجال ۽ ہلاس کنگ ۽ ہمے دردی نئیں جننیں آدم ۽ کچ ۽ بالاد
 ہ قدیں سادے زور انت ۽ آرا چار راہے ۽ سرا بر انت ۽ سوچ انتہ عقیدہ

لے - بی بی ۽ پیجگ - در چکی شاہڈے کہ سعودی عرب ۽ چہ حاجی نئے کار انتہ انچو گش انت کہ
 وهدے بی بی مریم؟ پہ چک ۽ ہاترا درواں بوگ تہ آہما زمین ۽ سرا کہ چک ۽ مات بوگ تہ بازیں
 دردانی سبب ۽ آئی گوں وتی دستل کر ۽ گور ۽ شاہڈ ۽ در چلگ دست جنگ انتہ اے ہمے شاہڈ انت کہ
 وهدے جننیں آدم دردال بنت تہ ایثرا آپں کنت گوں آپ ۽ کنگ ۽ پیجگ پیج بیتہ ایش پیج بوہگ ۽
 درد کم بنت ۽ چک زوت پیدا بیتہ

ایش انت کہ ساد ۽ سچک ۽ پُز بوهگ ۽ گون جنیں آدم چک مات بیتد اے
عمل ۽ درنگ بر گش انت۔

(ج) پہ چلگی نئیں جنیں آدم ۽ آئی چک ۽

☆ اصلیں توپک یا اصلیں کارچے یا زندگیاں نہ درک اگاں مردے ۽ گون
انت ۽ مردم چه در ۽ بنیت تہ کسانیں چک (چل روچ ۽) آدم ۽ توار ۽ مرد
اشکت اگاں آدم ۽ ہبر کنگی انت تہ آہمے ساماناں بزاں اصلیں توپک، اصلیں
کارچ یا زندگیاں نہ درک ۽ شودیت آئی آپاں چه کمیں چک ۽ دنت۔ اے عمل ۽
کنگ ۽ رند آئی توار اگاں چک ۽ گوشاں بہ کپیت تہ چک ۽ سرا بدیں اثر نہ
کپیت۔

☆ چک ۽ ناپگ ۽ ہما جاگہ ۽ کل کنت یا بند انت چک ۽ رحان ہما نیمگ ۽
بیتد پیش ۽ بلوچاں ناپگ زہم ۽ توپکاں ہم بستگ انت۔ اسپانی گٹ ۽ ہم بستگ
انت۔ چانی بن ۽ کل کنگ انت۔ زر ۽ لب ۽ کل کنگ انت ۽ مرچاں اسکولانی
کر ۽ گوراں ناپگ ۽ کل کنگ ۽ رواج انگت است انت۔
☆ کپتوک ۽ یلہ نہ دینت کہ جن ۽ مٹ کنت۔

☆ چلگی نئیں جنیں آدم ۽ سرا سیاہیں پٹی ۽ بند انت سے یا ہپت سوچنے

۱۔ زندگیاں نہ درک یا زندگیاں نہ نشانی ایش انت کہ آشیر ۽ بادنیت یا شیر ۽ وارث
وحدیکہ مرنگیاں نہ درک شیر نہ وارث نہ بادنیت۔

ہاں گفت کہ بلاء رنجوں چہ بہ رکیت۔
 ۛۛ پیدا بونگنیں چک ۛ برگ ۛ رند پشت کپنگنیں سل ۛ مچے ۛ بند انت آج
 مے چک ۛ نام ۛ بیت۔
 ۛۛ لوگے ۛ چکے پیدا بہ بیت ۛ پے کش انت ۛ پس ۛ گردن ۛ زور انت آئی
 گوشتاں دور گفت ۛ گردن ۛ ہڈ ۛ ہما لوگ ۛ درنج انت۔ اے پیمان چک ۛ
 گردن چوٹ نہ بیت۔

ۛۛ کسانیں چک ۛ جلگ ۛ گش انت کہ ردوم زورگ ۛ انت۔
 ۛۛ جنس آدم کہ درداں بیت۔ دگہ لاپ پُریں جنیادماں آئی نزدیک ۛ گوراں
 نیت کہ اگاں آئی توار مے لاپ پُریں جنس آدمانی گوشاں بہ کپیت ۛ آئی درد
 گیش بنت۔

ۛۛ چلگی نیں چک ۛ یوک ۛ نہ واپین انت کہ آرا جن مٹ کنت۔ اگاں آرا
 یوک کنگ الی بہ بیت ۛ آئی گوانزگ ۛ سرورن ۛ چاقوئے یا میرے ایر کنت۔
 اے چیز دست مہ کپ انت ۛ تاے آپ ۛ روپگے گوانزگ ۛ چیر ۛ ایر کنت۔
 ۛۛ چک بن ۛ واب بہ بیت ۛ تہلی چپ ۛ چاگرد ۛ مردم نندوک بہ بنت ۛ
 چک ۛ سراکسانیں نیشکے ایر کنت۔ شرک ایش انت کہ میت درمیان ۛ ایر بیت۔
 ۛۛ سہیل ۛ استال ۛ در آہگ ۛ وحد ۛ مردیں چک ۛ ڈن ۛ نہ کش انت کہ
 سہیل ۛ ڈکے گیپتہ ادل ۛ لاپ ۛ بیماری ئے گیپتہ۔

☆ ہیتوں چک ۽ ہیت پسئی لڈ گور ۽ دینتہ

☆ کسانیں چک ۽ ہور کیں گوانزگ ۽ نہ چندینت کہ چک ۽ لاپ درد کنتہ

☆ کسانیں چک ۽ دل ۽ لاپ ۽ بیماری بہ گپت تہ ہے چک ۽ جوڑی ۽ گد

زور انت، شپ ۽ دیگے ۽ تہا گوں شریشی تاکاں آپ ۽ تہا مین انت پدا ایشرا

گوپش ۽ دینتہ (بزاں استالے بگند انت) سہب ۽ مہل ۽ ہے گداں اندیمیں

جاگے ۽ کار انت ۽ تا پہ دینتہ، وھدے ہشک بنت تہ چک ۽ گور ۽ دینتہ اے

پہما چک ۽ بیماری روتہ

☆ کسانیں چک ۽ وھدے شتر ۽ ڈگار ۽ (احقی) نادراھی بہ بیت تہ آرا

قبرستانے ۽ بر انت ۽ ایر کنت اوگش انت "وتی ۽ بہ زور منی ۽ بہ دے" اے

پہما چک جوڑ بیتہ

☆ چک وھدے پیدا بیت ۽ تنکہ آرا لاپ ۽ پٹ پر انت آرا ڈن ۽ نہ کش

انت، گش انت کہ اگاں چک ڈن ۽ کشگ بہ بیت تہ آبران بیتہ

☆ یک لوگے ۽ سور بہ بیت ۽ دگہ لوگے ۽ جنس آدمے چلگ بہ بیت تہ

دوئیں لوگانی مردم یکے دومی ۽ لوگ ۽ نہ روتہ انت کہ پہ پیدا بوٹگیں چک ۽ تاوان

انت

☆ کسانیں چک ۽ میچنوکیں جنس آدم اگاں دگہ لوگے ۽ بہ روتہ تہ الم ۽ آرا

شیر کنی ۽ دپ ۽ دینتہ اگاں آرا شیر کنی دینگ مہ بیت تہ آئی شیر ہشک

بنت

☆ چلنی نئیں چک ۽ گداں وھدے شود انت تہ آھاں نہ پرنج انت ۽ روج ۽
سرا ہاپ ۽ نہ دینتہ گش انت کہ اگاں گد پر نچگ ۽ روج ۽ دنیگ بہ بنت تہ

چک ناجوز ۽ Abnormal بیت

☆ چک ۽ پیدا بوھگ ۽ تاں شش روج ۽ آئی گوآں ڈن ۽ نہ رنج انت کہ
پہ چک ۽ تاوان انت

☆ وھدے لوگے ۽ چکے ودی بیت تہ آچک ۽ ہما وھداں ڈن ۽ نہ کش انت
تکہ آرا نوک ۽ پیش مہ دار انت

☆ اگاں بچکلیں چکے پیدا بہ بیت تہ آئی پیدا بوھگ ۽ ہیتمی ماہ ۽ ہیتمی روج ۽
آرا زیارت ۽ بر انت ۽ آئی سرا ساہ انت سر ۽ ساہگ ۽ وھد ۽ ہما پس ۽ کہ
کش انت ہما پس ۽ چپیں پاد ۽ چپیں گوش ۽ درنج انت ہمے پیمہ چک ۽ ہش ۽
مودانی لے چن انت ۽ کسانیں لوتے ۽ کنت ۽ آھاں درنج انت

☆ کسانیں چک ۽ پیدا بوھگ ۽ بگر تاں ہیت ماہ ۽ سر ۽ زردیں سادھیں گد
گور ۽ دینتہ

☆ کپتوک ۽ نندوکائی آپ نہ دینتہ، آرا جو کینت ۽ آپ دینتہ اگاں آ
نندوکائی آپ بہ وارت تہ آرا دردے گپتہ

☆ جنس آدبے چلگ بوھگ ۽ رند دگرے ۽ لوگ ۽ بہ روت ۽ آئی چک ۽

چل رڈج سرجم مہ بیت تہ کسانس چک ۽ وشبوعے جنت

☆ کنے چلگی نئیں جنس آدے ۽ گور ۽ بہ روت تہ روکس جنس آدم ۽ تیل
جنت تکہ گرانی بہ روت۔

☆ وھدے چک ۽ ناپگ ۽ بر انت تہ آئی کنڈ کننت دورے نہ دینت کہ
چک تھوکے بیت لے

☆ چلگی نئیں جنس آدم از بوتکے ۽ لہڑ دا نگیں آپانی تما جان شودیت تکہ گوات
جن مہ بیت۔

☆ ماہ ۽ چاروہ ۽ کسانس چک ۽ ڈن ۽ نہ کش انت کہ آرا دل ۽ لاپ ۽
نادراھی گیت۔

☆ جنس آدم ۽ چک ۽ پیدا بوھگ ۽ رند وھدے آئی ہمراہ پیدا مہ بیت تہ
چلگی نئیں جنس آدم ۽ مود دپ ۽ دینت کہ کواک بہ کنت یا سوارے پوز ۽
دینت کہ بہ چشیت یا جکیننتے کہ اے عملانی کنگ ۽ آئی ہمراہ پیدا بیت۔

لے۔ چک ۽ ناپگ ۽ کنڈ کنگ ۽ رواج کھس بلوچانی تما است انت پیش ۽ دور ۽ نوبیل چک ۽ ناپگ
اسپ ۽ گوش ۽ یازم ۽ مم بندگ بوگد مرے زمانہ چک ۽ ناپگ ۽ گیشتر اسکولانی دیوالانی بن ۽ کنڈ
کنت پرچیکہ گش انت کہ چک ۽ ناپگ ہر جاگہ کہ کنڈ کنگ بہ بیت چک ۽ قیل ۽ رجھان ہمانینگ ۽
بیتہ اگل چک سروک ۽ تھوک بہ بیت تہ گش انت کہ آئی ناپگ گار انت۔ مے تیم ۽ چک ۽ ناپگ اگل
حرج ۽ درپکے ۽ کہ بندگ ۽ یا آئی بن ۽ کل کنگ بہ بیت تہ آدرچک یاچ ہما چک ۽ بیت چک ۽ ناپگ
۽ دریاہ لب ۽ مم کنڈ کنت کہ آمزن عمر ۽ سیر ۽ آباد بیتہ اگل سبزیں درپکے ۽ بن ۽ کنڈے بہ کنت
تہ سبب ہم ہمیش انت کہ چک جو مے درچک ۽ سبز ۽ آباد بہ بیت۔ لے۔ کوحی درمانے

چک ۽ پیدا بوھگ ۽ وھد ۽ پھ جنکس چک ۽ کھور یا چش ۽ درچک ۽
 تنگس اشکر ۽ ساھنت ۽ ایشانی تھما آسک یا مارخور ۽ پتہ ۽ ھوار کننت ۽ ایشاں
 پدا آپ ۽ کننت ۽ چک ۽ وارننت کہ اے پھما جنکس چک گران ۽ سنگین ۽
 ھنر مندیں جنکے بیت ھے پھما وھدے چکس چکے پیدا بیت تہ آئی عزیزیں
 مردیں آدمے وتی دست ۽ لنگے کمس گوں زھم ۽ بریت ۽ ھے لنگک ۽ ھوناں ھے
 برز ۽ چیزانی تھما ھوار کننت ۽ زھم ۽ دپ ۽ چہ چک ۽ دپ ۽ تھما ایشاں پٹینیت
 برے برے ایشی تھما ھر ۽ ھم کمس ھون مان کننت کہ اے پھما چک چو آسک ۽
 چنت ۽ تیز ۽ جنگ ۽ پڑ ۽ چو ھر ۽ وتی گاں جک کنوکے بہ بیت۔

نادراہی ء علاج

بنی آدم ہما روج ء کہ چہ مات ء لاپ ء پیدا بیت تہ آ تر جانیں ساہے
 لیگ بیت ء آئی اے تریں جان ء را آئی عمر ء کجام بہرے ء تہا الم ء نادراہی
 یے وڑے نہ وڑے ء گور جنتہ یک انچیں ہند ء دگے ء کہ اودا پہ نادراہ ء
 علاج ء آسرائی مہ بنت تہ الم ء مردمانی دگوش پہ بے سر ء پادیں علاج ء نیمگ ء
 روت کے پیما بلوچانی ہند ء دگ چو آدگہ چیزانی وڑ ء چہ علاج ء آسرائیاں ہم
 زہر بوگنت پے ہاترہ مردماں پہ جانسلامت بوہگ ء وڑوڑیں تو جیل کار بستگنت
 جان سلامتی ء آسرائیانی نہ بوہگ ء ابید اے پیہیں علاجانی یک دگہ سببے پیر
 فقیر ء زیارتاں گوں عقیدہ دارگ ہم استنتہ

ہر پیہیں نادراہی ء ہاترہ دم ء چٹ ء تائیت ء رواج بوہگ ء بازیں
 جاگماں انگت استنتہ پیر ء فقیرانی قبر ء زیارتانی سر ء ہاک ء زورگ ء برگ یا
 دگ انچیں انچیں نادراہی ء ہاترہ کارمرز بنت کہ مردم گمان کت ہم نہ کنت

ڈاکٹر انعام الحق کوثر دتی کتاب تذکرہ صوفیائے بلوچستان ۽ تما نبشتہ کنتہ

”بلوچستان کی سرزمین طویل فاصلوں کو اپنے دامن میں سمیٹے ہوئے ہے۔ یہاں کے بیشتر حصوں میں پرانے وقتوں سے باڈلے کتے، سانپ، اور دوسرے زہریلے حشرات کے کاٹے کا علاج دم اور صوفیائے کرام کے مزارات کی مٹی سے کیا جاتا ہے۔ یہ مٹی ”خوردہ لے“ کہلاتی ہے۔

جب کسی کو باڈلا کتا کاٹتا ہے تو وہ حضرت سید کریمؑ، حضرت سید مورث شاہؑ یا حضرت آمو آغا میں سے کسی ایک کے مزار پر جا کر وہاں کی مٹی زخم پر لگا دیتا ہے تو اسے بفضلِ ایزدی شفا ہو جاتی ہے۔

سانپ کے کاٹے کا علاج فقیر ہونک کے مزار کی مٹی سے کرتے ہیں۔ کہتے ہیں کہ آپ کے مزار کی مٹی میں ایک خاصیت یہ بھی ہے کہ اگر یہ خاک کسی گھر میں ہو تو وہاں سے سانپ اور بچھو بھاگ جاتے ہیں۔ ۷

۱۔ خوردہ کہ ایٹرا بلوچی ۽ خوردگ گش انت

۲۔ تذکرہ صوفیائے بلوچستان۔ انعام الحق کوثر

ماں بلوچستان ۽ خاصیں صورت ۽ بلوچیں ہند ۽ دمگاں اے پیہیں قبر ۽
 زیارت باز انت کہ آوانی ہاکانی زورگ ۽ گوں، آوانی ہاک ۽ برگ ۽ ورگ ۽
 گوں مردم بازیں نادرہیاں چہ چٹیت یا رکیتہ ہمے پیما ماں قلات ۽ بی بی نیک
 زن بی بی نازو ۽ قبر ۽ ہوردگ اگاں ہڑکی کچک ۽ وارگیکنے ۽ را دنیگ بہ بنت، یا
 ہما جاگہ کہ کچک ۽ دپ جنگ ہما جاگہ ۽ جنگ بہ بنت یا ایشانی زیارتانی سرا دُعا
 لوگ بہ بیت تہ مردمانی ہیال ۽ ہڑکی کچک ۽ زہر اثر نہ کنت۔

ہمے پیما شے نوجوان کہ ادیرہ ۽ تار ۽ انت، ہمے ادیرہ ۽ نزدیک ۽ چہ
 کوہ ۽ آپ پٹیت انچوگش انت کہ ہمے آپ چمانی ہر پیہیں نادرہیانی علاج انت۔
 بازیں مردم پہ وتی چمانی علاج ۽ ہمے آپاں زوریت ۽ وتی چماں مان کنت۔ ۷
 دبا ۽ ہیضہ ۽ دارگ ۽ شرک (تربت) ۽ شہزادہ بلار (بلال) ۽ نام سک
 نامہ در انت۔ انچوگش انت کہ اے شہزادہ چہ ہندوستان ۽ کتیت ۽ پہ حج ۽
 روگ ۽ بیت کہ ہیضہ ۽ نادرہی ۽ چے، آ اے کوڑیں امروز ۽ یلہ دنت۔
 مردمانی گشگ انت کہ تربت ۽ ہند ۽ دمگاں ہر پیہیں ہیضہ ۽ بہ کتیت شہزادہ
 بلار آرا شرک ۽ آہگ ۽ نیلیت۔

کابان ۽ پیر حیدر شاہ ۽ قبر انت کہ اے مریانی پیر انت گش انت کہ اے

۷۔ تار۔ تربت ۽ دم پہ گوادر ۽ راہ ۽ کتیت۔
 ۸۔ شے نوجوان ۽ قسبر کلنچ ۽ انت۔

پیرے دائمی و اب جاہ ۽ ہاک پہ ہیضہ ۽ یک ۽ ٹک انت ۽ اگل اے ہاک کے ۽
 گور ۽ ایر بہ بنت تہ آدم چہ ہیضہ ۽ رکتہ
 کوہک (مستونگ) ۽ شے ڈاھی ۽ زیارت انت کہ ہمد ۽ آئی پڑم ۽ کلاہ
 نئے ایر بوٹگ ۽ ہمے کلاہ ہمک نا اہتیں نادراہ ۽ کار ۽ انگد کلاہ آپ ۽ کنگ
 بوٹگ ۽ ہمے آپ نادراہ ۽ وارینگ بوٹگ انت کہ آہانی ورگ ۽ گوں نادراہ جوز
 بوٹگ انت۔

چہ ایشاں ابید بولان ۽ خواجہ یلان، ڈھاڈر ۽ حضرت دوپاسی، بھاگ کچی ۽
 پیر تیارغازی، شوران سبی ۽ ہپت ولی، بلیدہ ۽ شے دپاہ، کلاتک (تربت) ۽ حاجی
 عبداللہ جان، کولواہ ۽ شاہ ۽ باطل، آواران ۽ گہرام پیر ۽ دگہ بازیں پیر ۽ زیارتانی
 سرا پہ نادراہانی جانسلامتی ۽ ہاترہ روگ بیتد لہتیں پیر ۽ زیارتانی سرا ایوک ۽
 دعا لوٹگ بیت، گوں لہتیناں منت منگ بیت ۽ لہتینانی سرا ہیرات کنگ بیت ۽
 لہتینانی ہاک ورگ بیتد۔

گش انت کہ مال ۽ جست ۽ چہ بے مال ۽ لاپ ۽ سیری ۽ جست ۽ چہ
 گشنگ ۽ جانسلامتی ۽ جست ۽ چہ نادراہ ۽ بکن۔

پہ جانسلامتی ۽ ہاترہ دم ۽ چٹ ۽ تائیت ۽ پیر ۽ پکیراں ابید لہتیں انجہیں
 ہندی علاج ہم است انت کہ آہانی ہیال ۽ گوں مردمانی جان ۽ پٹ پاد کلانت
 پہ لاپ ۽ سنگ ۽ درد ۽ یا پہ بندانی ۽ سر ۽ درد ۽ داگ دینگ ۽

رواج ہم بلوچانی تھا بہت انتہا اگلے کے دستے یا پادے در بہ روت یا چہ بند
 ۲۰ بہ لگیت ۲۰ آرا داگ ہم دینتہ
 آس ۲۰ چہ سر بو لگیں آسن ۲۰ را جان ۲۰ خاصیں رگ ۲۰ بندانی سرا ایر
 کنگ بیت، اے رد ۲۰ داگ دنیوک ۲۰ زانتکاری الی انتہ۔ بازیں براں داگ ۲۰
 جاگہ ریش کشیت، داگ ۲۰ نشان پہ مدامی است بنتہ۔ بلوچانی تھا شو مک وڑیں
 نادر اہیانی علاج ہم پہ داگ کنگ بو گنتہ۔

ترکل سبکیں داگے کہ پہ پیریں مردم ۲۰ کسانیں چکانی ہاترہ کارمرز کنگ
 بیتہ گوشانی چچ بوہگ ۲۰ سر ۲۰ درد ۲۰ ساٹ کنگ بیتہ پہ ناپگ ۲۰ کپگ ۲۰ گولت ۲۰
 پہ دل ۲۰ کپگ ۲۰ تیر رچ کنگ بیتہ ۲۰ پیمانہ پہ لہتیں خاصیں نادر اہیانی چیر
 سوچگ ۲۰ عمل ہم بلوچانی تھا استنت کہ پہ لہتیں نادر اہیانی دشیں بوہ ۲۰ پہ لہتیناں
 بدیں بوہ کارمرز بیتہ تالے یا رزانے ۲۰ اشکر ماں کنت ۲۰ ۲۰ ہمے اشکرانی سرا پہ
 دشیں بوہ ۲۰ دوپ ۲۰ پہ بدیں بوہ ۲۰ گندا کوہ ۲۰ دگہ لہتیں درماناں چہ، نادر اہ ۲۰
 چیر سوچنت کہ ہمے بوہ اشکرانی سرا درمانانی پر کنگ ۲۰ گوں تالان بیتہ۔ چیر سوچگ
 ۲۰ عمل ۲۰ نادر اہ ۲۰ گوں ہمے اشکرانی ایں درپ ۲۰ دیم گوں گدے ۲۰ ڈگگ بیتہ۔

پہ بازیں نادر اہیانی پوست ۲۰ کنگ ۲۰ کل کنگ ۲۰ عمل ہم کنگ بیتہ۔ پہ
 پوست ۲۰ کنگ ۲۰ پے یا گراندے کشگ بیت ۲۰ آئی گرمیں پوست نادر اہ ۲۰ گورا
 دینگ بیت کہ اے پوست گیشاں چہ گیش دوازده کلاک ۲۰ گورا کنگ بیتہ۔ اے

یہی انت کہ پوست اگان نادرہ ء چہ سرا گورا کنگ تہ آپوست ء چہ پاداں بہ
 کشیت ء ہے پیمہ اگان آئی چہ پاداں گورا کنگ تہ آرا پوست چہ سرا کشگ لوئیتہ
 کل کنگ ء عمل ہم پہ لتیں نادرہ ایماں کنگ بیت کہ تیاب ء دپ ء کنڈے
 جنگ بیت ء نادرہ برے برے تاں کونڈاں، برے برے تاں ناپگ ء برے
 برے تاں گردن ء کنڈے تہا کل کنگ بیتہ

ایکو پنچر گندگ ء نوکیں چائنا ء علاج ء وڑ ء قسے بلے ایکو پنچر وڑیں عمل

بلوچانی تہا ہاجگ ء دروشم ء چہ قدیم ء استنتہ

گشت کہ جان است تہ جہان استہ تریں جان ء را چہ نادرہ ایماں رکینگ
 ء استیں نادرہ ایماں ہلاں کنگ ء پکی ء بگر تاں شریش ء درہا، کلیں ہندی شاہڈ ء
 درمان کارمرز کنگ بنتہ اگان کے ء شریش ء تام چشتگ تہ آرا ایشی کل ء
 زہری ء اندازہ است بیتہ ہے کل ء مار جنین شریش ء سر بچلیں تاک چینگ ء
 شپ ء آپاں کنگنت ء میڈیکل سائینس ء شریش ء صابون اڑ کنگ بلوچاں
 درگیتک نہ کنگ بلے سائینس ء ایسرا Anti Septic ثابت کنگ ہے پیمہ پہ
 بازیں نادرہ ایماں شریش ء پل شپ ء آپاں کنگ انت ء سہب ء لہڑ وانگ ء
 وارنگ انت۔ پیسہ ء ویداں چلگ بوتلیں جنیں آدم ء را شریش ء وانگ چینگ ء
 لہڑ وانگ ء وارینگ بوتگنت، پسان ء تنسیگہ شریش لہڑ دینت ء وارینگنت ہے
 پیمہ شریش ء وانگ ہشک کنگ ء گوں تیل ء ہوار کنگ ء ساہگ بوتگ انت ء

آوانی ملے جوڈکنگ بوٹنگ کہ پہ ہر روڈیں کوھڈگئیں ریش ۽ جوان بوٹنگ
 ایٹرک کہ وت روڈیں جنگل ۽ کوہی درچلک یے ، پہ چمانی نادراہی ۽
 ایشی تاکاں پچے ۽ تہا کنت ۽ چوپنت ۽ ہمیشی آپاں چہ دو سے پٹ چمانی تہا
 مانگجنت، اے ہندی درمان بندات ۽ چہاں سوچیت بلے رند تر ۽ سردی یے چمانی
 تہا مانگجنت۔

ریشان ۽ پستہ کنگ ۽ آئی ریمان کنگ ۽ پیمارے ۽ تیل جن انت ۽
 آس ۽ سراگرے کن انت ۽ گرما گرم ریش ۽ سرا پرے کن انت۔ اگاں کے ۽
 گوش ۽ مورے یادگہ لولکے بہ روڈت تہ جنہیں آدمے وتی گور ۽ شیراں چہ لہتیں
 پٹ گوش ۽ تہا مان کنت ہمے پیمار گوش ۽ دگہ کسان کسانیں نادراہیاں ہم گور ۽
 شیرمان کنگ بنت یا گڈا تیل گرم کنگ ۽ گوش ۽ تہا مانگجنگ بیتہ
 پہ سر ۽ درد ۽ گوش ۽ رگے کے بر انت ۽ چہ آئی کے ہون کش انت
 کہ اے پیمار سر ۽ درد روڈت۔

تپ ۽ برگ ۽ خاصیں صورت ۽ روچ شمی ۽ سہ تاکی، گہرتپ ۽ پپتاکی
 تپ ۽ تراس دینگ ۽ آس نزدیک ۽ آرگ بیتہ
 پہ گردن ۽ رچگ ۽ رگانی دارگ انچو دارگ کہ مردم تسگ ۽ کچ ۽ سر بہ
 بیتہ اے کسان کسانیں نادراہیانی حال انت۔ اے کلہیں نادراہی ۽ ایشانی علاج
 ۽ رھبندانی بابت ۽ کہ ہبر بوت بازیں براں نادراہ علاج ۽ وھد ۽ اے کوڈیں

امروز ۽ ڇه هم سفر کنت بازيں داگانی ٹپ ۽ ترکل کمنڈگ بنت ۽ ريش کش
انت۔

یک دگہ نفسیاتی یا ذہنی نادراہی نئے کہ ایشرا گوات گش انت۔ گوات ۽
نادراہی بلوچانی تما سک کمن ۽ قدیم انت، لہتیں گشیت کہ اے ہدائی یا ہوائی
گواتے کہ زمین ۽ آزمان ۽ نیام ۽ چکرگ ۽ انت کہ ہر وهد ۽ ہر ٲیمیں مردماں
اے نادراہی گپت کنت ۽ دگہ لہتیں گشنت کہ گوات ملائکت نئے ۽ اے آدگہ
ملائکتانی سروک بوئگ۔ اے ملائکت انوں زمین ۽ آزمان ۽ نیام ۽ چکرگ ۽ انت۔
دوئیں ہیالانی مردم گوات ۽ نہ مننگ ۽ را ایمان ۽ نزوری زانتہ انچو کہ بلوچاں
پہ بازيں دگہ نفسیاتی ۽ ذہنی ۽ جانی نادراہیانی ہاترا وتی ہندی علاج درگینگ
انت پہ گوات ۽ ہاترا ہم بلوچانی گور ۽ مخصوصیں علابجے است انت۔ گواتی ۽ مات
یا شیخ ہما مردم ۽ دھمال دنت ۽ مست کنت کہ مست بوہگ ۽ گوں آوتی دل ۽
ہبر ۽ گشیت پرچیکہ بازيں براں گوات پہ یک چیزے ۽ سک دلمانگ بوہگ ۽ ہم
گپت کنتہ ساتسی رھبندانی سرا تنیگت ۽ ایشی سرا ہج کار نہ بوئگ ۽ نیکہ
اے نادراہی دگہ راج ۽ قومانی تما اے دروشم ۽ گندگ بیتہ گواتی ۽ مات گوات
۽ کل یازدہ تہر ۽ گواتانی نام ۽ گر انت کہ ڇہ ایشاں چار مستر ۽ ڈلگ تریں تہر
ایش انت۔

۲۔ شیدی ۽ گوات

۳۔ نیمون یا جن ۽ گوات

۴۔ ملائکت یا لکوا ۽ گوات

برے برے انچو گندگ بونگ که بازیں دگه جانی ۽ ذہنی نادراہیان ۽
 گوات ۽ نام دینگ بیت، بازیں نادراہیان آرام المی انت بلے نادراہ مست کنتنگ
 بیت همے پها برے برے بلغ ۽ لائق بوذکیں جنیں چک ۽ کہ وهدے ہسٹریا ۽
 نادراہی گپت تہ ایشرا ہم گوات ۽ یا نیمون ۽ نام دینگ بیتہ مست کنگ ۽ عمل
 ۽ ساز ۽ زیمیل کار بندگ بیت بزاں گوں سزاں اے نادراہی ۽ علاج کنتنگ
 بیتہ ساتسی پٹ ۽ پوللاں گوں ساز ۽ زیملاں علاج ۽ جوانیں آسر در کپتنگ ساز
 زانانی گشگ انت کہ ساز یاد داشت ۽ کمی ۽ اسٹیمولیٹ کنت ۽ پاد داشت ۽ تیز
 کنتہ مرچی جہان ۽ بازیں ہند ۽ دمگاں گوں سزاں علاج سوب مندی ۽ دیما
 روگ ۽ انتہ

اے کھیں نادراہیانی ہاترا مال ۽ تاوان تہ است انت بلے برے برے
 جان ۽ تاوان ہم بیت انت پہ نادراہی ۽ علاج ۽ بازیں راہ ۽ رہبند شرکانی تہا
 کانت کہ آچو اے وڑا انتہ

☆ کرٹیک (کراں ٹیٹی) ہندے ۽ بہ بیت ہمے ہند ۽ چہ درا اسپ
 لے۔ بھاک مرژن بلوچی کراچی
 فضل الرحمن بلوچ
 تاک ۱ سال ۱ تاکدیم ۲۰

سوارے بنیت تہ چہ عے اسپ سوار ء پوننت کہ کرٹیٹ ء علان ء بہ گش آ

(اسپ سوار) ہرچی تجویز بہ کنتہ کرٹیٹ ء نادراہی ء علان بیتہ

☆ اسیلیں توپک یا اسیلیں کارچے یا زندگیں مہ درک اگلہ مردے ء

گول بہ بیت ء چہ در ء دور ء بنیت تہ کسانیں چک (ٹاں چل روچ) آ مردم ء

توار ء مہ اشکنتہ اگلہ آ مردم ء ہبر کنگلی انت تہ آ اسیلیں توپک، اسیلیں کارچ

یا زندگیں مہ درک ء بہ شودیت ء عے آپاں چہ کئے چک ء بہ دنتہ رند ء آئی

توار ء چک ء گوشاں کپگ ء چچ پیہیں بدیں اثر نہ کپیتہ

☆ حبارہ (یک وہدے ء آوکیں سر ء درد، نیم سرا بہ بیت تہ مردم روچ

ء ٹک کنگ ء وہد ء روچ ء نیمگ ء بہ چاریت ء تک بہ جنتہ عمل چوش انت

کہ ہما مردم ء کہ سردرد بہ کنت آوتی چم لے بند بہ کنت ء تک ء بہ جنتہ سہ

رند ء اے عمل ء بہ کنت یا گڈا ہما مردم ء کہ سر ء درد بیت، وتی پچاں بہ کثیت

ء روچ ء نیمگ ء بہ چاریت ء بہ کثیت اے پیہ کنگ ء سر ء درد رؤتہ

☆ ماہ گر ء وہد ء لاپ پُریں جنیں آدم ء سرگ ء کار ء نیلنت کہ پیدا

بوؤکیں چک نادراہ ء عیب دار بیتہ

☆ شنبہ ء روچ ء سر نہ شودنت کہ سر لرزگیپتہ

لے - زندگیں مہ درک - (زندہ پخترا) زندگیں مہ درک ء نشانی ایش انت کہ شیر ء باننیت یا شیر ء
دارتہ مرگیں مہ درک شیر ء نہ باننیت ء نہ دارتہ

☆ پونز ۽ بازيں کچگ دینگ نادراهي ۽ نشاني انت۔
 ☆ جنهن چڪ ۽ آدينڪ پيش نه دار انت که آني شکل ۽ براه داري
 روت ۽ آني دم نڪ نڪ ۽ عيسبي بيت۔
 ☆ شپ ۽ چڪ ۽ را آدينڪ ۽ پيش نه دار انت که دست ۽ دل ۽
 نادراهي نئي گيپت۔
 ☆ اگاں که ۽ را مارے ڈنگ به جنت، ته هما ڈنگ ۽ جاگه ۽ چورک ۽
 نارينت۔ اولي مریت دومي ۽ ، سمي ، چارمی همے پيمائتکه زهر هلاس به بنت۔ انچو
 گش انت که چورک مار ۽ زهراں وتي تما چکيت۔
 ☆ چڪ ۽ پيدا بوھگ ۽ بنداتي هپتيس ماہاں اگاں چڪ نادراہ به بيت ته
 هما چڪ به دگه پير ۽ زيارتے ۽ برگی به بيت ته روکيس مردم کل پيادگ ۽ رو
 انت ۽ چڪ ۽ مات شپاديس پاداں گوں همراه بيت۔
 ☆ وهدهے لوگے ۽ چکے پيدا به بيت ته آچک ۽ تنکه نوک در مئيت ڈن
 ۽ نه کش انت که ڈکليت۔
 ☆ ماذا ۽ گنگ ۽ بے نکاحیں مردماں نه دينت که ماذا ۽ ورگ ۽ دپے بو
 کنت ۽ کنگ ۽ ورگ ۽ ديے گٹ گٹ بيت له
 ☆ جنهن آدم سر ۽ رندگ ۽ پد سر ۽ ثناں دور نه دينت که اگاں همے
 بٹ۔ ملا ۽ گنگ ۽ اصل ۽ پير گرم انت پيشکه ورنههیں بچک ۽ جنکاں دینگ نه بونگ۔

لگت بہ بنت تہ آ جنس آدم ۽ سر درد کنت

☆ سر جہ ۽ سرانہ نند انت کہ سر درد کنت

☆ دھدے اولی رند ۽ جنس چک ۽ ماہواری بیا انت تہ آرا چل ۽ سرا

چہ سہ (۳) رند ۽ سٹ پرمائنت لہ

☆ دست ۽ پادانی بند اگل درد بکن انت تہ گش انت کہ ناکوزکی انت

ہمے مردم ۽ کہ بند درد کن انت ہمے مردم ۽ ناکوزکی ہمے جاگہاں پشے بندیت

☆ اگل کڈالگے در بنیت تہ جاڑیں چکے ۽ چہ آرا لگت دیانتتہ جاڑیں

چک ہما جاگہ ۽ کہ کڈالگ در املگ آ جاگہ ۽ گوں وتی پاد ۽ ماتی لنگک ۽ لٹاریت ۽

لگت دنت

☆ لوگے ۽ زھگے ودی بہ بیت تہ پے کُش انت، آئی گردن ۽ زور انت

گردن ۽ گوشتاں دور کن انت ۽ گردن ۽ ہڈ ۽ ہما لوگ ۽ درنج انت کہ چک ۽

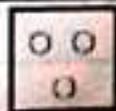
گردن چوٹ مہ بیت

☆ لاپ پریں جنس آدم وتی چکلیں پاداں ہچسبر یکے دومی ۽ سرانہ

کنت، اے تیم کنگ ۽ چک ۽ ہمراہ چک ۽ پتائیت، چک ۽ پیدا بوہگ ۽ دھد ۽

مات ۽ تکلیف بیت ۽ چک ہم شر نہ بیت

ایر کنت ۽ آرا سٹ پمانت سنگانی

لہ - لہیں انجیں بلوچیں ہند ۽ دھگں سہ سنگ
ہست ہم کن دان ۽ وژ ۽ انت

☆ کپتوک ۽ چلگی نیں جنہیں آدم اگاں نندوکائی آپ بہ وارت تہ آرا

دردے گپتہ مدام آجکیت ۽ آپ وارت۔

☆ دپیل ۽ سلامتیں آہاں ہور نہ کن انت ۽ نہ ور انت اگاں ہور

کنگ ۽ ورگ بہ بنت تہ آپ وروک ۽ سرچکر گپتہ۔

☆ شپ ۽ وتی ساہگ ۽ آدینک ۽ نہ چار انت کہ مردم گنوک بیت۔

☆ ہما جنہیں آدم ۽ چک بکپ انت بزاں قل یا اشکند بہ بنت آوتی

کُت ۽ دان مان کنت ۽ گسی مرغال دنت۔

☆ کچک ۽ آپ پر نہ ریچ انت مھلو در کسیتہ۔

☆ سہیل ۽ استال ۽ در آہگ ۽ وهد ۽ مردیں چک ۽ ڈن ۽ نہ کش انت

کہ سہیل ۽ ڈکے گپتہ بزاں آرا دل ۽ لاپ ۽ نادراہی گپتہ۔

☆ ننگ ۽ ہور کیں گوانزگ ۽ نہ چندیننت کہ چک ۽ لاپ درد کنت۔

☆ ماہکانیں شپاں ماہ ۽ دیراں نہ چار انت کہ مردم گنوک بیت۔

☆ اگاں چکے ۽ دل ۽ لاپ ۽ نادراہی بہ گپتہ تہ ہمے چک ۽ گداں زور

انت دیگے ۽ تماگوں شریشی تاکاں آپ ۽ تما میننت، مینگ ۽ رند ایشاں گو پیش ۽

دنت (تکے استالے بگند انت) سہب ۽ مہلہ ہمے گدان ۽ بانے ۽ یا ٹپ ۽ گدانے

۽ تماکار انت ۽ تا پ دنت ہمے گداں ہشک بوہگ ۽ رند نادراہیں چک ۽ گور

۽ دنت اے پوما آئی دل ۽ لاپ ۽ نادراہی روت۔

☆ اگاں گونڈیں چکے ۽ تپ مہ روٲ تہ ہمے چک ۽ مات دگرے ۽ لوگ
۽ روٲ ۽ چہ اود ۽ عینے وٲی لوگ ۽ کاریت۔ سہ (۳) روچ ۽ پد عین ۽ پدا پہ بے
وانکی ہما جاگہ ۽ بارت ۽ ایر کنت اے پیما چک ۽ تپ روٲ۔

☆ کسانیں چک ۽ وھدے شر ۽ ڈگار (احتمی) ۽ نادراھی گپت تہ چک ۽
قبرستانے ۽ بر انت ۽ ایر کن انت او گش انت "وٲی ۽ بہ زور ۽ منی ۽ بہ دے"
اے پیم کنگ ۽ گوں چک دراہ بیت۔

☆ اگاں کے چل (۴۰) روچ ۽ نادراہ بہ بیت تہ پیتی ۽ کبل ۽ زور
انت ۽ نادراہ ۽ تہت ۽ چیر ۽ کن انت ۽ گش انت "وٲی امانت ۽ بہ زور من
سور ۽ روگاؤں"۔ اے پیما نادراہ جوڑ بیت۔

☆ کسانیں چک ۽ گوں آس ۽ لیب ۽ نیلنت کہ شب ۽ وپنگ ۽ مس

کنت

☆ پہ سہ تاکی تپ ۽ "گچکی" ۽ لکھ یک ۽ ٹک انت۔ چوش کن انت کہ
گچکی ۽ وھدے نان ۽ ورگ ۽ شروع کنت تہ آئی دست ۽ اولی لکھ ۽ چانپ
چن انت ۽ ہما مردم ۽ دینت کہ آرا تپ پر انت۔

☆ روزرد ۽ آپ نہ ور انت گش انت کہ اگاں کے اے وھد ۽ آپ بہ

دارت تہ آئی لاپ پکیت بزاں گوات گپت۔

☆ کسانیں چک ۽ را ککڈ ۽ ہنیک ۽ نہ دینت گش انت کہ اگاں

کسانیں چک ۽ را ککڈ ۽ ہنیک دنیگ بہ بیت تہ آئی زبان لں بیتہ
 ☆ بانور اگاں ناپاکیں جنہیں آدم ۽ بگند بیت تہ آئی دیم داگ بیتہ
 ☆ در ۽ دور ۽ چہ انگلیں مردم ۽ کر ۽ گوراں کسانیں چکاں نیلنت کہ در
 ☆ دور ۽ چہ آدکیں مردم وتی ہمراہی ۽ جس ۽ پری کاریت ۽ ہمیشانی بدیں اثر
 چک ۽ سراکپ انت ۽ چک نادراہ بیتہ
 ☆ چلکی نیں چک ۽ گداں وهدے شود انت تہ آہاں نہ پرنچ انت ۽
 روج ۽ نہ دینت گش انت کہ اگاں گد پر نچگ ۽ روج ۽ دینگ بہ بنت تہ چک
 ناجوز ۽ Abnormal بیتہ

☆ کسانیں چک ۽ وهدے کوہ بزاں دنٹان در آہگی بہ بنت تہ چک ۽ ترو
 اپت ۽ گہارا وتی دست ۽ چک ۽ دپ ۽ تما جنت گش انت اے پیم کنگ ۽ چک
 ۽ را دنٹان ۽ رودینگ ۽ جنجال نہ بیتہ
 ☆ اگاں کے ۽ چک سنت کنگ بہ بیت تہ آچک ۽ مات چک ۽ سنت
 کنگ ۽ وهد ۽ قرآن ۽ سراکنت ۽ آپ ۽ تما اوشتیتہ
 ☆ چہ ریشے ۽ سبب ۽ اگاں کڈیلگے در بنیت تہ لوگ ۽ ہمروچگیں
 کارمز بوڈکیں کارچ ۽ زورنت ۽ سہ (۳) رند ۽ کتگانی چیر ۽ دینت ۽ کڈیلگ ۽
 لہزنتہ

☆ چم ۽ اگاں گوترگ در بنیت تہ لوگ ۽ دروازگ ۽ کھڑی ۽ گوترگ ۽

جاگمہ ۽ لٹارنت کہ اے پیہم کڈنگ ۽ گوترگ روۓ۔

☆ چاروہی ماہ ۽ کسانیں چک ۽ ڈن ۽ نہ کش انت کہ دل ۽ لاپ ۽

نادراہی نئے گیپتہ۔

☆ چک ۽ را "ڈک ۽ لاپ" بہ گیپتہ تہ ہپت یا یازدہ لوگ ۽ چہ وڑ

وڑیں وش بوئی چچ گر انت ۽ ہمے وش بوئیاں سبزیں گڈئے ۽ تہا کن انتہ

سبزیں گڈ ۽ گوں سبزیں بندیکے ۽ دوچ انت ۽ چک ۽ گورے دینتہ۔

نظر

نظرچی یے ۽ پرچی لگیت؟

اڱاں نظر ۽ لہزی معنائ ۽ بزانت ۽ سرا چار ۽ بیچار کنگ بہ بیت تہ گشگ
 بیت کہ نظر چہاں گشتہ نظر ۽ لہز بازیں ہند ۽ جاگہاں پہ چہانی ہاترا وتی گیش ۽
 گوار ۽ وت کنت چو کہ نظر نہ آہگ یا نظرانی کمزور بوہگ بلے وہدے ما ایشی
 اصطلاحی معنائ ۽ بزانت ۽ چاراں تہ ایشی بابت ۽ ما چو گشت کنناں کہ ”چیزے یا
 مردے اڱاں چہاں بہ ردیت، یا ہما چیز یا مردم گوں پریں چہاں چارگ بہ بیت، یا
 دل ۽ سک دوست بہ بیت ۽ چاروک پہ ہما مردم یا چیز ۽ اناگتیں دوستی ۽ درشانی
 ۽ گوں دل ۽ بہ کنت ۽ چاروک ۽ چارگ ۽ اثر مردم ۽ یا چیز ۽ سرا بہ پکیت ایشرا
 نظر گشگ بیت۔“

ہیپناٹزم ء ٹیلی پتھی وڑیں علم سائنس ء ثابت ہم گنگنتہ بنی آدم ء
 نپاں چہ دراؤکیں ریز (Rays) ء اثر انت کہ بنی آدم ء یا چیزے ء نظر لگیتہ
 پُریں چم ئے چارگ ء تعلق گوں دماغ ء انت ء دماغ ء ربط گوں دل ء بیتہ
 دماغ ء چم ئے ہواری نظر لگگ ء سبب بیتہ

اگاں کسانیں چکے مردم ء دل ء دوست بہ بیتہ یا انچو کہ گشت "دل ء
 بہ پُریت" ء پہ آچک ء دوستی ء درشانی اناگتیں گڈگ ء گوں کنگ بہ بیتہ آ
 چک ء الم ء نظر لگیتہ اے پیمما چک دل ء را دوست بوت، دل ء وتی کلوه دمان ء
 دماغ ء را دات ء دماغ ء چمانی تما اثر کت ء چماں وتی اثر پہ آچک ء پیش
 داشتنتہ

انچو گشت کہ اگاں نظر سنگے ء ہم بہ لگیتہ آ سنگ ہم کپ کپ بیتہ

اسلام ء نظر :-

اسلام کہ شرک ء پالانی منوک نہ انت بلے نظر ء لگگ ء منیتہ تفسیر
 ابن کثیر ء پنجسی جلد ء تما نبشتہ انت۔

"نظر کا لگنا اور اسکی تاثیر کا خدا کے حکم سے ہونا

حق ہے جیسا کہ بہت سے حدیثوں میں بھی جو کئی

کئی سندوں سے مروی ہیں۔ ابو داؤد میں ہے کہ

رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم فرماتے ہیں کہ دم جھاڑا صرف
 نظر کا نہیں یہ حدیث ابن ماجہ میں بھی ہے اور صحیح مسلم
 شریف ترمذی میں بھی ہے ایک غریب حدیث ابوالعلیٰ میں
 ہے کہ نظر حکم خدا انسان کو گرا دیتی ہے مسند احمد میں
 ہے کہ اُلو اور نظر میں کچھ بھی حق نہیں۔ سب سے اچھا
 شگون فال ہے یہ حدیث ترمذی میں بھی ہے اور امام
 ترمذیؒ اے غریب کہتے ہیں۔ اور روایت میں ہے کہ کوئی
 ڈرا خوف اُلو اور نظر میں نہیں اور نیک فال سب سے
 زیادہ سچا فال ہے ایک اور روایت میں ہے کہ نظر حق
 ہے ، نظر حق ہے وہ بلندی والے کو بھی اتار دیتی ہے
 (مسند احمد) صحیح مسلم میں ہے نظر حق ہے اگر کوئی چیز
 تقدیر سے سبقت کرنے والی ہوتی تو نظر کر جاتی۔“

ابن عساکر کہ جبریل علیہ السلام رسول کریم ﷺ ء
 گورا اٹک تہ رسول کریم ﷺ غمی ء پریشانی ات، سببے معلوم
 کت تہ گشت ءے کہ حسن ء حسین ء را نظر لگتگ
 درانیت ءے اے منگی چیزے ، الم ء نظر لگیت گڈا تو پرچہ

آوان ء اے لبرانی پناہ ء نہ دانگ ات؟ حضور ﷺ ء
 پوت کجام لبرانی؟ درائینت ءے چوش بہ گش "اللهم ذا
 السلطان العظیم و المن القدم ذالوجه الکریم ولی
 الکلمات التامات والد عوات المستجابات عاف الحسن
 والحسین من انفس الجن و اعین الانس"۔

"اے اللہ! اے مزنیں بادشاہی کنوک اے
 زبردست ء کوہنیں احسان کنوک اے بزرگ دیمیں
 رب، اے کلئیں کھمانی اللہ ء اے دعاہان ء قبولیت ء
 درجگ دیوک تو حسن ء حسین ء کلئیں جنانی گوات ء
 چہ ء درستیں بنی آدمانی چہاں چہ پناہ بہ دے"۔

رسول کریم ﷺ ء دعا و نیت، سے دمان ء دوئیں چک پاد اتک ء لیب ء

لگنت تہ حضور ﷺ ء درائینت:۔

مردماں! وتی جاناں، وتی لوگبانکاں ء وتی چکاں ہمے پناہ ء ہواری ء پناہ بہ

دست، اے تیمیں دگہ پناہ ء دعا نیست۔ لے

گشت کہ رسول کریم ﷺ وہدے خطبہ ء دینگ ء اوشات تہ کاہن ء

ساحراں آزا سحر کنگ ء نظر کنگ لوشت۔ جمعہ ء خطبہ ء پیش امام ء لٹ ء دستا

کنگ ۽ روایت ۽ سوب ہم سے روایت زانگ بیتہ گشت کہ خطبہ ۽ سرا ملائکہ
 ۽ نازل بوت ۽ آرا ننگ ۽ اشارہ ۽ کت تہ نبی ﷺ نشت ۽
 ۽ پد آرا پاد آہگ ۽ اشارہ کنگ بوت ۽ آ پاد انک ۽ دو وار خطبہ دینگ ۽
 گات۔ رند ترا واجہ ۽ رائل دست ۽ کنگ ۽ خطبہ ۽ دینگ ۽ گشگ بوت۔ کہ
 منیگ ۽ ہم جمعہ ۽ خطبہ دینگ ۽ پیش امام لے دست ۽ کنت ۽ خطبہ ۽ نیام ۽
 کے تہستہ لہ

”حضرت عائشہ فرماتی ہیں کہ نظر لگانے والے

کو حکم کیا جاتا تھا کہ وہ وضو کرے اور جس

کو نظر لگی ہے اسے اس پانی سے غسل کرایا

جاتا تھا (احمد) مسند بزار میں ہے کہ میری

امت کی قضاء و قدر کے بعد اکثر موت نظر

سے ہوگی۔ فرماتے ہیں نظر حق ہے انسان کو

قبر تک پہنچا دیتی ہے اور اونٹ کو ہانڈی تک“ ۲

مسلمانانی روایتی تہا ”ماشا اللہ“ ۽ مزنیں اثر ۽ بستارے زانگ ۽ منگ

بیت، اگل مردے یا دگہ چیزے گندگ ۽ گوں دل ۽ بہ پتہریت، چماں بہ

۱۔ اسی روایتی رد ۽ پیش امام لے دست ۽ کنگ ۽ خطبہ دینگ ۽ لیکہ ۽ پیش خطبہ دینگ ۽ رازہ
 دست ۽ بوٹ پرچیکہ آوحد ۽ خطبہ دینگ ۽ حاکم بوٹگ انت ۽ خطبہ آوانی مائینتکس قانون ۽ راجبند بوٹگ انت۔
 ۲۔ تفسیر ابن کثیر اردو تاکدیم ۲۲

رودیت یا دل ، دوست بہ بیت ، اناکتیں دوستی ، درشانی گوں ماشا اللہ ، گشگ ،
کنگ بیت کہ اے ہم ، آدمی یا چیز چہ نظراں رکیت بزاں ہما مردم ، یا چیز ،
گندوک ، چاروک ، نظر نہ لگیت۔

دبے چکان ، نظر لگیت ، آمات ، گور ، چگ ، یلہ دمنت ، بے سبب
، گریونت۔ چک ، اے عمل ، حرکت پہ چک ، مات ، پت ، لوگ ، ہارا بے
چازی ، ملوری ، سبب بیت۔

پہ چک ، نظر ، برگ ، نیلیں رنگ ، آگلیں بندیکے زورنت ، چک ،
سرا بگر ہاں پاداں ہپت رنداں گوں سے بندیک ، کچ کفنت ہپت رندا "یاہر"
وانت ، چک ، دم کفنت ، دومی چف ، بندیک ، جفت رندا بندیک ،
سوچنت اے ہم کنگ ، چک ، نظر برگ بیت۔

اسلام ، چہ پیسر عربانی نہ زانتکاری ، ناسپردی ، مثال باز بوگنت ، سے
پیما آوحد ، عرب بازیں شرک ، پالانی آماج بوگنت چہ نظر ، رگ ، ہارا
عربانی تما ہم بازیں رہند ، عقیدہ بوگنت کہ چریشاں لہتیں انگت پشت کپگ
انتہ مالداری ، بے ، شرع چاگرد ، مہکمیں ہرے بوگ ، اگاں یک مردے ،
گورا ہزار اشتر بوگ ، آئی ، یک اشترے ، چم کشگنت کہ آدگہ اشتران ، چہ

نظر رکینگ بہ بیت یا اگاں مردیں چکے ء را چہ نظر ء رکینگی بوگ تہ روبا یا
 پٹی ء دنان آلی گورا دینگ بوگ یا سیاہیں نکلے ماں پیشانی ء ئے جنگ بوگ لہ
 یک حدیث کہ سورہ فاتحہ ء تما ہمک چیز ء شفا است انت ء ئے پیما
 گنت کہ چاریں قل پہ سحر ء ساحری ء پرورشگ ء ابید نظر ء برگ ء ہم وتی
 اڑاں پیش دارنت۔ قرآن شریف ء بیت ء نہمی پارہ (سورۃ القلم) ء تما نبشتہ

انت۔

”انچو مارگ بیت کہ اے کافر تراگوں وتی

نظراں تاوان دینگ ء دور دینگ لوشت،

وہدے آواں قرآن اشکت ء آ اے

گشت کہ شما مجنون انت۔“

پہ نظر ء لگ ء برگ ء اسلام ء رو ء کہ ہرچی عقیدہ ء لیکے است آ

عقیدہ ء لیکہ کس مسلمانانی عقیدہ ء لیکہ زانگ ء منگ بنت۔ ہی پیما پہ نظر ء

لگ ء نظر ء برگ ء دگہ بازیں راج ء ہندانی ہم وڑ وڑیں عقیدہ استنت چوکہ

ماں ہندوستان ء اگاں دکانے یا دگہ کاروباری ہندے ء را چہ نظر ء رکینگی بہ بیت

تہ یک لیموے ء ہیپت سبزیں مرچ زورنت، اشاں سیاہیں بندیکے ء تما کماہنت ء

مان کشت ۽ ہما دکان یا کاروباری ہند ۽ دیما در نجستہ لیمبو ۽ مرچانی کھاگ ۽
 در نجگ ۽ عمل شنبہ ۽ روج ۽ بیت گشت کہ اے پیما آ کاروباری جاگہ یا ہند ۽
 را نظر نہ لگتہ ہے پیما ہندوستان ۽ اگاں نوکیں گاڑی ۽ یا دگہ انچیں چیزے
 چہ نظراں رکینگی بہ بیت تہ آئی دیما درنگ ۽ کوہنیں بوئے بند انت یا درنج
 انت۔

روس ۽ ہند ۽ دمگاں مردے ۽ گمان بہ بیت کہ آرا نظر لگتگ تہ
 نظرانی برگ ۽ آموم بتی ۽ زوریت ۽ سے رند ۽ ہے موم بتی ۽ استال ۽ دیما
 گوازیفت آدانی عقیدہ ایش انت کہ اے پیما نظر ۽ اثرات ہلاں بنت

بلوچ تنسیگت ۽ ہم وتی کشارانی تہا دارے ، کہ آرا مردم ۽ وڑا جوڑ
 کنت ۽ آرا مردم ۽ لبیس گور ۽ دینت مک کنت کہ آرا سرچک گش انت
 سرچک پہ دو مقصد ۽ مرادانی ہاترا کارمرز بیت یکے ایش کہ کشار چہ جناور ۽
 مرگ ۽ مدگاں رکنت کہ آدانی گمان ۽ مردم اوشانگ ہمیشکا اے چیز کشار ۽
 نزیک ۽ نیاہنت ۽ دومی ۽ ہنی لیکہ ایش انت کہ اگاں مردم آہگ ۽ بہ بیت
 تہ آئی جم چک ۽ آباد ۽ شاناپیں کشار ۽ مہ لگنت بلکن ۽ پیرا آئی جم مردم
 گو نگیں دار ۽ بہ لگنت ۽ رند ۽ کشار ۽ بہ چاربت کہ اے پیما آئی نظرانی لگگ ۽
 اثر ہلاں بیت کشارانی تہا دار ۽ مک کنتگ ۽ روایت سک کھن ۽ قدیم انت

انقبضہ، آسٹریلیا، گیشٹریں ہند، دمگاں کشار، چہ نظراں رکینگ، ہمے لیکہ
 است بلوچک بے آواں کشارانی تھا دار، ابیدہ ہڈ ہم یک کنگ انت۔
 یک چیزے گیشٹریں راجانی تھا یک وڑ انت کہ چکانی یا ساہ دار، دلوتانی
 حساب کنگ، نیلت کہ آوانی حساب کنگ، نظر لگک، گمان کنگ بیت۔
 چہ نظر، رکینگ، پشتونانی تھا یک دودے اے پیم انت کہ چک، را
 کاہے سرا دنت، ہمے چک، سر، کلاہ، را فیروزہ تے جن انت کہ فیروزہ،
 جنگ، گوں چک، چہ بدیں نظراں رکینگ، ہمے پیم یک دگہ چیزے بازیں راجانی
 تھا یک پیم انت کہ زھگ، را مدام انچیں جاگے، سیاہیں ٹکے جن انت کہ
 زھگ، گندگ، گوں ہما ٹک پیرا گندگ بہ بیت۔
 بازیں ہند، دمگاں رک، نشان + گوں نیل، لوگانی تھا جنگ بیت
 تکہ آلوگ چہ نظر، بہ رکینگ۔

بلوچانی تھا "ہک جنگ"، دود ہم است انت کہ وھدے چیزے یا
 مردے کے، دوست بہ بیت تہ آراسے رند، ہک جنگ بیت اولی ہک، جنگ
 گوں ماشاء اللہ گش انت دومی ہک، جنگ، گوں نام، خدا گش انت، ہمے
 پیماسی ہک، جنگ، گوں نظر، خدا گش انت کہ اے پیم کنگ، گوں نظر نہ
 گنتہ صوبہ سرحد، پشتونانی تھا نظر، لگک، رند اگاں کے، سرا گمان کنگ بہ

لہ۔ ثقافت اور ادب وادی بلوچان میں

بیت کہ آئی نظر لگتگ تہ نظر کنوک ۽ ہانجگ ۽ زور انت ۽ آئی سرا چن انت ۽
 ہانجگ ۽ سرا آس ۽ تما دور دینت یادگہ دودے اے پیم انت کہ نظر کنوک ۽
 پدانی ہاکن زورنت ۽ ہما ہاکن آس ۽ تما چگل دینتدے پیما ہر ہما مردم ۽
 کہ نظر بہ لگیت، یا ہر ہما مردم ۽ کہ جم بہ گرنٹ آوتی دست ۽ ماتی لنگک ۽ رود ۽
 مندریکے مان کنت کہ اے پیما آئی نظرانی لگک ۽ اثرات ہلاس بنت یا کم بنت۔
 نظر ۽ لگک، چہ نظراں رکینگ ۽ نظر ۽ برگ ۽ بلوچانی تما وڑ وڑیں دود
 ۽ راہبند است انت کہ آچو اے وڑ انت۔

☆ کسانیں چک ۽ را چہ نظراں رکینگ ۽ ہاترا آئی پیشانی گل، پونز یا
 دل ۽ سرا سیاہیں نلکے جنت۔
 ☆ لوگے اگان چہ نظراں رکینگ بہ بیت تہ اسپے ڈن ۽ نال جن انت ۽
 لوگ ۽ تما تیل جن انت۔

☆ بلوچانی بازیں ہند ۽ دمگان لوگے ۽ را یادگہ انچیں چیزے ۽ را چہ
 نظراں رکینگ ۽ ہاترا کوہنیں بوٹ ۽ چپل درنج انت۔

☆ اگان یکے کسے ۽ را نظر بہ کنت تہ نظر کنوکس مردم ۽ سہب ۽ سرا
 اناداری ۽ کار انت ۽ آدم مردم نظر لگتگس مردم ۽ سے رند ۽ تک جنت۔

☆ ہما چک ۽ کہ نظر بہ لگیت ہمائی بالاد ۽ قد ۽ برابریں سادے زور
 انت ۽ آساد ۽ ہپت ڈک دینتدہ ساد ۽ ڈکان چہ انچیں جنمین آدمے ۽ دیانتت

کہ ایک نکاح بہ بیت بزاں جنوزام بوہگ ء پد آئی دگہ نکاح نہ کنگدھے
 ساد ء ڈک دینگ ء رند مرچ ء واد جن انت ء پدا ایشرا چار کشکے ء سرا بر انت
 ء سوچ انت۔ ساد ء سوچوکیں مردم وهدے پتریت تہ آچک نہ جنت اگاں آئی
 چک جت تہ نظر لگگ ء اثرات هلاس نہ بنت۔ نظرانی بُرگ ء اے راہبند ء
 "چیلک ڈک" گش انت۔

☆ پہ گونڈیں چک ء نظرانی بُرگ ء مچ ء گرک ء پیشاں زور انت ء
 آوان ء بروبر کنت ء تاسے ء آپ مان کنت۔ نظر بُروک هھے پیشاں بروبر ء
 بُران ء چک ء دم کنان بیت۔ پیشاں بُران بُران ء هلاس کن انت۔ هھے پیشانی
 نکران کہ تاس ء تما بُرگ بوہگ انت گوں تاس ء زور انت ء هھے آپاں گوں
 پیشاں چار کشکے ء سرا بیچ انت۔ آپانی رچوکیں مردم چک نہ جنت ء وا تر کنت۔
 ☆ نظر ء بُرگ ء چاقوئے زور انت ء ههما مردم ء کہ نظر لگتگ ، چاقو ء
 دم کن انت ء سے رند ء چہ آئی سرا بگر تاں پاداں چاقو ء گوازینت ، هر وار ء
 گوازینگ ء رند چاقو ء آپاں جن انت۔

☆ اگاں چکے ء نظر بہ لگیت تہ مُرجان ء سے رند ء چک ء سرا چکرینت
 ء آس ء دور دینت۔ مُرجان ء آس ء تما دور دینگ ء وهد ء آس ء تما دور
 دینگ اے پیم گشیت۔

"نظرانی نظر سُجات ، کلیری دارے دل ء بزبات۔"

☆ اگال کے ۽ بابت ۽ گماں کنگ بہ بیت کہ آئی نظر لنگ ۽ نظر
کنوکیں مردم ہر وحدے کہ داب بہ بیت آرا دیماکن انت ۽ آئی جنازہ ۽ نماز
۽ وان انت۔

☆ بلوچانی گور ۽ عقیدہ ایش انت کہ مردم ہر چون کہ پیر بیت آئی
نظرانی لنگ ۽ اثرات کم تر آن بیت۔

☆ اگال کے ۽ بناش بکپ انت تہ آئی نظر نہ لگ انت۔

☆ پہ نظرانی برگ ۽ گیشتر رو برکت ۽ وحد ۽ شرتر زانت، عقیدہ ایش
انت کہ اے وحدان نظرانی برگ ۽ اثر شر بیت۔

☆ اگال کے ۽ نظر بہ لگنت تہ آئی زمین ۽ سرا پاد ۽ نشان ۽ سرا دارے
کل کنت یا گدا آئی پادانی نشان ۽ ہاکاں آس ۽ دور دینت کہ اے پیمہ آدم
۽ نظر نہ لگنت۔

☆ کے ۽ نظر بہ لگیت تہ ہپت جنس چکاں پرمانینت کہ نظر لنگین ۽
تک بہ جن انت۔ اے ہپتیں جنس چک سے سہب ۽ سرا اناواری ۽ نظر لنگین
۽ تک جن انت اگال سے سہب ۽ تک ۽ دراہ نہ بوت تہ ہپت سہب ۽ تک
جنگ ۽ عمل ۽ دیما بر انت۔

مہمان

بلوچ چاگرد ء زند گوازی نوکیں ہمک مردے ء سرا بہتیں راجی قدرانی پہازگ
 ء ذمہ داری است انت ء اگل کے اے راجی قدرانی پہازگ ء بے سوب بہ
 بیت نہ بلوچ چاگرد ء تما آرا گوں شریں چھاں چارگ نہ بیتہ مہمان داری ء
 مہمان جلی ہم بلوچ دودانی الی نیں بہرے زانگ بیت کہ ایشی بسات ء بستار
 بلوچ چاگرد ء تما سک مزن ء سنگین انت۔

مہمان جلی ء بابت ء گش انت کہ بازیں انچیں مردم یوک ء نان نہ ور
 انت تیکہ آوانی گور ء مہمانے مہیت۔

بلوچ چاگرد ء نندوکیں مردم ہر وڑ کہ بے وس ء غریب بہ بیت بلے پہ
 مہماناں آوانی پیشانی ء پراہ بوہگ الی زانگ بیت ، پمیشکہ گش انت کہ مہمان

☆ چپیں پاؤء دل چگ بہ دنت ، مہمانے کنیت
 ☆ نکلینس مرگ اگاں بال بہ کنت تہ مہمانے کنیت
 ☆ اگاں یک دمبرنگیں گمکے چاہ ء پیلے ء تہا بہ کپیت تہ لوگ ء چہ دور ء
 در ء دمبرنگیں مہمانے کنیت

☆ ترنگ ء وهد ء آرت ء چنڈے بہ سٹیت تہ مہمانے کنیت

☆ راستیں چم بہ پرنیت مہمانے کنیت لے

☆ نٹ بہ پرنیت تہ مردم کے ء وش اتک کنت بزاں مہمانے کنیت

☆ بردست ء پرگ ء مردم گوں کے ء بغل گیر بیت بزاں مہمانے کنیت

☆ آپ رچگ ء توار بہ کنت تہ مہمانے ء آہگ ء نشانی زانگ بیت

☆ بلبل ء جنگ ء چہ ذن ء دراں مردم ء آہگ ء گمان کنگ بیت

☆ مرگ بار بہ بوجیت ، تہ گش انت کہ مہمانے کنیت ہے جاگہ ء کہ

مرگ ء بار بوتلگ ہے جاگہ ء مہمان ء نپاد کپ انت۔

☆ کسانیں چکے اناگت ء روپکے بہ زوریت ء روپگ ء بہ لگیت گش انت

مہمانے کنیت

☆ کسانیں لوڈے تران ء لوگے ء بہ پُستریت تہ گش انت ہما لوگ ء

مہمانے کنیت

دتی رزق ۽ گولوت ۽ دت ۽ دت کاریتہ راجدپتری تاکانی تہا اے وڑیں سرگوست ۽
 واقعات بازانت کہ اگل کے ۽ گور ۽ آئی دڑمنے ہم پہ مہمان بوہگ ۽ بہ اکلے
 نہ مہمان دار ۽ پہ آئی دتی پیشانی ہج کرچک نہ کت ۽ آرا دڑمن بوہگ ۽ ہج
 ہمیں ہاڑ نہ داتہ

بلوچ چاگرد ۽ تہا ہما جنس آدم کہ مہمان جلی ۽ دودانی سرجم کنگ ۽ جوانیں
 کرے پیش بہ داریت ، آ جنس آدم ۽ را "شیرذال" ۽ نام دنیگ بیت ۽ آئی
 رتہ ۽ درجہ سک مزن زانگ ۽ لیگ بیتہ

☆ نان ۽ ورگ ۽ وھد ۽ لنکہ چہ دست ۽ بہ کپیت یادپ ۽ کنگیں لنکہ ۽
 چنڈے بہ سٹیت ۽ چہ دپ ۽ بن ۽ بہ کپیت تہ گش انت کہ مہمانے کتیتہ
 ☆ جنس آدم ۽ سر ۽ گشان لب بہ بیت تہ مہمانے کتیتہ اگل گشان ۽
 راتیں نیمگ لب بہ بیت تہ آئی نزیکنیں کس ۽ عزیزے کتیتہ ۽ اگل گشان چہ
 چہیں نیمگ ۽ لب بہ بیت تہ در آمدیں مہمانے کتیتہ لہ

☆ شلوار ۽ پادگ چہی بہ بیت تہ لوگ ۽ مہمانے کتیتہ
 ☆ چک ڈوکونی ۽ پادانی چیر ۽ چہ پشت ۽ بہ چاریت تہ مہمانے کتیتہ
 ☆ پادگ ۽ دل بہ جنت یا پگ بہ دنت تہ ہمے لوگ ۽ چہ دن ۽ شتگیں
 کرے چہ مسافری ۽ واتر کنت پہ مہمانی ۽ ورگ ۽ کتیتہ

☆ لوگ ۽ ڀرگ ۽ پير اڳاڻ چپل ڇو پاڻ ۽ در بنيت ۽ به ڪپيت ته مھمان ۽
 آھگ ۽ گمان ڪنگ بيت۔

☆ پڻي وھڙي وٽي دستاڻ وٽي ديما به لتا ريت ته آئي لتارگ ۽ عمل مھمان
 ۽ آھگ ۽ نشاني زانگ بيت۔

☆ ڪلاڱي بال ۽ بنيت ۽ لوڱي ۽ سرا به نندريت ته گش انت ڪه هڻي لوگ ۽
 مھمان ڪنيت۔

☆ چنگيں دار سرا به بنت ۽ آواڻ ڇو چيڪ چيڪ ۽ توار بنيت ته گش انت
 ڪه هڻي لوگ ۽ ڪه دار برگ بوھگ ۽ انت هڻي لوگ ۽ مھمان ڪنيت۔ ل

سفر ۽ مسافر

انچوگش انت که سفر اُمیت ۽ آسرائی ۽ معلومداری ۽ بن زه انت۔ مردم
سفر ۽ کنگ ۽ گون نديتگن جاگهاں نوکين چيزاں گون گندیت ، وڑ وڑين چم
دیت ۽ سرگوستاں گون ديم په ديم بيت۔ سفر ۽ لوٹ ۽ علت بنی آدم ۽ چه
بندت ۽ گون انت۔

هر ۽ اشتر ۽ سواری ۽ بگرتاں موٹر ۽ جهاز ۽ سواری ۽ بنی آدم ۽ سفری
تک یک پهماچروران ۽ تنیز بوآن ۽ ديماروان انت۔

بنی آدم ۽ را سفر ۽ واھگ ۽ توجیل پرچه پیش اتک ؟ ایشی بازيں
سباں چه لنتیں اے وڈا انت۔

۞ دنيا گندی ۽ واھگ ۽ جهان گولی ۽ شوق۔

۞ معاشی مجبوری ۽ بے بسی ۽ بديار ۽ تجارت۔

☆ ڈک ۽ نادراھی ۽ وبا، جنگ ۽ ڈکال ۽ چہ چگ ۽ وتارا چہ ایشانی

جنجالاں رکینگد

☆ زوراکیں حاکمانی زور آوری ۽ زورانسری ۽ آوانی بے رحم ۽ ظالمیں

قانون ۽ دزرس ۽ چہ وتارا دُور دارگد

☆ عیاشی ۽ عیش پرستی ۽ وتی خاصیں شغل ۽ مقصدے ۽ سرجم کنگد

☆ وانگ ۽ در برگ ۽ وتی فہم ۽ زانت ۽ ودینگ ۽ گیش کنگد۔

☆ وتی لیکہ ۽ نظریاتی شنگ ۽ تالان کنگد

☆ وتی حاکمی حد ۽ سیمسانی ودینگ ۽ حاطرا ایدگہ قومانی حد ۽ دمگاں آوار

جنگ ۽ ارش کنگ ۽ واہگد

سفر بنی آدم ۽ بازیں لوٹ ۽ واہگاں چہ یکے ، پے واستہ وتی سفر ۽ را

شر ۽ سوب مند کنگ ۽ بازیں راجانی تما وڑ وڑیں رھبند ۽ دود است انت چہ

اے دوداں ابید بازیں شر کے ہم دیما اتلگ انت چوشکھ وھدے روسی پہ سفر ۽

ساڑی ۽ تیار بنت تہ آ رہادگ بوہگ ۽ پیش وتی سفر ۽ ساماناں بستریا کرسی ۽ سرا

ایر کن انت ۽ وت کئے بے ترپ ۽ تواری ۽ نندانت آوانی سٹک ایش انت کہ

اے پیما سفر جوانی ۽ سلامتی ۽ آسر بیتد لے

ہمے پیما اسلام ۽ چہ پیش عربانی تما ہم پہ سفر ۽ بابت ۽ شرک ۽ پال

بوگ انت چوشکھ

☆ اگل سفرء راہ بے حال بہ بوئیں تہ مسافرء وقتی گورء گدکش ات

ء چپیء گورء کت انت کہ اے پیم کنگء گاریں راہ درگیجگ بوگ انت۔

☆ مردے پہ سفرےء دراتکلیں تہ آئی بہہ چک نہ جت اگل آئی چک

پہ جہیں تہ آئی چہ سفرء واتر کنگ ات۔ لہ

بلوچ ہم ہمے زمینء جہانء نندوک انت ہمیشکا چو زندء آدگہ تک ء

پہنابی وڑء پہ سفرء مسافرء ہم آوانی گورء لہتیں شرکء پال است انت۔

☆ کے سفرء نیتء دربنیت ، روگء بہ بیتء کے آرا چہ پشت ء

توار بہ جنت تہ سفرء روکیں مردم پال بیت۔ یا آ واتر کنت یا گڑا آئی روگ الی

بہ بیت تہ آ ہما جاگہء (کہ آرا توار جنگ بوگ) نندیت ، چپل ، بوٹ یا

سواس ہرچی کہ آئی پادان انت ، آواں کشیتء پدا پادء کنت ، چہ اے عمل ء

رند آ دو وار وقتی راہء رہادگ بیت۔

☆ چار شنبہء روجء سفرء نہ روانت ، اگل سفرء روگ الی بہ بیت تہ

یک روچے پیسر براں سہ شنبہء روجء ہما راہء سرا کہ سفرء راہ انت کے واد

ایرکن انت ء چار شنبہء روجء سفرء روگء راہء سرا ایریں ہمے واداں

زورانت ء گول وت بر انت گول۔

☆ ہج ٹک ۽ بولک ۽ تمن ماہ ۽ سہ ، سیزدہ ۽ نوزدہ ۽ نہ لذیت کہ اے
روچاں لڈ ۽ لوگ کنگ شرنہ انت۔

☆ اگاں مردے چہ لوگے ۽ پہ سفر ۽ در بنیت تہ آ روج ۽ لوگ ۽ نہ
روپ انت گش انت کہ مسافر بے سوب بیت۔

☆ پاد ۽ دل بہ جنت یا چگ بہ دنت تہ ہے لوگ ۽ ڈن ۽ شکس مردے
چہ سفر ۽ واتر کنت۔

☆ کر ٹیٹ / کراں ٹیٹی کے ۽ بہ بیت، ہے ہند ۽ چہ در ۽ آو کیں اسپ
سواریں مسافرے بنیت تہ چہ مسافر ۽ ہے نادراہی ۽ علاج ۽ جست کن انت ،
اسپ سواریں مسافر ہرچی تجویز بہ کنت آ چیز کراں ٹیٹی ۽ نادراہی ۽ علاج بیت۔
☆ کے ۽ راستیں پاد ۽ دل چگ بہ دنت تہ آئی لوگ ۽ چہ کے یا آوت
مسافری ۽ روت۔

☆ بلبلے بہ جنت تہ چہ ڈن ۽ دراں مردے چہ مسافری ۽ واتر کنت۔
☆ کے ڈنی ملکہ ۽ یا شہرے ۽ پہ روز گار ۽ ہاترہ سفر ۽ در بنیت تہ آئی
در آہگ ۽ وھد ۽ بزاں آئی رخصت کنگ ۽ وھد ۽ آئی سرا ماش شانک دینت
تتکہ آچہ ولایتاں گیشتر مال ۽ زر بیاریت۔

☆ چہل ، سواس ، بوٹ یا چوٹ اگاں سر پہ سر ایر بہ بنت یا دیم ۽ پشت

ایر بہ بنت تہ گش انت کہ مردم سفرے ء رؤت دیم ء پشت ء ایری ئے وهد ء
 گش انت کہ چپل ء سواسانی دیم کہ ہر نیمگ ء بہ بیت سفر ہم ہما نیمگ ء
 بیت

☆ اگاں ہلک ء میتگے ء مردے ء سک تپ بہ بیت ء آئی تپ سدگ
 ء نام ء مہ زانت تہ ہما ہلک یا میتگ ء نوک آؤکیں مسافرے ء چہ تپ ء علاج
 جُت کنگ بیت مسافر ہر چیز تجویز بہ کنت آ چیز تپ ء علاج زانگ بیتہ
 ☆ سفر ء ماہ ء سفر نہ کن انت کہ شر نہ انتہ

☆ مردے وهدے سفر ء در بنیت تہ مسافر ء لوگ ء مردم آ روچ ء کسی
 پُرساں نہ روانت ، گش انت کہ اگاں پُرساں روگ بہ بیت تہ مسافر پہ سلامتی
 دائر نہ کنتہ

☆ دُور ء در ء چہ آؤکیں مسافر ء کرا کنانیں چکاں ذوتاں روگ نیلنت
 گش انت کہ دُور ء چہ آؤکیں مردم وتی ہمرائی ء جن ء جنس ء پری کاریتہ
 ☆ گش انت کہ روچ ء کسہ مہ جن کہ مسافر وتی راہ ء شموشتہ

☆ چار شنبہ ء روچ ء مسافر ی ء روگ ء پیسر بیت گام ء واد ریچ انت
 گش انت کہ اے پیماسفر نیک بیتہ

☆ جمعہ ء روچ ء سفر شر زانگ نہ بیتہ

شکار

بنی آدم بنی صورت ۽ رنگ ۽ مہم جوئے (Adventurer) زانگ بیتہ ہر
مشکلیں کارے کہ آئی دس ۽ حد ۽ در بونگ آئی ہما کار ۽ کنگ ۽ را گیشتر اہم
زانگ ہمے کارانی آسرانت کہ مروچی بنی آدم اے قد ۽ بالاد ۽ انگ ۽ سر

انتہ

بندت ۽ چہ جنگلی جنوراں وٹارا پہازگ ۽ رکینگ بنی آدم ۽ لوٹے بونگ
پرچیکہ آئی اے جنوراں ۽ وتی مزنیں دشمنے زانگ بلے ہردیں کہ بنی آدم
دیمروی ۽ حد ۽ سیم سراں سر بوت تہ آئی اے جنورانی جنگ یکے پہ شگل ۽
وحد ۽ گوازینگ ۽ وتی کت ۽ دومی چہ آواں وتی وراک ۽ بندوبست ہم کت۔ یک
انچیں وحدے ہم بونگ کہ بنی آدم بازیں جنورانی پر ستش ہم کنگ ۽ آدان

ء مراد بکشاؤک ء دست ء نہ آؤکس چیز زانتگد جناورانی پرستش ترس ء بیم
ء آسر بوتگد

انچوکہ پیسر ء گشگ بوتگ کہ بنی آدمای یکے و جناورانی جنگ وتی شغل ء
وهد گوازینگ ء وٹارا دزگٹ دارگ ء ہاترا زرتگ ات ء دومی وتی گشنگس
لاپ ء سیرکنگ ء۔ اے پیما چہ جناوراں ترسگ ، آوانی تاوان ء چہ درہگ ء پہ
بنی آدمای نپ ء پاندگاں بنی آدم ء را لاچارکت کہ آھے جناورانی بندگی ء
پرستش ء عبادت ء بکننت لے

شکار ء درگت ء بازیں راجانی تہا بازیں دود ء شرک دیما اتلگ انت چوکہ
ماں کبوڈیا ء وهدے شکاری وتی دام ء پہ شکار ء گرگ ء چیرگیجیت ء آئی دام ء
چھ پیس شکار میت تہ ہما شکاری وتی گور ء گد ء پچاں کشیت ء دور دنت ء بے
چا ء کئے روت ۔ پدا پہ دام ء انچو کنیت چوکہ آرا دام ء چسیرگیج بوہگ ء گمان
مہ بیت ، آ کنیت تنکہ دام ء بہ گنیت وهدے دام ء تہا گنیت تہ کوکار کنت ء
گنیت : "غضب بوت ! من دام ء تہا گنت اول !" چہ اے عمل ء کنگ ء
رند شکاری ء عقیدہ ایش انت کہ دام ء تہا الم ء شکار کنیت لے

ھے پیم ء گلیساری راج ء اکہ نیوگنی ء روبرکتی جزیرہ ہلماہیرا ء یک

لے
لے
گشس مطوہاری ہاترا بنی آدم ء پرستش ہ ہرہ بچار ات۔
شاخ زریں اجلد اول) جارج فریزر / سید ذاکر اعجاز تاکدم ۳۶

ضلعے ۽ آباد انت) تھا اے ہر کسی دپ ۽ انت کہ وتی مپنگ ۽ پر کن ۽ نہ
تیر ۽ مان کنگ ۽ پیس تیر ۽ الم ۽ دپ ۽ بہ کن۔ یہ اے ہاترا کہ اے پیم کنگ ہما
شکار ۽ ورگ ۽ دلیل انت کہ ہے تیر شکار ۽ لگلی انت۔ اے ہم گش انت کہ
دپ ۽ کنگلیں ۽ پدا مپنگ ۽ مان کنگلیں تیر ہچسبر رو نہ بیت بلکن ۽ مدام یک ۽
نک بیت۔

شرق الہند ۽ بازیں جزیرہاں شکاری ۽ لوگ ۽ آہگ ۽ اے الہی انت کہ
تچک ۽ لوگ ۽ تھا پُترگ بہ بیت، لوگ ۽ دپ ۽ ہچ پیما اوشتگ شر زانگ نہ
بیت پرچیکہ اگاں دروازگ ۽ دپ ۽ اوشتگ ۽ پدا لوگ ۽ تھا روگ بہ بیت نہ
ہے پیما آئی دام ۽ شکار تچک ۽ نکتیت بلکن ۽ آئی دیما کتیت ۽ پدا وا تر بیت۔ لہ

کُن ۽ قدیمیں آثاراں چہ زانگ بیت کہ بلوچستان ۽ ہند ۽ دماں
نندوکیں مردم گوشت وار بوٹگ انت، لاہویں جناوراں ابید جنگلی جناورانی شکار
کنگ ۽ آوانی گوشت ۽ ورگ آوانی شغل ۽ لوٹے بوٹگد کہنیں زمانہ ۽ رزان ۽
ہیرانانی سرا شکاری نیں کچک، کوہی پس، آسک ۽ کوہی پاچن ۽ عکس ۽ نقش
است انت پٹ ۽ پول ۽ ہرچ سلاہ ۽ ازبا بے کہ دست کپنگ آواں چہ ہم ہے
پدر بیت کہ آوہد ۽ مردمانی گور ۽ تیر کمان ہم بوٹگد

شکار ۽ درگت ۽ بلوچانی گور ۽ لہتیں شرک ۽ پال اے وڑا انت۔

☆ اگاں ٲنڱ ۽ چڪ ۽ سٺ بہ جن ٽے تہ آشکار ۽ نہ لگیتہ اگاں جنیں

چڪے ٲنڱ ۽ چڪ ۽ سٺ بہ کنت تہ ٲنڱ ۽ ہما جنیں چڪ ۽ ٲشڪ ۽ تہا ہٲت رند

۽ گوازینت ہمے ٲہما اگاں چڪے ٲنڱ ۽ سرگوز بہ کنت تہ آرا ٲدا سے رند ۽ ٲنڱ

۽ چڪ ۽ سٺ جنگ ٲرمانینت۔

☆ شکار اگاں مرگے بہ بیت تہ آئی سر ۽ ٲٹاں نہ لوڑینت کہ شکاری شکار

کت نہ کنت۔

☆ کسے ٲہ شکار ۽ روگ ۽ بہ بیت ۽ آئی دیما ہری سیاوٹے بیت ۽ بہ

گوزیت تہ گش انت کہ آرا شکار دست نہ کٲیت۔

☆ شکاری ٲہ شکار ۽ مدام چیروکائی ۽ بے انانی رو انت عقیدہ ایش انت کہ

شکار ۽ روگ اگاں ٲاشک بہ بیت تہ شکار دست نہ کٲیت۔

☆ شکار ۽ روگ ۽ وھد ۽ ٲاس ۽ گشینگ ۽ رند اگاں شکاریان ۽ دیر بہ بیت

بزاں آوتی گشینتگلیں وھد ۽ ٲاس ۽ شت مہ کنت تہ ایشی آ ٲہ وتا ٲال بوھگ

زانستہ

☆ ہمے ٲہما اگاں ٲہ شکار ۽ جاگے گشینگ ۽ مقرر کنگ بہ بیت ۽ شکاری ٲہ

ہما جاگہ ۽ رھاگ بہ بنت، راہ ۽ نیما شکاریاں چہ کسے جاگہ ٽے بدل کنگ ۽ ہبر

لہ می بیول کسانیں سہرے۔

ء بہ کنت تہ اے عمل ء ہم شکاری پال بوہگ سرپد بنتہ
 ☆ شکاری شکار ء بہ روت ء آرا ہج شکار دست مہ کپیت تہ واتری ء کے
 چہ آرا جست بہ کنت تہ شکاری ہچبر نہ گشیت کہ منا شکار نہ رستگد ادا
 دروگ ء بندگ الی زانگ بیت کہ شکار ء نہ کنگ ء ہبر پہ شکاری ء شر نہ
 انت۔

☆ شکاری موچکین ء جنس آدم ء پیش نہ داریت کہ آئی تہا شکار نسیتہ
 ☆ گش انت کہ شکاری پہ شکار ء روگ ء بہ بیت تہ چہ آئی ہچبر اے
 جست ء مہ کن کہ کجا روگائے ۔ جست کنگ ء شکاری پال بنتہ
 ☆ اگاں تلک ء سرگوز بہ کن ء تہ تلک مرگ نہ گپیتہ
 ☆ درگ ء پدا اگاں ماہیگ ء ہڈ رزان ء کنگ بہ بنت ء ہمے رزان ء تہا
 دست شودگ بہ بیت تہ گش انت کہ یکدار پدا ماہیگ نیاریت۔
 ☆ جمعہ ء روج ء ماہیگ ء شکار ء نہ روانت کہ زر ء ماہیگ ہلاس بنتہ
 ☆ کے شکار ء روگ ء بہ بیت ء گوگو ء توار آئی گوشاں بہ کپیت تہ آرا
 شکار دست نہ کپیتہ

☆ کے شکار ء روگ ء بہ بیت ء آئی دیما ہورکس گڈو یا مشکے ء گوں کے
 بنیت تہ آرا شکار نہ رست ہمے پہما اگاں پریں گڈو یا مشکے ء گوں کے ء

گندیت نہ آرا شکار ریت لے

☆ کے پہ شکار ء در پکیت ، راہ ء آئی دیما گوجے بنیت نہ آرا شکار نہ

ریت۔ ہمے پیمانگاں آئی دیما مارے بنیت نہ آرا شکار دست پکیت لے

بدبہتی ۽ وش تالی

مذہب ۽ بابت ۽ زانت کارانی نیام ۽ اے ہبر ۽ سرا مدام بکت بوئگ ۽
انگت بوئگ ۽ انت کہ بنی آدم ۽ واک ۽ اختیار ۽ چیزے است یا نہ؟ اے زمین
۽ سرا غرض کھیں کائنات ۽ تما بدلی ۽ سدلی بنی آدم ۽ واہگ ۽ جہدانی برورد
انت یا نہ؟ وتی فشا ۽ مرضی ۽ تب ۽ بنی آدم کار کنت یا دگہ واک ۽ اختیارے
آرا پرمانیت؟

اے جستانی پتو ۽ زانت کار ۽ کواس مدام ہبر بوئگ انت۔ لہتینانی ہیال
ایش بوئگ ۽ است انت کہ کائنات ۽ چیز ۽ سرا بنی آدم ۽ را واک ۽ اختیار
نیت ۽ آئی تب ۽ مرضی ۽ فشا ۽ ہمیں بدلی نیت۔ ہرچی کہ بوئگ ہرچی

ہوگے انت ۽ ہرچی بیت اے کل یک دگہ مزنیں ہستی یے ۽ واک ۽ اختیار ۽
 انت ۽ بنی آدم ۽ جند ۽ آئی ارادہ ۽ عمل ہم سے واک ۽ اختیار ۽ پرائینگ ۽ نہ
 پرائینگ ۽ پابند ۽ بندی انت۔ غرض سے ہستی ۽ فشا ۽ ابید کھیں کائنات ۽ یک
 کسائیں بوچے ہم اینگر آنگر نہ بیت۔

دگہ لہتینانی ہیال چو بوگ ۽ است انت کہ بنی آدم وتی کارانی تھا، وتی
 گہن ۽ تھا، وتی ارادہ ۽ نیت ۽ تھا آرات انت۔ شرکت یا گندگ ہمائی وتی ارادہ
 ۽ عملانی دخل انت۔ بدلی آرگ ۽ اختیار ہم آرا است انت۔ کائنات ۽ بازیں چیز
 آئی واک ۽ اختیار ۽ تھا انت۔ پہ پکر کنگ ۽ عمل کنگ ۽ آرا عقل ۽ دماغ
 است انت۔

بہت ۽ تالہ مے تران ۽ تھا کتیت انت۔ بہت ۽ تالہ ۽ سرا سٹک ۽ عقیدہ
 کھیں راجانی تھا وڈے نال وڈے است انت مے پیما بلوچ ہم بہت ۽ تالہ ۽ سرا
 سٹک ۽ یقین دار انت۔ مے سٹک ۽ آسر ۽ بلوچانی تھا پہ بہت ۽ تالہ ۽ بابت ۽
 بازیں بتل ہم رواج گپنگ انت چوشک۔

☆ بہت نہ کنت یاری چہ کئے لگگ داری۔

☆ ہرکس وتی بہت ۽ نان ۽ وارث۔

☆ مات ۽ جننیں چک نان ۽ پہ قسمت وارث۔

☆ کئے ۽ کہ بہت بہ کپتیت آرا اشتر ۽ سرا ہم چک وارث۔

☆ بُزء کہ بہت کپیت وتی واجہہ ء نان ء وارثہ
 ھے پیمہ کنہیں شعرانی تھا ہم بہت ء بابت ء گشگ بوگد یک کنہیں
 شعرے چوائے وڈا انت ے

بچ ء بہت ہدائی دادے

بچ ء بہت بہائی بو عیں

اول مہناز ء نصیر خان گپتیں

گڈا مالدار ء مگیمماں زر عیں

بے مال چہ غماں گسیمر عیں

مشگر یں کہ ہدائی دادے

کھیں عالم ء را بہریں

بہت ء تالہہ ء بابت ء یک دگہ کنہیں شعرے اے رنگ ء انت ے

جنت منی چم ء جنت منی بروان

جنت منی پیشانی بلند بختیں

بلوچانی تھا اگاں کسے ء ہبر ء واجہ خدا گوش بہ داریت ء آئی جنجال

آسان بہ بنت آئی گشٹن ء غریبی ، مالدار ی ء استومندی ء نیمگ ء بہ روت نہ

گشٹ کہ "فلانی ء بہت پاد اٹکہ" یا کہ "فلانی ء بہت ء جہہ جنگ"۔ ھے پیمہ اگاں

داری ء گشٹن ء تن ء بے کسی آئی ہبر ء بنیت نہ گش انت کہ "فلانی ء بہت

باب انت۔

بلوچانی نامانی تما بکت بی بی ء بکتاور وڑیں نام است انت۔ غرض
 بلوچانی زند ء کلیں تک ء پہنائانی تما بہت ء سراسک ء یقین است انت۔
 یک زانتکارے ء گشگ انت کہ ہر راجے ء وتی لوٹ ء متاہانی، وتی
 وشی ء عثمانی، وتی نیک ء بدانی بن زہ بہت ء را جوڑکت آ راج گوں زندگیں
 راجاں ہمام بوت نہ کنت آئی گام کنٹ بنت آ پشت کپیت ء آسر آئی نام ء
 نشان ہم گار بیتہ پرچیکہ اے وھد ء دور دراہ سلامتیں زمنانی انت۔
 استی ء نیستی، سوب مندی ء بے سوبی ء وشی ء غمی ء نزکی ء تعلق
 داری ہم گیشتر گوں بہت ء تالہ ء است انت ہمیشکا اشان ء یکیں رو ء آرگ
 یونگہ

☆ کروے نیمروچ ء یا مغرب ء وھد ء بانگ بہ دنت تہ کروں ء اے
 بے وھدیں بانگ شومی ء نشانی زانگ بیت پے ہاترہ کروں ء کش انت۔
 ☆ واب ء مردیں آدم دنان بہ درشیت تہ آئی اے عمل نیک بہتی ء
 نشانی زانگ بیت ء اگاں جنیں آدم دنان بہ درشیت تہ آئی عمل شومی یے
 زانگ بیتہ

☆ زمین ء سرائندگ ء بے ارادہ سنگ ء چنگ ء مچ کنگ شومیں
 پلے زانگ بیت گش انت کہ آوتی قبر ء جوڑ کنگ ء انت۔

☆ روج ۽ استال ۽ در آهگ ۽ نوک ۽ دپ ۽ جبل بوھگ پہ بہت ۽

تالہ ۽ حراب زانگ بہتہ

☆ دوئیں دستانی لٹکانی حوار کتنگ ۽ نندگ شومی ۽ نشانی لیگ بیتہ

☆ دست ۽ دل ۽ سیاہیں نشان ۽ بوہگ نیک بہتی ۽ وش تالی ۽ نشانی

زانگ بیتہ

☆ چک ۽ حلازگ ، نکلینیں مرغ ۽ بانگ کپور ۽ سہ ہیک ۽ نکلینک ۽

☆ دو ہیک ۽ دینگ نکلینک ۽ کروس ۽ بال کتنگ ، میش ۽ مادگ ۽ جاڑیں چک ۽

☆ آرگ اے کل شومی ۽ نشانی زانگ بہتہ

☆ دوئیں دستانی حواری ۽ سرا کتنگ شومی پالے لیگ بیتہ

☆ استال ۽ چہ رودرائک ۽ سدگ ۽ روبرکت ۽ روگ پہ حاکمانی بہت ۽

حراب زانگ بیتہ

☆ حرہ ۽ وپگ ۽ سرگ شومی یے زانگ بیتہ ، تک ایش انت کہ

☆ اے وپما حرہ واجہ مریتہ

☆ شپ ۽ بے شای ۽ وپگ شومی نئے زانگ بیتہ

☆ پرشتگیں شیشگ ۽ رزان ۽ لوگ ۽ ایر کتنگ شومی نئے لیگ

بیتہ

☆ روزرد ۽ وپگ شومی نئے زانگ بیتہ کہ مردم ۽ عمر کم بیتہ

- ☆ ماتی لنگک ۽ زورگ ۽ سر ۽ کچینگ شومی ۽ نشانی زانگ بیتہ
- ☆ دننانی شم بوہگ وش بہتی ۽ نیک تالی ۽ نشانی زانگ بیتہ
- ☆ کسے ۽ سور ۽ وهد ۽ آئی کس ۽ عزیزے بہ مریت تہ سور کنوک
- شوم زانگ بنتہ

- ☆ چکے ۽ پیدا بوہگ ۽ وهد ۽ دننن پر بہ بیت تہ ایش شومی ۽ نشانی
- لیگ بیتہ

- ☆ چپل ۽ سواس ۽ بوٹاں چپی ۽ نیلنت کہ بہت چپی بیتہ

استی ۽ نیستی

- ☆ جمعہ ۽ روج ۽ پرزونگاں نہ شود انت ، لوگ ۽ واری کنیتہ
- ☆ دست ۽ پاد ۽ ناخناں لوگ ۽ دور نہ دینت کہ مردم وار بیتہ
- ☆ مغرب ۽ وهد ۽ لوگ ۽ روپگ واری ۽ نشانی انتہ
- ☆ عصر قضا، یا مغرب ۽ چہ کسے پیش لوگ ۽ تمہ ۽ پراں چست نہ کن
- انت کہ لوگ ۽ واری کنیتہ

- ☆ مردیں آدم واب ۽ دننن بہ درشیت تہ آ لوگ آباد ۽ دشال بیتہ
- ☆ جنہیں آدم واب ۽ دننن بہ درشیت تہ آ لوگ ۽ تاوان ۽ نیستی

- ☆ دوئیں دستانی لنگانی ہوار کنگ ۽ تندگ ۽ لوگ ۽ برکت روت۔
- ☆ کسانیں چکے ۽ دنان بہ کپیت تہ آئی ہمے کپتگیں دنان ۽ سبزیں
- درچکے ۽ چیر ۽ کل کن انت تیکہ آچو ہمے درچک ۽ سبز ۽ دشمال بہ بیت۔
- ☆ کے ۽ دست ۽ دل ۽ سیاہیں نشانے بہ بیت تہ آرا خزانے ریت۔
- ☆ کے ڈنی ملکے ۽ پہ نوکری ۽ روزگار ۽ بہ روت تہ رخت کنگ ۽
- وہد ۽ آئی سراناش شانک دینت تیکہ آچہ ولایتاں گیشتر زر بیاریت۔
- ☆ روج ۽ اگاں استالے گندگ بہ بیت تہ گش انت کہ مزنیں خشک
- سالی نئے کپیت یا مزنیں ہستی نئے مریت۔
- ☆ نوک وہدے سیدھا بہ بیت بزاں آئی دپ برزا بہ بیت تہ دشمال
- بیت ۽ اگاں نوک چوٹ بہ بیت بزاں آئی دپ کش ۽ جہل ۽ بہ بیت تہ خشک
- سالی ۽ گمان کنگ بیت۔
- ☆ روج ۽ چپ ۽ چاگرد ۽ دائرہ نئے بہ بیت تہ گش انت کہ خشک
- سالی بیت یا مزنیں ہستی نئے مریت۔
- ☆ راستیں دست ۽ دل چک بہ دنت زر ریت۔
- ☆ چہیں دست ۽ دل ۽ چک دینگ ۽ زر روت۔
- ☆ ساد ۽ بن نہ دینت کہ مردم وار ۽ وامدار بیت۔
- ☆ وہدے انزک ۽ فنگ ۽ رند شیر ۽ روغن ۽ کش انت تہ آرا

جنس چک ۽ پیش نہ دار انت کہ شیر ۽ روغن هلاسا یا کم بنت۔

☆ چار شنبہ ۽ روچ ۽ اگل گد پر گرگ بہ بیت تہ گد باز بنت۔

☆ جنس آدم ۽ پشک ۽ گٹ ۽ وھدے چن انت تہ گٹ ۽ چنگلیں فکر

۽ دوکت کنت۔ اے پھماگد باز بنت۔

☆ بے شامی ۽ نہ وپس انت شر نہ انت۔ گش انت لوگ ۽ روزی کم

بیت۔

☆ نا ۽ گڈگ اگل رزانے ۽ تہا بہ بنت تہ آ رزان ۽ تہا دستاں نہ شود

انت کہ چہ لوگ ۽ رزق روت۔

☆ چنگلیں ناخناں، پہ مچ ۽ ڈگار ۽ درچکاں روکیں آپ ۽ تہا دور نہ

دنت کہ مے مچ ۽ ڈگار ۽ درچک ثمرہ ۽ بر نہ دینت۔

☆ سیرک نہ کش انت کہ مردم سیرک ۽ پھماز بیت بزاں وار ۽ تہا

بیت۔

☆ شوانگ وتی رنگ ۽ یا گوال وتی گوکانی حساب کنتگ ۽ ہچبر نیلنت

کہ کم بنت۔

☆ چار شنبہ ۽ روچ ۽ کھنیں پشک ۽ گٹ ۽ بر انت ۽ چگل دینت کہ

اے پھماگد نوکیں پشکے ریت۔

☆ لکھ چہ دپ ۽ بہ پکیت تہ گش انت کہ روزی کم بیت۔

☆ حور کیں رزاناں لوگ ۽ دیما ایر نہ کن انت کہ لوگ ۽ برکت روڈتہ
 ☆ نان ۽ ورگ ۽ پد ذوتاں رزاناں نہ شود انت ۽ نہ مش انت کہ
 اے پیما لوگ ۽ رزق برکت نہ کنتہ

☆ شپ ۽ بگڈا نہ ور انت کہ مردم دامدار بیتہ
 ☆ شپ ۽ اسیتیں چیز نہ دینت کہ لوگ ۽ برکت روڈتہ
 ☆ ورگ ۽ رندا اگل ماہیگ ۽ ہڈ رزان ۽ مان کنگ بہ بنت ۽ ہے
 رزان ۽ تما دست شودگ بہ بیت تہ یکدار پدا ماہیگ نیار بیتہ

☆ در آمدیں مردے اگل پہ گشن کے ۽ لوگ ۽ دپ ۽ بیت ۽ نان
 بہ لوٹیت تہ پیسرا (ٹکرے) کے نان لوگ ۽ مردم وت ور انت ۽ رندا ۽ آ مرد ۽
 نان دینتہ گش انت کہ اگل لوگ ۽ مردم وت پیسرا مہ ور انت تہ آپ بہ
 وحد ۽ نان ۽ مشکل ۽ کپ انتہ

☆ کپے نان ۽ دینگ شر نہ انت، اے پیما لوگ ۽ رسک روڈتہ
 ☆ چانٹ ۽ (چوکاٹ) سر ۽ تندگ شر نہ انت کہ مردم دامدار بیتہ
 ☆ چل ۽ تما آپ نہ جن انت کہ روزی گار بیتہ
 ☆ روزرد ۽ لوگ ۽ نہ روپ انت کہ روزی بند بیتہ
 ☆ جمعہ ۽ روج ۽ زر ۽ ماہیگ ۽ شکار ۽ نہ روانت کہ ماہیگ ۽ ڈکال

☆ لوگ ۽ تمہ نئے یا برانڈہ نئے نیام ۽ کنٹ ۽ تائیت وڈیں چیزے بند
 انت ہپت رنگ ۽ گد ۽ ٹکر زور انت۔ یک ٹکرے ۽ تہا شش ٹکرے ۽ کے واد ۽
 کے دان ۽ ابید زر (محمدی) نئے مان کن انت ۽ ہمیشرا لوگ ۽ تمہ نئے نیام ۽
 کنٹ ۽ بند انت کہ لوگ دشمال ۽ آبات بہ بیت۔

☆ سب ۽ مہلہ وام ۽ دینگ ۽ وام ۽ زورگ ہراب لیگ بیت۔
 ☆ وھدے ماہ ۽ ماہ گر بہ گپت تہ ماللاں دست نہ جن انت کہ آوانی
 برکت روت۔

سوب مندی ۽ بے سوبی

☆ اگاں پہ کارے ۽ کے چہ لوگ ۽ در بنیت، روگ ۽ کے آرا توار بہ
 جنت تہ گش انت کہ مردم پال بیت، آئی کار نہ بیت۔ اے پیما آ مردم وائر
 کنند بلے اگاں آئی روگ المی ۽ ہژدری بہ بیت تہ ہما جاگہ ۽ کہ آرا توار کننگ
 لوگ آ ہما جاگہ ۽ نندیت ۽ پاد ۽ چپل، بوٹ یا سواساں کشیت ۽ پدا رھاگ
 بیت گش انت کہ اے پیما بدیں اثر ہلاس بنت۔

☆ اگاں مردے پہ کارے ۽ روگ ۽ بہ بیت ۽ آئی دیما انچیں مردے
 بہ گوزیت کہ آرا ہورکیں مٹکا (گڈھا) یا مشکے گون بہ بیت تہ آ مردم پہ وتی کار ۽
 بے سب بیت مے پیما اگاں آئی دیما آپ ۽ پریں مٹکا یا مشک والے بہ گوزیت

تہ آسوب مند بیتہ

☆ کہے پہ مقصد ۽ کارے ۽ روگ ۽ بہ بیتہ راہ ۽ آئی دیما اگال گوبے
 بہ گوزیت تہ آئی کار نہ بیتہ ہمے پیما اگال آئی دیما مارے بہ گوزیت تہ آسوبیں
 بیتہ

☆ کہے پہ کارے ۽ روگ ۽ بہ بیتہ ۽ آئی دیما مارے بنیت تہ باید
 انت کہ آمار ۽ بہ کثیت کہ آئی کار بیتہ اگال آئی مار کشت نہ کت تہ آبلے
 سوب بیتہ

☆ کہے پہ کار ۽ مقصدے درنیت، اگال شانستل ۽ توار آئی گوشاں بہ
 کپیت تہ آئی مراد سرجم بنت بزاں آئی کار بیتہ

☆ سیاہ مارے کارے ۽ روکیں مردے ۽ چپیں پہنات ۽ چہ راستیں
 نیمگ ۽ بہ روت تہ کار ۽ روکیں مردم کے جل ایت ۽ پدا پہ وتی کار ۽ رھاگ
 بیتہ اے پیما آئی کار بیتہ

☆ پہ کارے ۽ روکیں مردے ۽ دیما ہری سیاولے بہ کپیت تہ آئی کار
 نہ بیتہ

☆ شکار ۽ روکیں مردم اگال راہ ۽ وتی گشینتگیں جاگہ ۽ بہ بدلینت تہ
 آواں شکار دست نہ کپیتہ

☆ چاشنبہ ۽ روچ ۽ شکار ۽ روکیں مردم بے سوب بنت بزاں آواں

شکار دست نہ کپیت۔

☆ کے سفر ۽ بہ روٹ تہ آئی سفر ۽ وهد ۽ لوگ ۽ نہ روپ انت کہ آ

بے سوب بیت۔

☆ ورگ ۽ پدا اگاں ماہیگ ۽ ہڈ رزاناں کنگ ۽ دست شودگ بہ

بیت تہ یلدار پدا ماہیگ ۽ آرگ ۽ بے سوب بیت۔

☆ کے کارے ۽ روگ ۽ بہ بیت ۽ آئی دیما روبائے بہ گوزیت تہ آ بے

سوب بیت۔

☆ گیلچ^{لہ} پہ کارے ۽ روکیں مردم ۽ چپیں پہنات ۽ بال کنان ۽ بہ

گوزیت تہ آئی کار بیت ۽ اگاں راستیں نیمگ ۽ بال کنان ۽ بہ گوزیت تہ کار نہ
بیت۔

☆ سور ۽ وهد ۽ وهدے سالونک ۽ مردم بانور ۽ مردمانی لوگ ۽ نزیک

۽ سرنبت تہ آوانی دیما آپ رتچ انت کہ سور سوب مند ۽ کامیاب بیت۔

☆ اگاں کے پہ کارے ۽ چہ لوگ ۽ درنیت ۽ درآہگ ۽ وهد ۽ گوک

بہ ہاربت تہ مردم ۽ واسۃ جنجال ودی بیت ۽ آ بے سوب بیت۔

غَم ۽ وَشِي

☆ دست ۽ پاداني ناخنن يکس روج ۽ نه چن انت که غم ۽ وشي هواری

۽ کا انت۔

☆ راستين چم ۽ جنگ ۽ وشين ۽ چپين چم ۽ جنگ ۽ بدس هالے

رسيته

☆ سه شنبه ۽ روج ۽ نوکس گد گور ۽ نه کن انت، جان نه شود انت، گد
نه شود انت، گد بدل نه کن انت که اے روج گران انت۔ اگان نوکس گد گور ۽
کننگ به بيت، جان شودگ به بيت، گد شودگ به بيت يا گد بدل کننگ به بيت

ته مردم ۽ غم ۽ تاوان رسيته

☆ اگان که پریشانين ۽ غمی جاورانی تما شانتل ۽ توار ۽ به اشکت ته

آنی پریشان ۽ غميس جاور هلاس بنته

☆ آس توار به کنت ته اے غم ۽ آرگ ۽ نشانی انت۔ آس ۽ توار ۽

مردم گش انت هوش دش — وشين هالے بیار۔

پیش کشی

بنی آدم ۽ تہذیبی زند ۽ بندات ۽ بگر تا انوں اے لوٹ ۽ واہگ مدام
 نبی آدم ۽ دل ۽ بونگ کہ آوتی آؤکس وھد ۽ زند ۽ بابت ۽ بہ زانت۔ آ اے
 م بہ زانت کہ آئی جند ۽ دومی کس چے پیہمیں جاور ۽ سرگوستاں گوں دیم پہ دیم
 بنتہ آ موسمانی بابت ۽ بہ زانت ، وھد ۽ ساعتانی بابت ۽ بہ زانت آ اے ہم
 بہ زانت کہ کئے چون ۽ کدی مریت؟ گار ۽ بیگواھیں چیز ۽ مردمانی بابت ۽ زانگ
 م آئی واہگ بونگ۔

بنی آدم ۽ "زانگ" ۽ مے مارگ ۽ راھچ پیہمیں حد ۽ سیم سر نہ بونگ۔
 مرد ۽ پیدا بونگ ۽ بگر تا مرگ ۽ غرض زند ۽ کلہیں تک ۽ پہنا تانی بابت ۽
 زانگ ۽ واسطہ نبی آدم ۽ دتی یور تا بنگ نبی آدم ۽ را اے معراج ۽ کمال ،
 زانت ۽ فہم ۽ سرپدی ۽ دانگ۔

نجوم ۽ علم ، علمِ فال ، علمِ رمل ، علمِ فلکیات ۽ دگہ بازی علمان چہ بنی
 آدم ۽ گوستگیس ، استیں ۽ آذکس جاورانی بابت ۽ وتی زانت درشان کنگ انتہ
 استیں وحد ۽ آذکس وحد ۽ بابت ۽ پیش گشی آلی ہیلانی مستریں بن زہ بوگد
 پال (فال) ۽ جنگ ، پس ۽ بردست ۽ ہڈ ۽ چارگ ، دست ۽ لکیرانی
 چارگ ، مانگ ۽ بندگ ، گوات ۽ موسماں چہ اندازہ جنگ ، روج ۽ ماہ ۽ استالان
 چہ آذکس حالان معلوم دار بوہگ غرض بلوچانی شرک ۽ پالانی یک مزنیں بہرے
 پیش گشی ۽ سرا انتہ لہ

”بلوچوں میں دیگر اقوام کی مانند مختلف طریقوں سے پیش
 گوئی کا رواج ہے۔ بلوچوں نے علم نجوم اپنے ہمسایہ اقوام
 سے بھی حاصل کیا مگر ان کے ہاں خالص بلوچی طرز پیش
 گوئی بھی ہے جسکو وہ ”ہنجرمی“ دیکھنا کہتے ہیں۔ علم دست
 شناسی کی طرح ان میں اعتقاد ہے کہ مستقبل کے واقعات کا
 اندازہ بھیر اور بکری کے ٹھے کی ہڈی کی لکیروں سے لگایا جا
 سکتا ہے اس ہڈی کی لکیروں سے خوشی ، غمی ، جنگ ،
 بارش ، سیلاب ، بادو باران ، قبائل کی آسودگی اور دیگر
 حالات کا اندازہ لگایا جاتا ہے۔ بلوچوں کا یہ طریق کار کئی اور

لہ۔ بردست ، حد ، مانگ ، بندگ ، حارہ ، چارات ، بلوچی لبرانک ، شرک ، پال ، آذکس کنگ ، شرہ

اقوام مثلاً ہنوں، چینی اور منگولوں میں بھی مروج تھا۔

— بلوچوں کی مانند کندھے کی ہڈی سے چینی بھی

پیشن گوئی کا کام لیتے تھے اور اس پر کتابت بھی کی جاتی تھی۔

پیشن گوئی کیلئے اس ہڈی پر ایک چھوٹی سی نالی بنائی جاتی اور

پھر ہڈی کو آگ پر گرم کیا جاتا۔ گرمی سے اس نالی سے جو

دراڑیں پوٹتی ان سے خالص معنی اخذ کیے جاتے تھے۔

غیب ۽ ہبرانی زانوکیں رومیانی وڈ ۽ بلوچ ہم چہ بالی مرغاں فال کش

انتہہ تنیگت ۽ ہم آوانی گورا فال جننگ ۽ یک راہبندے ایش انت کہ

نوک کشنگیں پس ۽ بردست ۽ ہڈ ۽ لکیراں چہ آوکیں وھد ۽ بابت ۽ پیش گشی

کن انتہ چنگیز خانی عمد ۽ باری ۽ منگولانی تھا اے دودھے پیم بوتگ ۽ نوں

نیای ایشیاء ۽ ترکمانانی ٹک ۽ تمنانی تھا ہم کے بازگندگ بیت۔

ہمے پیم اگاں ٹولی نے پہ شکار ۽ روگ ۽ بہ بیت ۽ آوانی دیما روبائے بہ

گوزیت ۽ آوتی شکار ۽ نیت ۽ بدلینت پرچیکہ روبا ۽ دیما گوزگ بدیں فالے

زانگ بیتہ اگاں مردے پہ سفر ۽ درسیت ۽ یک کشینگیں استالے آئی دیما مہ

بیت چوکہ اگاں آدم پہ رو برکت ۽ روگ ۽ انت ۽ استال رو برکت ۽ نیمگ ۽

مہ بیت، رو در اٹک ۽ نیمگ ۽ بہ بیت۔ اگل استال آئی دیما بوت تہ آوتی سفر ۽
 نیت ۽ پہ ادارگی یلہ دنت تنکہ استال وتی راہبند ۽ تر ۽ گرد ۽ آئی پشت ۽
 بنیت ۽ سر بہ بیت۔

لہتس وهد ۽ پیش نجوم ۽ علم ۽ زانوگر بوہگ ۽ جہت ۽ بلوچانی زند ۽
 بازس تک ۽ پیناتانی تما استالانی اثر گندگ ۽ اٹلگ انت۔ موسمانی زانگ ۽ ہم
 استالانی سر ۽ پراں چہ نمک زورگ بوٹگ لہ

قال عربی زبان ۽ اصطلاح ۽ عبرانی نحشیم (Nehshim) ۽ سریانی نحتے
 (Nehshe) ۽ وڈ ۽ انت۔ کہ ایشی اصلس معنی ۽ بزانت شگون ۽ قال نیگ
 انت۔ ایشی بازس وڈ ۽ بیم انت چشگ ۽ مردم ۽ چیزانی شری ۽ جوانیانی تپاسگ
 ۽ بگر تا مردم ۽ چیزانی نامانی بزانت ۽ گیش گیواری کل ہمشی تما کا انت۔ عرب
 بدن ۽ سر ۽ پُرانی ، اناگتس سرگوستانی، دیستگس ہیل ۽ اشکتگس لبزانی سرا ہم
 شگون زور انت۔

(Doutte) ۽ گشگ ۽ رد ۽ (Megie et Religion) ، تاکدیم ۳۶۳)

نکلس دوست بوٹگس عادت ۽ ہیل قال ۽ آسر انت — شمالی افریقہ ۽ کجام
 مردے ۽ رتبہ ۽ بالاد ۽ چہ ہم شگون زورگ بوٹگ چوکہ گوں سید ۽ دُچار کپنگ
 نیک ۽ گوں یہودی ۽ لوڑی ۽ دُچار کپنگ بد زانگ بوٹگ (Doutte) ۽ ہمے کتاب

تاکدیم ۳۹۱

گشینگ ۽ تعبیر ۽ اے عمل مردم ۽ ناماں بہ گر تاگران بہائیں سنگاں.

سویگاں، درچکانی بر ۽ ثمرہ آل ۽ ساز ۽ زمیل ۽ لبراں سر بیت۔

جنادرانی توار ۽ دیم ۽ کپگ ۽ چہ، مرغانی بال کنگ ۽ توار کنگ چہ ہم

فال زورگ بوتگ۔ لہتیں جاگماں نیکیں ۽ لہتیں جاگماں بدیں لہ۔ پال (فال)

بلوچانی گورا سہ معنی ۽ بزانت ۽ کارمرز بیت۔

یکے پال ۽ جنگ بزاں کار ۽ چیز ۽ مردے ۽ ہاترہ پیش ۽ چہ معلوم

داری گرگہ دومی پال کنگ، اگاں کسے پہ مقصد ۽ کارے ۽ دربتیت ۽ آرا کسے

پشت ۽ چہ توار بہ جنت یا آرا روگ ۽ جاگہ ۽ جست ۽ بہ کنت تہ آ ایشرا پال

کنگ زانت۔

ہمے پیمائشی سہی معنی ۽ بزانت یا کارمرزی ۽ جاگہ شرک ۽ پال انت

کہ چہ ایشی "توہمات" ۽ معنی ۽ بزانت زورگ بیت۔

بلوچ ۽ زند ۽ ہمک تک ۽ پہنات ۽ تہا فال ۽ وڈے نہ وڈے ۽ دروشم

للاگندگ ۽ کنیت انت۔ چمانی نز کنگ ۽ دوئیں دستانی یک یک لٹلکے ۽ سرانی

ڈکینگ چہ تولگ ۽ روبا ۽ ہر ۽ اشتر ۽ گوک ۽ پساں چہ شگون ۽ زورگ، بالی

مرغانی تما گولو، کبگ، کلاگ، کانگاشک، ٹی ٹی، بلبل، کپوت، شانسل، گیاچ ۽ ہری

سیا دل ۽ چہ فال ۽ جنگ، باز ۽ گوج ۽ کٹنا ۽ روآہاں چہ اندازہ جنگ، بدن ۽
 بازیں اعضا ہانی سر پرانی سرا لیکہ ۽ سٹک دارگ (چو کہ چپانی پرگ، دستانی دلانی
 سچک دینگ، پادانی دلانی سچک دینگ لٹ ۽ بردست ۽ پرگ، پاد ۽ لٹکافی دراج
 ۽ لک بوہگ، داب ۽ دنٹانی گدروشگ، ہارونکافی سچک دینگ، دست ۽ پاد ۽
 لٹکافی ترکینگ، سر ۽ مودانی تما مہر ۽ بوہگ ۽ دگہ بازیں، درچک ۽ دارانی بور
 ۽ براں چہ شگون زورگ، اے پیما بلوچ ۽ زندمانی ۽ کلس تک ۽ پھناتانی تما فال
 ۽ شگون زورگ ۽ اثرات گندگ بنت۔

”حضور نبی کریم ﷺ فال کا لفظ نیک شگون ہی کیلئے
 استعمال کرتے تھے اور اس کا مطلب یہ ارشاد فرماتے تھے کہ
 فال وہ اچھا کلمہ ہے جو اتفاقاً طور پر کانوں میں پڑے۔ لہذا
 اے قبول کر لینا چاہیے۔ طیرہ (پرندوں سے شگون لینا) کو آپ
 پسند نہ فرماتے تھے اسلئے کہ یہ مشرکانہ رسوم میں داخل تھا
 — لیکن آجکل فال سے مراد کہیں کچھ ہے اور کہیں کچھ،
 چنانچہ ترکیہ میں اسکا استعمال بشارت آمیز پیشگوئی کیلئے بتایا
 ہے اور Wetzein کے بیان کے مطابق صحرائے شام
 کے باشندے اور Spiro کی رو سے مصری اس کے بالکل

مخالف معنی بتاتے ہیں۔ مزید براں فال کا لفظ اپنے ابتدائی مفہوم (کسی اتفاقی امر سے نیک شگون لینا) سے ترقی کرتے کرتے اب مختلف طریقوں سے فال نکالنے کیلئے بھی استعمال ہوتا ہے۔ اب تو بعض مسلمان بھی فال کے اس رسمی طریقے کو جائز قرار دیتے ہیں کہ آنکھیں بند کر کے قرآن مجید کھولا جائے اور پیچے کی طرف سے سات صفحے گن لئے جائیں اور پھر جس آیت پر پہلے نگاہ پڑے اس سے حکم نکال لیا جائے۔

ایرانیوں میں اسی مقصد کیلئے دیوان حافظ کو بھی استعمال کیا جاتا ہے۔ چند باقاعدہ جداول بھی تیار کر لی گئی ہیں۔ جن سے آئندہ کا حال جاننے کی کوشش کی جاتی ہے اور اسے بھی فال نکالنا کہتے ہیں۔ اس قسم کی جد اول ہر جبری کے آخر میں بطور ضمیمہ لگادی جاتی ہیں۔“۔ اے

انگل اے کتاب ۽ ہمک ہر ۽ بن گپ چارگ بہ بیت تہ اے ہبر پک
 بیت کہ بلوچ ۽ وتی زند ۽ ہمک تک ۽ پہنات ۽ تہا نیکیں یا بدین شگون زرنگ۔

اے ہاترہ کہ شرک ۽ پال بے مقصد ۽ دو وار گشگ مہ بنت پمیشکا پہ وانوکانی
آسانی ۽ آوان ۽ سرپد کنگ ۽ لہتیں شرک کہ فالانی دروشم ۽ انت دینگ بنت
چہ ایشانی وانگ ۽ آدگہ شرکانی فال دارگ ۽ مزاج ۽ رنگ وت چک بیتہ

☆ پس ۽ سرگ ۽ پہ لاپ پری نہیں جنس آدے ۽ گوندو دینت ۽ آرا
چچ کن انت اگاں سرگ ۽ جہلی شاگور ۽ ہڈ ۽ گوشت پر بہ بیت تہ اے گوشت
چلب لیگ بنت گش انت کہ چک جنکے بیت ہمے پیما اگاں شاگور ۽ ہڈ ۽ گوشت
پر مہ بیت تہ گش انت کہ کوٹ انت اے پیما چک بچکے بیتہ

☆ لاپ پری نہیں جنس آدم ۽ چک ۽ بابت ۽ زانگ ۽ واسہ کرک ۽
پل ۽ گوندو دینت ۽ تراکینت، اگاں پل ۽ ترگگ ۽ وھد ۽ سک ۽ توار کت تہ
چک بچکے بیت ۽ ہمے پیما اگاں پل ۽ آستہ توار کت یا بے توار ۽ ترکت تہ چک
جنکے بیتہ

☆ انوک ۽ ترس استک ۽ دو لتکانی نیام ۽ کن انت ۽ آرا سنینت
اگاں برزا سٹ ات تہ چک بچکے ۽ اگاں کے سٹ ات یا نہ سٹ ات تہ چک جنکے

بیتہ

☆ پہ لاپ پری نہیں جنس آدم ۽ لاپ ۽ چک ۽ زانگ ۽ کھیر ۽ ہم
گوندو دینتہ چو کن انت کہ کھیر ۽ دوچ انت اگاں کھیر دوچگ ۽ بارگ بوت تہ
چک بچکے بیت ۽ ہمے پیما ۽ اگاں کھیر دوچگ ۽ پن بوت تہ چک جنکے بیتہ

☆ لاپ پُری عیس جنیں آدم وتی لاپ ۽ چک ۽ زانگ ۽ بابت ۽ چوش
کن کہ آرتے ترکنت ۽ آرا زوریت ۽ ترون ۽ سرا روت همے آرت ۽ شیکن ۽
سرا دور دنت همے دور دانگیں آرت اگاں دراج بوت تہ آئی چک پکے بیت ۽
اگاں پن بوت تہ چک جنکے بیت۔

☆ جنیں آدمے ۽ لاپ پُربہ بیت تہ آئی لاپ ۽ چک ۽ زانگ ۽ ہاترہ
چہ مار ۽ ہم اندازہ جن انت۔ چوش کن انت کہ مرنگیں مار ۽ برزا چند انت مار
چی ۽ بہ کپیت تہ چک جنکے ۽ اگاں مار سیدھا بہ کپیت تہ چک پکے بیت۔
☆ کے شکار ۽ روگ ۽ بہ بیت ۽ آئی گوشاں گوگو (الو) ۽ توار بہ کپیت
تہ آرا شکار دست نہ کپیت۔

☆ کے شکار ۽ روگ ۽ بہ بیت ۽ آئی دیما ہری سیاوے اکسانیں
مرغابہ کپیت تہ آرا شکار دست نہ کپیت

☆ مردے روگ ۽ بہ بیت ۽ پروزانی مرغے بال کنان ۽ آئی راستیں
پہات ۽ چہ بہ گوزیت تہ آرا دشمن ہالے رسیت۔

☆ اناگت ۽ شانسل ۽ توار گوشاں بہ کپیت تہ مردم ۽ بدیں ہالے
ریت۔

☆ همے پیماکے ملور ۽ بے چاڑی ۽ شانسل ۽ توار ۽ بہ اشکنت تہ آئی
پہانی حلاس بنت۔

☆ دو کپوت ہواری ۽ تہنگ ۽ کے بہ گندیت تہ آرا وشنیں ہالے

رستہ

☆ چکور لوگے ۽ سرا اناگت ۽ بنیت ۽ بنندیت تہ آ لوگ ۽ مردماں چہ

کے ۽ یا کلاں وشنیں ہالے رستہ

☆ تہت پہ رودراتک ۽ توار بہ کنت تہ وشنیں ہالے کنیت ہمے پہما

اگاں پہ روبرکت ۽ توار بہ کنت تہ بدیں شگونے زانگ بیتہ

☆ کچک ۽ تولگ ۽ ہلارگ ۽ بدیں ہالے کنیت

☆ اشتر ۽ کے سوار بہ بیت ۽ آوتی پشت ۽ بہ چندیت تہ گش انت کہ

وتی سوار ۽ کشیتہ پہ ہمے ہاترہ سوار ۽ جان ۽ رکینگ ۽ آئی گوشے بر انت۔

لُورُ ءِ گوات

پہ دم ءِ کشگ ءِ زندگ بوہگ ءِ گوات پہ ہمک ساہ دار ءِ الی انت۔
 بازیں چیز کہ بنی آدم ءِ آسرائی ءِ ہاترہ انت بلے ہے چیز برے برے پہ بنی آدم
 ءِ مزنیں جنجال پیدا کن انت۔ ہور مہ بیت ڈکال بیت بلے باز بہ بیت ہم تاوان
 بیت ہے پیما آس ءِ نپ ءِ نقص انت۔ ہور ءِ ساچان وش انت بلے بش آمین
 ءِ بارت ہے وڈ ءِ روج ءِ بازیں وهد ءِ جمبرانی پشت ءِ اندیم بوہگ یا آئی مدای
 کیں درا بوہگ ہم وتی بدیں اثران دور دنت ، موسم ءِ سرا ہم ءِ بنی آدم ءِ
 زندمانی ءِ سرا ہم تبد ءِ لوار کشیت بلے سوچیت، ناہ ءِ پشینیت بلے دگہ بازیں
 درچک ءِ سزیاں ہشک کنت۔

پہ منزیں ہیروپاں بلوچ مسلمانی ۽ جہت ۽ قرآن ۽ سراکن انت، بانگ
دعیت ۽ حیرات کن انت کہ ایشرا واجہ ہدا ۽ قہرزان انت۔ ہے پیمہ

☆ سیاہ گواتے بنیت تہ مات وتی اولی چک ۽ دستاں شودیت ۽ شودوکاں

گوات ۽ نیمگ ۽ ریچ ایت۔ انچو گش انت کہ اے پیمہ سیاہ گوات روت۔

☆ لوڈ ۽ نزیک ۽ مردماں روگ ۽ نیلت، سٹک ایش انت کہ لوڈ ۽ تما جن ۽

خس مان بیت۔

☆ توپانس گواتے بنیت تہ ڈوئی (یا دال ماڑہ) ۽ زور انت ۽ سادے مانے

کن انت۔ گوں راستیں دست ۽ آرا درچکے ۽ بند انت۔ انچو گش انت کہ ڈوئی

گوات ۽ مات انت ۽ گوات وتی مات ۽ پاھو دئیگ نہ لوئیت۔ گوات ۽ کشگ ۽

ڈوئی کہ چلنڈیت تہ گوات بند بیت۔

☆ تریں پیش یا تریں دار ۽ چل ۽ نہ کن انت کہ گورچ کشیت۔

☆ گورچ مہ روت تہ سنگے مس جن انت ۽ ہے سنگ ۽ چٹے ۽ بند انت ۽

لونجانے کن انت۔ کہ اے پیمہ گورچ روت۔

☆ انچو گش انت کہ گورچ جمعہ ۽ روج ۽ بہ کشیت تہ دومی جمعہ ۽ روت۔

بزاں سرجمیں چپگ ۽ گورچ کشیت ۽ جمعہ گورچ ۽ جنت۔

☆ کسے ۽ سور ۽ ترندیں گوات بہ کشیت ۽ دنز ۽ مچ بہ بیت تہ گش انت کہ

سالونک گوات سرے

☆ سور ۽ دھد ۽ گوات دارگی بہ بیت تہ سور ۽ چہ لہتیں روچ پیش ہنسگے
 زور انت ۽ گلام چوٹ ۽ دروازگ ۽ کرے درنج انت کہ اے پیہم کنگ ۽ سور ۽
 ترندیں گوات نہ کشیت یا دنز ۽ لوڈ نہ بیت۔

☆ کسانیں لوڈ ۽ را بگندگ ۽ گوں دو جنی ۽ لوگ ۽ روگ ۽ گوندو ۽ دینت
 کہ "دو جنی ۽ لوگ ۽ دو جنی ۽ لوگ ۽" اے پیہما لوڈ پتہ ریت۔

☆ آزمان ۽ دیما دنز ۽ مج بہ بیت تہ گش انت کہ اے آفتے ۽ نشانی انت۔

ہور ۽ ہرگ

آس ۽ رند آپ بنی آدم ۽ مستریں لوٹ ۽ گذر بوتگ ، پے ہاترا آئی کلیں
 دگوشانی بُن زہ ہم آپ بوتگد جہان ۽ سرجمیں مزن مزنیں تہذیبہاں ہمے آپانی
 بُن ۽ ردوم زرنگ مصر ۽ رود نیل ، عراق ۽ دجلہ ۽ فرات ، ہندوستان ۽ سندھ ۽
 گنگا ۽ جہنا، چین ۽ ہوانگ ہو ہمے پیہم ۽ بلوچستان ۽ مہرگڑھ ۽ نوشہرو ۽ تہذیب
 ہمے آپانی بُن ۽ چہ رستگ ۽ مزن بوتگیں تہذیب لینگ ۽ زانگ بنت۔ اے ہند
 ۽ دمگانی مردماں ہمے کور ۽ دریاہانی پرستش ہم کنگد مصری یانی گور ۽ نیل ۽
 درجہ دیوتا ۽ بوتگ کہ آئی نام ہاپی بوتگد عراق ۽ آپ ۽ دیوتا ایا ۽ دیما مردم سر
 بہ سجدہ بوتگ انت۔ ہندوستان ۽ تنسیگت ۽ گنگا جل مقدس زانگ بیت ۽
 سرسوتی ۽ دیوتی ۽ مزنیں بستار ۽ مقامے است انت۔ ہمے دریا ۽ کورانی دش کنگ

ۛ بنی آدماء آوانی پوجاء ۛ پرستش ۛ ابید وتی جانانی قربانی هم دانگ ۛ باز رنداں
 بنی آدماء وتی جانانی اعضاء برنگ ۛ آوانی ندر کنگ انت۔ لہ
 آپ ۛ اینکس مزنیں بستارے بنی آدمی چاگرد ۛ پرچے است انت ؟ اے
 جُت ۛ پتو ۛ اے گشگ بیت کہ بنی آدم ۛ سنج ۛ میل دنیوک مدام اگل ناں تا
 گیشتر معیشت بوئگ آ وهداں مردمانی معیشت ۛ ذریعہ کشت ۛ کشار بوئگ ۛ
 کشت ۛ کشار ۛ ردوم ۛ بر ۛ ثمرہ دنیگ ۛ وسیلہ هور ۛ آپ بوئگ انت۔ عربانی
 جالی ۛ دور ۛ باری ۛ عربانی تما بازیں شرک بوئگ انت۔ وهدے ڈکال بوئگ تہ
 گوک ۛ لنگ ۛ کاھے بستگ ۛ هے کاہان ۛ آے دانگ آوانی عقیدہ اے بوئگ کہ
 اے یتیم کنگ ۛ هور بیتہ اسلام ۛ رند مسلمانانی سروکال شرک ۛ پالانی بن گوج
 کنگ ۛ جہدکت بازیں چیز کہ سزجی ۛ هلاں نہ بوتنت تہ اسلام ۛ آ چیزان ۛ وتی
 عبادت ۛ بندگی ۛ تما آورت۔ استقاء ۛ نماز هور ۛ لوئگ ۛ وانگ بیتہ وهدے
 خشک سالی بہ بیت گڑا اے نماز وانگ بیتہ اے نماز ۛ دو رکعت بنت ۛ
 جماعت ۛ همرانی ۛ اے نماز وانگ بیتہ امام گوں مزنیں توار ۛ قرآت کنت۔ اے
 نماز جنگل ۛ لداں روگ ۛ وانگ بیتہ چک ۛ جناور ہم وتی همرانی ۛ برگ

لہ مصر ۛ کس دیوی ۛ دیوتہانی تما امن را ۛ درجہ ۛ رتبہ چہ کلاں مزین بوئگ آ زرخی ۛ بار آوری ۛ دیوتا بوئگ جنگ
 ۛ دیوتا بوئگ روح ۛ دریائے نیل ۛ دیوتا بوئگ دیوتہانی باشاہ ۛ دنیا ۛ باشاہانی واجہ بوئگ آ ظاہر بوڈک ۛ ظاہر نہ بوڈکس
 دیوتہانی ستر بوئگ آ کائنات ۛ ہر اسراریں ارواہ ۛ اندیمیں خالق بوئگ
 نگار پاکستان عدانمبر نیاز فچوری تاکدم ۛ

بنتہ مردیں آدم کھن ۽ درنگیں گدگور ۽ کنت۔ چہ وتی دیما بزرگی ۽ عاجزی پیش
 وارنت۔ چہ سر ۽ سردر ۽ چہ پاداں شپاد بنتہ چہ گناہاں توبہ کنتہ اگاں کئے ۽
 حقے آوانی بڈ ۽ انت تہ وتی حق ۽ ادا کنت غرض سچ اے پیہیں کار ۽ حرکتے نہ
 کنت کہ چہ آئی رب ناراض ۽ دلگران بہ بیت۔

سے روچاں پد ماں پد ۽ روگ لوٹیتہ ہمے نیام ۽ ہور بہ بیت ہم سے نیس
 روچ سرجم کنگ لوٹ انت۔ نماز ۽ رند امام دو خطبہ وانیت دو نیس خطبہانی نیام ۽
 امام جلسہ ہم کنتہ خطبہ ۽ تھا امام مانپو شتگیں چادر ۽ انچو لیٹین ایت کہ آئی
 جہل ۽ سر برزا ۽ برز ۽ سر جہل ۽ بہ بیت چادر ۽ تھی نیمگ ڈن ۽، ڈنی نیمگ
 تھا بہ بیت بزاں راستی چپی ۽ چپی راست بہ بیت۔ خطبہ ۽ رند امام ۽ مقتدی
 دُرس گوں بزرگی ۽ عاجزی ۽ دعا لوٹ انت۔

غرض پہ آپ ۽ ہور ۽ دعا ۽ لوٹگ ۽ رواج کھیں راج ۽ تہذیبانی تھا است
 انت۔ بازینے خیرات کنت، جانورانی قربانی دنت۔ کے کشارانی تھا ہڈ رچیت ۽
 کے وتی اصلیں دروشم ۽ بد لیتیتہ کے پیریں مردے گیت ۽ آپ ۽ تھا چگل
 دنت تنکہ آزاہ ۽ بد بہ کنت ۽ کے سید یا بزرگیں مردے گوں ساداں بندیت ۽
 آرا ڈن ۽ ایر کنت۔ اے کھیں چیزانی غرض ۽ لیکہ ہور گوارو کیں رب ۽ را پ
 ہور ۽ گوارینگ ۽ راضی کنگ انت۔

۱۔ نماز استقامہ، چہ نماز خوف، نماز کسوف، خسوف، نماز استجارہ، نماز حاجت، قوم ۽ بانگ، اقامت نہ بیت
 نماز کابل (مترجم) طویل الرحمن نعمانی مظاہری، کاکلم ۴۳ + ۴۵

بلوچانی "شیشلو" ہم رحمتیں ہور ۽ آرگ ۽ ہاترا انت۔

شیشلو شالو شلو

واجہ ہدا ہورے بہ دے

ما شیشلونی جان ۽ شوداں

کسانیں چک (بچک ۽ جنک) ہنسگے چو بانور ۽ جوڑ کننت ، لوگ پہ لوگ

رنت ۽ ہمے برز ۽ پر بند ۽ الہان کننت۔

چہ شیشلو ۽ ابید بلوچ پہ ہور ۽ ہیرات ہم کننت۔ ہمے پیم ۽ ہور ۽ نہ

بوہگ پہ مردماں رنج ۽ پریشانی کاریت، ہمے پیم ۽ چہ کساس ۽ گیش ہور بوہگ ۽

ہم مردم پریشان بنت۔ اے کلہیں جادراں گوں دیم پہ دیم بوہگ ۽ بلوچانی تما

لہتیں شرک ودی بوہگ انت کہ آاے وڑ انت۔

☆ ہور باز بہ بیت ۽ بند بوہگ ۽ نام ۽ مہ زانت تہ ہمے ہند ۽ اکہ ہور

بوہگ ۽ انت) ہپت زاگل چہیں چکانی نام ۽ گر انت۔ رہبند چوش انت کہ

یک بند یکے زورنت ہمک نام ۽ گرگ ۽ گوں بندیک ۽ یک ڈکے دینت۔ ہمے

پیم ۽ ہپت نام ۽ گرگ ۽ گوں بندیک ۽ ہپت ڈک دینت، شرک ایش انت کہ

اے پیم کنگ ۽ ہور بند بیت۔

☆ ترونگل رچگ ۽ بہ بیت ۽ بند مہ بیت تہ مدنی ۽ (لسی ۽ دار ۽ فتوک)

زورنت ۽ ڈن ۽ ایر کننت۔ مدنی ۽ ڈن ۽ ایر کنگ ۽ گوں ترونگل ۽ رچگ بند

بیت

☆ ترونگل رچگ ء بہ بیت تہ آئی بند کنگ ء ہاترا کسے ء ادلی مردیں چک
 یک ترونگلے چنت ء دپ ء کنت ، ترونگل ء رچگ بند بیت
 ☆ وپستگس میٹے یا گرانڈے وتی گوشاں بہ ٹاپین ایت گش انت حور

بیت

☆ پے یا گوکے کُشگ بہ بیت کشگ ء رند اگاں آئی گوشت بہ سرُیت تہ
 گوشت ء سرگ ہور ء نشانی زانگ بیت

☆ اگاں کسانیں چک ہوں ہوں ، غوں غوں بہ کنت تہ جہر کاہنتہ
 ☆ بے نکاھیں مردم اگاں لوہی ء تماورگ بہ وارت تہ آئی سور ء ہور بیت
 ☆ ہور بوہگ ء وهد ء کسان ء تپلس چک ء ذن ء ہور ء سرا نہ برنتہ
 گش انت کہ اگاں تر مپے آئی دپ ء بہ کپیت تہ آگنگ بیت

☆ سیاہ پس پشت ء بہ چندیت ہور بیت

☆ گوک پشت ء بہ چندیت ہور بیت

☆ جہر مہ روئت تہ ترس پیش ء چل ء کنت کہ اے پیم کنگ ء جہر

انت

☆ مادگ (گوک) بہ تر نزا ایت ہور بیت

☆ چپیں پاد ء دل چک بہ دنت ہور بیت

☆ وھدے ھور مہ بیت تہ مالہ ء زورنت ء شہر ء ترانت ء شہر ء چاریں
کُنڈاں میھ کل کنتہ

☆ روبا دمان دمان ء سرا توار بہ کنت تہ گش انت کہ ھور بیتہ
☆ چم ئے برز ء کوس بہ جنت ، ھور بیتہ ۔

☆ ھور ء وھد ء کسانیں چک ء ڈن ء کشگ الی بہ بیت تہ آئی پونز ء سرا
بیاھیں نشانے جنتہ

☆ جہرانی گرونہگ ء وھد ء کسانیں چکانی سرا پٹی ئے بندنت کہ آوانی سر
چا مہ بیتہ

☆ ٹی ٹی نیں مرگ شپ ء بال ء توار بہ کنت تہ آئی توار ء اشکنوکیں مردم
گش انت "تئی دپ آپے ء سک بات" شرک ایش انت کہ اگاں ٹی ٹی نیں
مرگ ء توار چہ قبرستانے ء نیمگ ء بہ بیت گڈا کے مریت ء اگاں آئی توار
کورے ء نیمگ ء چہ بنیت تہ کور آپ کاریت براں ھور بیتہ

چہ ایشاں ابید بلوچ بردست ء ھڈ ء چارگ ء گوں بازیں چیزانی بابت ء
اندازہ جنت ء ھے جنگلیں اندازہ ء رد ء پیش گشی کنتہ بردست ء ھڈ ء
چارگ ء ھور ء بوھگ ء نہ بوھگ ء بابت ء ہم پیش گشی کنگ بیتہ
گواور ء ھند ء دمگاں وھدے ھور نہ بوھگ تہ اود ء مردماں گوکے زریگ ء

کوہ ٹلیگی ۽ برنگ ۽ همود ۽ کشنگ ۽ آئی گوشت چاریں نیمگاں دور دانگ ، آوانی
 عقیدہ اے بوئگ کہ اے تیم کنگ ۽ سور بیت۔ بلوچ گش انت "سور اگاں مہ
 گوار انت بلے ساچان اش و ش انت" ہمے پیما وھدے سور نہ بوئگ تہ سور
 لوئگ ۽ وڑ ۽ تیم سور ۽ اجتماعی وڑ ۽ بوئگ ہمے تیم سور بوھگ ۽ رند ہم دتی
 وشیانی درشانی سواریں وڑے ۽ کنگ بوئگ۔

سوریں ، بہاریں

میش ۽ لنگ ٹالیں

سی من دان کدارے

کدار کپت ۽ گار بوت

کدار ۽ واجہ حیران بوت

لہ کوہ ٹلیگی۔ کوہ باطل ۽ برے کہ میش ۽ مردانی راہ بوئگ۔ اے ہم گش انت کہ حمدادیر نے ہم بوئگ
 راوی۔ عبدالستار بلوچ

وہد ءُ پاس

نبی آدم ءُ زند ءُ ساعت ءُ دمان ، وهد ءُ رورچ ءُ ماہ ءُ سالانی مزنیں
 ارزشت ءُ بستارے است انت۔ نبی آدم ءُ سرجمیں زند ءُ آئی زندمانی ءُ کلیں
 یک ءُ پہنات ہمیشانی دائرہ ءُ لکیرانی تہا بند انت۔
 نبی آدم ءُ تہذیبی تاریخ ءُ اگاں یک نیمگے نبی آدم ءُ زانت ءُ سنج
 دنت تہ دومی نیمگ ءُ زانگ ءُ مارگ ءُ چکاس ءُ نبی آدم ءُ را بازیں اژاند ءُ
 پنجالیانی تہا ہم دور دات۔ زانگ ءُ مارگ ءُ حد ءُ سیم سرانی ہلاسی ءُ نبی آدم ءُ را
 لاپارکت کہ آستک بہ داریت۔ سکی دروشم ءُ وتی لوٹ ءُ گزرانی گیش ءُ گیواری
 ءُ بہ کنتہ آسراے در ایک کہ نبی آدم شکی ءُ وہمی بوت۔ زند ءُ بازیں تکانی تہا
 وهد ءُ رورچ ءُ ماہانی بابت ءُ ہم آواں وتی وتی لیکہ ٹہینت انت۔

ہپنگ ۽ روچانی بنداتی نام ہم ھے مارگ ۽ سنج ۽ برورد ۽ ٹیوٹانی راج ۽
 داگلئیں دین انت۔ رند ۽ ٹیوٹانی راج ۽ مردماں عیسائیت من ات ۽ قبول کت ۽
 ھے مذہب ۽ سراوتی سنگ ایر کت۔ نوں پہ آوانی یا نگیری ۽ یوک ۽ روچانی نام
 پت کپنگ انت۔ لے

من ڈے (یک شنبہ)

من ڈے یا مون ڈے (دو شنبہ)

سیر ڈے یا سیرن ڈے (شنبه)

کہ اے نام روچ ۽ ماہ ۽ زحل ۽ سرا ایر انت کہ چہ ایشی آوانی مہیارہ

پرستی "جوانی ۽ پدر بیت۔

آدگہ چار روچانی نام ٹیوٹانیانی چار مزنیں ارواھانی (معبودانی) نامانی سرا

ایر انت۔

۱۔ ٹیوٹانی راج ۽ مردم ناروے، سویڈن، ڈنمارک، ہالینڈ، سویزر لینڈ، جرمنی، انگلین ۽ آس لینڈ
 ۲۔ آبا انت۔ اے ڈیر ۽ ہند ۽ دنگانی زبان گوں یک دگر ۽ سک نزدیک انت۔ پے ہاترا خدا ۽ ہاترا
 آہرے کہ اے ہند ۽ دنگاں کار مرز بیت آکس یلمین انت۔

خدا ۽ ہاترا "God" ۽ لہز دگہ آریائی زبانانی تمانیت انت۔ بندات ۽ ایشی معنی ۽ برانت "بیت"
 یا "شہیر" یوک لے مردیں کہ ٹیوٹانیانی عیسائی مذہب قبول کت۔ آواں اے نام عیسائی مذہب ۽ تا
 یوک ۽ پے ہاترا ۽ ہاترا کشینت۔

ایڈا (EDDA) (کہ ہازں عالمی گفگ ۽ اے لہز ویڈا (VEDA) ۽ گوں نزکی کت کہ ہندوانی
 کمن تریں مذہبی میخہ انت) ٹیوٹانی راج ۽ کمنیں مذہبی کتاب انت کہ چہ ایشی آوانی مذہبی سنگ ۽ پوری
 ۽ بابت ۽ شری ۽ معلوماری رسیت۔

ویڈنئیس ڈے (چار شنبہ)

ٹویز ڈے (سہ شنبہ)

تھرس ڈے (چھ شنبہ)

فرائی ڈے (جمعہ / آدینگ)

پہلے روچانی پدرا کنگ ء ٹیوٹانیاں لہتیں علامت ہم کار مرز کنگ
 ہندوآں "شیورتری، ہولی، دسہرہ، دیوالی، گر پرب، برت، ڈرگا ہشتی
 دڈیں روچ نہوت ء نیک ء بابرکت ء مقدس زانتگ انتد اے
 یہودیانی تما "یوم السبت" ء مزنیں بستارے یوم السبت براں شنبہ ء
 روچ ء یہودی سک نیک ء مبارک زانتد اے روچ ء کلین کاروباریلہ دینگ
 بنت ء یوک ء عبادت کنگ بیت پرچیکہ آوانی عقیدہ ایش انت کہ اے روچ
 یوک ء پہ عبادت ء ہاترہ انتد

سال ء چھتھی ماہ ہم یہودیانی کرہ مقدس زانگ بیتد وھدے سال ء
 چھتھی ماہ بنگلج بیت تہ آوتی قربانیاں کس ء گیش کن انتد ساز جن انتد
 ہمک چھتھی سال ء زمین ء بے کشار ء یلہ دینتد پہ بڑگ ء گشزنگاں
 دعوت کن انتد گشزنگانی دیم ء سر آ روکاں مال ء دلوتان ء دینتد اے
 سال ء وام بخشگ بنتد کنعان ء آباد بوھگ ء رنڈ اے سال ء ہمک چھتھی

سال ء رند دار انت۔ ہے پیمانہ پت ء عدد ہم آوانی گورا مقدس زانگ بیتہ لے
 جہان ء آبادیں کلیں راج ء قومانی تما پہ منزیں کاراں روج گشینگ بنت
 استلانی گردش ء چہ حساب جنگ بیت گڑا کار ء کنگ یا نہ کنگ ء بابت ء
 فیصلہ کنگ بیت۔

سری لنکا (سیلون) ء پہ سور ء ہاترہ یک روچے گشنگ بوگ کہ ہے روج ہر
 مبارک زانگ بیتہ مردم سرجمیں سال ء ہے یکیں روج ء دوار ء کن انت لے
 ہے پیمانہ مسلمان محرم ء ماہ ء دتارا موکی زانت کہ پاکیں پنمبر ۱۱ ء نماگ
 حضرت امام حسین ء کربلا ء واقعہ ء یات ء تازگ کن انت۔ اے ماہ ء سور نہ
 کن انت ء نہ کہ ساز ء سرور کن انت۔ اے ماہ ء اولی دھتیں روج گول پرس
 گوازیگ بنت۔

مسلمانانی گورا شب برات ، شب معراج ، شب قدر (الیلۃ القدر) براں
 چارہ شعبان ، بیت ء ہپت رجب ء بیت ء ہپت رمضان مبارک ء نیکیں ء
 بابرکتیں شپ ء روج زانگ بنتہ ذوانج ء دھی روج ء ہم قدر ء منز لے است
 انت۔ کہ مسلمانانی منزیں عید (عمید قربانی) زانگ بیتہ دوازده ربیع الاول ء
 روج پاکیں پنمبر ء پیدا بوہگ ء آئی وفات ء روج انت۔ اے روج ء بابت ء

ہم مسلمان وتی جزبات ء عقیدتانی درشانی ء کن انتہ مسلمان جمعہ ء روج ء
عبادت ء روج زان انتہ اے روج ء کاروبار ء یلہ دینت۔

پہ وهد ء روج ء ماہانی ہاترہ بلوچانی تہا لتیں عقیدت ء سگ پہ مسلمان
ء لتیں آوانی وتی ء لتیں در آمدیں راج ء مذہبانی سبب ء است انت کہ آ
چوش انتہ

☆ چار شنبہ ء سفر ء روگی نہ انت ، اگل روگ الی بہ بیت تہ سہ
شنبہ ء روج ء ہما راہ ء سرا کہ سفر ء روگ ء راہ انت ، کئے داد ایرکن انتہ
چار شنبہ ء روج ء سفر ء روگ ء گول راہ ء سرا ہمے ایریں واداں گول وت
برنت گول۔

☆ کجام یک ٹک ء بولک ء تمنے ء لڑگی بہ بیت تہ آ ماہ ء سہ ، سزده ء
نوزده ء نہ لڑیت کہ اے روج پہ لڑگ ء ہراب زانگ بنتہ

☆ کروس نیمروج ء یا مغرب ء وهد ء بانگ بہ دنت تہ اے وهدانی
بانگ نحوست ء نشانی زانگ بیت ، پے واستہ اے وهداں بانگ دیوکیں کروس ء
کش انتہ

☆ شنبہ ء روج ء سر نہ شود انت کہ مردم ء سر لرز گیتہ

☆ یک شنبہ ء سر ء شودگ پہ یک براتیاں شر نہ انت۔

☆ دو شنبہ ء سر ء شودگ بہ براتاں ہراب انتہ۔

☆ سہ شنبہ ء سرء شودگ پہ مرد ء تاوان انت۔
 ☆ جمعہ ء روج ء مردینانی گد ء دسترخواناں نہ شود انت کہ لوگ ء
 واری کسیت۔

☆ ربیع الاول ء ماہ ء جنگ نہ کن انت کہ بجنیں ماہ پہ جنگ گوزیت۔
 ☆ آ روج ء بانور چہ لوگ ء درکسیت آ روج ء لوگ ء نہ روپ انت۔
 ☆ عصر قضاء یا مغرب ء چہ کئے پیش لوگ ء تمہ ئے پراں چست نہ کن
 انت کہ لوگ ء واری کسیت۔

☆ مغرب تاں عشاء ء وحد ء سیاہیں چیز نہ دینت۔
 ☆ عصر قضاء ء رند نہ روپ انت کہ مردم ء تاوان رسیت۔
 ☆ روج ء کسہ نہ جن انت کہ دشمار پیر بیت۔
 ☆ روج ء کسہ نہ جن انت کہ مسافروتی راہ ء شموشننت۔
 ☆ سہ شنبہ ء نوکیں گد گور ء نہ کن انت کہ سچنت۔
 ☆ دو شنبہ ء سرء نہ شود انت کہ مردم ء بہتام لگیت۔
 ☆ مغرب ء وحد ء بان ء دپ ء نہ بند ات کہ ملائکہ نیا انت۔
 ☆ جمعہ ء روج ء جنیں آدم وتی گد ء کچ نہ کن انت کہ ذوت تیار نہ بیت۔
 ☆ اگل جنیں آدم چار شنبہ ء وتی گداں پر بہ گسیت تہ آلی گد باز بنت۔
 ☆ شنبہ ء روج ء ماہ ء شانزدہ ء جنیں آدم سراں نہ شود انت کہ شر نہ

انت لہ

- ☆ شپ ۽ آدینک ۽ نہ چار انت کہ مردم گنوک بیتہ
- ☆ شپ ۽ وتی ساہگ ۽ نہ چار انت کہ مردم گنوک بیتہ
- ☆ مغرب ۽ عشاء ۽ نیام ۽ آکوٹ ، کور ۽ جنگل ۽ لدانی تمانہ روانت
کہ شرنہ انت۔ گش انت کہ اے جاگہ اے وهد ۽ گران انت۔
- ☆ شپ ۽ سر ۽ رندگ ہراب زانگ بیتہ
- ☆ جمعہ ۽ چار شنبہ ۽ روچ ۽ پرساں نہ روانت ۽ پرس نہ دار انت کہ
مردم ۽ سرا پرس کپیتہ
- ☆ سہیل ۽ استال ۽ در آہگ ۽ وهد ۽ مردیں چک ۽ ڈن ۽ نہ کش انت
کہ سہیل ۽ ڈکے گپیتہ
- ☆ محرم ۽ ماہ ۽ رند سیاہیں گد گور ۽ نہ کن انت۔
- ☆ شپ ۽ ناخن ۽ چنگ شرنہ زانگ نہ بیتہ
- ☆ لاپ پری نیں جنیس آدم ماہ گر ۽ وهد ۽ نہ سُریت ۽ ماہ ۽ ہم نہ
چاریت کہ آئی لاپ ۽ چک ۽ تاوان رسیتہ
- ☆ جمعہ ۽ روچ ۽ شکار ۽ نہ روانت کہ شکار دست نہ کپیتہ

لہ۔ حمل و وهدے پرنگیزی دزگیر کن انت تہ آئی گمار شعرے گفیت ہ
شنبہ ۽ روچ ۽ سر مشود براہی گمار
شنبہ پر براہی شرنہ انت شانزدہ پتہ

☆ جمعہ ۽ روج ۽ چہ زر ۽ ماہی نہ گرانٹ کہ زر ۽ ماہی ہلا س بنت

☆ صفر ۽ ماہ ۽ سفر نہ کن انت شر نہ انت۔

☆ لاپ پری میں جنہیں آدم شپ ۽ چہ لوگ ۽ درنیت کہ پری ۽ جن ۽

بلا آئی سرا عاشق بنت ۽ آرا تاوان دینتہ

☆ نوک سوریں بانور ۽ سالونک روزرد ۽ وهد ۽ ہمرائی ۽ ڈن ۽ در نہ

کپنت ، اے وهد ۽ ہواریں در آہگ پہ دوینیاں تاوان انت۔

☆ روزرد ۽ آپ نہ ورنٹ گش انت کہ روزرد ۽ وهد ۽ کے آپ بہ

وارت تہ آئی لاپ پکیتہ

☆ ہما روج ۽ کہ مردے پہ سفر ۽ در بنیت تہ آ روج ۽ لوگ ۽ نہ روپ

انت گش انت کہ اگاں آ روج ۽ لوگ روپگ بہ بیت تہ مسافر بے سوب ۽

کیتہ

☆ مردے وهدے سفر ۽ در بنیت تہ آئی لوگ ۽ مردم آ روج ۽ پرہاں

نہ روانت کہ پہ مسافر ۽ تاوان انت۔

☆ ماہ ۽ بیت ۽ یک ۽ بانور ۽ سالونک ۽ دستانی ہنی کنگ ۽ وهد ۽ آبانی

دیماں رو دراتک ۽ نیمگ ۽ نہ کن انت کہ پہ ہر دوینیاں شر نہ انت۔

☆ شپ ۽ بگڑا ۽ ورگ شر نہ انت گش انت کہ مردم دام دار بیتہ

☆ شب ۽ اسپتیس چیز نہ دینت کہ لوگ ۽ برکت روت۔

☆ جمعہ ۽ روج ۽ جنس آدم گد ۽ پر نہ گرانت کہ گد کپی بیت۔

☆ کسانس چکے اگل بہ مریت تہ آئی مات دشمن شپاں گد نہ دوچیت کہ

چک ۽ ارواہ ۽ تکلیف ریت۔

☆ عصر ۽ رند سرا نہ پٹ انت ۽ بوٹ نہ گرانت کہ سر ۽ بوٹ گیش

بت۔

☆ چار شنبہ ۽ روج ۽ کھنیں لٹکے ۽ گٹ ۽ برانت ۽ چگل دینت کہ

نوکیں لٹکے ریت۔

☆ جمعہ ۽ روج ۽ سور کنگیں جنس آدم سر نہ شود انت کہ جمعہ ۽ روج

پہ جنس چک ۽ جنوزام ۽ ہاترہ انت۔

☆ آس ۽ کٹینگ ۽ شب ۽ نہ زور انت ۽ ڈن ۽ نہ کش انت کہ جنس

آدم ۽ مرد روت۔

☆ شب ۽ عین ۽ نہ دینت گش انت کہ شب ۽ عین ۽ دینگ ۽ عزیز ۽

یادے تاوان بار بیت۔

☆ چار شنبہ ۽ روج ۽ مسافری ۽ روگ ۽ پیسرتاں بیت گام ۽ واد روج

انت کہ اے پیماسفر نیک بیت۔

☆ روزرد ۽ وهد ۽ کسانس چک ۽ کوپگ ۽ نہ کن انت کہ آرا ملائکہ

دست گرانستہ

☆ اگل سفر ۽ ماہ ۽ تاوانی بہ رستہ تہ تاوان بہتہ بنتہ
 ☆ سفر ۽ ماہ ۽ سور نہ دینت کہ دوازدهیں ماہانی تہا بدیں ماہ زانگ بیتہ
 گش انت کہ اے ماہ ۽ اگل کے چہ وتی لوگ ۽ چیزے بہ دنت تہ آ لوگ ۽ مردم

تاوان بار بنتہ

☆ جمعہ ۽ روج ۽ سفر ۽ روگ شر نہ انتہ
 ☆ سہ شنبہ ۽ روج ۽ جنس آدم جان نہ شود انت کہ ہبرے نام ۽ بیتہ
 ☆ محرم ۽ ماہ ۽ تہمت ۽ سرانہ و پس انت شر نہ انتہ
 ☆ جمعہ ۽ روج ۽ گداں نہ شود انت کہ استی حلاس بیتہ
 ☆ سفر ۽ ماہ ۽ بنداتی نیں سیزہ روج گران انتہ تاں سفر ۽ سیزہ ۽
 سور نہ جن انت ۽ اگل مردے ہے سیزہیں روچانی تہا بہ مریت تہ گش انت
 کہ آئی گناہ بخشگ ہم نہ بنتہ

☆ سفر ۽ چارہ ۽ منگہ تے پردش انت کہ بلا ۽ بد ۽ بدیں ارواہ بہ نل

انت

☆ سفر ۽ ماہ ۽ چارہ ۽ شپ ۽ گوں کٹینگ ۽ لوگ ۽ چپ ۽ چاگرد ۽
 دوت دینت ۽ پدا ہے کٹینگ ۽ ڈن ۽ دور دینت کہ اے پیم کنگ ۽ بد ۽ بلا ۽
 جنجال چہ لوگ ۽ دور روانستہ

☆ سفر ۽ ماہ ۽ هلاس بوھگ ۽ گون شینپانک ۽ لوگ ۽ ٹپ انت کہ گران

جانی بہ روت ۽ سبک جانی بئیت۔

☆ سہب ۽ مہل ۽ وام ۽ دنیگ ۽ زورگ شر نہ انت۔

☆ لاپ پری نیں جنیں آدم ۽ وھدے تیج ماہ یا ہپت ماہ بہ بیت تہ اے

ماہانی تہا پہ آئی لاپ ۽ چک ۽ رلی نہ دوچ انت کہ پہ چک ۽ مات ۽ شر نہ انت۔

☆ چار شنبہ ۽ روج ۽ سور کنگلیں جنیں آدم سراں نہ شود انت کہ آوانی

مردتاوان بار بنت۔

سورۂ آروس

زلیخا وتی عمر ۽ هما سند ۽ هد ۽ سیمسراں سر بوتگ ات کہ کلیں مردمانی چنآں آ
 نوں کھمانٹ ات۔ پہ آئی حج نیمگ ۽ گوجار نہ آھگ ۽ ات۔ بندات ۽ کہ دوسے
 مردماں گوجار آریگ ات تہ آئی مات ۽ پت ۽ آ مردمان ۽ دتی مٹ ۽ ہم درور نہ
 زانتگ ات ۽ آوان ۽ تچک ۽ جواب دانگ ات ۽ نوں — نوں کہ زلیخا
 کھمانٹی ۽ سیم سراں سر بوتگ تہ آئی مات ۽ پت ۽ دل سیاھی ۽ دل رنجی گیش
 بوتگ انت۔ ودار ۽ انت کہ کئے گوجار بیاریت — بلے ناں۔

”زلیخا ۽ بھت ۽ تالہ باریں چون انت ، زانہ روپکے ۽ دیما گوستگ یا گڈا آئی

مات ۽ آئی دامن ششنگ کہ نکاح بند انت۔“

”ناں ادا، من مدام دیسنگ کہ زلیخا ۽ گیوار چک ۽ پچ بونگ، بچار، جنس
 چک ۽ گیوار ۽ مدام چپ ۽ چوٹ کننتہ چکے وکس نہ کننتہ۔“
 ”اگاں لوگے ۽ مور ۽ پٹ ایر بہ بیت تہ آ لوگ ۽ بے نکاحیں مردمانی نکاح
 ۽ ہاترا ہم جنجالی بوت کننتہ۔“

اے زلیخا ۽ ہمساهگانی ہبراننتہ۔

ہے جاگہ ۽ کہ زلیخا نشنگ، آئی مات ۽ پت، برات ۽ گہار، کس ۽ عزیز ۽
 ہمساهگ ۽ ہمراہ نشنگ انتہ۔ ہے جاگہ ۽ کہے ۽ سور بوہگ ۽ انتہ۔ دم بند ۽
 گوں بانور ۽ دم بستگ، بانور ۽ دزگہار ۽ کس ۽ عزیز آئی کر ۽ گوراں نشنگ
 انتہ ساعتے ۽ پد بانور ۽ دم بند پچ کنگ بیتہ ہمدالمتیں جنس آدماں وت
 ماں وت ۽ الوت ۽ سک کے بناکت۔ ”کب ۽ سرا ترینگ ۽ پردشگ ۽ حج اثر نہ
 کت اللہ بکننت دم بند آئی درا پچ بہ کننتہ“ یکے تیار بوت۔ دھدے بانور ۽ دم
 بند پچ کنگ بوت تہ ہے ذال کہ تیار ات، دم بندے پہ بے انانی زرت ۽ ذوت
 ذوت ۽ ربادگ بوت۔

زلیخا تھت ۽ سرا نشنگ ۽ وتی کھمانٹی درداں نارگ ۽ ات، ہے ذال چک ۽ پہ

زلیخا ۽ شت، دم بندے کش ات ۽ زلیخا ۽ دم ۽ مشتہ

”اللہ تہی درا ہم پچ کننتہ۔“ گوں اے ہبرانی گشگ ۽ آ ذال پدا گوں دم

بند ۽ پہ بانور ۽ لوگ ۽ ربادگ بوت ۽ زلیخا — زلیخا ۽ کھمانٹیں درد گش تے یک

رندے پدا گیش ء باجگ بوختہ

اے کہہ سد درسد وت گڈیں کہہ نئے ، ایشی کردار ء مکالمہ ہم وت
 جوڑینتگین انت ، بلے مئے زندمان ء ہمک تک ء پہناتاں اے پیہیں حیال ء چم
 دیست ہر روچ گندگ ء کاہنتہ ہمے پیہا ناپگ ء برگ ء گوں نام گپت کنگ ،
 گشان ء سرا دینگ ء بندی کنگ ، پہ نام گپت کنگ ء بازیں تر ء گرد پرمانینگ
 — تنکہ سور ء بازیں دود ء راہبندانی سرجم ء پیلو بوہگ ء ، اے کلہیں توجیلانی
 سازگ ء مئے ہواریں زند ء راہیک بے باوریں چاڑے ء آماج کنگ ۔

سور ء آروس وشیانی ہما ساعت ء دمان انت کہ ہمک بنی آدمے اے
 ساعت ء دمان ء وتی زندمانی ء ہرے ء تما ہوار گسیجگ لوٹیت ء چہ ایشی وتی
 زندمانی ء نوکیں راہ ء راہبندانی گیشینگ ء واہگ دار بیتہ زندگیں راہانی
 لہتیں زندگیں دود ء راہبند بنت کہ ہمے دود ء راہبنداں چہ آ وتی زند ء
 زندمانی ء تکانی گیش ء گیواری ء کفنتہ سور ء آروس ء درگت ء ہم ہمک
 راجے ء لہتیں دود بنت ء ہر راجے ہمے دودان ء پہازان ء دیما روتہ ہمے پیہ
 گوں بلوچان انت ۔ پہ سور ء آروس ء ہم بلوچانی وتی دود ء راہبند انت بلے پہ
 نزانکاری لہتیں انچیں چیز ہمے دودانی تما ہوار کپنگ انت کہ آشک زانگ
 بنتہ

گوستگیں دھداں بازیں راج ء قومانی تما اے رسم بوٹگ کہ منتی میں چک ء

راگوں درچکے ۽ نکاح دینگ بوئگد اے رسم بلوچانی تہا ہم است بوئگ گمان
 کنگ بیت کہ بلوچاں اے رسم چہ ہندو آن زرنگ۔
 اسلام ۽ پیش عربانی تہا ہم بازیں شرک بوئگ انت۔ اگاں کتے کھمانٹی ۽
 خداں سر بوئگی بوئگ تہ آئی شپ ۽ وتی سر ۽ یک نیمگے ۽ ملگورچ کنگ انت ۽
 دومی دم ۽ چم سرگ کنگ ۽ یک پادے ۽ سرا سٹکی جنان ۽ بان ۽ تہا شتگ ،
 بان ۽ تہا آئی نکاح ۽ را توار جنگ ۽ گشتگ "اے نکاح! من سہب ۽ پیسر نکاح
 لوئیں۔"

بلوچانی تہا ہم پہ ہبر بندی ۽ نام گپتی ۽ سور ۽ وڑ وڑیں شرک است انت
 کہ چہ آہاں لہتیں چوش انت۔

☆ آروچ ۽ کہ بانور چہ لوگ ۽ در کنیت آروچ ۽ لوگ ۽ نہ روپ انت۔
 ☆ پہ ہبر بندی ۽ کہ "ہاں" کنگ بیت آدھد ۽ نان ۽ ورگ ۽ رند دستاں نہ
 شودنت۔

☆ ہبر بندی ۽ پک بوہگ ۽ رند شیرکنی دینت کہ اے پیہ دوستی مھکم بیت
 ☆ روچ ۽ کسہ نہ جنت کہ دشتار پیر بیت۔
 ☆ جنس چک روپگ ۽ دیما بہ گوزیت کھمانٹ بیت۔
 ☆ بانور ۽ سالونک ۽ ہنی آن میہ تے مان کنت ، کہ اے چہ جن ۽ جنس

۽ بلاحاں رکینگ ۽ ضامن زانگ بیت۔

☆ سالونکی ۽ روچاں سالونک ۽ لانک ۽ پستولے یا کارچے بندنت کہ سالونک

۽ چلگ مہ جنت۔

☆ سالونکی ۽ روچاں سالونک ۽ دست ۽ مودے بندنت کہ سالونک ۽ جن

مٹ مہ کفنت۔

☆ دُزکی ۽ حنی بند ۽ شپ ۽ وحدے سالونک ۽ دستاں حنی کفنت تہ آرا

ڈن ۽ در آہگ ۽ نیلنت۔

☆ سُور ۽ مہارکبادی ۽ روچ ۽ مرگے یا پسے کُشت کہ آئی حوناں حما

بان ۽ دروازگ ۽ دپ ۽ لگاشت کہ سالونک ۽ بانور ہما بان ۽ تما بنت کہ اے

ایمنی ۽ سلامتی ۽ نشانی زانگ بیت۔

☆ کنے ۽ سور ۽ حور بہ بیت تہ گشت کہ سالونک ۽ لویہ ۽ تما ورگ

وارنگ۔

☆ کنے ۽ سور ۽ ترندیں گوات بہ کشت ۽ نُور ۽ دز بہ بیت تہ گشت کہ

سالونک گوات سرے۔

☆ سُور کنگلیں جنہیں آدم سے چیز حوری ۽ نہ زوریت ۽ ہمے چہمائے چیز

حوری ۽ کس ۽ نہ دنت۔

☆ سُور ۽ روچانی تما بانور ۽ چہ چشمیں جنہیں آدمیں دور دار انت کہ آدانی

لوئی (خانگی) زندگی ہراب بہ بیت۔

☆ سالونک ۽ ایوک ۽ یلہ نہ دینت۔

☆ جنس چک ۽ دنبل ۽ نہ شود انت کہ نکاح بند بیت۔

☆ جنس چک ۽ گیوار ۽ ہچبر چک ۽ چچ نہ کنت بلکن ۽ مدام چپ ۽

چوئے کنت کہ اگل گیوار چک ۽ چچ کنگ بہ بیت تہ آئی نکاح دیراں بیت۔

☆ جمعہ ۽ روج ۽ سور کنگیں جنس آدم سر نہ شود انت کہ جمعہ ۽ روج

جنوزام ۽ جنس چک ۽ ہاترا انت۔

☆ اگل جنس آدم آدینک ۽ پندول ۽ بہ کنت تہ آئی مرد باز بنت۔

☆ سالونک وھدے نکاح ۽ شپ ۽ تہمت ۽ روت تہ تہمت ۽ سرا لک کپگ ۽

بیرا آدی راستیں پاد ۽ چست کنت۔

☆ ہما شپ ۽ کہ سالونک تہمت ۽ کنت ، بانور ۽ سینگارگ ۽ پیسر بانور ۽

سور ۽ پشک ۽ چنی کنت ۽ ہے نیاد ۽ چیر ۽ ایر کنت تہ تکہ سالونک پہ بانور ۽

انچو چنی بہ بیت بزاں آرا بانور سک دوست بہ بیت۔

☆ سور کنگیں جنس آدم چار شنبہ ۽ روج ۽ وتی سراں نہ شود انت کہ

اسے روج ۽ سر ۽ شودگ پہ آوانی مرداں ناخیری تے زانگ بیت۔

☆ یک لوگ ۽ سور بہ بیت ۽ دگہ لوگ ۽ جنس آدمے چلگ بہ بیت تہ

سور ۽ لوگ ۽ مردم چلگی نیں جنس آدم ۽ لوگ ۽ چلگی نیں جنس آدم ۽ مردم

سور ۽ لوگ ۽ نہ روئت کہ اے پہ چک ۽ سالونک ۽ شر نہ انتہ
 ☆ ماہ ۽ بیت ۽ یک ۽ وھدے بانور ۽ سالونک ۽ دنٹاں ھنی کنت تہ آوانی
 دیماں رو درایک ۽ نیمگ ۽ ھنی کنگ ۽ وھداں نیلنتہ

☆ جنیں چک اگاں وتی دامن ۽ بہ دوچیت تہ آنکاح بند بیتہ
 ☆ جنیں چکے کھمانٹی حد ۽ سیم سراں سر بہ بیت ۽ پہ آئی ھج نیمگ ۽
 گواجارے مہیت تہ بانوری دم بندے گرم گرم ۽ آئی دیما لگاشت کہ اے پھما آئی
 نکاح ھج بیتہ

☆ بانور ۽ بانوری ۽ وھداں آدینک ۽ پیش نہ دار انت گشت کہ اگاں آرا
 آدینک پیش دارگ بہ بیت تہ آچہ بانوری ۽ درنہیت۔
 ☆ بانور ناپاکیں جنیں آدم ۽ بگندیت تہ بانور ۽ دم داگ بیتہ
 ☆ نکاح ۽ شپ ۽ سالونک ۽ بانور ۽ کٹ ۽ بچکلیں چکے نادیننت کہ آوانی اولی
 چک بچکے بہ بیت۔ لہ

☆ کئے ۽ جن بہ مریت تہ آئی سہمی یا چاری نکاح ۽ آرا کجے ۽ پروشگ
 پرمانینت۔ سالونک تہت ۽ روگ ۽ پیسر دروازگ ۽ پسترگ ۽ گوں ایریں کبہ
 ۽ لگت جنت ۽ پروشیت۔ تنکہ مرد جن ۽ بدل ۽ کب ۽ بہ وارثہ
 ☆ جنیں آدمے ۽ دو مرد بہ مریت ۽ آسہی سور ۽ کنگی بہ بیت تہ آرا

دندوڑگ و کتے و صبح انت کہ اے پیہم کنگ و سور و دندوڑا ٹوٹا نہ بیت۔
 ۛ ۛ جنمیں چک و گپور کنگ و جنجلی بہ کنت و گش انت کہ اتنی سورہ ہم پہ
 جنجلی بیت۔

ۛ ۛ لوگے و مور و پٹ ابر بہ بیت و آ لوگ و جنک کھوٹا نہ بیت۔
 ۛ ۛ گشٹان چپی و سرا بہ بیت و لوگ و اپوگے کنت۔
 ۛ ۛ بانور و سالونک و تمس نکاح و شب و بہ پرشیت و سالونک دگہ سورے
 کنت۔

ۛ ۛ سرہ سکاگ کنگ و جنمیں آدم و مودانی کالگے چہ پُشت و پُشت بہ کپت
 و آ جنمیں آدم و مرد دگہ جنے گپت۔
 ۛ ۛ بچکیں چکے و سرہ تما مودانی دو سر (بھنورا) بہ بنت و گش انت کہ آ و
 نکاح کنت۔

ۛ ۛ سالونک و پر چنگ و وحد و یکے کارچے دست و کنت و سالونک و پُشت
 و اوشتیت و مے کارچ و راستی و چپی و لئینیت کہ بد و بلا نزدیک و اٹک مہ
 کنت۔

مرگ ۽ میران

هر چون ۽ هر وڙیں ساہ دارے بہ بیت آئی زند ۽ آسر مرگ انت۔
 بلوچ گش انت "اگاں کسے ۽ مات ۽ لاپ دیستگ تہ آقبر ۽ تماہم الماگندیت۔"
 مرگ ۽ بابت ۽ هر راجے ۽ نفسیاتی تب ۽ مئیل هر چون بہ بیت بلے چه
 اے دردناک ۽ تورینوکیں راستی ۽ کس وتی چماں نزکت نہ کنتہ واقعہ ۽ سر
 گوت هر پیمینے بہ بیت آئی آسر جزباتانی رنگ ۽ دروشم ۽ وتی پیش داری ۽
 کت، وش ۽ گل ۽ شاداں بوہگ ۽ غمی ۽ بے چاڙ ۽ ملور بوہگ درشانی ۽ رنگ
 انت۔

کسے ۽ مرگ ۽ اثر آئی کس ۽ عزیز ۽ دوستانی سرا وڙے نہ وڙے ۽ الما
 کپیتہ اے اثر کوہیں عثمانی انچیں بارے ۽ دروشم ۽ کپیت کہ اشاں سنگینیں
 گراب ۽ چیریں لیڙہ ہم چست کت نہ کنتہ فطرت ۽ عثمانی سگگ ۽ اے بارپوک

۽ بنی آدم ۽ کوپگاں داگد وهد آئی دردان ۽ ماران ۽ سماران ۽ درمان کنت ۽
آرا زند ۽ دزگنیانی تما کاریت ۽ مشکول داریت۔

بنی آدم ۽ زند ۽ بنداتی وهداں بگندے (۹) مرگ اجکتی ۽ حیرانی ۽
هبرے بوگ بلے نوں جهان ۽ آبادیں کھیں راج ۽ قوم ۽ مذہب مرگ ۽ باوری ۽
منوک انت۔ ہاں ! یک چیزے ۽ آوانی لیکہ ۽ هیال جتا انت ، آلیکہ مرگ ۽ پد
زندگ بوگ ۽ لیکہ انت۔ ہمے پیما ارواہ ۽ بابت ۽ ہم آوانی وتی وتی هیال ۽
باشت انت۔

مصریانی سٹک اے بوگ کہ مرگ ۽ رند ارواہ پشت مانیت ۽ گوں بدن ۽
آئی تعلق ہم پشت کپیت۔ ہمے لیکہ ۽ بنیاد ۽ آواں لاش ۽ را سرگ ۽ بدبودار
بوگ ۽ چہ رکینگ ۽ واسہ لاش ۽ حنوط کنگ ۽ ازم درگیتک ۽ نوکتریں قبر
(اہرام) جوڑکت۔ آوانی سٹک ایش ات کہ وهدے مردے بہ مریت تہ آئی ارواہ
توات بزاں دومی جهان ۽ ترسناکیں سفرے ۽ رند اوسیریز ۽ انصاف ۽ باناں سر
بیت۔

کتاب الموتی (Book of Dead) ۽ کتاب الابواب (Book of Gates)

پہ ہمے هبر ۽ ہدایتاں نبشتہ کنگ بوگ انت کہ دومی جهان ۽ سفر ۽ بدیں ارواہ
(ارواح خبیثہ) ۽ چہ ، چہ پیم رکینگ بہ بیت۔ ارواہ وهدے اوسیریز ۽ دیما سر
بوگ ات تہ اودا سہ حساب گروک بوگ انت۔

۱۔ اوسیریز

۲۔ انوبیس

۳۔ تھوتھ

انصاف اے پیم بونگ ات کہ شامیم ۽ یک نیمگے ۽ بنی آدم ۽ کار
 کُرت ۽ اعمال ایر کنتگ بونگ اتنت ۽ دومی نیمگ ۽ اشتہ مرغ ۽ پئے ایر کنتگ
 بونگ اتہ اگل شامیم ۽ دوئیں نیمگ برور بوئین انت تہ ارواہ جنت ۽ دم
 دینگ بوت اگل نال تہ آرا یک جنادرے ۽ ویما چغل دینگ بونگ ات کہ آرا
 مردگ وار ۽ نام دینگ بونگ اتہ اے جناور شیر، مگر مچھ ۽ دریائی اسپ ۽
 حواریں رنگ ۽ بونگے ۽

چینی مرگ ۽ رند زند ۽ منوک انتہ کنفیوشس ۽ "بزرگ پرستی" ۽
 نیمگ ۽ باز دلگوش دانگ آئی گشگ بونگ "آکہ مرنگ انت آواں ہمے پیم بہ چار
 ات ۽ بہ مارات چو کہ زندگیناں چارات ۽ مارات۔ بزاں آزندگ انت، چہ
 کلاں مستریں سعادت مندی ہمیش انت"۔ پے واسہ تنیگت ۽ بزرگانی ارواہان ۽
 قربانی پیش کنتگ بیت، ہمک چینی لوگ ۽ لوگ ۽ یک نیمگے خاص پہ ہمے کار ۽
 عارہ انتہ بازیں وهداں چہ اصلیں قربانی ۽ جاگہ علامتی دوداں گپنگ چو کہ

۱۔ اشتہ مرغ ۽ پٹ نیکن کردار ۽ علامت زانگ بونگ

۲۔ نگار پاکستان (خدا نمبر)

نیاز فتح پوری

کاگدہ بان ۽ بن دینگ ، ایشی گذر ہمیش انت کہ پہ ارواہ ۽ دومی جہان ۽ لوگ ۽ جاگہ ۽ انتظام بہ بیت۔ لہ

بنی آدم ۽ مرگ ۽ رند ارواہ ۽ چے بیت ، ایشی بابت ۽ سہ ہیال دیما

اتلگ انت۔

۱۔ چو بدن ۽ ارواہ ہم پہ مدای هلاس بیت۔

۲۔ آئی کنگلیں کار کرت ۽ اعمالانی مزہ آرا پہ مدای دوزہ یا جنت ۽ راہ

دینگ بیت۔

۳۔ وتی کار کرت ۽ اعمالانی مزہ آرا قالب بد لینگی بیت تنکہ وتی اصلیں

حالت ۽ بنیت ۽ گول خدا ۽ دچار بہ کپیت۔

چہ ایشاں اولی لیکہ ماونین آئی انت ، دومی یودی ، عیسائی ۽ مسلمانانی

وہدیکہ سہی ہیال ہندو ۽ بازیں دگہ راجانی انت۔

ہندو آئی سنگ ایش انت کہ ارواہ ۽ گاری ۽ بیگواہی پر نیست آواگون ۽

رند ہم ارواہ ۽ تما بدلی نیت یوک ۽ وتی کار کرتانی مزہ قالب بد لیت۔ بے شک

ارواہ ۽ شوہاز شرہ ۽ چہ شرتریں بدن انت بلئے برے برے آ درچک ۽ نہالانی

رنگ ۽ برے لوک ۽ جو جکانی دروشم ۽ وتی پد در آئی ۽ کنت ۽ برے بنی آدم

سر جس بنی آدم ۽ رنگ ۽ ظاہر بیتہ جین مت ۽ منوک چو ہندو آں
 "آواگون" ۽ "مکتی" ۽ سنگ ۽ دار انت بلے پہ "مکتی" ۽ آوانی عقیدہ چہ ہندو آں
 جانت آوانی سنگ اے وڑ انت کہ وھدے ارواہ لے گناہ بہ کنت تہ آ ارواہ
 گران بیت ۽ جبل ۽ بکیت برے برے آ انچو گران بیت کہ ھیتمی دوزہ ۽ سر
 بوگ ۽ رند آرا قرار ریتہ بلے پاکس ۽ صافس ارواہ سبک بیت ۽ برزا چست
 بیت ۽ بیت ۽ شش بہشتاں چہ یکے ۽ تہا روت ۽ جلیتہ وھدے آ بلے کساس
 دنازک ۽ پاک ۽ صاف بہ بیت کہ بیت ۽ ششہی بہشت ۽ سر بہ بیت تہ آرا
 مزوان "ریتہ لے

بابلی مذہب ۽ تہا مرگ ۽ پد زندگ بوھگ ۽ حساب ۽ کتاب ۽ سزا ۽
 جزا ۽ چکس وڑے ۽ نشانی نہ ریتہ آوانی دعا جہانی آسرائی ۽ سوب مندیبانی
 تہا انت مردوخ دیوتا ۽ لہتس جاگہ ۽ "مرنگلین ۽ زندگ کنوک" گشت کہ چہ
 ایشی آخرت ۽ گمان ریت بلے دومی کس گشتکس ہبر ۽ گیشنتکس راھبندانی تہا
 ایشی چپ گندگ ۽ کسیتہ اے درگت ۽ آوانی سنگ ایش بوگ کہ مرگ ۽ پد
 کس مردوانی ارواہ یک جاگہ کہ آرا "ارالو" گش انت ہوار بنتہ اے آوانی
 ایشی جاگہ انت ۱۰ اے تہاری لے ۽ ابدی تہاری لے۔

بابل ۽ مردماں وٽي مردگ کل کنگ انت بلے لہتیں بابلی ٹک ۽ تمنانی تما
 مردگ ۽ سوچگ ۽ هم رواج بوٹگ - چو مصریاں لاش ۽ رکینگ ۽ پہازگ ۽ جُهد
 آواں کدی نہ کنگ بلے بگندے مصریانی اے سٽک آواڻی تما بوٹگ کہ ارواہان ۽
 امروز ۽ چیزانی حاجت بیت ۽ ہاترہ آواں ارواہان ۽ بخشگ ۽ قربانی ہم دانگ
 آواڻی سٽک اے بوٹگ کہ اگاں ارواہ گترنگ بہ بنت تہ آ زندگیناں تاوان دینتہ
 جنس آدماڻی لاش دشوئی ۽ دگہ سمہنگی ازباباں گوں کل کنگ بوٹگ

انت۔ لہ

مسلمانانی ملک الموت ، ہندوآڻی یم ۽ مصریانی اوسیریز یکس کردار ۽ دار
 انت ، کہ بنی آدم ۽ بدن ۽ چہ ارواہ ۽ کشگ یا ارواہ ۽ قبض کنگ ۽ آگدہ
 ہمیشاں گون انتہ سترمت ۽ سرا عمل کنوک بنی آدم ۽ را ہم چہ ہاک ۽ جوڑ
 بوٹگیں استی ۽ زانت پے ہاترہ مرگ ۽ رند آرا انچو قبرکن انت چو کہ زمین ۽
 تما تو مے کشگ بہ بیتہ اے واسہ کہ آ محنت کشیں مردم انت ۽ زمین ۽ "
 مامیں زمین " (دھرتی مانا) زانتگ اتی پے ہاترہ آواڻی باوری ۽ سٽک ایش ات
 کہ بنی آدم چہ زمین ۽ پیدا بوٹگ ہمے لیکہ ۽ سبب ۽ آواں وھدے قبرجت تہ
 آڻی وڑ ۽ یم چو جنس آدم ۽ جنسی اعضاء ۽ وڑ ۽ جوڑکت ۽ مردگ قبرکت

وہدیکہ قبر ۽ گوں ہاگاں بار دنیگ ۽ قبر ۽ برزی جاگہ چو لاپ پری نیں جنیں
آدم ۽ لاپ ۽ کتہ۔ دومی نیگ ۽ محنت نہ کنوکیں برہمن آں حاگ ۽ را پلیت
گشت پے واسۂ آوانی مردگ سوچگ بوتنتہ لے

اسلام ۽ پیش عربانی تھا اے عقیدہ است بوگ کہ مرگ ۽ رند ارواہ بالی

مرغ ۽ رنگ ۽ دروشم ۽ زوریت کہ آرا "ہامہ" گشگ بوگہ لے

مسلمانانی تھا ہم مرگ ۽ پد زندگ بوہگ ۽ سگ ۽ باوری است انتہ

اسلام ۽ لیکہ ۽ ارواہ ۽ نیستی ۽ ہلاسی پر نیستہ بدن بے شک پہ ادارکی نیست

بیت بلے آرا ہردیں کہ حکم بہ رسیت آپدا وتی سرجمیں بالاد ۽ گوں چست بیتہ

مسلمانانی عقیدہ ۽ رد ۽ وھدے بنی آدم مریت تہ آئی ارواہ بال کنت ۽ ہے ارواہ

دنی کار کرت ۽ اعمالانی مز ۽ وتی منزل ۽ سر بیتہ

پہ مرگیناں اسلام اے لیکہ ۽ دنت کہ بندت ۽ گوں مرگ ۽ بنی آدم

"عالم بزرخ" ۽ داخل بیتہ دو پریشنگ کانت ۽ چہ آئی جست ۽ پرس کنتہ

اگاں راستیں پسوے دات ۽ نیکیں مردے بوت تہ آئی قبر پہ آئی پراہ کنگ بیت

۽ ہشت ۽ درے پہ آئی چچ کنگ بیت ہے پیما اگاں آئی جستانی راستیں پسو نہ

دات تہ پہ آئی قبر تنک کنگ بیت انچو تنک کہ مردگ ۽ پہلوئے ہڈ ہم

پر شنتہ نال قیامت آھے جاوراں گوں دُچار بیتہ

قیامت ۽ روج ہما روج انت کہ جہان ۽ ہج چیز پشت نہ کپیت ، ہج پیہیں
ساہ دار نہ مانیت ، برز برزیں کوہ چوٹکی ۽ بال کن انتہ اے عمل حضرت
اسرافیل ۽ توارے ۽ پیدا کنگ ۽ گوں سرجم بیتہ باز دھداں رند یک رندے
پدا حضرت اسرافیل ۽ توار گوشاں کپیت تہ کلین مرنگیں مردم یک رندے پدا
زندگ بنتہ

مرگ ۽ پد زند ۽ سہی مرحلہ ” یوم الحساب “ بزاں حساب ۽ روج انتہ
مسلمانانی تنک ایش انت کہ ہمک زندگیں مردم ۽ گوں دو پریشنگ ہمراہ انت کہ
آواں ” کرانا کاتبین “ ۽ نام ۽ دینیت ۔ چہ اے دویناں یکے ہما بنی آدم ۽ نیکیاں
۽ دومی بدی یاں نبشتہ کنت ، ہمے روج ۽ بزاں حساب ۽ روج ۽ مردمانی اعمال ۽
کار کرت آوانی دستاں دنیگ بنتہ شاہیم ۽ یک نیمگے ۽ نیکی ۽ دومی نیمگ ۽
بدی ایر بنتہ اگاں نیکی گیش بوتنت تہ آرا دشحال ۽ آسودگیں زندے بخشگ
بیت ۽ آرا بہشت ۽ راہ دنیگ بیتہ ہمے پیما اگاں بدی زیات بوتنت تہ دوزخ ۽
بے رحمیں آس ۽ تما دور دنیگ بیتہ اے

مردے کہ پہ بے گناہ ۽ بے فساد ۽ کشنگ بہ بیت یا پہ مذہبی تنک ۽

بادری ۽ رکینگ ۽ جہاد ۽ جنگ بہ بیت اسلام اے مرگ ۽ "شہادت" ۽ نام ۽
 دنت۔ مسلمانانی عقیدہ ایش انت کہ "شہید" زندگ ماننت۔ چو زندگیناں آوان ۽
 ہر چیز ۽ لوٹ ۽ طلب بیت۔ وهد وهد ۽ سرا "شہید" وتی پیش داری ۽ ہم کنت۔
 بازیں بزرگ ۽ اللہ ۽ ولیانی بابت ۽ ہم ۽ وڑیں لیکہ دارگ بیت۔
 مذہب ۽ عقیدہ ۽ رد ۽ بلوچ مسلمان انت پے ہاترہ مرگ ۽ ارواہ ۽ بابت ۽ آ
 اسلام ۽ گیشننگیں راہ ۽ راہبندانی سرا عمل کنت۔

چو بازیں راج ۽ قومانی وڑ ۽ بلوچانی تہا یا بلوچانی ہند ۽ دمگانی تہا مرگ ۽
 چہ پد وهدے مردگ کل کنتگ بوٹگ انت تہ آئی ہمرابی ۽ آئی ضرورت ۽ لوٹ
 ۽ بازیں چیز ہم قبر ۽ تہا مان کنتگ بوٹگ انت۔ بلوچستان ۽ کھنیں دمباں چہ سور
 دمب کہ نال ۽ نزیک ۽ انت اے بابت ۽ سک اہم زانگ بیت۔ مسٹر ہارگریوز ۽
 اے دمب ۽ سرا پٹ ۽ پولی کار کنتگ اے جاگہ ۽ یک اہمیں پدرائی نئے
 قبرستانے نیگ انت کہ ایشی تہا مردگانی سالم ۽ سلامتیں لاش کل کنتگ بوٹگ
 انت۔ آوانی ہمرائی ۽ وڑ وڑیں رزان ، جناورانی ہڈ ، سہت ۽ تنگہ ، یسبو ۽ سلاہ
 ہم کل کنتگ بوٹگ انت۔ اے لاش دیم پہ رودراتک ۽ رو برکت ۽ کل کنتگ
 بوٹگ انت بزاں ایشانی سر پہ رودراتکی نیمگ ۽ ، ۽ پاد روبرکتی نیمگ ۽ انت۔
 لاش کش ۽ ایر کنتگ بوٹگ انت ۽ ایشانی دیم گوں آبادی ۽ نیمگ ۽ بوٹگ یکیں
 قبر ۽ تہا چکانی ہمرائی ۽ مردین آدم ۽ جنیں آوانی یکے یا یکے ۽ گیش جون کل

کننگ بوٹگ انت۔ اے وڑے پیمانے آسر کشنگ بیت کہ آوہد ۽ مردم مرگ ۽
 پد زندگ مانگ ۽ سٹک داروک بوٹگ انت۔ آوانی ہیال ۽ مرگ پدا زندگ
 بنت، آوان ۽ ورگ ۽ حاجت بیت، آوانی چپ ۽ چاگرد ۽ کہ ہرچی بہ بیت آستی
 ۽ سرپد بنت۔ چک ۽ جنس آدم ۽ مردیں آدمانی ہواریں لاشاں چہ اے آسر ہم
 دیما کنیت کہ آنچو امروز ۽ ہوار بوٹگ انت ہمے پیمان مرگ ۽ پد ہم ہوار بہ
 بنت۔

آثار قدیمہ ۽ زانتکاراں پیسرترا مصر ۽ عراق ۽ کننیں دمبانی پٹ ۽ پول
 ۽ ہم ہمے وڑیں قبر درگیتلگ انت کہ آوانی تما لاشان ۽ سالی ۽ ایر کننگ بوٹگ
 انت ۽ آوانی ہمرائی ۽ قبر ۽ تما آوانی دل پسندیں چیز ہم ایر کننگ بوٹگ انت۔
 بلے اے کلیں قبر حاکم ۽ ازگاریں مردمانی بوٹگ انت۔ غریب ۽ بے کسیں مردمان
 ۽ یا داریکانی تما کل کننگ بوٹگ یا آوانی لاش پٹ ۽ گیابان ۽ چگل دینگ بوٹگ
 انت پرچیکہ آوانی سٹک اے بوٹگ کہ غریب ۽ نیزگار پدا زندگ نہ بنت، مرگ
 ۽ پد زندگ بوہگ ۽ حق یوک ۽ استومند ۽ حاکمان ۽ بوٹگ۔ اے
 بلوچستان ۽ کلیں مزنیں دمبانی پٹ ۽ پول ۽ گیشتریں دمبانی تما قبر ۽
 کسارت ۽ سہ وڑے پیمان دیما اتلگ انت۔

یکے ۽ را سرجمیں کسارت گشگ بیت ایشی رھبند چو بوئگ کہ کنہیں عمد
 ۽ مردماں لاش سزجی ۽ سالی ۽ قبر کنگ ۽ آئی ہمرائی ۽ ، سہت ۽ زیور ، لیبو ،
 رزان ۽ سلاہ ہم کل کنگ انتہ قبر ۽ کسارت ۽ اے پیہیں آثار جھالادوان ۽ نال
 ۽ سارادوان ۽ اسپلنجی ۽ ، مکران ۽ شاہی تمپ (کچ) ۽ درگیجگ بوئگ انتہ

دومی راھبند اے پیہم بوئگ کہ مرگ ۽ رند بندات ۽ لاش پٹ ۽ ڈنے ۽
 ایر کنگ بوئگ انتہ وھدے آئی گوشت سزنگ یا مرگ ۽ جناوراں آئی گوشت
 وارنگ انتہ گڈا آئی ہڈ رزانے ۽ مان کنگ ۽ ہے ہڈان ۽ دفن کنگ بوئگ ،
 قبر ۽ کسارت ۽ اے وڑیں آثار یوک ۽ نال ۽ رستگ انتہ

سعی وڑ ۽ پیہم چوش بوئگ کہ لاش ۽ را سوچگ بوئگ ، سچگ ۽ رند پر ۽
 ہڈ رزانے ۽ مان کنگ ۽ کل کنگ بوئگ انتہ اورناچ ۽ چہ نندو دمب ۽
 انجیں بانے درگیجگ بوئگ کہ آئی دراجی چل ۽ دو فٹ ۽ پرانی اثرہ فٹ بوئگ
 اے بان ۽ فرش انچو سوچگ بوئگ کہ سُر سُر گندگ ۽ کنیتہ فرش ۽ سربراہاک
 ۽ اشانی دیوالے مک کنگ بوئگ ایشی فرش ۽ تہا کساس سی رزان کل بوئگ کہ
 آوانی تہا پیمان بوئگ ہے پیہیں قبر ۽ کسارت ۽ وڑ ۽ پیہم لسبیلہ ۽ ہڈت ۽ ہم
 درگیجگ بوئگ انتہ لے

چہ اے جہراں ابید ، پہ مرگ ، ارواہ ، پرس ، فاتحہ ، بلوچانی گور ،
لہتیں "دگی" لیکہ ، راہبند است انت چو شکہ

☆ زالے پہ پرے ، جاگے بہ روت تہ آراچہ ہما لوگ ، یا چہ راہ ، چچ چیز
زورگی ، وتی لوگ ، آرگی نہ انت کہ لوگ ، سرا بدیں اثر کپیتہ
☆ قبر ، جنگ ، وحد ، زنگیانی منکم یا برد فکر مہ در انت اگاں نکر بہ
ورانہ تاوان بیتہ

☆ پہ پرس ، فاتحہ ، ایریں نگرود ، چٹائی (بٹی) یکے دومی ، گوں ٹچ مہ
بنت اگاں ٹچ بہ بنت تہ تاوان انت دگہ فوگی ئے بوت کنت ۔ حر نگرود ، چٹائی یا
بٹی ، گوں دومی ، کئے فاصلہ دنیگ (شم ، پچ کنگ) المی انتہ
☆ پرس ، فاتحہ ، نگرود ، چٹائیاں وحدے پتا انت تہ ہمے جاگہ ، کئے
آپ الم ، ترنز دینت تنکہ جنجالے مینتہ

☆ شپ ، توارے (ارواہ ، توار) اگاں بنیت تہ ہمے لوگ ، مرنگیں
مردے ، پہ خیرات کنت کہ ہمے خیرات ، تاسے آپ ہم دینتہ

☆ تمین ، سرہ اولی نان ، جنس آدم ، نہ دینت کہ جنوزام بیتہ

☆ چاہ ، اولی پیالہ ، جنس آدم ، نہ دینت کہ جنوزام بیتہ

☆ جنس آدم ، پاد ، چنکی لنگ چست بہ بیت تہ اے آئی جنوزام

بوہگ ، نشانی انت ۔

☆ محرم ۽ ماہ ۽ اولیٰ دنیں روچاں گد نہ شود انت کہ ہمے گدانی ششنگیں
آپ ہما لوگ ۽ مرنگیں مردمانی دپاں روئنت۔

☆ کے بہ مریت آئی قبر ۽ کسارت ۽ رند چہ قبرستان ۽ آؤکس مردمانی
پادانی دیمائے آپ رتچ انت تئکہ دگہ تاوان مہ بیت۔

☆ کے زمین ۽ سرا بہ نندیت ۽ بے ارادہ کسان کسانیں سنگک بہ چنت
۽ حوار ۽ کوت بہ کنت تہ اے کار شرلیگ نہ بیت گش انت کہ آ مردم وتی قبر
۽ ٹینگ ۽ انت۔

☆ لاپ پریں جنیں آدم مردگ ۽ سرا نہ روئ کہ آئی سرا بدیں اثر
کپت۔

☆ جنیں آدمے ۽ دو مرد بہ مرانت ۽ آ سہی سور ۽ کنگ ۽ بہ بیت تہ
سور ۽ چہ پیش آرا تورگے گور ۽ دینت ۽ ہمے تورگ ۽ تہا کسان کسانیں سنگک
ہن کن انت ۽ ہمے جنیں آدم ۽ گور ۽ دینت تئکہ سہی مرد ۽ جاگہ ۽ آ ہمے
سنگل بوارت۔

☆ روچ ۽ استالے گندگ بہ بیت تہ گش انت کہ مزنیں خشک سالی ۽
بیت یا مزنیں ہستی ۽ مریت۔

☆ روچ ۽ چپ ۽ چاگرد ۽ دائرہ ۽ بہ بیت تہ ڈکال ۽ گمان کنگ بیت یا
گوا مزنیں ہستی ۽ مریت۔

☆ ہما جاگہ ء کہ میت شودگ بیت آ جاگہ ء لگت نہ دینت کہ شر نہ انت۔
 ☆ میت ء شودگ ء جاگہ ء اگل لاپ پریں جنیں آدمے بہ روت تہ آئی لاپ
 ء چک مریت۔

☆ مردیں چک ء عین ء سر ء اولی نان ء نہ دینت کہ جنگ ء پڑا آرا اولی تیر
 لگت۔

☆ قبرستان ء نیمگ ء لنگ ء ٹال نہ کن انت۔ اگل پہ بے انانی ٹال کنگ بہ
 بیت تہ پدا لنگ ء گٹ پاچ انت یا سنگے ء سرا لنگ ء ایرکن انت ء دگہ
 کسانیں سنگے ء گوں گڈ انت یے۔

☆ ٹی ٹی (مرگے) شپ ء بال ء توار بہ کنت تہ آئی توار ء اشکنوکیں مردم ہما
 دمان ء گش انت کہ "تئی دپ ماں آپے ء سک بات"۔ پرچیکہ ہمے ٹی ٹی اگل
 قبرستانے ء نیمگ ء چہ توار بہ کنت تہ مردے مریت ء اگل آپ ء کورے ء
 نیمگ ء چہ توار بہ کنت تہ کور آپ کاریت بزاں ہور بیت۔

☆ جم (درچکے) تنکہ وتی واجہ ء مہ کشیت بر ء ثمرہ نہ دنت لہ

☆ جنیں آدم ء سر ء گشان بہ سوچیت تہ آ جنوزام بیت۔

☆ کے بہ مریت نہ ہما لوگ ۽ مردم ۽ آئی نزیکیں ہمساهگ وتی لوگ ۽ پریں
درپانی جنہیں آپاں ریح انت۔ آہانی ہیال ایش انت کہ اے پیم کنتگ ۽ ما
ملکوت ۽ کارچ ۽ شودگاہاں۔

☆ عین ۽ سرہ اولی نان ۽ سور کتگیں مردینے بوارت نہ آئی جن مریت۔
☆ جنوزامیں جنہیں آدم ۽ را بانور ۽ نزیک ۽ گورہ ۽ پرچنگ ۽ نیلنت کہ آئی
بدیں اثر بانور ۽ سرا کنت۔

☆ گوشانی ٹلینگ ۽ بابت ۽ عقیدہ ایش انت کہ اے قبر ۽ توار انت۔
☆ کسانیں چکے بن ۽ واب بہ بیت ۽ آئی چپ ۽ چاگرد ۽ مردم نندوک بہ بنت
نہ چک ۽ سرا کسانیں پیشکے ایرکن انت۔ شرک ایش انت کہ میت نیام ۽ ایر
بیت۔

☆ جمعہ ۽ چار شنبہ ۽ روج ۽ پرس ۽ نہ روانت ۽ پرس نہ دارانت کہ پرس
سرا کیت۔

☆ کپورہ ۽ بان ۽ سرہ نندگ ۽ کے ۽ مرگ ۽ ہال کتیت۔
☆ گوگو (بھوم) لوگے ۽ سرا بنیت ۽ بہ نندیت نہ گش انت کہ آ لوگ ۽ کے
ریت۔

☆ هر وپسگ ۽ بہ سریت نہ گش انت کہ آوتی ذاجہ ۽ یا وتی سوار ۽ کشیت
☆ جمعہ ۽ روج ۽ سور کتگیں جنہیں آدم سرہ نہ شود انت کہ جمعہ ۽ روج چ

جنوزام ء جنس چک ء انت۔

☆ شپ ء عین ء نہ دینت گش انت کہ شپ ء عین ء دینگ ء عزیز ء سیادے

مریت۔

☆ کسانس چک ء روزرو ء وهد ء کوپگ ء نہ کن انت کہ آرا ملائکہ دست

گرانٹ۔

☆ کے بہ مریت ء آئی قبر جننگ ء دیر بہ کنت یارود ء سنگ بہ بیت تہ مرنگس

مردم ء بابت ء گش انت کہ ایشی مزنس گناہے کنگ ہے پیمانگاں کے ء قبر

ذوت تیار بہ بیت تہ گش انت کہ اے نیکیں مردے بوئگد۔

☆ کے باز روچاں سکرات ء بہ بیت ء آئی ساہ در نمیت تہ گش انت کہ آرا

کے ء حق گون انت۔ کلہیں مردم یک یک ء کانت ء آرا وتی وتی حقاں بخش

انت۔

☆ لاپ پریں جنس آدم شپ ء چہ لوگ ء در نمیت۔ اگاں در نمیت تہ جن ء

جنس ء پری ء بلا آئی سرا عاشق بنت ء آرا کش انت۔

☆ سور کنگس جنس آدم چار شنبہ ء روج ء وتی سرا نہ شود انت کہ پہ آئی مرد

ء شر نہ انت۔

☆ جنازہ یے وهدے لوگے ء دیما بہ گوزیت تہ آ لوگ ء مردم تاسے آپ لہج

انت تنکہ بدیں اثراں چہ لوگ بہ رکیت۔

☆ مردے وھدے سفر ء در بنیت تہ ہما لوگ ء مردم آ روج ء پرساں نہ
روانت، گش انت اگاں پرساں روگ بہ بیت تہ سفر ء روکسں مردم زندگ ء
واتر نہ کنتہ

☆ کجام یک لوگے ء مدام مڑ ء جنگ بہ بیت تہ گش انت اے پیہیں لوگ ء
سرے روٲت یا مال۔

☆ اگاں کسے وتی لوگ ء پہ شرکنگ ء بہ کروجیت گڈا آوتی لوگ ء جاگہ ء کدی
پشت ء نہ کشیتہ گش انت کہ لوگ اگاں پشت ء کشگ بہ بیت تہ لوگ واجہہ ء
سال یکسں بیتہ

☆ اگاں کسے بہ مریت تہ آئی ہمساهگ ء نزیکسں جنسں آدم گد نہ دوچ انت
گش انت کہ اگاں گد دوچگ بہ بیت تہ مرتکسں مردم ء ارواہ ء تکلیف رسیتہ
☆ یک لوگے ء سورے بہ بیت ء دگہ لوگے ء چلگی نیں جنسں آدمے بہ بیت تہ
اے لوگانی مردم یکے دگر ء لوگاں نہ روانت گش انت کہ اگاں کسے ادا بنیت یا
لودہ بہ روٲت تہ پہ نوک پیدا بوٹکسں چک ء شر نہ انت ء آ بیران بیتہ

☆ روزرد ء مردم ء واب ء نیلنت کہ آئی عمر کم بیتہ
☆ یک لوگے ء کسے بہ مریت ء آ لوگ ء ہنی ء مزداک ایر بہ بیت تہ گش
انت کہ ہمے ایریں ہنی ء مزداک نہ گراننتہ
☆ مٹھو ء دارگ شر نہ انت ، لوگ واجہہ ء کشیتہ

☆ چپیں جم ۽ چیر ۽ کوس بہ جنت تہ مردے مریت۔
 ☆ تہمت پہ رودر اٹک ۽ توار بہ کنت تہ دشمن ہالے کسیت او رو برکت ۽ توار
 بہ کنت مرگ ۽ ہالے رسیت۔
 ☆ کچک ۽ ہلارگ ۽ کے مریت۔
 ☆ جنیں آدم ۽ گشان چپی ۽ سرا بہ بیت تہ آئی مرد مریت۔
 ☆ شب ۽ تہمت ۽ لوگ ۽ چہ کشگ ہراب زانگ بیت کہ مردگ ۽ تہمت شب ۽
 کشگ بیت۔
 ☆ وحدے گداں شودانت تہ آواں چپی ۽ تاپہ دینت پرچیکہ راستی ۽ سیدھا
 مردگ ۽ گد تاپہ دینگ بنت۔
 ☆ آپ ۽ تاس ۽ یا ٹاس ۽ یا چاہ ۽ کوپ ۽ پیالہ ۽ ہجبر سزجی ۽ پرنہ کن
 انت ۽ نہ دنت کہ مردم ۽ عمر کم بیت۔
 ☆ تہمت ۽ سر ۽ نپاد ۽ وحدے پتا انت تہ آرا تہمت ۽ نیام ۽ ایر نہ کن انت کہ
 تہمت ۽ نیام ۽ مردگ ۽ نپاد ایر بنت۔
 ☆ اگل کے اشتر ۽ سوار بہ بیت ۽ اشتر روگ ۽ وتی پشت ۽ بہ چندیت تہ گش
 انت کہ وتی سوار ۽ کشیت اشتر ۽ سوار ہما دمان ۽ آئی گوش ۽ بریت کہ اے
 پیما بدیں اثر ہلاس بنت۔

ہوار توار

وہدے شرک ۽ پالانی نر آرگ ۽ رد ۽ بند دنیگ ۽ کار سرجم بوت تہ دومی
 کارھے شرک ۽ پالان ۽ بن گپ ۽ عنوان دنیگ ات۔ بازیں بن گپانی بابت ۽
 گیش ۽ گیوار کنگ گران نہ ات، بلے بنی آدم ۽ تمہ مہ تمہیں زندمانی ۽ را بازیں
 بن گپانی نیمگ ۽ برگ ۽ یک جنجالے اے دیما اتک کہ بن گپ ہرچون کہ گیش
 بہ بنت شرکانی Repitation ہم گیش بیت پے ہاترا چہ Repitation ۽ رگ
 ۽ ہاترا بن گپان ۽ تنک ۽ محدود کنگ بوت انت ۽ یک انچیں بن گپے ۽ تما
 پشت کپتگیں شرک ۽ پالان ۽ آرگ ۽ ہوار کنگ بوتنت کہ "مار ہم بہ مریت ۽
 لک ہم مہ پرشیت" ۽ بستار دیما بنیت۔

بنی آدم ۽ پیدا بوهگ ۽ بگر ٺاں زند ۽ گوازینگ ۽ پیدا آئی مرگ ۽ آئی
زندمانی ۽ تک ۽ پھنات سک باز انت ۽ شرک ۽ پالانی گندگ ۽ وانگ ۽ گوں
وانوکان ۽ الم ۽ ایشی تجربت ہم بیت همے هاترا "هوار توار" ۽ بن گپ ۽ بازیں
کسان کسانیں بن گیان ۽ پتاھگ ۽ جہدے کنگ بوئگ۔

☆ کسانیں چک ۽ سرسٹ بکن ۽ آئی قد ۽ بالاد نہ رُودیت۔

☆ لوگ ۽ یا کوٹ ۽ چھت ۽ اسپتیں پیمازے بہ درنج ۽ آ لوگ ۽ یا

کوٹ ۽ مار نیت۔

☆ آس ۽ پرائی سرا مزگ شر نہ انت۔

☆ مغرب تا عشاء ۽ سیاھیں چیز نہ دینت لے

☆ کے ۽ دنانانی گوشت (آرونک) چک بہ دینت تہ آ مردم گوشت

وارت۔

☆ چک ۽ دپ ۽ وهد وهد ۽ سرا گ پر بہ بیت تہ گش انت کہ آئی سرا

بوٹ مان۔

☆ بچکس چک روپگ ۽ بہ زوریت ۽ بہ روپیت تہ آرا نیلت کہ آگار

بیت۔

☆ استال ۽ کینگ بادشاہ ۽ زوال ۽ نشانی زانگ بیت۔

لے کبھتریں ہند ۽ دمگں شب ۽ وهد ۽ اسپس چیز نہ دینت ۱۰ اسپس چیز ۽ خاصیں وڑے ۽ وادہ ۽
انگ ۽ دود چہ ہندو آں پہ مانگ۔

☆ کے ۽ پاد ۽ ماتی لنگک سیدھا بہ بیت تہ آمردم ضدی ۽ گر بندو کیں
مردے زانگ بیت۔

☆ گش انت کہ جنیں آدمے ۽ پاد ۽ چنکی لنگک چہ ماتی لنگک ۽ مستر بہ
بیت تہ آجنیں آدم چہ وتی مرد ۽ زور آور تر انت۔

☆ جنیں چک ۽ آدینک ۽ پیش نہ دارنت کہ آئی شکل ۽ براہ داری روٹ
☆ گد ۽ دوچک ۽ بندات ۽ گوں بسم اللہ ۽ نہ کفنت کہ گد ۽ برکت مان
بیت ۽ گد دیراں تیار بیت۔

☆ وھدے نیس ۽ کش انت تہ گوں سارمیں آپاں کارچ ۽ شودنت ، کمیں
آپ پشت گیجنت ۽ نیس ۽ گردن ۽ پر رچ انت تنکہ بدیں کار سارت بہ بنت۔
☆ لوگے ۽ چکے پیدا بہ بیت تہ ہپت ماہ ۽ آرا سہر ۽ زردیں سادھیں گد
گور ۽ دینت۔

☆ ہون رتکلیں جاگہ ۽ سرگوز کنگ شر نہ انت۔

☆ آس ۽ سرا چہ گوزگ ۽ مردم ۽ گناہ رسیت۔

☆ کے ۽ را چہ جاگے ۽ پہ دومی جاگہ ۽ لڑگی بہ بیت ۽ ماہ ہم در آھگی بہ

بیت ۽ تاں دومی جاگہ ۽ ماہ ۽ در آھگ ۽ گمان بہ بیت تہ لڑگ ۽ پیسر ہما جاگہ ۽

کہ لڑگی ۽ روگی انت رو انت ۽ میہ یے کل کفنت کہ اے پیما بدیں اثر نہ

کبیت۔

☆ گد ۽ دوچک ۽ وهد ۽ گد دوچیں جنہیں آدم ۽ سرگوز نہ کننت کہ گد

دوچک ۽ دیر جنت۔

☆ ماہی ۽ پوست ۽ نہ در انت کہ چک جنک بنت۔

☆ شپ ۽ سر نہ پٹ انت کہ مردگانی یا عاشقانی بوٹ کاہنت۔

☆ جنہیں آدم ۽ پادانی چنگیں ناخناں کنڈ کننت، گش انت کہ ہمے ناخن

اگاں دور دنیگ بہ بنت تہ جنہیں آدم تھو کے بیت۔

☆ روپک ۽ لگت دنیگ شرزانگ نہ بیت۔

☆ کپنگیں گلا سے ۽ جگے ۽ کوپے ۽ دانچوپے ۽ بزاں کپنگیں دپ پچیں

رزانے ۽ دپ اگاں گوں مردے ۽ بہ بیت تہ آئی سرا جنگے کپیت۔

☆ جنینے ۽ گشان لمب بہ بیت تہ گش انت کہ آرا مستاگے رسیت۔

☆ منتگ ۽ رند وهدے شیر ۽ نیمگ ۽ کش انت تہ باز ہیال دار انت کہ

نزیک ۽ گور ۽ جنہیں چکے مہ بیت پرچیکہ اگاں جنہیں چک ایثرا بہ گندیت تہ اے

پاشک بیت ۽ رند ۽ شیر نیمگ نہ دیننت۔

☆ مردے ۽ ہیگ مہ روت تہ آرا دز کننت۔ اے پھما آئی ہیال لگت ۽

آئی ہیگ روت۔

☆ کے ۽ را ہیگ بہ گپت تہ گش انت کہ کے آرا یات کنگ ۽ انت۔

☆ شلوار یا پاشک ۽ تما ملکے بہ پتہ ریت تہ گش انت کہ کے آئی پکان

انت

☆ روپک ۽ بان ۽ تمہ تمہ ۽ ایر کنگ شرنہ انت مدام کرنے ۽ ایرے

کننت

☆ بچکیں چک ۽ منگی (بھنگی) دست ۽ نہ دینت کہ آ زحم ۽ چست کت

نہ کننت

☆ شیرانی رچک شرزنگ نہ بیتہ

☆ حر وڑیں جبرے ۽ سرا مردے یا نپس ئے بہ چشیت تہ جبر ۽ حما وڑ

لیکت۔

☆ نان ۽ ورگ ۽ یا دگہ چیزے ۽ ورگ ۽ وحد ۽ کے بہ ریت تہ گش

انت کہ آوتی وسوء دوست انتہ

☆ روپک ۽ ایر کنگ ۽ وحد ۽ آئی سرا برزا نہ کننتہ

☆ ناہ ۽ گرا دگ ۽ وحد ۽ دیگے پر بہ بیت تہ دیگ ۽ سلاہ جنگ المی انت

کہ دیگ ناہ ۽ سلاہ انت "گش انت کہ اگل دیگ ۽ ناہ ۽ سلاہ مہ جن ئے تہ ناہ

۽ گڈگ وت سرا وت دیگ ۽ تما کایننتہ

☆ کستریں مردے ۽ پشت گوں مستریں مردے ۽ بہ بیت تہ گش انت کہ

قیامت ۽ روچ ۽ حمے کستریں مردم ۽ را مستریں مردم کوپگ ۽ کنگ کپیتہ

☆ کے آپ ۽ ورگ ۽ بہ بیت ۽ آرا آپ بہ گر انت تہ گش انت کہ

دگرے ۽ دل حمے آپاں مان بوئنگ۔

☆ دگر ۽ تن ۽ مہ ور کہ دریا خشک بنت۔

☆ دم پہ قبلہ ۽ پاواں نہ کفنت ۽ دم پہ قبلہ ۽ نہ میزانت ۽ نیکہ دم پہ

قبلہ ۽ تک جنت۔

☆ چک ۽ را روپگ نہ جنت چک دُز بیت۔

☆ کے ۽ سر ۽ اوشتگ شرزانگ نہ بیت بزاں اگاں کے نندوک بہ بیت

تہ آنزیک ۽ نہ اوشتیت اگاں کے بوشتیت تہ آگشیت کہ منی سر ۽ حوناں مہ
گر۔

☆ کے ۽ مسانی سرا میزگ حراب زانگ بیت۔

☆ انزک ۽ بادینتگیں شیراں کس ۽ پیش نہ دار انت کہ پاشک بنت۔

☆ سئے چیز نہ ور انت ۽ نہ دینت ۽ نہ زور انت کہ شر نہ انت۔

☆ چکے ۽ گوک کنڈ بہ بیت تہ گش انت کہ اے چک زهر آدے۔

☆ ہما شک ۽ چہ کہ مرد سرا بہ رندیت تہ جن چہ آشک ۽ وتی سرا نہ

رندیت کہ دوینانی نیام ۽ ناتپاکی پیدا بیت۔ دگہ شک مہ بیت تہ ہمے شک ۽ کہ

مرد ۽ سر رستگ ایشرا پاد ۽ چپل یا سنڈل ۽ چیر ۽ لتارنت ۽ رند ۽ سرا رند انت۔

لے اے کل مذہبی حوالہ ۽ خانہ کعبہ ۽ عزت ۽ شرب ۽ حاترا کنگ بنت۔

لے سئے چیز ۽ حرابی گوں سن ۽ حیل ۽ بندوک انت خاص صورت ۽ سور کنگیں جنس آدم ایشی
سراسک عمل کنت۔

☆ کے ۽ گد دوچک ۽ وھد ۽ بار بار بہ اڑیت تہ گش انت کہ آ مردم
اڑوکیں مردے۔

☆ ناہ ۽ گدگ رزانے ۽ یا درپے ۽ تما بہ بنت تہ آ رزان یا درپ ۽ تما
دستاں نہ شود انت۔

☆ ناہ ۽ گدگ ۽ آپ ۽ تما دور نہ دینت کہ قیامت ۽ روچ ۽ گوں مچاچاں
کشگ لوئیت۔

☆ چنگیں ناخناں چشیں آپانی تما دور نہ دینت کہ آ آپ پہ مچ ۽ درچک
۽ کشاراں بہ روت۔ اگاں دور دینگ بہ بنت تہ مچ ۽ درچک ۽ کشار بر ۽ ثمرہ
نیارنت۔

☆ ماہ ۽ وھدے ماہ گر بہ گیپت تہ پلو ۽ چپی ۽ پونز ۽ کننت کہ اے پیہم
کنگ ۽ گوں ماہ ۽ را ماہ گر زوت یلہ دنت۔

☆ ماہ ۽ را وھدے ماہ گر بہ گیپت تہ دانچوپے ۽ دانکو مان کننت ۽ چوپ
انت کہ اے پیہما ماہ ۽ ماہ گر یلہ دنت۔

☆ پہ کشارانی جوانیں بر ۽ ثمرہ ۽ کشارانی توم ۽ چار شنبہ ۽ روچ ۽ چند
انت۔

☆ بانکنیک ۽ کوچ ۽ کشار ۽ تما جنیں آدماں گوزگ ۽ پترگ ۽ نیلنت کہ
ایشانی بیل رچنت۔

☆ شپ ۽ آس ۽ کٹینگ ۽ نہ زور انت ۽ دن ۽ نہ روانت کہ اے پیم ۽
کنگ ۽ مرد روت۔

☆ جنس چکے شپ ۽ واب ۽ وتی پیتی ۽ کُبل ۽ پرشگ ۽ بہ گندیت تہ آئی
سرا بدیں ہبرے کپیت۔

☆ بزیا گوک ۽ کٹاں کے بوارت ۽ وتی دستاں پچاں بہ مشیت تہ گش انت
کہ ہے پس یا گوک ۽ چک گدوارے بیت۔

☆ جنس آدم پہ وتی مرد ۽ مہرانی گیش کنگ ۽ وتی شلوار ۽ چپی ۽ پاد ۽
کنت۔

☆ ترس پیش یا ترس دار ۽ بن نہ دینت کہ گورچ کپیت۔
☆ آپ ۽ پریں گلاس یا ہاس ۽ نندوکیں مردم ۽ سر ۽ تما چہ نہ گوازیں
انت ۽ دومی مردم ۽ نہ دینت۔

☆ وحدے پس ۽ ہلار کنت تہ پس ۽ ہلار کنوکیں مردم تنکھ وتی دست ۽
کارچ ۽ مہ شودیت ہبر نہ کنت۔

☆ کسانیں چک ۽ را نکلیک ۽ ہیک ۽ نہ دینت کہ آئی زبان نل بیت۔
☆ چار یا پنج گہار حوری ۽ وتی سرا بہ رند انت تہ آوانی سرا جنگے کپیت۔
☆ نوکیں مٹکائے (کبے) اگاں لوگے ۽ آرگ بہ بیت تہ بندات ۽ آئی
آپاں بچکیں چکے ۽ دینت کہ اے پیم ۽ مٹکا آپاں سرد کنت۔

☆ لوگ ۽ روبرکت ۽ رزاناں نہ شود انت ۽ نہ مُش انت کہ لوگ ۽
 ملائکہ نیا انت۔

☆ وهدے بانگ ۽ توار بنیت تہ سوچن ۽ گد ۽ مان نہ جنت۔
 ☆ درگ وروکیں مردم ۽ دپ ۽ چماں نہ چار انت کہ درگ آرا گر انت۔
 ☆ شپ ۽ وهد ۽ تچوکیں آپ ۽ نزیک ۽ نہ رؤنت کہ تچوکیں آپ گران
 انت۔

☆ دو دار ۽ آس نہ بلیت چار دار ۽ آس بلیت کہ دو دار لوگ انت۔
 ☆ کسے ۽ را وتی لوگ ۽ آس روک کنگی بہ بیت ۽ آس مہ گپت ۽ روک
 مہ بیت تہ گش انت کہ ہمساهگ ۽ لوگ ۽ چہ آسے بیارہ اے پیم کنگ ۽ گوں
 دار گر انت پرچے کہ ہمساهگ ۽ آس لوگ ۽ آس ۽ لوگ زانگ بیت۔
 ☆ نوکیں ڈگارے در آرگی بہ بیت ، کمن ئے آرگی بہ بیت یا بان ۽ جاگے
 بندگی بہ بیت تہ ہمے جاگمانی بنداتی کار ۽ کنگ ۽ پیش پے ۽ ، یا گوکے ۽ قربانی
 دنگ بیت۔

☆ کجام لوگے ۽ چراگ روک کنگ بہ بیت ۽ گوات زور ۽ بہ کشت ۽
 چراگ بربرانک بہ بیت گڈا گش انت کہ چراگ ۽ دیمانندوکیں مردمے وتی
 زبان ۽ (Tongue) چہ دپ ۽ در ۽ بہ کشیت گڈا چہ گوات ۽ ترندیں کشگ ۽
 چراگ نہ مریت۔

☆ جنس آدم وتی جنگ ء اسپتس بندیک ء گوں نہ بندیت کہ شر زانگ
نہ بیت۔

☆ سوچن ء دپ ء نہ کننت کہ بدیں ہبرے سرا کپیت۔

☆ جنس آدمے ء لٹ مسزواک ء جنگ ء ہر کننت تہ آ جنس آدم
ہردیں کہ مزواک بہ جنت تہ مزواک جنگ ء رند وتی چوٹیل ء لٹاں بہ لتاریت
کہ اے پیمالٹ نہ ترکنت۔

☆ چک ء گردن ء چگ ء نہ چک انت کہ چک گار بیت۔

☆ چک ء پاد ء دل ء نہ چک انت کہ چک گار بیت۔

☆ عین ء سر ء نان پچگ ء وهد ء گوات بہ گپیت تہ گش انت کہ ہمے
لوگ ء کے سک گشنگ انت۔

☆ مردے ء دلوتے گار بہ بیت تہ داسے زور انت ء آرا مشک ء دپ ء

گوں ریزے ء بند انت گاریں دلوت یا اولاک چہ ہپتار ء ناہاراں رکیت۔

☆ لوگے ء چہ پس نے یا دلوتے گار بہ بیت تہ آرا چہ رستراں رکینگ ء

ہاترا لوگ ء پچھت ء کہنیں بوٹ نے یا چپل نے درنج انت تنکہ رستراں آرا دارت
مہ کننت۔

☆ جنگے نوک ردگ ء بہ بیت تہ آرا اجگس اسپت دینت کہ اجگس

اسپت ء ورگ ء آئی گور مزن نہ بنت۔

○ کسانیں چکے شپ ۽ داب ۽ نپادانی سرا مس بہ کنت تہ آرا دا نچو پے ۽
 تمانان وارنفت کہ اے پیم کنگ ۽ آئی نپادانی سرا مس کنگ ۽ عادت روٹ۔
 ☆ نچکے ۽ ہر کہ بہ گیت تہ آئی دیما نیلیں گدے برنت کہ نیلیں گد ۽
 گندگ ۽ گوں چک مریت۔

☆ چکے دنان رودینگ ۽ بہ بیت تہ تیل زور انت ۽ شپ ۽ ہمے تیلاں
 استلاں دینت ، روج ۽ ہمے تیلاں چک ۽ سرا چرپ کنت کہ اے پیم کنگ ۽
 چک ۽ دنانانی رودینگ ۽ تکیف نہ بیت۔

☆ گش انت کہ اگل درین ۽ چیر ۽ مردے بہ روٹ تہ آئی سیکس (Sex)
 بدل بیت۔

☆ پاگ یا سلاہ چہ دست ۽ بہ کپ انت تہ ایشانی کپگ ۽ را ہراب زانگ
 بیت۔

☆ سر ۽ بوٹ ۽ شک ۽ سرا نہ کُش انت ، گش انت کہ اگل بوٹ شک ۽
 سرائنگ بہ بیت تہ شک بوٹ در نہ کنت۔

☆ مرگ ۽ دھدے پرناد انت تہ آئی چیر ۽ ہیکاں یک یک ۽ ایر نہ کنت
 کہ ہیک آپ بنت مدام ہواری ۽ ایرے کنت۔

☆ اگل وپتگیں مردے ۽ سروں ۽ چیل ۽ بوٹ ایر بہ بیت تہ آ مردم
 راہیں ۽ ترسناکیں داب گندیت۔

☆ اگاں کے بے ہیالی ء بے گمانی ء دو سنگ ٹکر بہ دنت تہ ایشرا شر
زانگ نہ بیت کہ اے پیم کنگ ء مردم ء جنگے سراپکیتہ

☆ روباه شب ء وهد ء چہ لوگ ء دیسی نیمگ ء بہ ہلاریت تہ ہما لوگ
ء مردیں آدمے ء اگاں چہ لوگ ء پُشتی نیمگ ء بہ ہلاریت تہ جنیں آدمے
”سیاہ“ بیتہ

☆ ناخناں شب ء وهد ء نہ چن انت کہ جنجال ء مصیبت کتیت انتہ
☆ ہتپتار ء پُٹانی سوچگ شر نہ انت کہ دوست ء نزیکیں مردم دژمن جوڑ
بنتہ

☆ مگراز ء بے کار ء چنگ ء وڑا توار نہ گیجنت کہ جنگے سراپکیتہ
☆ وهدے نوک ء چار انت تہ چہاں تچک ء مردماں سک نہ دینت کہ
مردمان ء بدیں اثر لگیتہ پیرا درچک ء دارے چار انت کہ اگاں بدیں اثرے
است انت تہ ہمانی سرا بہ کپیتہ

چارمی بہر

— لہزہء اصطلاحانی باروا

— کتابیات

سرتچک :- فصل ۽ کشار ۽ تما دارے چو مردم ۽ جوڑ کنت ۽ آرا

بک کنت تنک کشار ۽ نزیک ۽ آوکس مرگ ۽ جناور تراس بہ کنت۔

چوناھا کشارانی تما چیزے ۽ مک کنگ ۽ لیکہ سک کُن ۽ قدیم انت۔

گیترھڈ مک کنگ بوگ انت۔ ایشی لیکہ دو بوگ انت۔ یکے ایش کہ ہڈ ۽ کشار

۽ تما مک کنگ یا کل کنگ ۽ کشار گیتر بر ۽ ثمرہ دنت، دومی ایش کہ چہ بدیں

نظراں رکیتہ بزاں آرا نظر نہ لگیت پرچیکہ مردم ۽ جم چک ۽ ہمے ہڈ ۽ یا دار ۽

مک بنت ۽ ہمے دار ۽ ہڈ چہاں چہ دراتلکس لہراں وتی تما جزب کنت۔

گولپش ۽ وئیگ :- شپ ۽ وھد ۽ یک چیزے ۽ را انچیں جاگے ۽

پہ چیر اندری ایر کنگ کہ استال آرا بگند انت۔

ھور دگ :- پیر ۽ زیارت ۽ قبرانی سر ۽ آک کہ مردم ۽ سٹک

داروک ایشاں ور انت یا لوگاں ایرے کنت۔

پتریا ترہ :- پہ پرس ۽ فاتحہ ۽ چیر گیتلکس دری، جُل، گالی یا نگر د

کہ پہ غم شریکی ۽ فاتحہ ۽ وانگ ۽ چیر گیگ بیت ۽ مرگ ۽ سسی روج ۽ چست

کنگ بیتہ

بار بوجگ :- لوگی مرغ زمین ۽ کروندیت، وتی بانزلاں سچ کنت ۽

یک کش ۽ وپسیتہ مرغ ۽ وپسگ ۽ ہمے عمل ۽ را بار ۽ بوجگ گش انت۔

پرنادگ :- مرغ ۽ ہنیکانی سرا بوھگ، بزاں پہ چورک ۽ در

آرگ ۽ ھاترا مرغ ۽ چيرا ھنيڪ دنيگ
گھوٽي :- ھاڪ گوٺليں سنگ ۽ مھرگ کہ گھٹ ۽ گوات گرگ ۽ يڪ

نادراھي ۽ گور ۽ دنيگ بنت
ٹٺ :- جنس آدم ۽ سر ۽ رندگ ۽ پد شک ۽ تما آوڪيں ۽ پشت
 کپنگيں موداں ٹٺ گش انت۔ بازيں جاگھاں رندوک هم گشگ بنت۔
 اے موداں پہ دم ھجر دور نہ دنيگ بلکن ۽ مدام ايشاں چہ شک ۽ کش
 انت، بجائے کنت ۽ پتا انت۔ ديوالے ۽ يا پھلے ۽ مانے جنت۔ يا گڏا سنگ ۽ چيرا
 ايرے کنت۔ بلوچاني تما سٽڪ ايش انت کہ اگاں ٹٺ لگت بہ بنت تہ سر درد
 کنت بلے بن اصل ۽ اے عمل سحر ۽ ساحري ۽ اثراں چہ وٽارا رکينگ ۽ ھاترا
 کنگ بوٽگ۔

آکوٽ :- ھراہيں چيز چو کہ پس ۽ گوکاني لڙ ۽ چل ۽ پراني ريٽگ ۽

جاگہ۔

لمب بوھگ :- لمب بلوچي ۽ کنارہ ۽ گش انت۔ لمب بوھگ ۽

بزانت گوں جنس آدم ۽ سر ۽ گشان ۽ انت سر ۽ گشان يڪ نيمگے ۽ جبل ۽
 روت ۽ دومي نيمگ ۽ کسانس بہرے پشت کپيت۔

پچڪاں بوھگ :- کس ۽ بڏ ۽ کپنگ ۽ آرا بديں وڙے ۽ يات

کنگ۔

اشکند :- جنیں آدم ۽ لاپ ۽ ناسر جمیں چک ۽ کپنگد
روشمی تپ :- ہما تپ کہ یک روچے شم بہ کنت ۽ دومی روچ ۽
 پدا بہ گپتہ

سہ تاکی تپ :- اگان تپے دو روچ شم ۽ بہ گپتہ آرا سہ تاکی
 تپ گش انتہ

ڈک ۽ لاپ :- درچکانی یوزر بوہگ ۽ وھد ۽ نادراھی ۽ کہ
 چکان ۽ گپت چک ۽ دل رچیت یادل ۽ لاپے رچنتہ
سر ۽ جان ۽ شوڈگ :- جنیں آدم ۽ جنیں آدمی نادراھی ۽
 رند سر ۽ جان ۽ شوڈگ

تر زنگ :- ہما جنیں آدم کہ آئی چلگ بوہگ ۽ کمیں روچ بہ
 گوزیت۔ پہ ایشی گیشتر چل روچ حساب کنگ بیتہ

زنگ :- پس ۽ گوک ۽ ہر ۽ اشتر ۽ زاہگ ۽ چک ۽ آرگ
وپ ۽ زنگ :- پس ۽ گوک ۽ ہر ۽ اشتر ۽ پہ زاہگ ۽ روچ ۽
 ماہانی سرجم بوہگ

اوتاک :- گد ۽ دوچگ ۽ لین ۽ لکیر ۽ چک ۽ سیدھا کنگ ۽ چہ گد ۽
 بندیکے کش انت کہ چہ ایشی لکیرے جوڑ بیتہ

پرگرگ :- گد ۽ چنگ ۽ پہ پشک ۽ شلوار ۽ گیشنگ بندنی ہند ۽

دمگاں کوٹہ گش انت۔

پرچنگ :- بانور ۽ سینگارگ

ڈوئی :- چہ دار ۽ جوڑ بوتگنیں گردیں چیزے کہ ایشی دستگ ہم

دار نیگ انت۔ وھدے دال ۽ گراد انت تہ چہ ہمیشی گراستگنیں دالاں چوپ

انت ۽ ہورت کنت۔ کوہ سلیمان ۽ ہند ۽ دمگاں ہمک لوگے ۽ گندگ بیت کہ

ایشرا "دال مانڈا" ہم گش انت۔

شیرذال :- شیرذال یا شیرہ ذال ۽ لہزی بزانت چو شیر ۽ بہادر ۽ نہ

ترسین جنیں آدم۔ بلوچ چاگرد ۽ تما اے نام ہما جنیں آدم ۽ دنیگ بیت کہ آ

بلوچ چاگرد ۽ دودانی شری ۽ چار ۽ تپاس ۽ کت بہ کنت۔ دودانی رکینگ ۽ پہازگ

۽ جوانیں کردے پیش داشت بہ کنت۔

ہم شام :- شپ ۽ نان ۽ نہ ورگ

گوات سر :- گوات سر ۽ پر دوسر یکیں مطلب ۽ بزانت ۽ کارمرز

بنت۔ ہما مردم ۽ گوات سر گوشت کہ آدمام مزن مزنیں ہبر بہ کنت۔ چہ وتی کد

۽ بالاد ۽ گیشیں بہ گشیت۔ وتی گلا ۽ ستاہ ۽ کس ۽ بے مہ کنت ۽ حساب ۽

میاریت۔

کلمیر :- ایشرا گئی ہم گش انت۔ اے چو تائیت ۽ وڑ ۽ بیت ۽ ایشی

سے سروک بنت کہ آوانی سرا سجن ۽ بندیک ۽ کار ہم کنگ بیت۔ اے دراج بند

ء یک سرے ء یا نیام ء پر کنگ ء دوچک بیت وهدے کسانیں چک ء مُش
انت ء بند انت تہ اے چک ء پڑاھگ ء وهد ء آئی سینگ ء سرا کنت۔

دراج بند :- گد ء دراجیں پٹی ءے کہ کسانیں چک ء مُشگ ء

بندگ ء کارمرز بیتہ ایشرا چک ء لاپ ء پشت ء دستانی چپ ء چاگرد ء
پڑاھنتہ اے چک ء دستاں داریت ء چک ء گدگ ء نیلیتہ۔

سر آروک :- چیزے ء ورگ ء رند پشت کپنگ ء سرا تگلکس۔

چیر سوچ :- پہ بازیں نادراھی ء لوگ ء را چہ جن ء بلاھااں

رکینگ ء ہاترا یک رزانے ء تہا اشکر مان کنت ء اشکرانی سرا وش بو یا بد
بویں چیز ایر کنتہ ہر چون کہ اے چیز بچان بنت ایشانی بوچچ شانان بیت ء
لوگ ء تہا شنگ ء تالان بیتہ ہمے پیمہ پہ نادراھی ء اے رزان ء نادراہ ء گوم ء
ڈک انت ء آرا تمبلی کنت ء ہمے بوآنی بوچنگ پرمانینتہ۔

کتابیات

- 1- اشیر عبدالقادر شاہوانی :
آئینہ خاران -
بلوچی اکیڈمی کوسٹہ، ۱۹۷۸ -
- 2- پروفیسر محمد ارشد خان بھٹی :
اسلامی تہذیب و تاریخ -
مکتبہ رحمانیہ لاہور -
- 3- تنویر بخاری :
پنجاب میں پیدائش اور موت کی رسمیں -
لوک ورثہ اسلام آباد، ۱۹۷۷ -

- 4- چودھری غلام رسول :
 مذاہب عالم کا تقابلی مطالعہ۔
 (ہندو مت، جین مت، بدھ مت)
 علمی کتب خانہ لاہور۔
- 5- ڈاکٹر انعام الحق کوثر :
 تذکرہ صوفیائے بلوچستان۔
 اردو سائنس بورڈ لاہور، ۱۹۸۶۔
- 6- ڈاکٹر روتھ بینی ڈکٹ / سید قاسم محمود :
 قدم تہذیب اور جدید انسان۔
 شیش محل کتاب گھر لاہور، ۱۹۶۲۔
- 7- ڈاکٹر عبدالرحمن براہوئی :
 براہوئی زبان و ادب کی مختصر تاریخ :
 مرکزی اردو بورڈ لاہور، ۱۹۸۲۔

8- ڈاکٹر غلام محمد کھیران :
 کھیرانی نامہ -
 سوراں پبلی کیشنز بارکھان ۱۹۹۷ء -

9- ڈاکٹر مبارک علی :
 تاریخ کے نظریات -
 نگارشات لاہور -

10- ڈاکٹر مر عبدالحق :
 ہندو ضمیمات -
 بیکن بکس گلگت ملتان ۱۹۹۳ء -

11- رشید احمد :
 تاریخ مذاہب (طبع پنجم) -
 روہی پبلشر کونسل ۱۹۸۶ء -

12- زبیر رانا :
داستانِ ثقافت (جلد اول)۔
مصباح سنز پبلشرز لاہور ۱۹۸۸ء۔

13- سبطِ حسن :
ماضی کے مزار۔
مکتبہ دانیال کراچی ۱۹۸۷ء۔

14- سر جیمس جارج فریزر / سید ذاکر اعجاز :
شاخِ زریں (جلد اول، دو نم)۔
مجلس ترقی ادب لاہور ۱۹۶۵ء۔

15- سید عین الحق :
تہذیبیں (طبع دو نم)۔
علی بک ڈپو کراچی ۱۹۹۱ء۔

16- سید عین الحق:

قدیم مشرق -

مکتبہ فریدی کراچی -

17- سید ہاشمی:

نازک -

ندکار چھاپ و شنگ کراچی ۱۹۷۰ -

18- شہزاد احمد:

ذہن انسانی حدود و امکانات -

سنگ میل پبلی کیشنز لاہور، ۱۹۹۰ -

19- عاصم فرید جمالدینی:

چاگئے -

راسکوه ادبی دیوان نوشکی، ۱۹۹۸ -

20- عبد الحمید شاہوانی :

رواج -

ساراوان اکیڈمی مستونگ، ۱۹۹۷ء -

21- عبدالقادر خان لغاری :

تاریخ ڈیرہ غازیخان (دو نم) -

مکتبہ ذکریا ڈیرہ غازیخان، ۱۹۹۰ء -

22- عطا شاد :

بلوچی نامہ -

مرکزی اردو بورڈ لاہور، ۱۹۶۷ء -

23- عطا شاد :

گشمن (شاعری) -

بلوچی اکیڈمی کوسٹہ، ۱۹۷۲ء -

24- عطا شاد :

روحِ گِگر -

بلوچي اڪيڏمي ڪونئہ ۱۹۹۲ -

25- غوث بخش صابر :

بلوچي لوڪ داستانين -

بلوچي اڪيڏمي ڪونئہ ۱۹۹۲ -

26- فقير شاد :

ميراث -

بلوچي ادبي جھدڪار. ڪرين ۱۹۹۸ -

27- گل خان نصير :

بلوچي عشقيه شاعري -

بلوچي اڪيڏمي ڪونئہ ۱۹۷۹ -

28- محمد سردار خان بلوچ / پروفیسر ایم انور اومان :

بلوچ قوم کی تاریخ -

نساء ٹریڈرز کونسلہ ۱۹۷۹ء -

29- مقبول طارق :

سنگین فکری مغالطے -

سٹی سرکل کراچی ۱۹۹۲ء -

30- ملک محمد رمضان بلوچ :

بلوچ سماج کے خدوخال -

مکتبہ ساربان مستونگ ۱۹۷۶ء -

31- ملک محمد سعید بلوچ :

بلوچستان ما قبل تاریخ -

بلوچی اکیڈمی کونسلہ ۱۹۷۱ء -

تاکبند ، ماہتاک ، روتاک

- 1- آساپ — تربت —
- 2- بلوچی — کونڈہ —
- 3- نائم — ہانگ کانگ —
- 4- رژن — حب —
- 5- سنگت — کونڈہ —
- 6- بیزانک — حب —
- 7- زگار — کراچی —
- 8- انتخاب — حب —
- 9- جنگ — کونڈہ —

